

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/366 od 1. ožujka 2017. o uvođenju konačnih kompenzacijskih pristojbi na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1037 1
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/367 od 1. ožujka 2017. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1036 131
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/368 od 2. ožujka 2017. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 208

ODLUKE

- ★ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2017/369 od 27. veljače 2017. o podvrgavanju tvari metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoata (MDMB-CHMICA) kontrolnim mjerama 210
- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/370 od 1. ožujka 2017. o izmjeni Provedbene odluke 2014/909/EU produljenjem razdoblja primjene određenih zaštitnih mjera i izmjenom popisa područja koja podliježu zaštitnim mjerama u vezi s etiniazom u Italiji (priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 1321)⁽¹⁾ 213

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/366

od 1. ožujka 2017.

o uvođenju konačnih kompenzacijskih pristojbi na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1037

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 18.,

budući da:

1. POSTUPAK

1.1 Postojeće mjere

- (1) Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1239/2013 ⁽²⁾ („Izvorna uredba”) Komisija je uvela konačne kompenzacijske pristojbe u rasponu do 11,5 % na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ili ploča i ćelija vrste koja se upotrebljava u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama iz Narodne Republike Kine („NRK” ili „Kina”). Dalje u tekstu te se mjere nazivaju „mjere na snazi”, a ispitni postupak koji je doveo do mjera uvedenih Izvornom uredbom dalje u tekstu naziva se „početni ispitni postupak”.
- (2) Komisija je Provedbenom odlukom 2013/707/EU ⁽³⁾ potvrdila prihvaćanje izmijenjene preuzete obveze u vezi s cijenama („preuzeta obveza”) za vrijeme primjene konačnih mjera. Nakon toga Komisija je donijela Provedbenu odluku 2014/657/EU ⁽⁴⁾ o pojašnjenju u pogledu provedbe preuzete obveze. Donijela je i pet provedbenih uredbi o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za nekoliko proizvođača izvoznika ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ SL L 176, 30.6.2016., str. 55.

⁽²⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1239/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL L 325, 5.12.2013., str. 66.)

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanje preuzete obveze u vezi s antidampinjskim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL L 325, 5.12.2013., str. 214.)

⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/657/EU od 10. rujna 2014. o prihvaćanju prijedloga skupine proizvođača izvoznika zajedno s Kineskom trgovačkom komorom za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda za pojašnjenja u pogledu provedbe obveze iz Provedbene odluke 2013/707/EU (SL L 270, 11.9.2014., str. 6.)

⁽⁵⁾ Provedbene uredbе Komisije (EU) 2015/1403 (SL L 218, 19.8.2015., str. 1.), (EU) 2015/2018 (SL L 295, 12.11.2015., str. 23.), (EU) 2016/115 (SL L 23, 29.1.2016., str. 47.), (EU) 2016/1045 (SL L 170, 29.6.2016., str. 5.) i (EU) 2016/1998 (SL L 308, 16.11.2016., str. 8.). o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za nekoliko proizvođača izvoznika.

- (3) Komisija je 5. svibnja 2015. objavila Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinških i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz proizvoda iz postupka revizije ⁽⁶⁾. Revizija je po opsegu bila ograničena na referentno mjerilo koje se upotrebljava kao referenca za mehanizam prilagodbe cijena utvrđen u prethodno navedenoj preuzetoj obvezi. Prekinuta je u siječnju 2016. Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/12 ⁽⁷⁾.
- (4) Nakon ispitnog postupka za sprječavanje izbjegavanja mjera Vijeće je Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/184 ⁽⁸⁾ proširilo konačnu kompenzacijsku pristojbu uvedenu Provedbenom uredbom (EU) br. 1239/2013 na uvoz u Uniju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana.

1.2 Zahtjev za reviziju

- (5) Nakon objave obavijesti o predstojećem isteku ⁽⁹⁾ kompenzacijskih mjera na snazi koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine Europska komisija („Komisija“) zaprimila je zahtjev za reviziju u skladu s člankom 18. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 ⁽¹⁰⁾ („Osnovna uredba“).
- (6) Zahtjev je 4. rujna 2015. podnio EU ProSun („podnositelj zahtjeva“) u ime proizvođača koji čine više od 25 % ukupne proizvodnje kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) u Uniji te su ga podržali proizvođači iz Unije čija zajednička proizvodnja čini više od 50 % ukupne proizvodnje istovjetnog proizvoda koju proizvodi onaj dio industrije Unije koji je izrazio ili potporu ili protivljenje zahtjevu. Zahtjev se temelji na činjenici da bi istekom mjera vjerojatno došlo do nastavka subvencioniranja i ponavljanja štete industriji Unije.

1.3 Pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera i privremene revizije

- (7) Nakon što je, nakon savjetovanja s Odborom uspostavljenim člankom 25. stavkom 1. Osnovne uredbe, utvrdila da postoje dokazi dostatni za opravdanje pokretanja revizije zbog predstojećeg isteka mjera Komisija je 5. prosinca 2015. u obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije* („Obavijest o pokretanju postupka“) ⁽¹¹⁾ najavila pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 18. Osnovne uredbe.
- (8) Istog je dana Komisija pokrenula reviziju zbog predstojećeg isteka mjera ⁽¹²⁾ i djelomičnu privremenu reviziju ⁽¹³⁾ antidampinških mjera na snazi koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine. Radi se o usporednom, ali različitom postupku koji je uređen zasebnom Uredbom.
- (9) Komisija je prije početka revizije zbog predstojećeg isteka mjera i u skladu s člankom 10. stavkom 7. i člankom 33. točkom (a) Osnovne uredbe obavijestila kinesku vladu da je primila primjereno dokumentirani zahtjev za reviziju i pozvala kinesku vladu na savjetovanja u cilju pojašnjavanja situacije u pogledu sadržaja

⁽⁶⁾ Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinških i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom iz ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL C 147, 5.5.2015., str. 4.)

⁽⁷⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/12 od 6. siječnja 2016. o zaključenju djelomične privremene revizije antidampinških i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL L 4, 7.1.2016., str. 1.)

⁽⁸⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/184 od 11. veljače 2016. o proširenju konačne kompenzacijske pristojbe uvedene Uredbom Vijeća (EU) br. 1239/2013 na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana (SL L 37, 12.2.2016., str. 56.)

⁽⁹⁾ Obavijest o predstojećem isteku određenih kompenzacijskih mjera (SL C 137, 25.4.2015., str. 28.)

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL L 188, 18.7.2009., str. 93.). Ta je Uredba stavljena izvan snage Uredbom (EU) 2016/1037.

⁽¹¹⁾ SL C 405, 5.12.2015., str. 20.

⁽¹²⁾ SL C 405, 5.12.2015., str. 8.

⁽¹³⁾ Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinških i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL C 405, 5.12.2015., str. 33.).

zahtjeva za reviziju i postizanja zajedničkog rješenja. Kineska vlada prihvatila je ponuđena savjetovanja te su savjetovanja održana 2. prosinca 2015. Tijekom savjetovanja nije bilo moguće postići zajedničko rješenje. Međutim, primjereno su uzete u obzir primjedbe koje su dostavila nadležna tijela NRK-a.

- (10) Istog je dana Komisija po službenoj dužnosti pokrenula djelomičnu privremenu reviziju u skladu s člankom 19. stavkom 3. Osnovne uredbe, ograničenu na ispitivanje je li zadržavanje mjera koje su trenutačno na snazi za ćelije vrste koja se upotrebljava u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama u interesu Unije ⁽¹⁴⁾ („Obavijest o pokretanju privremene revizije”).

1.4 Razdoblje ispitnog postupka revizije i razmatrano razdoblje

- (11) Ispitnim postupkom o vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja subvencije obuhvaćeno je razdoblje od 1. listopada 2014. do 30. rujna 2015. („razdoblje ispitnog postupka revizije” ili „RIPR”). Ispitivanjem kretanja relevantnih za procjenu vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2012. do 30. rujna 2015. („razmatrano razdoblje”).

1.5 Zainteresirane strane

- (12) Komisija je u obavijestima o pokretanju postupka pozvala zainteresirane strane da joj se obrate radi sudjelovanja u ispitnom postupku. Osim toga, Komisija je o pokretanju ispitnog postupka posebno obavijestila podnositelja zahtjeva, druge proizvođače iz Unije koji su joj poznati, proizvođače izvoznike iz Kine koji su joj poznati i kineska nadležna tijela, uvoznike, dobavljače, korisnike i trgovce koji su joj poznati te udruženja za koja se zna da se pokretanje ispitnog postupka na njih odnosi te ih je pozvala na sudjelovanje.
- (13) Zainteresirane strane imale su priliku dostaviti primjedbe na pokretanje ispitnog postupka i zatražiti saslušanje pred Komisijom i/ili službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima.

1.6 Odabir uzorka

- (14) U Obavijesti o pokretanju postupka Komisija je navela da bi mogla provesti odabir uzorka zainteresiranih strana u skladu s člankom 27. Osnovne uredbe.

1.6.1 Proizvođači iz Unije

- (15) Komisija je u obavijestima o pokretanju postupka navela da je odabrala privremeni uzorak proizvođača iz Unije. Komisija je odabrala uzorak na temelju najvećeg reprezentativnog obujma prodaje u Uniji, uzimajući u obzir obujam proizvodnje i zemljopisni položaj, koji bi se razumno mogao ispitati u raspoloživom vremenu. Uzorak se sastojao od šest proizvođača iz Unije za module i triju za ćelije. U uzorak su bili uključeni vertikalno integrirani proizvođači i proizvođači koji nisu vertikalno integrirani. Komisija je pozvala sve zainteresirane strane da dostave primjedbe na privremeni uzorak. Sva trgovačka društva koja su privremeno odabrana pristala su da ih se uključi u uzorak.
- (16) Primjedbe na predloženi uzorak primljene su od nekoliko zainteresiranih strana. Kritizirale su činjenicu da su nazivi i lokacija nekoliko proizvođača iz Unije bili povjerljivi, zbog čega nisu mogli dati primjedbe na udjel odabranih proizvođača u ukupnom obujmu proizvodnje i prodaje industrije Unije.
- (17) Komisija je podsjetila na to da su svi proizvođači iz Unije u uzorku, osim društava SolarWorld, WARIS Srl („Waris”) i Sillia VL („Sillia”), u fazi pokretanja postupka zatražili da njihovi nazivi budu povjerljivi. Komisija je poštovala te zahtjeve, ali ih je pozvala da potvrde svoju želju da ostanu anonimni tijekom ispitnih postupaka revizije i da dostave obrazloženje svojeg zahtjeva. Sva predmetna društva, osim jednog, potvrdila su svoj izvorni zahtjev i dostavila obrazloženje svojih zahtjeva. Konkretno, društva su navela da se boje gubitka poslovnih aktivnosti u NRK-u i/ili opskrbe sirovinama i elementima iz NRK-a. Utvrđeno je da su ti razlozi opravdani. Stoga

⁽¹⁴⁾ Vidjeti bilješku 13.

je Komisija odlučila prihvatiti njihov zahtjev za anonimnost i odbiti zahtjeve zainteresiranih strana da se otkrije identitet i lokacija proizvođača iz Unije u uzorku. Od anonimnih društava samo je Jabil Assembly Poland sp. zoo. („Jabil”) pristao da se njegov naziv otkrije u konačnom uzorku.

- (18) Jedan je proizvođač izvoznik tvrdio da Komisija nije definirala industriju Unije prije odabira njezina privremenog uzorka. Stoga nije mogao dostaviti primjedbe o reprezentativnosti potonjeg. Osim toga, neki od odabranih proizvođača iz Unije, kao što je SolarWorld, vertikalno su integrirani jer proizvode ćelije koje uglavnom upotrebljavaju za vlastitu proizvodnju modula. Stoga postoji rizik da je proizvodnja istog konačnog proizvoda, modula, uračunana dvaput.
- (19) Iz Obavijesti o pokretanju postupka proizlazi da se „industrija Unije” odnosi na sve proizvođače modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) iz Unije. Osim toga, industrija Unije već je jasno definirana u početnom ispitnom postupku. Konačno, proizvodnja ćelija namijenjena vlastitim potrebama odbijena je pri ispitivanju položaja i reprezentativnosti industrije Unije. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (20) Nekoliko drugih zainteresiranih strana tvrdilo je da Komisija nije trebala uključiti u uzorak društva Waris i Sillia jer su oni mali proizvođači modula iz Unije. Kao takvi imaju vrlo specifičan poslovni model koji nije reprezentativan. Umjesto njih Komisija je trebala uključiti velika i srednja društva kao što je Jabil.
- (21) Komisija je odbila taj argument jer je u uzorak uključila znatan broj velikih i srednjih proizvođača modula. Waris i Sillia uključeni su u uzorak kako bi se osigurala šira zemljopisna reprezentativnost.
- (22) Nakon pokretanja postupka Komisija je iz uzorka morala isključiti društvo Silia zbog izostanka suradnje. Kao rezultat toga, preostali proizvođači iz Unije u uzorku činili su 38,8 % ukupne prodaje u EU-u i 55 % ukupne proizvodnje modula u Uniji. U pogledu ćelija činili su 76,6 % ukupnog obujma prodaje u EU-u i 77 % ukupne proizvodnje u Uniji. Stoga se i dalje smatralo da je uzorak reprezentativan za industriju Unije.

1.6.2 Odabir uzorka uvoznika

- (23) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od nepovezanih uvoznika zatražila da dostave podatke određene u obavijestima o pokretanju postupka.
- (24) Dva su nepovezana uvoznika dostavila zatražene podatke i pristala da ih se uključi u uzorak. S obzirom na njihov mali broj Komisija je odlučila da odabir uzorka nije potreban.

1.6.3 Proizvođači izvoznici

- (25) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od svih proizvođača izvoznika iz Kine zatražila da dostave podatke određene u Obavijesti o pokretanju postupka. Osim toga, Komisija je od kineskih nadležnih tijela zatražila da utvrde ostale proizvođače izvoznike, ako takvi postoje, koji bi mogli biti zainteresirani za sudjelovanje u ispitnom postupku i/ili da s njima stupe u kontakt.
- (26) Iako su 86 proizvođača izvoznika/skupina proizvođača izvoznika iz Kine dostavili podatke zatražene u Prilogu I. Obavijesti o pokretanju postupka za potrebe odabira uzorka, tri najveća proizvođača izvoznika/skupine proizvođača izvoznika (u pogledu izvozne prodaje proizvoda iz postupka revizije u Uniji u skladu s bazom podataka iz članka 14. stavka 6.) nisu dostavili zatražene podatke. U tim je okolnostima Komisija odabrala uzorak sljedećih triju proizvođača izvoznika/skupina proizvođača izvoznika s najvećim obujmom izvozne prodaje u Uniji koji su dostavili zatražene podatke i surađivali u ispitnom postupku:

— Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd, Changzhou, Kina,

— Jinko Solar Co Ltd, Shangrao, Kina,

— Chint Group, Hangzhou, Kina;

- (27) U skladu s člankom 27. stavkom 2. Osnovne uredbe provedeno je savjetovanje o odabiru uzorka sa svim predmetnim proizvođačima izvoznima koji su Komisiji poznati te s kineskim nadležnim tijelima. Nisu dostavljene nikakve primjedbe.

1.7 Odgovori na upitnik i posjeti radi provjere

- (28) Upitnik je poslan kineskoj vladi, uključujući posebne upitnike za Kinesku razvojnu banku, Kinesku izvozno-uvoznu banku („EXIM”), Bank of Beijing, Kinesku banku za izgradnju („CCB”), Industrijsku i poslovnu banku Kine („ICBC”), China Merchants Bank („MEB”), China Mingsheng Bank („MiB”), Ping An Bank, Suzhou Bank, i Kinesko društvo za osiguranje izvoza i kredita (Sinasure) na temelju činjenice da su, u skladu s podacima u zahtjevu, fotonaponskoj industriji pružili zajmove i financijske usluge. Uz to, od kineske vlade zatraženo je da upitnik za banke prosljedi svim ostalim financijskim institucijama za koje kineska vlada zna da su pružale zajmove predmetnoj industriji („fotonaponska industrija”). Taj upitnik za kinesku vladu uključivao je i posebne upitnike za one proizvođače polisilicija, proizvođače ekstrudiranog aluminija i proizvođače stakla koji su djelomično ili u cijelosti u vlasništvu države i koji su tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije opskrbljivali fotonaponsku industriju tim sirovinama. Upitnici su poslani i trima proizvođačima izvoznima ili skupinama proizvođača izvoznika, proizvođačima iz Unije u uzorku te svim uvoznima i korisnicima koji su se javili.
- (29) Komisija je odgovore na upitnik primila od EXIM-a, CCB-a, ICBC-a, MEB-a, MiB-a i društva Sinasure, ali ne i od drugih financijskih institucija navedenih u prethodnoj uvodnoj izjavi, triju proizvođača izvoznika ili skupina proizvođača izvoznika u uzorku, proizvođača iz Unije u uzorku i četiriju uvoznika/korisnika.
- (30) Komisija je zatražila i provjerila sve podatke koje je smatrala potrebnima za utvrđivanja vjerojatnosti nastavka i ponavljanja subvencioniranja, vjerojatnosti ponavljanja štete te interesa Unije:
- (a) vlada Narodne Republike Kine:
- Ministarstvo trgovine Kine, Peking, Kina,
 - Kinesko društvo za osiguranje izvoza i kredita, Peking, Kina,
 - China Merchants Bank, Peking, Kina,
 - Kineska izvozno-uvozna banka, Peking, Kina,
 - Industrijska i poslovna banka Kine, Peking, Kina,
 - Kineska banka za izgradnju, Peking, Kina;
- (b) skupine proizvođača u uzorku:
- Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd, Changzhou, Kina,
 - Jinko Solar Co Ltd, Shangrao, Kina,
 - Chint Group, Hangzhou, Kina;
- (c) proizvođači iz Unije u uzorku:
- SolarWorld Group, Bonn, Njemačka,
 - Jabil, Kwidzyn, Poljska,
 - WARIS S.r.l., Borgo Chiese, Italija,
 - dva anonimna proizvođača modula i dva anonimna proizvođača ćelija;
- (d) nepovezani uvoznici iz Unije:
- IBC Solar AG, Njemačka,
 - BayWa r.e. Solar Energy Systems GmbH, Njemačka;
- (e) subjekti koji se nalaze na početku proizvodnog lanca:
- Wacker Chemie AG, Njemačka.

- (31) Odgovor MiB-a na upitnik, zaprimljen preko kineske vlade, nije provjeren jer je 30. lipnja 2016. ta banka navela da neće prihvatiti provjeru na licu mjesta. Na temelju podataka koje su dostavila tri proizvođača iz uzorka čini se da je, uz EXIM, CCB, ICB, MEB i MiB, osamnaest financijskih institucija, odnosno Poljoprivredna banka Kine, Banka Kine, Komunikacijska banka, Kineska razvojna banka, China Everbright Bank, China Trust Commercial Bank, Hua Xia Bank, Industrijska banka Kine, Poljoprivredna poslovna banka Jiangnan, Ping An Bank, Poljoprivredna poslovna banka, Razvojna banka Shanghai Pudong i Financijski ured Xiantao, pružalo zajmove tim proizvođačima u uzorku.

1.8 Objava

- (32) Komisija je 20. prosinca 2016. svim zainteresiranim stranama objavila bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih namjerava zadržati kompenzacijske mjere na snazi te je sve zainteresirane strane pozvala da dostave primjedbe. Komisija je razmotrila primjedbe zainteresiranih strana te ih je, prema potrebi, uzela u obzir. Nakon objave Kineska gospodarska komora, Wacker, Solar Power Europe („SPE”) i Solar Alliance for Europe („SAFE”) zatražili su saslušanje pred službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima koje im je i odobreno.
- (33) S obzirom na to da Odbor iz uvodne izjave 790. nije dostavio mišljenje, Komisija je objavila da razdoblje primjene mjera namjerava smanjiti s 24 mjeseca na 18 mjeseci. Pozvala je zainteresirane strane da o tome iznesu svoje primjedbe.

2. PROIZVOD IZ POSTUPKA REVIZIJE I ISTOVJETNI PROIZVOD

2.1 Proizvod iz postupka revizije

- (34) Proizvod iz postupka revizije jednak je kao u ispitnom postupku koji je doveo do uvođenja postojećih mjera („početni ispitni postupak”), tj. kristalni silicijski fotonaponski moduli ili ploče i ćelije vrste koja se upotrebljava u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama (ćelije debljine koja ne prelazi 400 mikrometara), podrijetlom ili poslani iz Narodne Republike Kine („proizvod iz postupka revizije” ili „predmetni proizvod”), trenutačno obuhvaćeni oznakama KN ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39), osim ako su u provozu u smislu članka V. GATT-a.
- (35) Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije proizvoda iz postupka revizije:
- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
 - tankoslojni fotonaponski proizvodi,
 - kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu s pomoću integriranih kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija,
 - moduli ili ploče izlaznog napona od najviše 50 V DC i izlazne snage od najviše 50 W samo za izravnu upotrebu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.

2.2 Istovjetni proizvod

- (36) Kao i u početnom ispitnom postupku proizvod iz postupka revizije i proizvod koji industrija Unije proizvodi i prodaje u Uniji imaju jednaka osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te jednaku osnovnu krajnju upotrebu. Slično tome, proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu u Kini te proizvod koji se prodaje za izvoz u Uniju imaju jednaka osnovna fizička i tehnička svojstva te jednaku upotrebu. Stoga se ti proizvodi smatraju istovjetnima u smislu članka 2. točke (c) Osnovne uredbe.

3. VJEROJATNOST NASTAVKA SUBVENCIONIRANJA

- (37) U skladu s člankom 18. stavcima 1. i 2. Osnovne uredbe Komisija je ispitala postoji li vjerojatnost da će zbog isteka postojećih mjera doći do nastavka ili ponavljanja subvencioniranja.

3.1 Uvodne napomene u pogledu djelomične nesuradnje kineske vlade

- (38) Na zahtjev kineske vlade Komisija je odobrila produljenje roka za 14 dana za dostavljanje odgovora na upitnik, što je dovelo do ukupnog roka od 50 dana za podnošenje odgovora na upitnik.
- (39) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da je, s obzirom na širinu upitnika, 50 dana odobrenih za popunjavanje odgovora na upitnik nedovoljno. Kineska vlada navela je da Komisija nije učinila sve što je u njezinoj moći jer je „sebi odobrila 11 mjeseci za ocjenu podataka za koje je od kineske vlade zatražila da ih dostavi u roku od 50 dana”. Kineska vlada usporedila je i rokove koji su odobreni i/ili koji su se primjenjivali u početnom ispitnom postupku i drugim antisubvencijskim ispitnim postupcima s rokovima u ovoj reviziji zbog predstojećeg isteka mjera. Kineska vlada tvrdila je i da je cilj rokova određenih u reviziji zbog predstojećeg isteka mjera bio staviti kinesku vladu u težak položaj i spriječiti je da surađuje u najvećoj mogućoj mjeri. Komisija napominje da se u Osnovnoj uredbi propisuje da se zainteresiranim stranama odobrava najmanje 30 dana za dostavljanje odgovora na upitnik i najviše 15 mjeseci za zaključivanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera. Ti su pravni rokovi poštovani te je kineska vlada imala 20 dana više od propisanog najkraćeg roka. Stoga argument kineske vlade nije osnovan.
- (40) U svojem pismu o produljenju roka od 7. siječnja 2016. Komisija je podsjetila kinesku vladu da bi u odgovoru na upitnik trebalo obuhvatiti programe subvencija i koristi za sve proizvođače izvoznike proizvoda iz postupka revizije. Kineska vlada odgovorila je pismom od 21. siječnja 2016. u kojem je izrazila zabrinutost u pogledu opsega upitnika i obavijestila Komisiju da će u podacima o pojedinim društvima u svojem odgovoru na upitnik, kao i u početnom ispitnom postupku, obuhvatiti samo proizvođače izvoznike ili skupine proizvođača izvoznika u uzorku. Komisija je pismom od 22. siječnja 2016. izrazila svoje neslaganje sa stajalištem kineske vlade o tom pitanju i istaknula da, za razliku od početnog ispitnog postupka, nekoliko najvećih proizvođača izvoznika, među kojima su tri najveća u pogledu obujma izvoza u Uniju proizvoda iz postupka revizije, nije surađivalo u reviziji zbog predstojećeg isteka mjera, što je dovelo do razine suradnje koja je bila znatno niža nego u početnom ispitnom postupku. Kao posljedica toga, podatci važni za utvrđivanje nalaza o subvenciji vjerojatno bi se ispustili kad bi se u odgovoru kineske vlade na upitnik obuhvatile samo skupine proizvođača izvoznika u uzorku. Unatoč tome, Komisija je, u duhu dobre suradnje, iznimno u tom pismu prihvatila da kineska vlada može ograničiti podatke o pojedinim društvima u svojem odgovoru na upitnik na deset najvećih proizvođača izvoznika ili skupina proizvođača izvoznika u RIPR-u, čiji su nazivi navedeni u pismu i koji su uključivali tri društva u uzorku, te je izrazila spremnost na odobrenje dodatnog produljenja roka do 2. veljače 2016.
- (41) Kineska vlada dostavila je nepotpuni odgovor na upitnik u tri dijela: prvi 26. siječnja 2016., drugi 3. veljače 2016. i treći 5. veljače 2016. U popratnom pismu uz podnesak od 26. siječnja 2016. kineska vlada izrazila je želju da pojasni razloge za svoj nepotpuni odgovor na upitnik te je ponovila svoje stajalište u pogledu ograničenja opsega odgovora na upitnik na tri skupine proizvođača izvoznika u uzorku, što je ponovljeno i u cijelom njezinu odgovoru na upitnik.
- (42) Nakon objave kineska vlada izrazila je nezadovoljstvo činjenicom da Komisija „kritizira činjenicu da je kineska vlada dostavila podatke nakon 26. siječnja 2016.” Komisija napominje da je prethodna uvodna izjava činjenični opis načina na koji je kineska vlada dostavila svoj odgovor na upitnik. Iz tog zakašnjelog odgovora nisu proizašle nikakve pravne posljedice.
- (43) Komisija je kineskoj vladi poslala pisma za dopunu podataka 14. ožujka 2016. („prvo pismo za dopunu podataka”) i 14. srpnja 2016. („drugo pismo za dopunu podataka”) na koja je kineska vlada odgovorila 8. travnja 2016. i 22. srpnja 2016. Komisija je kineskoj vladi 14. srpnja 2016. poslala raspored provjera te je od kineske vlade zatražila da dostavi primjedbe i popuni logističke podatke koji nedostaju.

- (44) U duhu dobre suradnje, Komisija je 19. srpnja 2016. poslala detaljno pismo najave posjeta. Kineska vlada odgovorila je 2. kolovoza 2016. te je predložila drukčiji vremenski raspored provjera, uključujući drukčije trajanje nekih dijelova provjere. Kao što je Komisija istog dana objasnila u odgovoru, to se nije moglo prihvatiti jer izmijenjeni raspored više nije imao logičan slijed. Osim toga, Komisija nije mogla prihvatiti izmijenjeni vremenski raspored provjera svih dijelova.
- (45) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da je iz prethodno navedenog vidljivo da je kineska vlada fleksibilna u svojoj suradnji, dok Komisija nije. Komisija bi htjela naglasiti da je prethodna uvodna izjava činjenični opis korespondencije prije posjeta radi provjere.
- (46) Posjet radi provjere održan je od 8. kolovoza 2016. do 12. kolovoza 2016. na temelju rasporeda koji je predložila Komisija.
- (47) Nijedna banka navedena u uvodnoj izjavi 29. nije dostavila zatražene podatke o fotonaponskoj industriji tvrdeći da su obvezne poštovati pravne zahtjeve i ugovorne odredbe u pogledu povjerljivosti podataka o zajmovima pojedinih društava. Banke su pozvale Komisiju da se osloni na podatke koje su dostavili proizvođači izvoznici ili skupine proizvođača izvoznika u uzorku.
- (48) U svojem je drugom pismu za dopunu podataka Komisija pozvala kinesku vladu da od deset najvećih proizvođača izvoznika ili skupina proizvođača izvoznika proizvoda iz postupka revizije zatraži da bankama odobre dostavljanje podataka o pojedinom društvu Komisiji u okviru trenutnog ispitnog postupka revizije zbog predstojećeg isteka mjera. Kineska vlada navela je da ne može zatražiti od kineskih proizvođača izvoznika, prisiliti ih ili im naložiti da surađuju u ovom ili bilo kojem drugom ispitnom postupku. Međutim, ta se izjava ne odnosi na poziv Komisije. Nadalje je kineska vlada navela da Komisija može izravno zatražiti od tih društava da Komisiji dostave relevantne podatke. Komisija je, doista, upotrijebila relevantne podatke koje su dostavila tri društva u uzorku. Međutim, budući da se zahtjev za odobrenje odnosio na podatke u posjedu financijskih institucija, posebno u pogledu procjena kreditnog rizika, tri društva u uzorku nisu mogla dostaviti sve relevantne podatke. Komisija smatra da je kineska vlada bila obvezna uspostaviti potrebne kontakte između banaka i proizvođača izvoznika kako bi banke mogle dostaviti zatražene podatke.
- (49) Tijekom posjeta radi provjere kineska vlada tvrdila je da je od proizvođača izvoznika u uzorku zatražila da relevantan Dodatak upitniku za kinesku vladu prosljede financijskim institucijama od kojih su primili zajmove, kreditne linije i/ili kreditno osiguranje. Kineska vlada tvrdila je i da je Dodatak prosljedila drugim financijskim institucijama koje su navedene u popratnom pismu uz upitnik. Kad je Komisija tijekom posjeta radi provjere zatražila dokaze o tome, nije ih mogla dobiti ni za jednu od tih radnji.
- (50) Nakon objave kineska vlada izrazila je nezadovoljstvo prethodno navedenim izjavama. Komisija napominje da je u uvodnoj izjavi 49. naveden činjenični opis razvoja događaja.
- (51) Tijekom posjeta kineskoj vladi radi provjere Komisija je nastojala provjeriti odgovor na upitnik te je zatražila popratne dokumente upotrijebljene za njegovu izradu, u skladu s odredbama članka 11. i 26. Osnovne uredbe. Osim nekoliko iznimaka, ti popratni dokumenti nisu bili dostupni čak i kad su bili posebno zatraženi. Zbog toga se odgovor na upitnik nije mogao u potpunosti provjeriti. Stoga je Komisija, uz standardni popis dokaza, sastavila i popis dokumenata koji su na licu mjesta zatraženi, ali nisu dostavljeni. Na kraju posjeta kineska vlada pregledala je popis te su ga kineska vlada i Komisija potpisale („popis dokumenata koji nisu dostavljeni”). Popis je sadržavao 28 stavki i objašnjenja/primjedbe za svaku od njih.
- (52) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da se popis dokumenata koji su zatraženi, ali nisu dostavljeni, može podijeliti u četiri kategorije, odnosno na navodno „nepostojeće dokumente”, „dokumente koji su u izradi i nisu službeno izdani”, „osjetljiva i povjerljiva izvješća o procjenama kreditnog rizika” i „podatke koji su dostavljeni u drugim podnesenim dokumentima”. Komisija napominje da popis dokumenata koji nisu dostavljeni uključuje stavku „dokazi o liberalizaciji financijskih tržišta (Narodna banka Kine, „NBK”)”, koju je kineska vlada, kako se čini, osporavala u svojim primjedbama nakon objave.

- (53) Nadalje, kineska vlada tvrdila je da bi, kad bi se uklonili dokumenti koji su obuhvaćeni jednom od četiriju prethodno navedenih kategorija, popis sadržavao samo nekoliko dokumenta koji su zatraženi, ali nisu dostavljeni. Komisija se nije složila s tom tvrdnjom. Komisija je imala razlog zatražiti takozvane „nepostojeće” dokumente jer su spomenuti u drugim dokumentima koji su ranije dostavljeni tijekom ovog i/ili početnog ispitnog postupka. Neki od „dokumenata koji se izrađuju i nisu službeno izdani” mogli su se dostaviti Komisiji nakon njihova službenog donošenja, ali nisu. U pogledu „osjetljivih i povjerljivih izvješća o procjenama kreditnog rizika” u Osnovnoj uredbi pružaju se postupovna jamstva da će se ti podatci zaštititi o daljnjeg širenja. Konačno, čak i da je Komisija prihvatila dostavljanje podataka „u drugim dokumentima”, ti su dokumenti činili samo mali dio popisa.
- (54) Nakon objave kineska je vlada tvrdila i da je Komisija u slučaju nedostavljanja „određenih dokumenata” primijenila raspoložive podatke, ne povezujući te dokumente s podacima koji su Komisiji potrebni. Kineska vlada tvrdila je da je Komisija stoga primijenila raspoložive podatke na temelju nepoznatog sadržaja, što nije u skladu s odredbama WTO-a. Komisija primjećuje da su razlozi zbog kojih su ti dokumenti zatraženi navedeni u upitniku, tijekom posjeta radi provjere, u Komisijinim pismima kineskoj vladi od 22. siječnja 2016. i 23. rujna 2016. te u dokumentu o objavi.
- (55) Nakon posjeta radi provjere na licu mjesta Komisija je 23. rujna 2016. obavijestila kinesku vladu da razmatra upotrebu raspoloživih podataka umjesto podataka koji nedostaju te ju je obavijestila o posljedicama nesuradnje u skladu s člankom 28. stavcima 1. i 6. Osnovne uredbe.
- (56) U svojem se pismu od 13. listopada 2016. kineska vlada usprotivila Komisijinu razmatranju primjene odredaba članka 28. Osnovne uredbe, tvrdeći da to pravno i činjenično nije opravdano. Kineska vlada navela je i da se činjenicom da banke Komisiji nisu dostavile zatražene podatke pokazalo da kineska vlada nema znatnu kontrolu nad njima. Ponovila je i prethodna objašnjenja zašto se zatraženi podatci nisu mogli dostaviti.
- (57) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije objasnila zašto podatci koje je kineska vlada dostavila nisu dovoljni i zašto su potrebni dodatni podatci. Komisija je kineskoj vladi objasnila zašto je zatražene podatke smatrala potrebnima (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 40.).
- (58) Kineska vlada nadalje je navela da je Komisijino pismo o namjeri upotrebe raspoloživih podataka bilo izrazito nejasno i neprecizno. Kineska vlada u svojim je primjedbama nakon objave ponovila da je Komisijino pismo sadržavalo „iznimno oskudne podatke o razlozima za primjenu raspoloživih podataka”. Komisija napominje da su nedostaci navedeni za svaki predmet, program subvencije i/ili subjekt (npr. financijske subjekte) i da je popis dokumenata koji nisu dostavljeni sporazumno sastavljen (vidjeti uvodnu izjavu 51.).
- (59) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije mogla pripisati odgovornost kineskoj vladi za nesuradnju proizvođača izvoznika iz Kine jer su ta društva neovisna i kineska vlada nema kontrolu nad njima. O njima nije dostavila baš nikakve podatke.
- (60) Komisija kineskoj vladi ne pripisuje odgovornost za nesuradnju. Međutim, kineska vlada odgovorna je za vlastiti odgovor na upitnik kojim su, u pogledu zatraženih podataka o pojedinim društvima, obuhvaćena samo tri proizvođača izvoznika u uzorku. Komisija stoga smatra da kineska vlada nije učinila sve što je u njezinoj moći jer nije dostavila zatražene podatke.
- (61) Kineska vlada preispitivala je i kako nedostupnost primjeraka određenih dokumenata može na bilo koji način utjecati na podatke u spisu ili ih diskreditirati ili ometati ispitni postupak. Kineska vlada u svojem je pismu ocijenila da dokazi koji nisu dostavljeni imaju malu dokaznu vrijednost (ne navodeći točno na koje „nedostupne dokaze” kineska vlada upućuje) i da se, stoga, zbog nedostupnosti tih dokaza kineski pravni okvir ne bi trebao dovesti u pitanje. Komisija se ne slaže s izjavom da podatci koje kineska vlada nije dostavila imaju malu dokaznu vrijednost. Dokazna vrijednost podataka može se ocijeniti tek nakon što se oni dostave. Cilj je postupka provjere provjeriti točnost odgovora na upitnik. U tom se pogledu potvrđuje da tijekom posjeta radi provjere Komisija nije mogla u potpunosti potvrditi podatke u spisu.

- (62) Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija pogrešno utvrdila šest dokumenata koji nisu dostavljeni tijekom postupka provjere i da je primjena članka 28. neopravdana. U tom je pogledu dovoljno podsjetiti da je popis dokumenata koji nisu dostavljeni sporazumno sastavljen.
- (63) Kineska vlada uputila je na Prilog II. Sporazumu WTO-a o antidampingu i članak 28. stavak 3. Osnovne uredbe u skladu s kojim „kod donošenja zaključaka treba koristiti svaku informaciju, koja se može provjeriti, a koja je predana na način koji omogućuje njeno korištenje u ispitnom postupku bez posebnih poteškoća, koja je dostavljena na vrijeme, i koja je, ako je to potrebno, predana na odgovarajućem mediju ili kompjutorskom jeziku”. Uputila je i na nekoliko odluka povjerenstva WTO-a ⁽¹⁵⁾ u kojima izraz „koja se može provjeriti” ne znači da se podatci stvarno trebaju provjeriti na licu mjesta. Tvrdila je da Komisija ne može odbiti informacije i upotrijebiti raspoložive podatke neovisno o kontekstu i prirodi okolnosti kad god neki podatci nisu dostupni tijekom provjere.
- (64) Komisija napominje da bi se podatci koji će se uzeti u obzir najprije trebali moći provjeriti. Osim toga, u izvješću povjerenstva u predmetu „SAD – čelične ploče” riječ „provjeriti” definirana je kao „potvrditi ili ispitati točnost ili ispravnost, posebno ispitivanjem ili usporedbom podataka itd.; provjeriti ili utvrditi ispitnim postupkom”. U ovom konkretnom slučaju Komisija smatra da je postupala u skladu s izvješćima povjerenstva spomenutima u prethodnoj uvodnoj izjavi.
- (65) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da je Komisija proširila svoje razloge i obrazloženje primjene raspoloživih podataka, što, prema mišljenju kineske vlade, nije u skladu sa Sporazumom WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama („SCM”) i člankom 28. stavkom 4. Osnovne uredbe. Komisija napominje da je u skladu s člankom 28. stavkom 4. Osnovne uredbe kineska vlada obaviještena o razlozima pismom od 23. rujna 2016. i da je kineskoj vladi pružena mogućnost dostavljanja primjedbi na pismo do 6. listopada 2016. Nakon što je zatražila i dobila produljenje tog roka, kineska vlada dostavila je primjedbe pismom od 13. listopada 2016. U članku 28. stavku 4. Osnovne uredbe navodi se i da se „ako se obrazloženja smatraju nezadovoljavajućima, razlozi odbijanja tih dokaza ili podataka objavljuju i daju kod objavljivanja nalaza”, što je poštovano dokumentom o općoj objavi od 20. prosinca 2016.
- (66) Kineska vlada navela je i da Komisijina primjena raspoloživih podataka nije pravno dosljedna jer će se Komisija, s jedne strane, usmjeriti na promjene nakon početnog ispitnog postupka, dok su, s druge strane, upitnik i priloženi dodatci prezahtjevni u smislu traženih podataka. Kineska vlada kritizirala je i činjenicu da Komisija u upitniku nije navela da će se usmjeriti na moguće promjene nakon početnog ispitnog postupka. Nadalje, kineska vlada navela je da je Komisija zatražila više podataka nego u početnom ispitnom postupku. Komisija odbacuje te primjedbe jer je, kao prvo, kako bi analizirala moguće promjene morala prikupiti i podatke o trenutnom stanju tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. Kao drugo, upitnik se nije razlikovao od drugih standardnih upitnika za vladu u antisubvencijskom ispitnom postupku iako je, naravno, prilagođen programima koji su navedeni u zahtjevu. To znači da su podatci o stavkama subvencije koje nisu utvrđene već u početnom ispitnom postupku, nego su utvrđene u međuvremenu, doista zatraženi u upitniku.
- (67) Kineska vlada u svojim je primjedbama na objavu zadržala stajalište da su nedostajali podatci za pet, a ne za sedam proizvođača izvoznika. Komisija je prihvatila tu tvrdnju uz sljedeće pojašnjenje: od deset najvećih proizvođača izvoznika u Uniju tri su bila u uzorku. Dodatna dva dostavila su odgovor na upitnik za odabir uzorka, dok preostalih pet nije. U upitniku za vladu Komisija je od kineske vlade zatražila da odgovori na pitanja o fotonaponskoj industriji, a upitnik je zatim, kako bi se smanjilo opterećenje, ograničen na deset najvećih proizvođača izvoznika. Međutim, kineska vlada odgovorila je na upitnik za vladu uzimajući u obzir samo tri društva u uzorku i nije dostavila podatke o ostalih sedam proizvođača izvoznika.
- (68) U pogledu razine reprezentativnosti Komisija se ne slaže s primjedbom kineske vlade da Komisijino ustrajanje na tome da kineska vlada dostavi podatke o deset najvećih proizvođača izvoznika znači da njezin uzorak nije reprezentativan za donošenje zaključaka u ovom ispitnom postupku. Komisija namjerava pojasniti da je uzorak

⁽¹⁵⁾ Izvješća povjerenstva: Kina – elektročelik usmjerenog zrna (točka 7.289.); Gvatemala – cement II (točka 8.252.); SAD – čelična ploča (bilješka 67.); EZ – losos (točka 7.360.); SAD – kompenzacijske i antidampinške mjere (točka 16.9.)/izvješća Žalbenog tijela: SAD – škampi (točka 158.); SAD – vruće valjani čelik (točka 99.).

reprezentativan jer su njime ispunjeni uvjeti utvrđeni u Osnovnoj uredbi – njime su obuhvaćeni najveći proizvođači prema obujmu koji su surađivali. U svojem je podnesku nakon objave kineska vlada pitala što bi se promijenilo tim dodatnim podacima. Komisija primjećuje da nije mogla otpočetak isključiti mogućnost da će biti nužno primijeniti članak 27. stavak 4. Osnovne uredbe. U toj situaciji podacima o deset najvećih proizvođača izvoznika samo bi se dodatno povećala kvaliteta zaključaka jer bi baza podataka bila veća.

- (69) Komisija ni u kojem trenutku nije prekršila svoje obveze provođenja ispitnog postupka po službenoj dužnosti, kako je kineska vlada navela nakon objave. Naprotiv, Komisija je ispitala podatke koji su bili raspoloživi, iako su bili nepotpuni, te je uložila najveće napore kako bi popunila praznine u raspoloživim podacima.
- (70) Komisija stoga odbija primjedbe kineske vlade da zatraženi podatci nisu relevantni.
- (71) Kineska vlada tvrdila je i da je u dokumentu o općoj objavi Komisija pogrešno prikazala širinu podataka koji nedostaju te je uputila na skup podataka koje je kineska vlada dostavila.
- (72) U pogledu financijskih institucija i dobavljača ulaznih materijala kineska vlada dostavila je primjedbu da smatra nelogičnim da je Komisija zatražila suradnju 3 800 banaka i svih dobavljača ulaznih materijala. Komisija napominje da ta primjedba nije točna. Komisija je od kineske vlade samo zatražila da posebne upitnike proslijedi financijskim institucijama i dobavljačima ulaznih materijala, kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi 28.
- (73) U pogledu primjedbi kineske vlade na njezinu navodnu punu suradnju Komisija je napomenula da sljedeći najvažniji podatci koji nedostaju nisu primjereno riješeni do kraja ispitnog postupka. Kineska vlada nije dostavila nijedan od podataka zatraženih u Komisijinu pismu kineskoj vladi od 23. rujna 2016. Uskratila je podatke o deset najvećih proizvođača izvoznika. Nadalje, nije omogućila primitak odgovora na upitnik Kineske razvojne banke, Bank of Beijing, Ping An Bank i Suzhou Bank. Nedostajali su i podatci o tržišnim udjelima za tržišta polisilicija, stakla i aluminijske u NRK-u. Konačno, kineska vlada odbila je posebne upitnike proslijediti i drugim financijskim institucijama za koje kineska vlada zna da su za deset najvećih proizvođača izvoznika osigurale zajmove i ii. dobavljačima polisilicija, stakla i aluminijske. U pogledu potonjih kineska vlada navela je da prosljeđivanje Dodatka nije smatrala potrebnim.
- (74) S obzirom na nalaze u ovom odjeljku Komisija smatra da su, u načelu, ispunjeni uvjeti za upotrebu raspoloživih podataka u smislu članka 28. Osnovne uredbe.
- (75) Kako bi odgovorila na primjedbe na objavu Komisija je za svaki od programa subvencija analiziran u sljedećim odjeljcima točno utvrdila koji podatci na temelju raspoloživih podataka nisu uzeti u obzir i kojim su podacima oni zamijenjeni.
- (76) Jedan proizvođač izvoznik u uzorku kritizirao je primjenu članka 28. Osnovne uredbe jer je smatrao da je ta primjena usmjerena protiv njega. Istaknuo je da u pogledu njega Komisija nije slijedila postupak predviđen u tom članku. Komisija se ne može složiti s tim stajalištem. Komisija nije zanemarila nikakve podatke koje je dostavio taj proizvođač izvoznik. Naprotiv, upotrijebila je sve raspoložive podatke, uključujući podatke tog proizvođača izvoznika.

3.2 Vladini planovi, projekti i drugi dokumenti

- (77) Svi programi subvencija koji se ocjenjuju proizlaze iz provedbe središnjeg planiranja, kao što je to bio slučaj u početnom ispitnom postupku.

- (78) S obzirom na skraćeno trajanje kompenzacijskih mjera na uvoz proizvoda iz postupka revizije Komisija je svoju analizu usmjerila na moguće izmjene politika, dokumenata o planovima te pravne/praktične primjene koje bi te izmjene prouzročile.
- (79) Nakon objave kineska vlada navela je da Komisija nije uložila dovoljno napora kako bi došla do utemeljenog zaključka o nastavku subvencioniranja jer se u znatnoj mjeri oslanjala na svoje nalaze o subvencioniranju iz početnog ispitnog postupka koje je kineska vlada osporavala tijekom tog ispitnog postupka. Uputila je i na izvješće Žalbenog tijela SAD – antidampinške i kompenzacijske pristojbe (stavak 354.), u skladu s kojim samo upućivanje na nalaze ispitnog postupka nije dovoljno za utemeljeno i primjereno objašnjenje.
- (80) Primjedbe kineske vlade iz početnog ispitnog postupka analizirane su i razmotrene u Izvornoj uredbi te zaključci doneseni u početnom ispitnom postupku nisu osporavani pred sudom⁽¹⁶⁾. U tom kontekstu Komisija ne razumije zbog čega ti nalazi ne mogu biti dio osnove na temelju koje Komisija donosi zaključke u trenutačnom ispitnom postupku, pod uvjetom da za podatke na kojima se temelje ti zaključci u ispitnom postupku revizije nije utvrđeno da su izmijenjeni, jer to znači da su ponovno ocijenjeni. Nadalje, kako je dokazano analizom podataka prikupljenih tijekom ispitnog postupka i vidljivo iz ove Uredbe, Komisija se ne slaže s izjavom da se u znatnoj mjeri oslanjala na zaključke donesene u početnom ispitnom postupku. U tom se pogledu te s obzirom na djelomičnu primjenu članka 28. Osnovne uredbe na kinesku vladu Komisija poslužila raspoloživim podacima koji su, u određenim slučajevima, doveli do toga da je Komisija svoje nalaze temeljila na zaključcima iz početnog ispitnog postupka.
- (81) Podnositelj zahtjeva tvrdio je da NRK i dalje intenzivno subvencionira svoju fotonaponsku industriju i naveo je niz političkih dokumenata i planova te zakonodavstvo na kojima se temelji državna potpora u tom sektoru. Komisija je pregledala i analizirala dokumente navedene u zahtjevu te dodatne dokumente koje su tijekom ispitnog postupka dostavili kineska vlada i proizvođači izvoznici u uzorku.
- (82) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da je kineska vlada fotonaponsku industriju uključila u „strateške” industrije u 12. petogodišnjem planu⁽¹⁷⁾. Kineska vlada objavila je i poseban plan za solarnu fotonaponsku industriju (podređen glavnom 12. petogodišnjem planu), tj. 12. petogodišnji plan za solarnu fotonaponsku industriju. U tom je planu kineska vlada izrazila potporu „izuzetnim poduzećima”⁽¹⁸⁾ i „ključnim poduzećima”⁽¹⁹⁾ te preuzela obvezu „promicanja provedbe različitih politika za potporu fotonaponskom sektoru”⁽²⁰⁾ i „definiranja općeg razvoja politika potpora za industriju, financiranje, poreze...”⁽²¹⁾. Tim je planovima obuhvaćeno razdoblje 2011. – 2015., a time i razdoblje ispitnog postupka revizije.
- (83) U ožujku 2016. objavljen je 13. petogodišnji plan, kojim je obuhvaćeno razdoblje 2016. – 2020. Kao odgovor na drugo pismo za dopunu podataka kineska vlada samo je dostavila kinesku verziju s engleskim prijevodom sadržaja. U 13. petogodišnjem planu fotonaponska industrija uključena je u taj strateški plan⁽²²⁾. Naglasak 13. petogodišnjeg plana na tehnološka otkrića proširen je na proizvode i usluge povezane s energijom, posebno uključujući fotonaponske ćelije nove generacije.
- (84) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da je dostavila 13. petogodišnji plan i da je iz tog dokumenta vidljivo da se ne potiče solarna industrija.

⁽¹⁶⁾ U trima predmetima pred Općim sudom koji su u tijeku ne osporavaju se nalazi o subvencioniranju, nego se ti predmeti odnose na druge aspekte.

⁽¹⁷⁾ Poglavlje 10. odjeljak 1. 12. petogodišnjeg plana: „U novoj energetskej industriji, usredotočenost na razvoj... upotrebe solarne energije, fotonaponske i fototermaalne proizvodnje energije.”

⁽¹⁸⁾ Odjeljak III.ii.1. 12. petogodišnjeg plana za solarnu fotonaponsku industriju

⁽¹⁹⁾ Odjeljak III.iii.1. 12. petogodišnjeg plana za solarnu fotonaponsku industriju

⁽²⁰⁾ Odjeljak III.ii.3. 12. petogodišnjeg plana za solarnu fotonaponsku industriju

⁽²¹⁾ Odjeljak VI.i. 12. petogodišnjeg plana za solarnu fotonaponsku industriju

⁽²²⁾ Poglavlje 23. okvir 8. „Strateške mjere za razvoj industrija u nastajanju” 13. petogodišnjeg plana: „Postići ćemo industrijalizaciju i ostvariti ključna tehnološka otkrića u novoj generaciji fotonaponskih ćelija”; poglavlje 30. odjeljak 1. „Promicanje optimizacije i modernizacije energetske strukture”: „Promicat ćemo razvoj... proizvodnje fotonaponske energije. Poboľjšat ćemo potporu u okviru politike za... solarnu... energiju.”

- (85) Engleska verzija 13. petogodišnjeg plana zatražena je tijekom posjeta radi provjere te je uključena u popis dokumenata koji nisu dostavljeni. Ispisani primjerak engleske verzije bio je dostupan kineskoj vladi tijekom posjeta radi provjere te se kineska vlada obvezala dostaviti ga kad se bude mogao staviti na raspolaganje Komisiji. Kao što je vidljivo na web-mjestu Povjerenstva za nacionalni razvoj i reforme (NDRC) ⁽²³⁾, engleska verzija tog dokumenta objavljena je 7. prosinca 2016. te nikad nije dostavljena Komisiji. Budući da od kineske vlade nije dobila potpunu i službenu englesku verziju plana, Komisija se morala osloniti na interni prijevod tog dokumenta te je kinesku vladu tijekom posjeta radi provjere suočila s ulomcima navedenima u uvodnoj izjavi 83. Iako je kineska vlada navela da se u tim upućivanjima određuje smjer tehnološke inovacije, nije zanimala postojanje tih upućivanja. Konačno, potrebno je napomenuti da se, s obzirom na to da od kineske vlade nije dobila potpunu englesku verziju Plana, u dokumentu o objavi Komisija oslanjala na svoj interni engleski prijevod (vidjeti bilješku 22).
- (86) Nadalje, kineska vlada tvrdila je da se ulomci navedeni u prethodnoj uvodnoj izjavi 83. i uvodnoj izjavi 87. u nastavku odnose na razvoj domaćih modernih infrastrukturnih mreža, uključujući upotrebu/proizvodnju solarne energije, ali ne i na proizvodnju materijala za proizvodnju te energije. Kineska vlada navela je i da se poglavlje 23., u kojem su opisane strateške industrije u nastajanju, uopće ne odnosi na solarnu industriju te je zanimala postojanje upućivanja na fotonaponske ćelije u okviru 8. istog poglavlja.
- (87) U poglavlju 30. Plana navodi se „Nastavit ćemo poticati razvoj energije vjetra i fotonaponske energije”. Jednostavnim tumačenjem te izjave proizlazi da potpora „fotonaponskoj energiji” uključuje potporu kineskoj fotonaponskoj industriji. To je tumačenje potvrđeno u okviru 8. „Razvoj strateških industrija u nastajanju” u poglavlju 23. „Razvijanje strateških industrija u nastajanju”. Taj se okvir odnosi na „postizanje napretka u ključnim tehnologijama, kao što je fotonaponska tehnologija nove generacije, i promicanje njihove industrijske primjene”, što je jasno upućivanje na materijal potreban za proizvodnju energije. Još jedno upućivanje u tom pogledu vidljivo je u odjeljku 1. istog poglavlja koji glasi: „Pružat ćemo potporu razvoju informacijske tehnologije nove generacije,... zelene tehnologije s niskom emisijom ugljika”. U tom se pogledu zelena tehnologija u Kini obično povezuje s fotonaponskom industrijom. Nadalje, kako je navedeno u uvodnim izjavama 378. i 389., fotonaponska industrija navedena je kao poticana industrija u *Katalogu ključnih industrija, proizvoda i tehnologija čiji razvoj potiče država*. Na temelju prethodno navedenog Komisija je potvrdila da je fotonaponska industrija uključena u taj strateški plan.
- (88) U pogledu posebnog 13. petogodišnjeg plana za solarnu fotonaponsku industriju kineska vlada u svojem je odgovoru od 22. srpnja 2016. navela da dokument još nije objavljen. Tijekom posjeta radi provjere, tj. manje od 20 dana nakon toga, kineska vlada umjesto toga pretvarala se da neće izdati taj dokument o politici te nije dostavila nikakve daljnje dokaze. Konačno, kineska vlada uputila je na nepostojanje 13. petogodišnjeg plana za solarnu industriju kao još jedan pokazatelj da se ta industrija ne potiče.
- (89) Međutim, Odluka 40. Državnog vijeća, Odluka Državnog vijeća od 10. listopada 2010. i Nacionalni plan za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.) kojima se na različite načine podupire razvoj fotonaponske industrije te potiče financijska i fiskalna potpora fotonaponskoj industriji, kako je opisano u uvodnoj izjavi 102. Izvorne uredbe, još su uvijek na snazi. Na snazi je još uvijek i Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku u kojem se navodi niz mjera za potporu fotonaponskoj industriji. Stoga, čak i ako nije izdan poseban 13. petogodišnji plan za solarnu industriju, to ne znači prekid državne potpore fotonaponskoj industriji jer su svi ostali vladini planovi, projekti i drugi dokumenti dovoljni kako bi se potkrijepio taj zaključak.

⁽²³⁾ <http://en.ndrc.gov.cn/policyrelease/201612/P020161207645766966662.pdf>

- (90) Zaključno, u početnom ispitnom postupku ⁽²⁴⁾ zaključeno je da kineska vlada provodi politiku odobravanja povlaštenih zajmova fotonaponskom sektoru. Kineska vlada tijekom ovog ispitnog postupka nije dostavila nikakve dokaze da se ta situacija promijenila. Tijekom ispitnog postupka nisu izneseni nikakvi elementi kojima bi se osporio prethodni nalaz, nego su utvrđeni novi dokazi kojima se potvrđuje raniji nalaz.
- (91) Uz to, u Izvješćima o kineskoj monetarnoj politici koja izdaje državno tijelo, „Skupina za analizu monetarne politike Narodne banke Kine”, potvrđeno je postojanje politike kineske vlade jer se tijekom cijelog RIPR-a izvješćivalo da će se „uloga financijskog sektora poboljšati kako bi se pružile bolje financijske usluge te promicali reforma i razvoj željezničkog... i drugih ključnih sektora” ⁽²⁵⁾, da će se „strateškim industrijama u nastajanju i drugim ključnim područjima nacionalnoga gospodarstva... pružiti veća potpora” ⁽²⁶⁾, da će „NBK slijediti strateške odrednice Središnjeg odbora Partije i Državnog vijeća” ⁽²⁷⁾ i da će se pružati „bolje financijske usluge radi potpore strategiji razvoja temeljenog na inovacijama, financijski proizvodi prilagoditi potrebama poduzeća koja djeluju u području tehnoloških inovacija te će se financijske institucije poticati da poboljšaju potporu... strateškim industrijama u nastajanju i drugim ključnim područjima” ⁽²⁸⁾ ili da će se „financijske institucije poticati da unaprijede potporu strategiji prelaska Kine s proizvodnje velike količine proizvoda na proizvodnju kvalitetnih proizvoda pružanjem dobrih financijskih usluga za stratešku prilagodbu strukture industrije, izgradnju infrastrukture, brodogradnju, logistiku, energiju, znanost i tehnologiju, kulturu i druga ključna područja” ⁽²⁹⁾.
- (92) Tijekom ovog ispitnog postupka prethodno navedeno potvrđeno je i nalazima za tri proizvođača izvoznika u uzorku. Na primjer, u Godišnjem izvješću za 2014. koje je Američkoj komisiji za vrijednosne papire i burzu (SEC) dostavio jedan od proizvođača izvoznika u uzorku navedeno je sljedeće: „Do sada su nam Kineska razvojna banka i banka China Minsheng Bank pružale zajmove za financiranje naših projekata proizvodnje solarne energije. *Budući da se ti zajmovi djelomično temelje na ciljevima politike, uvjeti i dostupnost tih zajmova mogu se promijeniti u mjeri u kojoj vlada može promijeniti svoje stajalište u pogledu solarne industrije. Ako u budućnosti od tih ili drugih banaka ne budemo mogli dobiti financiranje po komercijalno privlačnim uvjetima, možda ćemo imati poteškoća u financiranju svojih projekata.* Ne možemo jamčiti da ćemo u traženom razdoblju ili uopće uspješno pronaći dodatne odgovarajuće izvore financiranja ili po uvjetima ili uz troškove koje smatramo privlačnima ili prihvatljivima, što nam može otežati ili onemogućiti provođenje planova rasta” ⁽³⁰⁾.
- (93) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da fotonaponska industrija nije uključena u ključne industrije, strateške industrije ili industrije u nastajanju te da se prethodno navedene politike stoga ne odnose na nju.
- (94) U tom se pogledu upućuje na uvodnu izjavu 87. u kojoj je zaključeno da se fotonaponska industrija smatra ključnom/strateškom industrijom.
- (95) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 333. i 400. Izvorne uredbe i potvrđeno ovim ispitnim postupkom, među ostalim, u uvodnoj izjavi 83., fotonaponska industrija smatra se ključnom/strateškom industrijom te zaključci utvrđeni u Izvornoj uredbi i dalje vrijede i stoga se potvrđuju.

⁽²⁴⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 170. Izvorne uredbe.

⁽²⁵⁾ Izvješće o kineskoj monetarnoj politici za treće tromjesečje 2014.

⁽²⁶⁾ Izvješće o kineskoj monetarnoj politici za treće tromjesečje 2014.

⁽²⁷⁾ Izvješće o kineskoj monetarnoj politici za prvo, drugo i treće tromjesečje 2015.

⁽²⁸⁾ Izvješće o kineskoj monetarnoj politici za prvo i drugo tromjesečje 2015.

⁽²⁹⁾ Izvješće o kineskoj monetarnoj politici za treće tromjesečje 2015.

⁽³⁰⁾ https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1481513/000114420415023130/v404971_20f.htm

3.3 Posebni programi

- (96) Komisija je analizirala sve programe subvencija utvrđene u zahtjevu za reviziju i od kineskih nadležnih tijela zatražila da joj dostave podatke o svim drugim eventualnim povezanim programima subvencija. Na temelju podataka sadržanih u zahtjevu za reviziju Komisija je zatražila podatke o sljedećim programima koji navodno uključuju dodjeljivanje subvencija državnog tijela:
- i. politika davanja povlaštenih zajmova, kreditne linije, ostalo financiranje, jamstva i osiguranje
 - politika davanja povlaštenih zajmova,
 - odobravanje kreditnih linija,
 - subvencijski programi za izvozne kredite,
 - izvozna jamstva i osiguranja za zelene tehnologije;
 - ii. Programi bespovratnih sredstava
 - subvencije za razvoj programa „Poznate robne marke” i „Poznati žigovi u Kini”, „Fond za razvoj izvoznih robnih marki” i slični programi,
 - demonstracijski program Golden Sun,
 - različita bespovratna sredstva;
 - iii. Programi oslobađanja od izravnog poreza i smanjenja poreza
 - program „dvije godine oslobođeni/tri godine plaćaju polovinu” za poduzeća sa stranim kapitalom,
 - program „dvije godine oslobođeni/tri godine plaćaju polovinu” za poduzeća nove i visoke tehnologije,
 - porezni rabat za istraživanje i razvoj,
 - smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte,
 - smanjenja poreza na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini,
 - oslobađanje od poreza na dohodak od određenih dividendi, bonusa i drugih kapitalnih ulaganja među društvima rezidentima koja ispunjuju uvjete,
 - drugi porezni programi: politike povlaštenih poreznih stopa u zapadnim regijama, porezi za održavanje i izgradnju grada i dodatne naknade za obrazovanje za poduzeća sa stranim kapitalom te povlašteni porezni sustav za društva s niskom dobiti;
 - iv. Programi za neizravne poreze i uvozne carine
 - oslobađanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne carine za uvezenu opremu i tehnologiju,
 - rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom,
 - oslobađanje od plaćanja PDV-a za proizvode koje prodaju poduzeća sa stranim kapitalom;
 - v. Roba i usluge koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene
 - polisilicij koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - ekstrudirani aluminij koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - staklo koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - energija koju osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene,

- voda koju osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene,
- zemljište ili prava korištenja zemljištem koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene;

vi. potpora spajanjima i restrukturiranju u fotonaponskom sektoru.

3.4 Subvencioniranje uvoza tijekom RIPR-a

3.4.1 Politika davanja povlaštenih zajmova, ostalo financiranje, jamstva i osiguranje

3.4.1.1 Politika davanja povlaštenih zajmova

— Uvod

(97) Zahtjev je sadržavao navode da je kineska vlada nastavila subvencionirati svoju fotonaponsku industriju u okviru politike davanja povlaštenih zajmova.

(a) Pravna osnova

(98) Pravna osnova za povlaštene zajmove jednaka je kao u početnom ispitnom postupku, tj. Zakon NRK-a o poslovnim bankama („Zakon o bankama”), Opća pravila o zajmovima (koja provodi Narodna banka Kine), Odluka 40. Državnog vijeća o proglašavanju i provedbi privremenih odredbi o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

(99) Te se pravne odredbe provode na temelju odluka banaka u državnom vlasništvu koje su javna tijela u smislu članka 2. točke (b) Osnovne uredbe u vezi s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Osnovne uredbe (vidjeti sljedeći odjeljak) ili su, u drugom slučaju, povjerene vladi i ona ih usmjerava u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. prve alineje Osnovne uredbe.

(b) Banke u državnom vlasništvu kao javna tijela

(100) Subvencije u obliku zajmova u okviru politike odobrile su banke u državnom vlasništvu. Stoga je nužno utvrditi da su te banke javna tijela.

(101) U skladu sa Žalbenim tijelom WTO-a (Nagodba br. 379, stavak 318.) važeći test za utvrđivanje je li poduzetnik u državnom vlasništvu javno tijelo jest sljedeći: „Važno je je li subjektu povjerena ovlast za izvršavanje javnih funkcija, a ne kako se to postiže. Postoje brojni različiti načini na koje bi vlada u užem smislu mogla subjektima dati ovlast. U skladu s tim, različite vrste dokaza mogu biti relevantne kako bi se pokazalo da je ta ovlast dodijeljena konkretnom subjektu. Dokaz da subjekt, de facto, izvršava javne funkcije može služiti kao dokaz da posjeduje ili da su mu povjerene javne ovlasti, posebno ako se tim dokazom upućuje na stalnu i sustavnu praksu. Smatramo da iz toga proizlazi da dokaz da vlada provodi znatnu kontrolu nad subjektom i njegovim postupanjem može, u određenim okolnostima, poslužiti kao dokaz da odgovarajući subjekt ima javne ovlasti i te ovlasti izvršava pri obnašanju javnih funkcija. Međutim, naglašavamo da, osim izričite delegacije ovlasti u okviru pravnog instrumenta, postojanje samo službenih veza između subjekta i vlade u užem smislu vjerojatno nije dovoljno za utvrđivanje nužnog posjedovanja javnih ovlasti. Stoga se, na primjer, samom činjenicom da je vlada većinski dioničar subjekta ne dokazuje da vlada izvršava znatnu kontrolu nad ponašanjem tog subjekta, a još

manje da mu je vlada dodijelila javne ovlasti. Međutim, u nekim slučajevima, kad se dokazima upućuje na to da su formalni pokazatelji vladine kontrole višestruki te pritom postoje dokazi da se takav nadzor provodio u znatnoj mjeri, tada se na temelju tih dokaza može zaključiti da predmetni subjekt izvršava javne ovlasti.”

- (102) U ovom slučaju zaključak da je bankama u državnom vlasništvu koje su trima proizvođačima u uzorku odobrile povlaštene zajmove u okviru politike dodijeljena ovlast za izvršavanje javnih funkcija temelji se na sljedećim razmatranjima.
- (103) Komisija je zatražila podatke o državnom vlasništvu nad financijskim institucijama jer je to formalna naznaka na temelju koje se, u kombinaciji s dokazom da se ta službena kontrola provodi u znatnoj mjeri, može zaključiti da predmetni subjekt izvršava javne ovlasti. U svojem odgovoru na upitnik kineska vlada dostavila je podatke o vlasničkoj strukturi za 17 financijskih institucija čije bilance navodno ukupno čine 80 % ukupnog bankarskog sektora. Dostavljeni podatci temeljili su se na različitim izvorima. Konkretno, kineska je vlada tvrdila da su četiri banke u državnom vlasništvu (ICBC, Poljoprivredna banka, Banka Kine i Kineska banka za izgradnju). Kineska vlada navela je da drži manje od 50 % udjela u četirima drugim bankama (Komunikacijskoj banci, banci China Everbright Bank, Industrijskoj banci i Razvojnoj banci Shanghai Pudong). Za preostalih devet banaka tvrdilo se da država u njima nema udjele.
- (104) Tijekom provjere činilo se da su dostavljeni podatci o vlasničkoj strukturi bili netočni jer nisu uključivali udjele u neizravnom vlasništvu države, iako su oni bili navedeni u nekim od javno dostupnih podataka. Od kineske je vlade zatraženo da u tom pogledu revidira svoj odgovor na upitnik te da izvijesti o izravnom i neizravnom vlasništvu. Kineska vlada odbila je to učiniti. Komisija stoga nije mogla provjeriti točnost i ispravnost prijavljenih podataka o vlasničkom udjelu države u bankama i drugim financijskim institucijama.
- (105) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da se podatci o vlasničkoj strukturi odnose na institucije kojima je već obuhvaćeno 80 % ukupnog bankarskog sektora, da podatci o neizravnim udjelima države nisu dostupni i da, stoga, Komisijin zahtjev nije razuman. Kineska vlada navela je i da bi Komisija suradnju kineske vlade ocijenila nedostatnom bez obzira na to kako bi ona surađivala. Komisija opovrgava potonji navod. Uz to, potrebno je pojasniti da, bez dostavljanja drugih podataka Komisiji, Komisija nije mogla provjeriti izjavu da je podacima o vlasničkoj strukturi koje je dostavila kineska vlada navodno „obuhvaćeno 80 % ukupnog bankarskog sektora”. Međutim, da je ta neprovjereni izjava istinita, podacima o vlasničkoj strukturi ne bi se potvrdile tvrdnje kineske vlade o zakonskoj strukturi tih banaka.
- (106) Komisija je stoga donijela sljedeće zaključke. Kao prvo, na temelju odgovora kineske vlade na upitnik utvrdila je da su ICBC, Poljoprivredna banka, Banka Kine i CCB u javnom vlasništvu. Kao drugo, primijenila je raspoložive podatke u pogledu Komunikacijske banke, banke China Everbright Bank, Industrijske banke i Razvojne banke Shanghai Pudong uključivanjem neizravnih vlasničkih udjela na temelju podataka u spisu u tom pogledu. Od devet preostalih banaka, za koje je utvrđeno da su navodno u većinskom privatnom vlasništvu kineske vlade, samo su tri odobrile zajmove društvima u uzorku. Stoga šest drugih banaka nije bilo predmet daljnjeg ispitivanja. Jedna od njih bio je MEB, za koji je na temelju procjene svih elemenata u spisu nakon provjere utvrđeno da je u javnom vlasništvu (vidjeti uvodne izjave 167. do 187.). Komisija nije dalje ispitivala druge dvije banke, Hua Xia Bank i Ping An Bank, jer je njihov postotak zajmova proizvođačima u uzorku bio neznan. Stoga je za potrebe ovog ispitnog postupka Komisija zaključila da je devet banaka, ICBC, Poljoprivredna banka, Banka Kine, CCB, MEB, Komunikacijska banka, China Everbright Bank, Industrijska banka i Razvojna banka Shanghai Pudong, u javnom vlasništvu.
- (107) Komisija je od kineske vlade zatražila podatke o udjelu zajmova koje su banke u kojima je kineska vlada većinski ili jedini dioničar, banke u kojima kineska vlada ima udjel, ali nije najveći dioničar, banke u kojima kineska vlada nema udjel i banke koje su u stranom vlasništvu, odobrile industriji u cjelini i fotonaponskoj industriji. Kineska vlada nije dostavila smislen odgovor na to pitanje, čak i nakon što je njegov opseg smanjen na banke koje pružaju financiranje za deset najvećih proizvođača izvoznika ili skupina proizvođača izvoznika. Kineska vlada nije predložila nikakve druge izvore tih podataka. Svrha je tog zahtjeva bila utvrditi razlikuje li se struktura

odobravanja zajmova ovisno o vlasništvu. Kad bi se na temelju tih podataka doista pokazalo da banke u državnom vlasništvu imaju veći udio industrijskih sektora kojima je potrebno osigurati povlaštene uvjete u skladu sa središnjim planiranjem, to bi bio pokazatelj da se javne ovlasti provode u znatnoj mjeri.

- (108) U raspravi o zahtjevu za dostavu podataka tijekom posjeta radi provjere kineska vlada odgovorila je da banke u NRK-u nisu odobrile povlaštene zajmove i/ili kreditne linije fotonaponskoj industriji. Ta je izjava proturječna nalazima za tri proizvođača izvoznika u uzorku, od kojih su svi primili povlaštene zajmove i/ili kreditne linije od četiriju provjerenih banaka i drugih banaka navedenih u uvodnoj izjavi 29.
- (109) Stoga je Komisija do svojih nalaza o bankama u državnom vlasništvu kao javnim tijelima došla na temelju odgovora na upitnik koje je preko kineske vlade primila za EXIM, CCB, ICBC, MEB i MiB te od triju proizvođača izvoznika u uzorku, na temelju posjeta radi provjere, podataka raspoloživih iz drugih izvora, zahtjeva za reviziju te nalaza iz početnog ispitnog postupka za koje je utvrđeno da se nisu promijenili.
- (110) Svrha posebnog upitnika za financijske institucije („Dodatak A”) bila je provjera navoda u pritužbi da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela. Komisija je tražila podatke o tome jesu li bankama u državnom vlasništvu povjerene ovlasti za izvršavanje javnih funkcija u pogledu fotonaponske industrije, npr. na temelju sastava upravnog odbora ili odbora dioničara, kako je utvrđeno u Statutu, zapisnika sa sastanaka dioničara/direktora, državljanstva dioničara/direktora, politika odobravanja zajmova i procjene rizika u odnosu na zajmove fotonaponskoj industriji te na temelju podataka proizvođača izvoznika u uzorku koji surađuju.

— Provjere u bankama

- (111) Komisija je u svojem pismu najave posjeta predvidjela provjeru četiriju banaka koje su dostavile odgovore na Dodatak A upitniku i osigurale zajmove proizvođačima izvoznicima u uzorku, tj. banaka EXIM, ICBC, CCB i MEB. Uključila je detaljan, ali ne i konačan popis tema koje će se razmatrati tijekom provjere. Komisija je u pismu najave posjeta navela da se od kineske vlade „zahtijevaju svi popratni dokumenti koji su upotrijebljeni pri pripremi [njezinih...] utemeljenih odgovora, uključujući i polazne izvorne dokumente i zahtjeve”.

— EXIM

- (112) U svojem drugom pismu za dopunu podataka Komisija je obavijestila kinesku vladu da je odgovor EXIM-a na Dodatak A nepotpun i da EXIM nije dostavio dokument koji je posebno zatražen, tj. kinesku i englesku verziju statuta društva. EXIM je u svojem odgovoru na upitnik naveo da je statut interni upravljački dokument i nije ga dostavio. U odgovoru na pismo za dopunu podataka navedeno je da je EXIM u postupku reorganizacije i da revizija statuta još nije gotova. Tijekom provjere na licu mjesta EXIM je naveo da je reorganizacija započela u ožujku/travnju 2015. i da je primjenjiva verzija statuta koji se revidira iz 1994., ali nije dostavio verziju iz 1994. Kao odgovor na zahtjev za dostavu popratnih dokaza o reorganizaciji koja je u tijeku EXIM je uputio na svoje web-mjesto. Međutim, budući da nije bilo internetske veze, taj se podatak nije mogao provjeriti na licu mjesta.
- (113) Kineska vlada u svojim je primjedbama na objavu tvrdila da je Komisija mogla provjeriti web-mjesto EXIM-a u Bruxellesu prije posjeta radi provjere na licu mjesta kako bi dobila dokaze o trenutačnoj reformi ili da je trebala predvidjeti vlastita sredstva za spajanje na internet tijekom provjere na licu mjesta. U tom kontekstu Komisija ponavlja da, iako je primio nekoliko zahtjeva, EXIM nije dostavio nijednu verziju statuta, ni u izvornoj ni u revidiranoj verziji.
- (114) Tijekom provjere Komisija je zatražila primjerak Obavijesti o osnivanju EXIM-a koju je izdalo Državno vijeće i Mjera EXIM-a za upravljanje kreditom prodavača izvoznika za visokotehnološke proizvode. EXIM je odbio dostaviti te dokumente.

- (115) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da su se pojedinci o osnivanju EXIM-a mogle pronaći i na EXIM-ovu web-mjestu te da je drugi dokument naveden u prethodnoj uvodnoj izjavi stavljen izvan snage. Stoga je kineska vlada smatrala da ta dva dokumenta navedena u prethodnoj uvodnoj izjavi ne mogu biti razlog za primjenu raspoloživih podataka. Komisija ponavlja da je u svojem pismu najave posjeta od kineske vlade i financijskih institucija zatražila da na licu mjesta pripreme zatražene podatke. Komisija podsjeća da je sam EXIM u svojem odgovoru na upitnik uputio na prvi dokument. Kako bi provjerila odgovor na upitnik, Komisija je, stoga, trebala dobiti taj dokument. U pogledu drugog dokumenta Komisija uzima u obzir primjedbu kineske vlade da je stavljen izvan snage.
- (116) U pogledu vlasničke strukture i kako je navedeno u njegovu odgovoru na upitnik, Komisija je utvrdila da je EXIM agencija za osiguranje izvoznih kredita koja je u 100-postotnom državnom vlasništvu. U pogledu upravnog odbora i njegova sastava EXIM je tijekom posjeta radi provjere dostavio proturječne podatke jer je naveo da upravni odbor još nije službeno uspostavljen zbog postupka reorganizacije koji je u tijeku. Međutim, EXIM je u svojem odgovoru na upitnik nekoliko puta uputio na upravni odbor. Ni sastav nadzornog odbora nije dostavljen i nije se mogao provjeriti. Kao posljedica toga, Komisija nije mogla provjeriti postojanje ili sastav upravnog odbora te sastav nadzornog odbora.
- (117) U odgovoru na upitnik kineska vlada objasnila je da je Statutom iz 1994. uređeno funkcioniranje EXIM-a i opisala je to funkcioniranje. Međutim, kineska vlada nije dostavila taj dokument.
- (118) Nakon objave kineska vlada nije se složila s Komisijinom ocjenom iz uvodne izjave 113., napominjući da je u godišnjem izvješću EXIM-a za 2015. navedeno da je osnivanje upravnog odbora ubrzano, ali da se upravni odbor inače ne spominje. Komisija napominje da su u upitniku i drugom pismu za dopunu podataka zatražene pojedinci o sastavu (a ne imenovanju) upravnog odbora. Do provjere na licu mjesta nije pojašnjeno da EXIM tijekom RIPR-a navodno nije imao upravni odbor.
- (119) Primjenom raspoloživih podataka Komisija dolazi do sljedećeg zaključka: država, kao 100-postotni vlasnik EXIM-a, kontrolira EXIM imenovanjem članova njegova nadzornog odbora. Ti članovi na sastancima EXIM-a zastupaju interese države, uključujući ciljeve politike. Budući da nema upravnog odbora, nadzorni odbor ili država izravno imenuju upravu EXIM-a.
- (120) Na temelju članaka 3. i 5. Privremene uredbe o nadzornim odborima u važnim financijskim institucijama u vlasništvu države Komisija je utvrdila da Državno vijeće određuje članove nadzornog odbora i oni mu odgovaraju.
- (121) Nadalje, država obično agencijama za osiguranje izvoznih kredita dodjeljuje ovlasti za izvršavanje javnih funkcija. Dodijeljena javna funkcija odnosi se na promicanje izvoza u zemlje i za robu za koje komercijalno osiguranje ne pruža pokriće osiguranja ili to čini po stopama premije koje nisu dostupne svim izvoznicima. Vlada obično agenciji za osiguranje izvoznih kredita pruža državno jamstvo kako bi snizila njezine troškove zaduživanja na tržištima kapitala. Postojanje tog državnog jamstva opravdava se ovlašću za izvršavanje javnih funkcija te je dokaz da je ta ovlast dodijeljena agenciji. Svrha je aktivnosti tih agencija ostvarivati ciljeve javne politike, odnosno promicati izvoz. Točnije, iz naziva i sadržaja (kako je sažeto u odgovoru na upitnik) Obavijesti o osnivanju EXIM-a koju je izdalo Državno vijeće upućuje se na to da EXIM provodi kinesku izvoznu politiku. Štoviše, kako je opisano u odjeljku 3.4.1., fotonaponska industrija, kao strateška/ključna industrija, ostvaruje koristi od te potpore izvozu.
- (122) Na temelju tih razmatranja zaključuje se, na temelju raspoloživih podataka, da je država u znatnoj mjeri izvršavala službenu kontrolu, uspostavljenu na temelju njezina vlasništva, svakodnevnih poslovnih aktivnosti EXIM-a i da je država EXIM-u povjerila ovlasti za izvršavanje javnih funkcija.
- (123) Taj je zaključak dodatno potkrijepljen ispitivanjem politike odobravanja zajmova, kako je utvrđena na temelju godišnjih izvješća, čime se dokazuje da se EXIM osjeća obveznim provoditi državnu politiku pri donošenju odluka o odobravanju zajmova zbog sljedećih razloga.

- (124) Kad se od njega zatražilo da objasni svoju politiku odobravanja zajmova, tj. kako su vladini planovi i projekti uključeni, uzima li EXIM u obzir Katalog kineskih visokotehnoloških proizvoda za izvoz (ili druge kataloge, popise ili planove) u svojoj politici odobravanja zajmova, EXIM je naveo da analizira utjecaj planova na programe odobravanja zajmova ili korisnike zajma te da podupire poduzeća koja proizvode proizvode iz tog kataloga. Nakon analize godišnjeg izvješća činilo se da je u EXIM-ovu odgovoru namjerno umanjen utjecaj vladinih planova i projekata na njegovu politiku odobravanja zajmova. U godišnjem izvješću za 2015. navodi se da je EXIM-ova glavna zadaća „olakšati izvoz i uvoz kineskih mehaničkih i elektroničkih proizvoda, kompletnih setova opreme te proizvoda nove i visoke tehnologije” te, što je još važnije, da je „Banka u potpunosti iskoristila svoju ulogu financiranja politike u provedbi kineske nacionalne razvojne strategije”.
- (125) Nakon objave kineska vlada navela je da olakšavanje izvoza ne podrazumijeva nužno odobravanje povlaštenih zajmova te da su nacionalnom razvojnom strategijom obuhvaćeni svi aspekti kineskoga gospodarstva. Međutim, svrha je uvodne izjave 124. dokazati da se vladinim planovima i projektima utječe na EXIM-ovu politiku odobravanja zajmova, što se odražava u njegovim ovlastima. Stoga se odbija primjedba kineske vlade.
- (126) U pogledu statističkih podataka o izvozu različitih kategorija proizvoda koji su već zatraženi u upitniku EXIM nije dostavio zatražene podatke te se pozvao na odredbe o povjerljivosti. Tijekom posjeta radi provjere EXIM je promijenio svoje stajalište i naveo da podatci nisu dostupni. Komisija ne razumije zašto je EXIM promijenio svoje obrazloženje te je nejasno i kako se dostavljanjem konsolidiranih podataka koji se ne odnose na konkretne klijente mogu prekršiti odredbe o povjerljivosti. Međutim, EXIM je dostavio ukupne poslovne podatke za tri godine, ali nije dostavio te podatke za RIPR ni prije ni tijekom posjeta radi provjere. Stoga Komisija nije mogla provjeriti ukupne poslovne podatke za izvozne kredite u RIPR-u, kao ni podatke koji se odnose na udjel izvoznih kredita osiguranih fotonaponskoj industriji.
- (127) Kineska vlada iznenađena je, prema Komisijinu mišljenju, proturječnim izjavama iz uvodne izjave 113. Komisija napominje da EXIM nije dostavio nikakve statističke podatke o izvozu različitih kategorija proizvoda. Ono što je dostavljeno tijekom posjeta radi provjere odnosilo se na općenite komercijalne vrijednosti. Na temelju prvog Komisija bi mogla izvući podatke za predmetni proizvod, što nije bilo moguće na temelju podataka koji su na kraju dostavljeni tijekom posjeta radi provjere (samo općeniti podatci). Kineska vlada tvrdi i da je Komisija podatke za razdoblje ispitnog postupka revizije mogla ekstrapolirati upotrebom dostavljenih općenitih komercijalnih vrijednosti za trogodišnje razdoblje, što je netočno jer ti podatci nisu dostavljeni na mjesečnoj razini (kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 11., razdoblje ispitnog postupka revizije traje od 1. listopada 2014. do 30. rujna 2015.
- (128) Tijekom provjere Komisija je pokušala provjeriti procjenu kreditne sposobnosti deset najvećih proizvođača izvoznika proizvoda iz postupka revizije, uključujući tri proizvođača u uzorku. EXIM je naveo da se pristup tim podacima ne može odobriti zbog razloga povjerljivosti. Pri pokušaju provjere EXIM-ova sustava procjene kreditne sposobnosti samo s pomoću praznog obrasca za procjenu EXIM je odbio pristup takvom praznom dokumentu jer je tvrdio da sadržava poslovnu tajnu.
- (129) Nakon objave kineska vlada uputila je na odgovor na upitnik i Godišnje izvješće EXIM-a za 2015. iz kojih se vidjeti važnost procjene rizika prije donošenja odluka o odobravanju zajmova. Čak i ako se prihvati da je to dio opće politike banke, EXIM nije dostavio primjere kako se to provodi barem u pogledu društava u uzorku. Stoga tom primjedbom nisu promijenjeni nalazi Komisije.
- (130) Komisija je zatražila i primjerak EXIM-ova godišnjeg izvješća za 2015. EXIM je najprije naveo da se taj dokument ne može dostaviti ili razmatrati iako je postalo očito da je zatraženi dokument već javno dostupan na njegovu web-mjestu. Komisija je na kraju mogla pogledati zatraženi dokument na internetu, ali na početku nije smjela uzeti tiskani primjerak dokumenta ili zapisivati bilješke. Zatraženi je dokument na kraju dostavljen, ali tek nakon što su EXIM-ovi zastupnici napustili prostore u kojima se obavljala provjera i kad se o dokumentu nije moglo dalje razgovarati.

- (131) Nakon što je Komisija poslala pismo u kojem je navela da razmatra primjenu članka 28., kineska vlada tvrdila je da primjena članka 28. nije opravdana iako je banka EXIM tijekom postupka provjere najprije odbila pristup javno dostupnom dokumentu, ali ga je kineska vlada na kraju dostavila nakon provjere. Kineska vlada napomenula je da nije važno tko je dostavio dokument.
- (132) Komisija napominje da je kašnjenje u dostavljanju Godišnjeg izvješća za 2015. samo jedan od razloga za primjenu članka 28. (vidjeti uvodne izjave 112. do 118.). Potrebno je naglasiti da je odbijanjem pristupa i odbijanjem razgovora o javno dostupnom dokumentu tijekom vremena dodijeljenog odgovarajućoj financijskoj instituciji banka EXIM ometala i odgađala postupak provjere. Osim toga, zbog činjenice da je dokument dostavljen nakon što su zastupnici banke EXIM otišli Komisija nije mogla na zadovoljavajući način raspraviti i provjeriti predmetni dokument. Komisija stoga smatra da je ta financijska institucija znatno ometala postupak provjere.
- (133) U pogledu dokumenata koji se odnose na uspostavljanje poslovanja banke EXIM i upravljanja njome, tj. Obavijesti o osnivanju EXIM-a koju je izdalo Državno vijeće i Statuta, kineska vlada tvrdila je da zatraženi dokumenti nisu povezani s programom subvencija ili proizvođačima izvoznici, da su se zahtjevom podatci tražili naslijepo i da ne postoji pravna osnova za istraživanje programa protiv kojeg u početnom ispitnom postupku nisu uvedene kompenzacijske mjere.
- (134) U tom pogledu Komisija napominje da su zatraženi dokumenti bili potrebni za potrebe ispitnog postupka, posebno kako bi se utvrdilo jesu li EXIM-u dodijeljene ovlasti za izvršavanje javnih funkcija, te da su od kineske vlade slični dokumenti zatraženi za druge financijske institucije i da ih je ona dostavila. Nadalje se napominje da je banka EXIM u svojem odgovoru na upitnik nekoliko puta uputila na te dokumente u pogledu vlasništva, upravljanja, nadzora i poslovanja te je, stoga, te dokumente bilo potrebno provjeriti. Osim toga, neki proizvođači izvoznici u uzorku naveli su da su primili financijske usluge od te financijske institucije, što je još jedan aspekt koji je Komisija htjela provjeriti i iz kojeg je vidljivo da je banka EXIM bila uključena u subvencije povezane s onima protiv kojih su u početnom ispitnom postupku uvedene kompenzacijske mjere.
- (135) Konačno, iz naslova i sadržaja Obavijesti o osnivanju EXIM-a koju je izdalo Državno vijeće, u mjeri u kojoj se to može zaključiti iz odgovora na upitnik, vidljivo je da je EXIM sredstvo kineske vlade za postizanje ciljeva javne politike te su mu stoga dodijeljene ovlasti za izvršavanje javnih funkcija.
- (136) Stoga, primjenom raspoloživih podataka, Komisija zaključuje da je EXIM javno tijelo.

— ICBC

- (137) Na temelju odgovora ICBC-a na upitnik, kako je potvrđeno u njegovu Godišnjem izvješću za 2015., Komisija je utvrdila da je država vlasnik više od 50 % njegovih dionica. ICBC je stoga službeno pod kontrolom države.
- (138) Na temelju Statuta, konkretno njegovih poglavlja 8. do 10., i odgovora ICBC-a na upitnik, Komisija je mogla utvrditi i da kineska vlada na temelju svojih dionica i preko Središnjeg odbora Komunističke partije Kine ima ovlast imenovati najvažnije funkcije u upravi banke, kao što su predsjednik upravnog odbora, potpredsjednik upravnog odbora, izvršni direktor, predsjednik nadzornog odbora, predsjednik i potpredsjednik. Štoviše, u skladu sa Statutom ICBC-a upravni odbor, među ostalim, saziva sastanke dioničara, odlučuje o poslovnoj strategiji i proračunu banke, donosi odluke o ulaganjima (i spajanjima), donosi odluke o otpuštanju viših rukovoditelja, određuje sustav upravljanja rizicima, donosi odluke o osnivanju odjela i podružnica itd. Taj otvoreni popis obveza primjer je znatne kontrole države nad svakodnevnim poslovanjem ICBC-a.

- (139) To je potvrđeno i člankom 34. Zakona o bankama koji se primjenjuje na sve banke koje posluju u Kini i u kojem je navedeno da „poslovne banke odobravaju zajmove u skladu s potrebama nacionalnoga gospodarskog i socijalnog razvoja te industrijskim politikama države”. Potrebe nacionalnoga gospodarskog i socijalnog razvoja te smjernice industrijskih politika države utvrđuju se u okviru središnjeg planiranja, kako je prethodno navedeno u odjeljku 3.2. Promicanje fotonaponske industrije uključeno je u to.
- (140) Sudovi Unije smatraju da je ostvarivanje ciljeva gospodarske politike dio izvršavanja javne ovlasti ⁽³¹⁾.
- (141) Stoga se člankom 34. Zakona o bankama svim bankama dodjeljuju ovlasti za izvršavanje javnih funkcija. U slučaju ICBC-a službenom kontrolom na temelju vlasničke strukture i ovlastima koje su kineskoj vladi dodijeljene na temelju vlasništva u skladu sa Statutom kineskoj vladi omogućeno je izvršavanje te javne funkcije.
- (142) Konačno, ispitivanjem stvarne politike ICBC-a u pogledu odobravanja zajmova Komisija je nastojala utvrditi je li kontrola provedena u znatnoj mjeri.
- (143) Komisija je od kineske vlade zatražila odgovarajuće podatke kako bi ocijenila kako banke u NRK-u provode procjenu kreditnog rizika društava u području fotonaponske industrije prije donošenja odluke hoće li im ili neće odobriti zajmove (i/ili kreditne linije) te odluke o uvjetima dodijeljenih zajmova. U Dodatku A upitniku Komisija je zatražila podatke o tome kako banke uzimaju u obzir rizik, kako se procjenjuje kreditna sposobnost primatelja zajma, koje se premije rizika naplaćuju različitim društvima/industrijama u NRK-u i koje čimbenike banke uzimaju u obzir pri procjeni zahtjeva za dobivanje zajma ili kreditne linije. Komisija je zatražila i opis zahtjeva za dobivanje zajma i postupka njegova odobrenja. Iako je ICBC opisno odgovorio na prethodno postavljena pitanja, ni kineska vlada ni ICBC nisu u tom pogledu dostavili zadovoljavajuće popratne dokaze. Tijekom posjeta radi provjere Komisija je zatražila dokaze kojima bi se potkrijepio opisni odgovor. Međutim, kineska vlada dostavila je samo općenite odgovore bez ikakvih dokaza da se stvarno provodi bilo kakva procjena kreditnog rizika.
- (144) Komisija je zatražila i slične podatke od proizvođača izvoznika u uzorku te ih je pokušala provjeriti tijekom posjeta radi provjere proizvođača izvoznika u uzorku na licu mjesta. Većina proizvođača izvoznika odgovorila je da banke zahtijevaju određene dokumente (kao što su financijski izvještaji) i da provode neku vrstu analize kreditnog rizika prije dodjeljivanja zajmova. Međutim, svoje tvrdnje nisu mogli potkrijepiti nikakvim dokazima, na primjer dokumentima koje su dostavili. Komisija je tijekom provjere na licu mjesta zatražila dokaze (kao npr. korespondenciju itd.) da su banke doista zahtijevale takve dokumente ili da su ih društva dostavila bankama ili bilo kakvo izvješće banaka kojim se dokazuje da su takve analize kreditnog rizika doista provedene. Međutim, skupine proizvođača izvoznika u uzorku nisu mogle dostaviti takve dokaze ni bilo koje druge dokaze kojima se potvrđuju njihove tvrdnje.
- (145) Prva prepreka u tom pogledu bilo je odbijanje kineske vlade da dostavi podatke utvrđene u prethodnom odjeljku 3.1. Druga je prepreka bilo odbijanje kineske vlade da odobri pristup procjeni kreditne sposobnosti koju provodi ICBC.
- (146) U svojem pismu za dopunu podataka od 14. ožujka 2016. Komisija je obavijestila kinesku vladu da je odgovor ICBC-a na Dodatak A nepotpun jer nije uključivao sljedeće zatražene podatke: zajmove osigurane za deset najvećih proizvođača izvoznika proizvoda iz postupka revizije; potpuni odgovor o procjeni kreditne sposobnosti; potporu banke u provedbi vladinih planova i projekata.
- (147) U pogledu zajmova i/ili kreditnih linija osiguranih za deset najvećih proizvođača izvoznika proizvoda iz postupka revizije ICBC nije dostavio nikakve podatke te se pozvao na pravne i ugovorne obveze u pogledu povjerljivosti prema kojima ne može objaviti podatke o zajmu pojedinom društvu bez njegova pristanka. Međutim, Komisija se konačno, za potrebe utvrđivanja koristi za tri proizvođača u uzorku koji surađuju, mogla osloniti na provjerene podneske u njihovim odgovorima na upitnik.

⁽³¹⁾ Predmet 234/84 Belgija protiv Komisije [1986.] ECR 2263, točka 14.; Predmet 40/85 Belgija protiv Komisije [1986.] ECR 2321, točka 13.; spojeni predmeti C-278/92 do C-280/92 Španjolska protiv Komisije [1994.] ECR I-4103, točka 22.; i predmet C-334/99 Njemačka protiv Komisije [2003.] ECR I-1139, točka 134.

- (148) Tijekom provjere Komisija je pokušala provjeriti procjenu kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku, deset najvećih proizvođača izvoznika i fotonaponskog sektora u cjelini. ICBC u tom pogledu nije dostavio nikakve podatke i pozvao se na pitanja povjerljivosti. Naveo je i da u svojem sjedištu ne drži izvješća o proizvođačima u fotonaponskom sektoru. Iako je ICBC Komisiji dopustio da kratko pogleda izvješće o procjeni koje je odabrao, napominje se da se taj dokument nije odnosio ni na jedno društvo koje surađuje ili na fotonaponski sektor. Uz to, s obzirom na vrijeme njegova podnošenja (na kineskom) Komisija nije mogla shvatiti sadržaj u vremenu raspoloživom tijekom posjeta radi provjere. Nadalje, Komisija nije smjela uzeti primjerak dokumenta. U svojim odgovorima na upitnik i pismo za dopunu podataka ICBC je tvrdio da „pri procjeni zajma/kreditne linije ne uzima u obzir vladinu politiku, planove ili projekte za industriju ili druge zakone”. Međutim, činilo se da se godišnjim izvješćem banke dokazuje suprotno jer se u njemu navodi da je ICBC „prilagodio i poboljšao kreditnu politiku za industriju kako bi osigurao financijsku potporu realnom gospodarstvu u skladu s makroekonomskom politikom, prevladavajućim kretanjima u sektorskoj politici i značajkama poslovanja industrije te važnim strateškim inicijativama zemlje” i da je ICBC „pružio potporu društvima za očuvanje energije i zaštitu okoliša te ‚internacionalizaciji’ istaknutih proizvodnih objekata”.
- (149) Nakon objave kineska vlada dostavila je primjedbu da je Komisija pogrešno protumačila citate, a posebno pojam „potpore” u tim citatima, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 148. Kineska vlada dostavila je i niz citata iz godišnjih izvješća dviju belgijskih banaka (odnosno banaka KBC i Belfius) i njemačke banke (odnosno Deutsche Bank) u kojima se također koristi pojam „potpore”. Iako riječ „potpora” doista može imati brojna značenja u različitim kontekstima, u citatu iz godišnjeg izvješća ICBC-a upućuje se na „financijsku potporu”. To je, u kombinaciji s drugim citatima iz uvodne izjave 139. i drugim nalazima, kao što je činjenica da je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije ICBC odobravao povlaštene zajmove i kreditne linije nekima od proizvođača izvoznika u uzorku, dovelo do zaključka da ICBC pri ocjeni zajma/kreditne linije uzima u obzir vladinu politiku, planove ili projekte za industriju te druge zakone. Komisija stoga zadržava svoje nalaze iz uvodnih izjava 139. do 148.
- (150) Na temelju ocjene svih raspoloživih podataka u spisu Komisija zaključuje da je ICBC trima proizvođačima u uzorku, koji predstavljaju fotonaponsku industriju, zajmove odobrio bez procjene kreditne sposobnosti jer ta banka nije mogla dokazati postojanje te procjene. Iz toga se može zaključiti da su ICBC-u dodijeljene javne ovlasti i da je te ovlasti izvršavao odobravanjem zajmova u skladu sa zahtjevima središnjeg planiranja te da je, stoga, izvršavao javne funkcije. Taj je zaključak dodatno potvrđen ulomcima iz godišnjih izvješća.
- (151) Zaključno, Komisija je utvrdila da je ICBC javno tijelo.
- CCB
- (152) Na temelju Godišnjeg izvješća CCB-a za 2015. Komisija je utvrdila da je država vlasnik više od 50 % njegovih dionica. CCB je stoga službeno pod kontrolom države.
- (153) Kako je CCB potvrdio tijekom upravnog postupka i kako je navedeno u poglavljima 11. i 12. Statuta, kineska vlada, u svojstvu većinskog dioničara, ima ovlast imenovati većinu članova upravnog odbora, koji je izvršno tijelo skupštine dioničara koje upravlja CCB-om i koje odgovara skupštini. Isto se primjenjuje na nadzorni odbor, tj. nadzorno tijelo Banke, kako je navedeno u poglavlju 16. Statuta. Štoviše, u skladu sa Statutom CCB-a i zapisnikom sa sastanka upravnog odbora, upravni odbor, među ostalim, donosi odluke o proračunu banke, ulaganjima, otpuštanju glavnog izvršnog revizora i tajnika upravnog odbora. Deset neizvršnih članova upravnog odbora, od ukupno petnaest članova, predstavlja upravu CCB-a. Taj otvoreni popis obveza dokaz je znatne kontrole države nad svakodnevnim poslovanjem CCB-a.
- (154) Tijekom provjere Komisija je pokušala provjeriti procjenu kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku i fotonaponskog sektora u cjelini. CCB u tom pogledu nije dostavio nikakve podatke i pozvao se na povjerljivost. Nakon Komisijina ustrajanja dokumenti o kreditnoj sposobnosti mogli su se nakratko pogledati. U tom je pogledu potrebno napomenuti da, s obzirom na praktične okolnosti, tj. činjenicu da su se dokumenti, koji su bili

na kineskom, mogli samo nakratko vidjeti i da se nisu mogli uzeti kao dokaz, Komisija nije mogla na zadovoljavajući način provjeriti podatke sadržane u odgovoru na upitnik. Nadalje se napominje i da se dokumenti nisu odnosili ni na predmetni sektor ni na RIPR. Navedeni financijski subjekt odbio je Komisijin prijedlog da joj stavi na raspolaganje anonimnu verziju zatraženih dokumenata kako bi ih Komisija mogla uzeti kao dokaze. Stoga se ne može reći, kao što je kineska vlada tvrdila, da je taj financijski subjekt učinio sve što je bilo u njegovoj moći.

- (155) Kineska vlada u svojem je odgovoru na Komisijino pismo o mogućoj primjeni članka 28. navela da Komisija ne može od službenika banke očekivati da joj dopuste kopiranje različitih vrsta dokumenata i neograničeni pristup tim podacima jer ih obvezuju pravila o povjerljivosti podataka. Nadalje, tvrdila je da Komisija zemlji izvoznici i navodno neovisnim bankama nameće nerazuman teret dokaza.
- (156) Komisija nije zatražila „sve vrste dokumenata” ili „neograničeni pristup” tim dokumentima. Stoga je primjedbu da je Komisija kineskoj vladi ili financijskim institucijama nametnula nerazuman teret dokaza potrebno odbiti.
- (157) Nakon objave kineska vlada dostavila je za četiri banke koje je Komisija posjetila na licu mjesta opću napomenu da je Komisijina analiza očito pristrana jer godišnja izvješća predmetnih banaka sadržavaju dokaze da te banke ne odobravaju povlaštene zajmove poticanim industrijama.
- (158) Kineska vlada uz tu je primjedbu dodala da je u dokumentu o općoj objavi Komisija uputila na Odluku 40. u kojoj su navedene poticane industrije, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 191. Izvorne uredbe. Kineska vlada utvrdila je proturječnost s tim nalazom u godišnjim izvješćima dviju od četiriju provjerenih banaka, u kojima se navode stroži ulazni standardi ili smanjenje zajmova koji se odobravaju sektorima koji su u Odluci 40. navedeni kao poticani sektori.
- (159) Komisija bi htjela naglasiti da je ispitnim postupkom utvrđeno da su četiri banke koje je Komisija provjerila de facto odobravale povlaštene zajmove i/ili kreditne linije trima proizvođačima izvoznici u uzorku. Ti se nalazi, koji su proturječni primjedbama kineske vlade iz dviju prethodnih uvodnih izjava, temelje na podacima koje su dostavili proizvođači izvoznici u uzorku. Nijedna banka nije dostavila podatke o zajmovima i/ili kreditnim linijama koji su tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije odobreni trima društvima u uzorku ili fotonaponskoj industriji u cjelini. Stoga je postojala razlika između provjerenih podataka društava u uzorku i godišnjih izvješća dviju navedenih banaka. Komisija je prednost dala podacima koji su na licu mjesta primljeni od društava u uzorku i stoga je odbila primjedbu kineske vlade. U svojim odgovorima na upitnik i pismo za dopunu podataka CCB je naveo da banka vladinu politiku za industriju uzima u obzir kao smjernicu, ali da ona za banku nije obvezujuća pri donošenju odluka o njezinoj politici odobravanja zajmova. Međutim, u godišnjem izvješću banke potvrdilo se da CCB provodi vladine planove, što dokazuju sljedeći ulomci: „Grupa je proaktivno odgovorila na strukturnu reformu države na strani ponude te je odgovarajuće reagirala na razvojne strategije... Pružili smo potporu... strateškim industrijama u nastajanju.”; „U skladu s nacionalnim sektorskim politikama i promjenama u vanjskom poslovnom okruženju Grupa je 2015. primjereno optimizirala kreditne politike...”
- (160) U svojim primjedbama na objavu kineska vlada napomenula je da sljedeći citat: „U skladu s nacionalnim sektorskim politikama i promjenama u vanjskom poslovnom okruženju Grupa je 2015. primjereno optimizirala kreditne politike...” ne znači da je banka odobravala povlaštene zajmove određenim industrijama. Komisija odbija tu primjedbu jer je citiranu rečenicu potrebno tumačiti u vezi s drugim citatima iz prethodne uvodne izjave. U svakom slučaju napomena kineske vlade nije jasna jer se odnosi na MEB, dok je citirana rečenica preuzeta iz godišnjeg izvješća CCB-a. Komisija pretpostavlja da je za potrebe potkrepljivanja argumenta „MEB” tiskarska pogreška.
- (161) Kineska vlada osporavala je i citat: „Grupa je proaktivno odgovorila na strukturnu reformu države na strani ponude te je odgovarajuće reagirala na razvojne strategije...”, navodeći da je izvučen iz konteksta i da se ne odnosi na poticane ili strateške industrije ili industrije u nastajanju te da je Komisija, u svakom slučaju, pogrešno protumačila upotrebu pojma „u nastajanju” u godišnjem izvješću CCB-a. Komisija napominje da cijeli citat,

uključuju rečenicu koja slijedi odmah iza njega, glasi kako slijedi (kurziv dodan): „Snažno smo poticali razvoj realnoga gospodarstva. Grupa je proaktivno odgovorila na strukturnu reformu države na strani ponude te je odgovarajuće reagirala na razvojne strategije, uključujući strategiju ‚jedan pojas i jedan put‘ (eng. ‚One Belt and One Road‘), zone slobodne trgovine, usklađeni razvoj pokrajine Peking-Tianjin-Hebei i gospodarskog pojasa uz rijeku Yangtze. Pružili smo potporu ključnim nacionalnim građevinskim projektima, novoj vrsti urbanizacije, novoj izgradnji ruralnih područja i strateškim industrijama u nastajanju.” Stoga, s obzirom na to da je i te citate potrebno tumačiti zajedno s ostalima, Komisija nije smatrala potrebnim promijeniti svoje nalaze iz uvodne izjave 159.

- (162) Kineska vlada napomenula je i da su analiza kreditnog rizika i sustav upravljanja banke detaljno opisani u godišnjem izvješću CCB-a. Međutim, kineska vlada nije iznijela nikakve nove elemente u tom pogledu. U svakom slučaju, oni su apstraktni te se na temelju njih ne mogu ocijeniti pojedinačni slučajevi niti su oni dokaz da se ta procjena doista provodi. Stoga Komisija nije smatrala potrebnim promijeniti svoje nalaze iz uvodnih izjava 152. do 159.
- (163) U svojem je odgovoru na Komisijino pismo u kojem je navela da razmatra primjenu članka 28. kineska vlada tvrdila da zatraženi dokumenti ni u kojem slučaju nisu relevantni u okviru provjere i da se Komisija trebala oslanjati na podatke koje je mogla prikupiti ili koji su već sadržani u odgovoru na upitnik. Tvrdila je da činjenica da CCB (ili kineska vlada) nije dostavio dokumente nije razlog za primjenu članka 28.
- (164) U tom se pogledu napominje da su zatraženi dokumenti bili potrebni za provjeru tvrdnji iskazanih u odgovoru na upitnik i da Komisija nije mogla smatrati da su dostavljeni dokumenti dovoljni jer se nisu odnosili na iznesene tvrdnje ili su one njima samo djelomično potkrijepljene. Budući da nije bilo provjerenih dokumenata iz kojih je vidljivo da je banka provodila odgovarajuću procjenu rizika, Komisija je zadržala svoj zaključak da CCB nije provodio procjene kreditne sposobnosti. Naprotiv, njegove odluke o odobravanju zajmova bile su u skladu s ciljem provedbe vladine politike te su društvima u uzorku odobravani povlašteni zajmovi.
- (165) Na temelju ocjene svih raspoloživih podataka u spisu Komisija zaključuje da je CCB dvama proizvođačima u uzorku, koji predstavljaju fotonaponsku industriju, zajmove odobrio bez procjene kreditne sposobnosti jer ta banka nije mogla dokazati postojanje te procjene. Iz toga se može zaključiti da su CCB-u dodijeljene javne ovlasti i da je te ovlasti izvršavao odobravanjem zajmova u skladu sa zahtjevima središnjeg planiranja. Stoga je izvršavao javne funkcije. Taj je zaključak dodatno potvrđen ulomcima iz godišnjih izvješća.
- (166) Komisija, stoga, zaključuje da je CCB javno tijelo.

— MEB

- (167) Komisija je utvrdila da je MEB član grupe China Merchants Group, konglomerata u državnom vlasništvu koji je pod izravnim nadzorom Povjerenstva Državnog vijeća za nadzor državne imovine i upravljanje njome⁽³²⁾. Na temelju njegovih godišnjih izvješća za 2014. i 2015. utvrđeno je i da je neizravno u vlasništvu države. MEB je stoga službeno pod kontrolom države.
- (168) Kako je navedeno u poglavljima 10. i 13. Statuta, država, kao većinski dioničar, ima ovlasti imenovati većinu članova upravnog i nadzornog odbora. U skladu sa Statutom MEB-a, upravni odbor, među ostalim, saziva sastanke dioničara, odlučuje o poslovnoj strategiji i planovima ulaganja banke, utvrđuje strategiju upravljanja kapitalom i proračunski plan, donosi odluke o raspodjeli dobiti te odobrava ili otpušta više rukovoditelje. Taj otvoreni popis obveza dokaz je znatne kontrole države nad svakodnevnim poslovanjem MEB-a.

⁽³²⁾ http://www.cmhk.com/main/a/2016/a26/a30448_30530.shtml

- (169) Tijekom provjere Komisija je pokušala provjeriti procjenu kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku i fotonaponskog sektora u cjelini. MEB u tom pogledu nije dostavio nikakve podatke i pozvao se na povjerljivost. Nakon Komisijina ustrajanja dokumenti o kreditnoj sposobnosti mogli su se nakratko pogledati. Iako su se ti dokumenti odnosili na predmetni sektor, nisu se odnosili na RIPR. Točnije, MEB nije dostavio svoje dokumente o kreditnoj politici za 2014. i 2015. kad je Komisija to zatražila te je Komisiji dopustio da samo nakratko pogleda dokument o kreditnoj politici za 2016. (koja nije u RIPR-u). Međutim, Komisija nije smjela uzeti dokument kao dokaz. Iako je MEB dopustio Komisiji da pogleda dokument koji se odnosio na procjenu kreditne sposobnosti jednog društva (na kineskom), napominje se da Komisija nije smjela voditi bilješke u pogledu prethodno navedenog dokumenta ili uzeti primjerak dokumenta. Zbog toga u ograničenom raspoloživom vremenu tijekom posjeta radi provjere nije bilo moguće primjereno shvatiti sadržaj.
- (170) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da je, s obzirom na činjenicu da se Komisija oslanjala na postojanje kreditnog izvješća, potvrdila da banke provode procjene kreditnog rizika.
- (171) U tom se pogledu i kako je navedeno u prethodnim odjeljcima 3.1. i 3.4.1. podsjeća da ni kineska vlada ni pojedinačne banke nisu dostavile zadovoljavajuće popratne dokaze o kreditnoj procjeni koju navodno provode te, osobito, kako banke uzimaju u obzir rizik, kako se procjenjuje kreditna sposobnost korisnika zajma, koje se premije rizika naplaćuju za različita društva/industrije u NRK-u te koje čimbenike banke uzimaju u obzir pri ocjeni zahtjeva za odobravanje zajma ili kreditne linije. Samo postojanje izvješća o odobrenim kreditima na kineskom jeziku, koje je Komisija tijekom posjeta radi provjere mogla samo nakratko vidjeti u jednoj od banaka, ne može se smatrati dostatnim dokazom da banke (i ne samo jedna banka koja je stavila na raspolaganje izvješće o odobrenim kreditima, kako je prethodno navedeno) provode kreditne procjene. U svakom slučaju, u tom se izvješću izričito upućuje na državnu potporu kao jedan od razloga za odobravanje zajma te se, stoga, potvrđuje da se kreditna procjena ne provodi u skladu s tržišnim uvjetima.
- (172) Kineska vlada dostavila je primjedbu i da je usporedba razine kamatne stope za zajam odobren proizvođačima u uzorku koji surađuju i NBK-a suprotna zaključku o nepostojanju procjene kreditnog rizika.
- (173) U tom je pogledu potrebno napomenuti da prethodna usporedba nije točna jer ne postoji poveznica između razine referentne stope NBK-a i činjenice da banke ne provode procjene kreditnog rizika. Komisija ne osporava postojanje marže iznad referentne stope NBK-a; Komisija smatra da ta marža nije u skladu s tržišnim uvjetima, nego da odražava cilj banaka u pogledu provedbe politike kineske vlade koja je usmjerena na promicanje fotonaponskog sektora.
- (174) U svojim odgovorima na upitnik i pismo za dopunu podataka MEB je naveo da pri donošenju odluka o svojoj politici odobravanja zajmova nije uzimao u obzir vladinu politiku. Međutim, godišnje izvješće banke potvrđuje da CCB provodi vladine planove, što dokazuju sljedeći ulomci: „MEB se vodi nacionalnim sektorskim politikama”; „upravni odbor, nadzorni odbor i posebni odbori ozbiljno su pristupili provedbi nacionalnih politika”.
- (175) Nakon objave kineska vlada uputila je na Komisijino pismo od 23. rujna 2016. koje je sadržavalo citat iz Godišnjeg izvješća MEB-a za 2015. sličan prvom citatu iz uvodne izjave 174. Kineska vlada napominje da se citat „vodi nacionalnim sektorskim politikama” ne odnosi na MEB, nego na CMB Financial Leasing. Komisija napominje da je CMB Financial Leasing u cijelosti u vlasništvu MEB-a.
- (176) Kineska vlada napomenula je i da su postupci procjene kreditnog rizika detaljno opisani u godišnjem izvješću MEB-a i da fotonaponski sektor nije među deset sektora koji su najveći korisnici zajmova banke. Stoga kineska vlada ne vidjeti nikakvu proturječnost između tvrdnji koje je MEB iznio u svojim odgovorima na upitnik i pismo za dopunu podataka i sadržaja godišnjeg izvješća. Osim što je naglasila da se jedan od citata odnosi na subjekt koji je u 100-postotnom vlasništvu MEB-a, kineska vlada nije iznijela nikakve nove elemente. Budući da nije bilo provjerenih dokumenata iz kojih je vidljivo da je banka provodila odgovarajuću procjenu rizika umjesto sektorske

politike za potporu fotonaponskoj industriji, Komisija je zadržala svoj zaključak da MEB nije provodio procjene kreditne sposobnosti. Naprotiv, njegove odluke o odobravanju zajmova bile su u skladu s ciljem provedbe vladine politike te je društvima u uzorku odobravao povlaštene zajmove.

- (177) U pogledu odluka o davanju zajmova i toga uzimaju li financijske institucije u obzir vladine politike i planove za industriju kineska vlada tvrdila je da odgovor na upitnik različitih banaka sadržava najizvravnije i bitne činjenice i dokaze na kojima bi Komisija trebala temeljiti svoju analizu.
- (178) Kao što se može vidjeti iz odgovora na upitnik opisanih u uvodnim izjavama 137. do 185., ti se odgovori razlikuju, ali se općenito u njima nastoji zaniijekati ili barem umanjiti činjenica da banke izvršavaju javne ovlasti.
- (179) Međutim, u godišnjim izvješćima svake od banaka postoje jasna upućivanja na te vladine politike, planove ili strateške industrije u nastajanju kao smjernice za njihove financijske usluge. Kineska vlada smatra da te izjave nisu proturječne jer odgovori na upitnik ne odgovaraju sadržaju godišnjih izvješća banaka. Komisija, međutim, smatra da su izjave u godišnjim izvješćima banaka, kako su prethodno navedene, očito proturječne i pobijaju izjave samih banaka u njihovim odgovorima na upitnik.
- (180) Nakon objave kineska vlada izrazila je svoje neslaganje s izjavom da Komisija nije mogla provjeriti postupak kreditne procjene i donošenja odluka. Pritom je kineska vlada uputila na dokumente koje su CCB, MEB i ICBC Komisiji dostavili tijekom provjere na licu mjesta. Komisija podsjeća da su ti dokumenti bili manjkavi, kako je prethodno utvrđeno u uvodnim izjavama 148. i 169.
- (181) Kineska vlada uputila je i na godišnja izvješća financijskih institucija i odgovarajuće odgovore na upitnik koji su, prema mišljenju kineske vlade, bili dovoljni za provjeru postupaka kreditne procjene i donošenja odluka. Komisija odbija tu primjedbu jer je i opisni sadržaj godišnjih izvješća i odgovore na upitnik trebalo na licu mjesta provjeriti na temelju relevantnih dokaza (tj. za razdoblje ispitnog postupka revizije i fotonaponsku industriju). Kako je Komisija kineskoj vladi i bankama koje je pokušala provjeriti objasnila i tijekom posjeta na licu mjesta, Komisija je trebala provjeriti i dokaze kojima se potkrepljuje izjava da su se postupci procjene kreditnog rizika i donošenja odluka, kako su opisani u odgovorima na upitnik i godišnjim izvješćima, provodili u praksi u okviru stvarnih poslovnih aktivnosti.
- (182) Kineska vlada obrazložila je i činjenicu da se niz dokumenata nije mogao dostaviti zbog njihove povjerljive prirode, Zakona o bankarskoj tajni i relevantnih ugovornih odredbi. Kineska vlada navela je da je Komisija trebala prepoznati da su banke učinile sve što su mogle s obzirom na postojeći pravni i ugovorni okvir. Kineska vlada komentirala je i da na temelju članka 28. Osnovne uredbe Komisija može ne uzeti u obzir samo lažne ili obmanjujuće podatke te se njime podrazumijeva da su podatci koji nisu isključeni i koje je zainteresirana strana dostavila u skladu sa svojim najboljim mogućnostima opravdani.
- (183) Taj je argument osporen u prethodnoj uvodnoj izjavi 48. Uz to, Komisija napominje da je u članku 29. Osnovne uredbe (u kojem se odražava članak 12. stavak 4. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama) predviđeno da „sa svim podacima koji su po svojoj prirodi povjerljivi [...] ili koje stranke u ispitnom postupku pružaju na povjerljivoj osnovi, tijela postupaju kao s takvima, ako postoji osnovanost takvog zahtjeva”. U tom kontekstu Komisija smatra da je u pravnom okviru ovog ispitnog postupka predviđeno dovoljno jamstava u pogledu postupanja s povjerljivim podacima. Na temelju prethodno navedenog Komisija smatra da nadležna tijela predmetne zemlje nisu učinila sve što je u njihovoj moći kako bi osigurala pristup podacima kojima bi se mogle potkrijepiti tvrdnje koje su iznesene u njihovom odgovoru na upitnik.
- (184) Na temelju ocjene svih raspoloživih podataka u spisu Komisija zaključuje da je MEB odobrio zajmove jednom od proizvođača u uzorku, koji predstavlja fotonaponsku industriju, u skladu s ciljevima javne politike. Iz toga se može zaključiti da su MEB-u dodijeljene javne ovlasti i da je te ovlasti izvršavao odobravanjem zajmova u skladu sa zahtjevima središnjeg planiranja. Stoga je izvršavao javne funkcije. Taj je zaključak dodatno potvrđen ulomcima iz godišnjih izvješća.

(185) Komisija, stoga, zaključuje da je MEB javno tijelo.

— Ostale kineske banke u državnom vlasništvu javna su tijela

(186) Uz te četiri provjerene banke, Komisija je utvrdila da je i većina drugih banaka koje proizvođačima u uzorku odobravaju zajmove u javnom vlasništvu (vidjeti uvodnu izjavu 106.). Konačno, najmanje je jedno od društava u uzorku obavijestilo Komisiju da je primilo znatne zajmove od Kineske razvojne banke koje kineska vlada uopće nije spomenula. Na temelju javno dostupnih podataka o toj banci Komisija je zaključila da je više od 50 % njezinih dionica u izravnom ili neizravnom vlasništvu države. Stoga je za potrebe ovog ispitnog postupka Komisija zaključila da je deset banaka, ICBC, Poljoprivredna banka, Banka Kine, CCB, MEB, Kineska razvojna banka, Komunikacijska banka, China Everbright Bank, Industrijska banka i Razvojna banka Shanghai Pudong, u javnom vlasništvu. ICBC, Poljoprivredna banka, Banka Kine i CCB odobrili su tijekom RIPR-a [40 % – 50 %] zajmova proizvođačima u uzorku. Komunikacijska banka, China Everbright Bank, Industrijska banka i Razvojna banka Shanghai Pudong odobrile su tijekom RIPR-a [10 % – 20 %] zajmova proizvođačima u uzorku. MEB je odobrio [0 % – 10 %], a Kineska razvojna banka [20 % – 30 %] zajmova. Na temelju podataka u spisu nije se mogla utvrditi vlasnička struktura preostalih šest banaka za koje kineska vlada nije dostavila nikakve podatke.

(187) Budući da kineska vlada nije surađivala u pogledu tih drugih šest banaka, koje nisu među četiri provjerene banke, Komisija je morala primijeniti raspoložive podatke kako bi ocijenila jesu li tih šest banaka javna tijela.

(188) Prvo, Komisija je utvrdila su te banke u javnom vlasništvu (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu i uvodnu izjavu 106.).

(189) Drugo, Komisija je utvrdila da su četiri banke u uzorku odobrile znatan dio [15 % – 25 %] zajmova koje su tri društva u uzorku dobila tijekom RIPR-a. Stoga se nalazi o njima mogu smatrati reprezentativnima.

(190) Treće, Komisija je primijetila da je većina ugovora o zajmu svih deset banaka, koje je Komisija dobila od triju proizvođača u uzorku koji surađuju, sastavljena prema istom ili sličnom modelu i da se stopa na zajam koju su sve banke u većini slučajeva dogovorile temeljila na referentnoj stopi NBK-a uvećanoj za maržu ispod tržišne stope.

(191) Stoga je Komisija smatrala da nalazi za četiri provjerene banke čine najbolje raspoložive podatke za ocjenu drugih banaka u javnom vlasništvu zbog tih sličnosti i reprezentativnosti četiriju banaka koje su provjerene.

(192) Na temelju toga Komisija zaključuje da su i ostalih šest banaka, koje nisu među četiri provjerene banke, javna tijela.

(193) U skladu s tim Komisija je izračunala koristi za tih deset banaka u javnom vlasništvu.

— Izmjene zakonodavstva koje se primjenjuje na banke u državnom vlasništvu koje posluju u Kini

(194) Kineska vlada tvrdila je da Komisijin nalaz u početnom ispitnom postupku da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela više nije valjan jer Narodna banka Kine („NBK”) više ne određuje donju granicu stopa na zajmove tako da se kineska vlada više ne upliće u financijsko tržište. Kineska vlada tvrdila je da je NBK 20. srpnja 2013. prestao kontrolirati kamatne stope na zajmove koji se nude financijskim institucijama ukidanjem donje granice kamatne stope na zajmove. NBK je u obavijesti objavljenoj 27. listopada 2015. odlučio ukinuti i promjenjivu gornju granicu kamatne stope za depozite.

(195) Komisija smatra da ta tvrdnja nema učinak jer su nalazi utvrđeni u prethodnom odjeljku sami po sebi dovoljni za utvrđivanje da su kineske banke u javnom vlasništvu javna tijela.

- (196) U svakom slučaju najprije se napominje da se Komisijin nalaz (donesen u početnom ispitnom postupku) da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela nije temeljio samo na činjenici da NBK određuje stope na zajmove i promjenjivu gornju granicu kamatnih stopa na depozite, nego da je bio rezultat analize niza elemenata opisanih u uvodnim izjavama 158. do 168. Izvorne uredbe. Radi lakšeg snalaženja, ti se elementi odnose na i. uplitanje vlade povezano s državnim vlasništvom u velikim bankama, ii. činjenicu da banke u državnom vlasništvu u NRK-u drže vrlo velik tržišni udjel, ostavljajući time vrlo malo prostora bankama u privatnom vlasništvu, te su vodeći akteri na kineskom financijskom tržištu, iii. državnu kontrolu na temelju vlasništva, administrativne kontrole poslovnog ponašanja banaka ili čak zakonskih dokumenata, iv. ulogu NBK-a u ograničavanju načina određivanja i kretanja kamatnih stopa i v. zakonska pravila kojima se od banaka zahtijeva da u svojim kreditnim politikama poštuju nacionalne politike/sektorske ciljeve. U trenutnoj reviziji zbog predstojećeg isteka mjera jedina promjena koju je kineska vlada navela odnosi se na točku iv. Točke i do iii. i v. potvrđene su u ocjeni provedenoj u uvodnim izjavama neposredno prije ove.
- (197) Drugo, u odlukama navedenima u prethodnoj uvodnoj izjavi 194. navodno su ukinute gornja i donja granica kamatnih stopa. Međutim, u tekstu relevantnih objavljenih odluka NBK-a financijske institucije samo se potiče, ali se od njih ne zahtijeva, da se prilagode tržišnom određivanju cijena kamatnih stopa na zajmove. To znači da kineske banke u državnom vlasništvu i dalje smiju zajmove odobravati po povlaštenim stopama te su, zapravo, to obvezne činiti na temelju članka 34. Zakona o bankama koji ima prednost pred običnim poticanjem u odluci NBK-a.
- (198) Treće, iako je NBK objavio odluku o ukidanju donje granice stope, napominje se i da se u članku 38. Zakona o bankama i dalje navodi da „poslovne banke utvrđuju kamatnu stopu na zajam u skladu s gornjim i donjim granicama kamatne stope na zajam koje je propisala Narodna banka Kine”. Zakon o bankama izmijenjen je kasnije samo u pogledu drugih aspekata. Time se dokazuje da nije bilo izmjena zakonodavnog okvira koji banke trebaju poštovati jer su odluke NBK-a samo izvršni regulatorni akti. Nadalje, NBK primjenjuje pravnu osnovu na način da svaki dan može ponovno uvesti višu ili nižu granicu.
- (199) Četvrto, tijekom posjeta radi provjere neke od četiriju banaka provjerenih na licu mjesta spomenule su postojanje nove stope na zajmove koja se temelji na ponudama banaka objavljenima na Šangajskom međubankovnom tržištu uvedene u listopadu 2013. Međutim, kineska vlada u svojem odgovoru na upitnik nije navela taj podatak u potporu svojoj tvrdnji da je kinesko tržište liberalizirano. Na temelju podataka dostupnih javnosti čini se da je ta takozvana povlaštena stopa na zajam (eng. loan prime rate – LPR) jednogodišnja stopa na zajam koja se temelji na najboljoj stopi na zajam koju je devet odabranih poslovnih banaka s potporom države ponudilo kao referentnu za tržište zajmova. Iako je NBK tvrdio da će se uvođenjem LPR-a „promicati liberalizacija kamatnih stopa i poboljšati sustav referentne stope na financijskim tržištima”, neovisni su analitičari u vrijeme njezina uvođenja zaključili da uloga „Šangajskog međubankovnog tržišta nije dovoljno učinkovita da bi se njome utjecalo na stope između banaka i njihovih klijenata”.⁽³³⁾ Nakon analize čini se da se, iako se LPR objavljuje svakog radnog dana nakon izračuna prosjeka svih ponuda devet banaka (pri čemu se najviša i najniža ponuda isključuju), njegova razina promijenila samo šest puta tijekom RIPR-a. Za usporedbu, dnevna jednogodišnja međubankovna stopa EURIBOR tijekom istog razdoblja promijenila se 185 puta. Nadalje, napominje se i da se čini kako je LPR vezan za referentnu stopu koju objavljuje NBK („referentna stopa NBK-a”)⁽³⁴⁾ jer je nakon svake promjene referentne stope NBK-a 2015. sljedećeg radnog dana slijedila promjena LPR-a. Nadalje, napominje se i da su promjene razine referentne stope NBK-a i LPR-a 2015. bile jednake.
- (200) Uz to, iako su provjerene banke tvrdile da se udjel kratkoročnih zajmova čija se kamatna stopa temeljila na LPR-u znatno povećao i da predstavlja velik udjel njihova portfelja kratkoročnih zajmova, ti se navodi nisu mogli potkrijepiti popratnim dokazima koje su dostavile banke niti potvrditi tijekom provjera na licu mjesta u poslovnim prostorima proizvođača izvoznika. Time se ne potkrepljuje tvrdnja da će navedene banke neovisno utvrđivati svoje kamatne stope ili slijediti tržišnu stopu i da je tržište kamatnih stopa liberalizirano.

⁽³³⁾ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2013-10-25/china-starts-loan-prime-rate-as-new-benchmark-in-market-push>; http://www.shibor.org/shibor/web/html/index_e.html

⁽³⁴⁾ <http://www.global-rates.com/interest-rates/central-banks/central-bank-china/pcb-interest-rate.aspx>

- (201) Stoga se zaključuje da se, unatoč navodnom ukidanju donje granice stopa na zajmove i gornje granice stopa na depozite, liberalizacija kamatne stope na tržištu, kako je tvrdila kineska vlada, nije ostvarila u praksi. Zaključci doneseni u početnom ispitnom postupku, tj. da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela jer su im povjerene, imaju i provode javne ovlasti, vrijede i u RIPR-u te se, stoga, potvrđuju.
- (202) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da je Komisija teret dokaza pogrešno stavila na kinesku vladu u pogledu njezinih tvrdnji i. da je financijsko tržište liberalizirano, ii. da je politika kineske vlade u pogledu solarnog sektora prekinuta i iii. da su navodni poremećaji na kineskom financijskom tržištu nestali. Uz to, kineska vlada tvrdila je i da se Komisija nije mogla osloniti na ocjenu „javnog tijela” na razini zemlje i da je taj nalaz trebala utvrditi za svaki predmetni financijski subjekt.
- (203) Kako je dokazano u uvodnim izjavama 195. do 201., Komisija je detaljno analizirala raspoložive dokaze, uključujući je li se situacija utvrđena u početnom ispitnom postupku toliko promijenila da njezini nalazi više ne bi vrijedili. Te su navodne promjene uključivale promjene koje je istaknula kineska vlada te su sve analizirane i razmotrene u prethodnom dijelu. Komisija napominje i da su novi dokazi o financijskim institucijama dostavljeni u ovom postupku prilično ograničeni. Napominje se i da je kineska vlada tijekom posjeta radi provjere potvrdila da nije bilo drugih promjena, osim onih koje su prethodno navedene.
- (204) U pogledu tereta dokaza i u skladu s člankom 18. stavkom 3. Osnovne uredbe podsjeća se da se dokazi predočeni u vezi s pitanjem je li vjerojatno da bi istek mjera doveo do nastavka ili ponavljanja subvencioniranja i štete moraju propisno dokumentirati. Komisija je detaljno analizirala sve relevantne elemente i dokaze koje je kineska vlada dostavila u tom pogledu te je zaključila da nisu bili dovoljni za dokazivanje da se situacija znatno promijenila u usporedbi s početnim ispitnim postupkom. U tom se kontekstu i s obzirom na navodne promjene koje je kineska vlada navela smatra da je kineska vlada bila odgovorna dokazati da su se te promjene doista dogodile i da Komisija taj teret nije neopravdano stavila na kinesku vladu.
- (205) U pogledu ocjene na razini zemlje Komisija napominje da je provela posebnu analizu javnog tijela za svaku financijsku instituciju za koju je kineska vlada dostavila relevantne zatražene podatke. Nažalost, kineska vlada nije dostavila podatke za sve ostale financijske institucije koje su proizvođačima izvoznicima u uzorku odobrile zajmove, kako je objašnjeno u odjeljku 3.1. Stoga Komisija nije mogla provesti analizu javnog tijela za sve te ostale financijske institucije, zbog čega argument kineske vlade nije relevantan. Kao rezultat toga, Komisija se poslužila podacima raspoloživima u spisu i provela detaljnu analizu javnog tijela za financijski sektor u NRK-u. Među relevantnim elementima Komisija je detaljno razmotrila sve nove dokaze koje je kineska vlada dostavila u kontekstu ovog postupka, zajedno s nalazima koji su utvrđeni u početnom ispitnom postupku.
- (206) Nadalje, kineska vlada tvrdila je i da se Komisija u svojem zaključku o „javnim tijelima” oslanjala na de facto neukidanje donje granice stopa na zajmove. Dalje je tvrdila da je Komisija pogrešno protumačila navodno ukidanje donje granice stope na zajmove jer bi se tim ukidanjem podrazumijevalo da bi banke sada navodno mogle odobravati zajmove po stopama nižim od 30 % referentne stope. Opovrgnuvši ukidanje te donje granice stope, kineska vlada dalje je tvrdila da banke stoga ne bi mogle odobravati povlaštene zajmove. Kineska vlada tvrdila je i da bi zahtijevanje od banaka da se prilagode tržišnom određivanju kamata na zajmove bilo jednako kontroliranju tih banaka te bi bilo u suprotnosti s duhom liberalizacije. Nadalje je kineska vlada tvrdila da je članak 38. Zakona o bankama popustljiv i da, iako su gornje granice ukinute nekoliko godina prije donjih granica, Zakon o bankama nije izmijenjen. Kineska vlada tvrdila je i da je teorija povezanosti stopa NBK-a i LPR-a pogrešna te se vratila na statističke podatke o kamatnim stopama za proizvođače izvoznike u uzorku koji surađuju. Kineska je vlada tvrdila i da referentne stope ili granice za zajmove nikad nisu bile denominirane u USD ili EUR.
- (207) U pogledu zaključka o javnim tijelima najprije se podsjeća da je sama kineska vlada postavila pitanje ukidanja donje granice stopa na zajmove u potporu svojoj tvrdnji da se kineska vlada više ne upliće u financijsko tržište i da se kineske banke u državnom vlasništvu ne mogu smatrati javnim tijelima. Komisija je analizirala tvrdnju

o ukidanju donje granice stopa i odbila je zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama 194. do 201. Budući da kineska vlada nije istaknula druge znatne promjene, Komisija se oslonila na zaključke donesene u početnom ispitnom postupku koji su potvrđeni novim dokazima za RIPR te na nove elemente kao što je postojanje nove stope na zajmove (LPR) kako bi u tom pogledu donijela svoj zaključak.

- (208) U pogledu navodnog pogrešnog tumačenja ukidanja Komisija ne razumije kako bi se zbog činjenice da je donja granica stope na zajmove ukinuta banke moglo spriječiti u odobravanju povlaštenih zajmova ako je donja granica stope na zajmove u svakom slučaju bila 30 % niža od referentne stope.
- (209) U pogledu nepostojanja zahtjeva za banke da nude tržišne stope na zajmove Komisija ne razumije kako se prisiljavanje banaka da posluju u skladu s načelom slobodnog tržišta može smatrati uvođenjem posebnih politika za banke. Te prakse ne proizlaze iz posebne politike, nego iz stvaranja financijskog okvira u kojem se primjenjuju tržišna načela.
- (210) U pogledu članka 38. Zakona o bankama i kako je kineska vlada navela u svojem odgovoru na upitnik, Komisija shvaća da su svi financijski subjekti u NRK-u obvezni strogo poštovati Zakon o bankama i ne razumije kako navodna popustljivost može biti u skladu s tim pravnim načelom. U svakom slučaju, činjenica da bi se donja granica stope na zajmove ukinula nije u suprotnosti s činjenicom da bi društva iz fotonaponskog sektora ostvarila koristi od povlaštenih zajmova.
- (211) U pogledu teorije povezanosti stopa NBK-a i LPR-a Komisija napominje da predočeni statistički podaci nisu potkrijepljeni izračunima na kojima se oni temelje i da se, stoga, ne mogu uzeti u obzir. Kad bi ti statistički podaci bili točni, Komisija ne razumije zašto su ti statistički podaci važni za dokazivanje da je analiza povezanosti NBK-a i LPR-a (navodno) pogrešna. U pogledu zajmova denominiranih u USD ili EUR Komisija smatra da navodno nepostojanje referentne stope ili granica ne znači da se ti zajmovi ne mogu odobriti po povlaštenim stopama.
- (212) Uz to, kineska vlada tvrdila je i da se u Komisijinoj analizi i zaključku da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela nisu poštovali temeljni pravni standardi te je uputila i na relevantne pravne i dokazne standarde koji su propisani u presudi Žalbenog tijela u predmetu SAD – ugljični čelik iz Indije; tvrdila je i da je Komisija trebala provesti detaljniju analizu, a ne samo donijeti zaključak o postojanju državnog vlasništva i znatne državne kontrole nad subjektom; tj. zaključak je trebao uključivati analizu „temeljnih karakteristika i funkcija relevantnog subjekta, njegova odnosa s državom te pravnog i gospodarskog okruženja koje prevladava u zemlji u kojoj subjekt koji je predmet ispitnog postupka posluje”. Kineska vlada uputila je i na nalaze o uplitanju vlade s obzirom na to da NBK utječe na stope zajmova i politike te da postoji obveza postupanja u skladu s člankom 38. Zakona o bankama. Na kraju je uputila na netočnost i neprimjerenost Komisijina zaključka iz početnog ispitnog postupka, kako se navodi u uvodnim izjavama 163. do 167. Izvorne uredbe.
- (213) U tom je pogledu Komisija proširila svoju analizu tog pitanja. U uvodnim izjavama 100. do 106. Komisija detaljnije utvrđuje činjenice na temelju kojih je donijela zaključak o javnom vlasništvu nad većinom banaka koje su društvima u uzorku odobravale zajmove.
- (214) U pogledu pravnog i gospodarskog okruženja Komisija ovime upućuje na zaključke donesene u prethodnoj uvodnoj izjavi 139. na temelju članka 34. Zakona o bankama.
- (215) Činjenica da banke izvršavaju javne ovlasti potvrđena je i člancima 7. i 15. Općih pravila o zajmovima (koje provodi NBK), kojima se uređuju vlastiti zajmovi, zajmovi za treće strane i namjenski zajmovi (članak 7.) te subvencioniranje kamata na zajmove (članak 15.) te Odlukom 40. Postoje i brojni dokazi, koji su potkrijepljeni neovisnim studijama i izvješćima, da se vlada još uvijek u velikoj mjeri upliće u kineski financijski sustav, kako je već objašnjeno u uvodnim izjavama 172. i 178. Izvorne uredbe.

- (216) Nakon objave kineska vlada navela je da su prethodno navedeni posebni zajmovi iz članka 7. Općih pravila o zajmovima ukinuti 1999. na temelju Okružnice o boljem upravljanju posebnim zajmovima (YINFA [1999.] br. 228) i da je članak 15. prestao biti relevantan jer NBK više ne određuje gornje i donje granice zajmova. Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija u svojem razmatranju povlaštenih industrija i sektora pogrešno protumačila članak 34. Zakona o bankama koji se navodno ne odnosi na nacionalne politike, poticane industrije, strateške industrije i industrije u nastajanju. Uputila je i na članke 4., 5., 7. i 35. Zakona o bankama koji se navodno odnose na autonomiju banke, neuplitanje subjekata ili pojedinaca i vlade te ispitivanje kreditne sposobnosti korisnika zajma. Nadalje je kineska vlada dostavila primjedbu da se članak 34. ne bi trebao tumačiti sam za sebe. Na kraju je kineska vlada navela i da Komisija nije objasnila kako je iz Odluke 40. vidljivo da banke izvršavaju javne ovlasti te je uputila na uvodni dio i članak 17. te Odluke. Dodala je da je tom Odlukom, u biti, obuhvaćeno cijelo kinesko gospodarstvo i da se ona odnosi na 11. petogodišnje razdoblje.
- (217) Komisija priznaje da su posebni zajmovi ukinuti 1999. Time se ne mijenjaju zaključci koji su djelomično doneseni na temelju ostalih raspoloživih podataka.
- (218) U pogledu članka 15. Općih pravila o zajmovima Komisija se ne slaže sa stajalištem kineske vlade. Taj članak glasi: „U skladu s državnom politikom relevantni odjeli mogu subvencionirati kamate na zajmove radi promicanja rasta određenih industrija i gospodarskog razvoja u određenim područjima.” Članak je relevantan i nakon ukidanja donje i gornje granice stopa. U svakom slučaju, u članku 38. Zakona o bankama i dalje se upućuje na granice te se u svakom trenutku može ponovno aktivirati, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 199.
- (219) U pogledu Zakona o bankama najprije je potrebno napomenuti da su članci 4., 5. i 7. dio „Poglavlja I. Opće odredbe”, dok su članci 34. i 35. dio „Poglavlja IV. Temeljna pravila za odobravanje zajmova i druge poslovne aktivnosti”. U pogledu članka 4. Komisija ne smatra da je odredba u skladu s kojom banke „posluju bez uplitanja subjekata ili pojedinaca” u suprotnosti s činjenicom da su banke u državnom vlasništvu javna tijela ili, u drugom slučaju, da im je povjereno izvršavanje javnih ovlasti i da ih se u tome usmjerava. Komisija je provjerila poslovne aktivnosti i postupke donošenja odluka u pogledu financijskih usluga četiriju banaka u državnom vlasništvu. Budući da se nikakvi relevantni podatci nisu mogli dobiti za druge banke, nalazi za te banke morali su se, na temelju raspoloživih podataka, proširiti na sve ostale banke u državnom vlasništvu. Nadalje, s obzirom na to da bitni podatci koje je Komisija zatražila od tih četiriju banaka nisu dostavljeni, posebno pojedinosti o procjeni kreditnog rizika, Komisija je morala primijeniti raspoložive podatke i za utvrđivanje nalaza na temelju odgovora na upitnik te posjeta radi provjere tih četiriju banaka.
- (220) Kineska vlada uputila je i na članak 4. Zakona o bankama u skladu s kojim je „poslovanje poslovnih banaka uređeno načelima sigurnosti, likvidnosti i učinkovitosti. Poslovne banke donose vlastite odluke o svojem poslovanju, preuzimaju odgovornost za vlastite rizike, preuzimaju isključivu odgovornost za svoju dobit i gubitke te samostalno ograničavaju svoje poslovne aktivnosti. U skladu sa zakonom poslovne banke izvršavaju poslovne aktivnosti bez uplitanja bilo kojeg subjekta ili osobe. U skladu s građanskim pravom poslovne banke neovisno odgovaraju cijelom imovinom pravne osobe.”
- (221) U ovom slučaju tijekom provjere na licu mjesta Komisija nije mogla, ne samo zakonski, nego i de facto, potvrditi točnost tvrdnje da banke u odlukama o davanju zajmova ne uzimaju u obzir vladinu politiku i planove. Komisiji nije dostavljena nijedna procjena kreditne sposobnosti za fotonaponsku industriju i za RIPR. Komisija ne smatra da se člankom 4. Zakona o bankama poslovnim bankama onemogućuje da uzmu u obzir vladinu politiku i planove za industriju jer se taj članak odnosi na načela upravljanja poslovanjem. To je potvrđeno i člankom 34. Zakona o bankama. Suprotno tvrdnji kineske vlade da je Komisija „odbacila pravni okvir u kojem banke posluju” Komisija je, naprotiv, provela detaljnu analizu tog pravnog okvira te je mogla utvrditi i jasnu poveznicu između tog pravnog okvira i poslovanja tih financijskih institucija, kao što je vidljivo u njihovim godišnjim izvješćima.

- (222) Kineska vlada uputila je i na članak 5. Zakona o bankama, iz kojeg je zaključila da se „lokalna uprava ili odjeli vlade na raznim razinama, javne organizacije ili pojedinci ne smiju uplitati u poslovanje banaka”. Međutim, stvarni tekst članka 5. Zakona o bankama glasi kako slijedi: „Poslovne banke obvezne su poštovati načela jednakosti, slobodne volje, poštenja i dobre vjere u poslovanju sa svojim klijentima”. Komisija smatra da se tom formulacijom banke ne štiti od obveze da primjenjuju ciljeve politike utvrđene u članku 34.
- (223) Članci 7. i 35. Zakona o bankama odnose se na ispitivanje kreditne sposobnosti, svrhu zajma i lanac odobrenja kredita. U pogledu tih pitanja i kako je navedeno u uvodnim izjavama 128., 143., 155. i 171., banke koje surađuju nisu dostavile dokumente u potporu svojim tvrdnjama kao što su one koje se odnose na kreditnu sposobnost i postupak odobrenja. Stoga se na temelju raspoloživih podataka za te članke ne može smatrati da su u suprotnosti s Komisijinim tumačenjem članka 34.
- (224) U pogledu Odluke 40. i kako je navedeno u uvodnoj izjavi 102. iz početnog ispitnog postupka, najprije se napominje da se u toj Odluci upućuje na to da će kineska vlada aktivno podupirati razvoj industrije nove energije i pospješiti razvoj solarne energije, nalaže svim financijskim institucijama da pruže kreditnu podršku samo poticanim projektima (kategorija kojoj pripadaju fotonaponski projekti) te jamčiti provedbu „ostalih povlaštenih politika za poticane projekte”. Na temelju prethodno navedenog, a posebno činjenice da se bankama nalaže da pružaju kreditnu potporu fotonaponskom sektoru, smatra se da se Odlukom 40. dokazuje da banke izvršavaju javne ovlasti. U pogledu članka 17. te Odluke i činjenice da se načela odobravanja kredita trebaju poštovati Komisija ne smatra da je taj uvjet u suprotnosti s činjenicom da banke izvršavaju javne ovlasti. U pogledu tvrdnje da je Odlukom 40. obuhvaćeno cijelo kinesko gospodarstvo Komisija napominje da se u toj Odluci upućuje na Katalog uputa za restrukturiranje industrije u kojem se razlikuju tri vrste industrija, tj. poticani, ograničeni i ukinuti projekti. Nadalje, „element poticaja” definiran je i u toj Odluci. U pogledu upućivanja na 11. petogodišnji plan napominje se da je taj plan zamijenjen 12. petogodišnjim planom, a nedavno i 13. petogodišnjim planom. Napominje se i da Odluka 40. nije stavljena izvan snage te da, stoga, još uvijek vrijedi. Nijednom odredbom u kineskom pravu ne upućuje se na to da bi tumačenje upućivanja na 11. petogodišnji plan kao dinamičkog upućivanja bilo neprimjereno.
- (225) Nadalje se mogu iznijeti sljedeća opažanja. U početnom ispitnom postupku ⁽³⁵⁾ zaključeno je da na kineskom financijskom tržištu postoje različiti poremećaji, tj. državno vlasništvo u kombinaciji s poremećajima na kineskom financijskom tržištu i politikom kineske vlade da usmjeri jeftin kapital prema odabranim industrijama (čime se ugrožava ravnopravno tržišno natjecanje u međunarodnoj trgovini i daje nepoštena prednost kineskim proizvođačima), ograničenja u pogledu određivanja kamatnih stopa, pristup jeftinom kapitalu, politika odobravanja zajmova u skladu s potrebama nacionalnoga gospodarstva, povlaštenu pristup kreditiranju poticanih projekata i/ili industrija visoke i nove tehnologije, pristup jeftinim državnim deviznim pričuvama i povlaštenim sredstvima financiranja za Kinesku razvojnu banku (CDB).
- (226) Osim u pogledu navodne reforme kamatnih stopa koja je razmatrana u uvodnim izjavama 197. do 201., tijekom ispitnog postupka kineska vlada nije dostavila nikakve dokaze da se situacija promijenila. Osim toga, tijekom ispitnog postupka nisu izneseni nikakvi elementi kojima bi se osporili prethodni nalazi. Zaključci doneseni u početnom ispitnom postupku i dalje vrijede i tijekom RIPR-a i stoga se potvrđuju.
- (227) Na temelju tih zaključaka jasno je da se financijski sektor potiče da pridonosi strategijama koje su osmislila državna tijela. Pitanje uplitanja kineske vlade radi utjecaja na stope već je razmotreno u uvodnim izjavama 197., 198., 206. i 207. U pogledu nalaza utvrđenih u početnom ispitnom postupku napominje se da su primjedbe kineske vlade iz početnog ispitnog postupka analizirane i razmotrene u Izvornoj uredbi te da zaključci doneseni u tom pogledu u početnom ispitnom postupku nisu osporavani pred sudom. Nadalje, kineska vlada nije dostavila nikakve dokaze na temelju kojih bi se mogao promijeniti zaključak donesen u početnom ispitnom postupku niti su tijekom ispitnog postupka izneseni takvi elementi. U tom kontekstu Komisija ne razumije zašto ti nalazi ne mogu biti dio osnove na koju se Komisija oslanjala radi donošenja zaključaka u trenutačnom ispitnom postupku.

⁽³⁵⁾ Vidjeti uvodne izjave 181. do 185. Izvorne uredbe.

(228) Uz to i kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, ⁽³⁶⁾ čak i ako se banke u državnom vlasništvu ne bi smatrale javnim tijelima, one bi se i dalje smatrale bankama kojima je kineska vlada povjerala i kojima nalaže izvršavanje funkcija koje su obično dane vladi u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Osnovne uredbe.

(c) Privatne banke

(229) Budući da je udjel zajmova koje su trima proizvođačima izvoznika u uzorku odobrile privatne banke iz NRK-a bio neznatan i da nijedna privatna banka iz NRK-a nije dostavila odgovor na upitnik, u tom se pogledu ne utvrđuju nikakvi dodatni nalazi. U skladu s tim Komisija je odlučila iz izračuna subvencije isključiti neznatnu korist koja proizlazi iz tih zajmova. Stoga Komisija nije trebala razmotriti primjedbe kineske vlade u tom pogledu.

(d) Specifičnost

(230) U trenutačnom ispitnom postupku nijednim dokumentom u spisu ne mogu se promijeniti nalazi Komisije u početnom ispitnom postupku ⁽³⁷⁾ u kojem je zaključeno da kineska vlada usmjerava odobravanje povlaštenih zajmova ograničenom broju industrija koje se smatraju ključnim industrijama te da je fotonaponska industrija jedna od njih. Naprotiv, u ispitnom postupku utvrđeni su dodatni elementi kojima je potvrđen početni nalaz. Jedan proizvođač izvoznik u uzorku naveo je sljedeće: „Do sada nam je Kineska razvojna banka pružala zajmove za financiranje naših projekata proizvodnje solarne energije. Budući da se ti zajmovi djelomično temelje na ciljevima politike, u mjeri u kojoj vlada može promijeniti svoje stajalište u pogledu solarne industrije, uvjeti i dostupnost tih zajmova mogu se promijeniti” te da „kineska vlada izvršava i znatnu kontrolu nad gospodarskim rastom Kine raspodjelom resursa, kontrolom plaćanja obveza u stranim valutama, određivanjem monetarne politike i osiguravanjem povlaštenog postupanja s određenim industrijama ili društvima” ⁽³⁸⁾. Osim toga, i u izvješću o odobrenim kreditima pozitivno je ocijenjena činjenica da fotonaponski sektor uživa potporu vlade i da se promiče u nacionalnoj politici. Na temelju prethodno navedenog zaključuje se da nadležna tijela dopuštaju financijskim institucijama dodjeljivanje povlaštenih zajmova samo ograničenom broju industrija/društava koja postupaju u skladu s relevantnim politikama kineske vlade. Nadalje, nijedna zainteresirana strana nije mogla dostaviti dokaze da banke primjereno procjenjuju kreditnu sposobnost fotonaponske industrije.

(231) Nakon objave kineska vlada uputila je na činjenicu da fotonaponska industrija navodno nije navedena u 13. petogodišnjem planu iz uvodne izjave 83. i da je Komisija navodno pogrešno protumačila Odluku 40. Nadalje, navela je da se iz spisa SEC-a o jednom kineskom proizvođaču ne mogu pružiti dokazi o vladinoj politici.

(232) Najprije se napominje da su tvrdnje o 13. petogodišnjem planu i Odluci 40. razmotrene u uvodnim izjavama 87. i 89. Spisom SEC-a dopunjuju se dokazi koji su već prikupljeni i potvrđuje se postojanje posebne vladine politike kojom se podupire fotonaponska industrija.

(233) Kineska vlada uputila je i na primjedbe koje je istaknula u pogledu uvodne izjave 172. Izvorne uredbe i koje su već razmotrene u Izvornoj uredbi. Nadalje je navela da se, na temelju izvješća Žalbenog tijela u predmetu SAD – zrakoplovi (druga pritužba), u analizi specifičnosti ne bi trebalo usmjeriti samo na „konkretne primatelje utvrđene u pritužbi, nego... i na sva poduzeća ili industrije koje ispunjuju uvjete za tu subvenciju” ⁽³⁹⁾ i da se, u skladu s izvješćem povjerenstva u predmetu SAD – zrakoplovi ⁽⁴⁰⁾, kako bi bila specifična, subvencija mora pružiti dovoljno ograničenoj „skupini” poduzeća ili industrija te je za to potrebno više od običnog dokaza da nisu sva poduzeća ili industrije ispunjivale uvjete za tu subvenciju.

⁽³⁶⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 180. Izvorne uredbe.

⁽³⁷⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 192. Izvorne uredbe.

⁽³⁸⁾ Izvor: JinkoSolar Holding Co., Ltd. Godišnje izvješće u skladu s člankom 13. ili člankom 15. točkom (d) Zakona o burzi vrijednosnih papira iz 1934., za poslovnu godinu koja je završila 31. prosinca 2015., str. 10. i 38.

⁽³⁹⁾ Izvješće Žalbenog tijela, SAD — zrakoplovi (druga pritužba), točka 753.

⁽⁴⁰⁾ Izvješće povjerenstva, SAD — zrakoplovi, točka 7.1235.

- (234) U tom se pogledu napominje da su primjedbe kineske vlade iz početnog ispitnog postupka analizirane i razmotrene u Izvornoj uredbi te da zaključci doneseni u tom pogledu u početnom ispitnom postupku nisu osporavani pred sudovima Unije. U pogledu upućivanja na izvješća Žalbenog tijela i povjerenstva upućuje se na dokumente navedene u uvodnoj izjavi 172. Izvorne uredbe i na prethodno navedene dokumente. U tom pogledu Komisija smatra da su upućivanja na fotonaponsku industriju dovoljno jasna jer je industrija navedena ili prema nazivu ili jasnim upućivanjem na proizvod koji proizvodi ili industrijsku skupinu kojoj pripada.
- (235) Na temelju dokaza u spisu zaključuje se da subvencije u obliku povlaštenih zajmova nisu općenito dostupne te su stoga specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Štoviše, nijedna zainteresirana strana nije podnijela dokaze kojima bi se upućivalo na to da se subvencija temelji na objektivnim kriterijima ili uvjetima na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe.
- (e) Zaključak o nalazima ispitnog postupka
- (236) Zaključuje se da banke u državnom vlasništvu za koje je u prethodnoj uvodnoj izjavi 201. utvrđeno da su javna tijela daju veliku većinu zajmova skupinama proizvođača izvoznika u uzorku jer su im povjerene javne ovlasti i izvršavaju javne funkcije. Postoje dodatni dokazi da te banke stvarno izvršavaju javne ovlasti jer, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 197. do 201., postoji jasno uplitanje države (tj. NBK-a) u donošenje odluka poslovnih banaka o kamatnim stopama na zajmove koji se odobravaju kineskim društvima. U tim okolnostima praksa odobravanja zajmova tih subjekata izravno se pripisuje vladi.
- (237) Zaključno, kineska vlada nije dostavila/odbila je dostaviti podatke kojima bi se omogućilo bolje razumijevanje odnosa banaka u državnom vlasništvu i vlade, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 51., 103. i 104. Komisija stoga u pogledu zajmova koje daju banke u državnom vlasništvu u NRK-u zaključuje da još uvijek postoji financijski doprinos proizvođačima fotonaponskih proizvoda u obliku izravnog prijenosa sredstava vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe.
- (238) Na temelju podataka o zajmovima i kreditnim linijama dobivenima od proizvođača izvoznika u uzorku i ograničenih podataka dobivenih od četiriju banaka Komisija je, na temelju raspoloživih podataka, utvrdila da u stvarnosti i u praksi banke u državnom vlasništvu izvršavaju javne ovlasti te odobravaju zajmove u skladu s potrebama nacionalnoga gospodarskog i socijalnog razvoja te smjernicama politika države za industriju, kako je propisano člankom 34. Zakona o bankama.
- (239) Korist postoji u smislu članka 3. stavka 2. i članka 6. točke (b) Osnovne uredbe u onoj mjeri u kojoj se zajmovi vlade ili zajmovi privatnih tijela koji su povjereni vladi ili ih ona usmjerava odobravaju uz povoljnije uvjete nego što bi ih primatelj mogao stvarno dobiti na tržištu. Nevladinim zajmovima u NRK-u ne pruža se odgovarajuća tržišna referentna stopa jer je utvrđeno da je kinesko financijsko tržište narušeno (vidjeti uvodne izjave 225. i 226.). Stoga su referentne stope izračunane primjenom metode koja je opisana u uvodnim izjavama od 246. do 248. u nastavku. Na temelju te referentne stope vidljivo je da se zajmovi fotonaponskom sektoru odobravaju prema uvjetima koji su niži od onih na tržištu.
- (240) Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 191. Izvorne uredbe, u skladu s Odlukom 40. fotonaponska industrija pripada poticanoj kategoriji. Odluka 40. od tada se nije mijenjala te sadržava obvezujuća pravila za sve gospodarske institucije u obliku uputa o poticanju i potpori poticanih industrija, a fotonaponska industrija jedna je od njih.
- (241) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 172. Izvorne uredbe, kineska vlada usmjerava povlaštene zajmove ograničenom broju industrija, a fotonaponska industrija jedna je od njih. Na temelju prethodno navedenog može se donijeti isti zaključak, tj. da nadležna tijela dopuštaju financijskim institucijama dodjeljivanje povlaštenih zajmova samo ograničenom broju industrija/društava koja postupaju u skladu s odgovarajućim politikama kineske vlade. Na temelju dokaza u spisu i zbog izostanka suradnje kineske vlade u ovom pitanju zaključuje se da subvencije u obliku povlaštenih zajmova nisu općenito dostupne te su stoga specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Štoviše, nijedna zainteresirana strana nije podnijela dokaze kojima se upućuje na to da se subvencija temelji na objektivnim kriterijima ili uvjetima na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe.

(f) Zaključak

- (242) Ispitnim postupkom pokazalo se da su tijekom RIPR-a svi proizvođači izvoznici u uzorku ostvarili korist od povlaštenih zajmova.
- (243) U skladu s tim financiranje fotonaponske industrije trebalo bi se smatrati subvencijom.
- (244) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti ta bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(g) Izračun iznosa subvencije

- (245) U skladu s metodologijom primijenjenom u početnom ispitnom postupku iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. U skladu s člankom 6. točkom (b) Osnovne uredbe smatra se da je korist za primatelje razlika između iznosa kamate koju društvo plaća na zajam vlade i iznosa koji bi društvo platilo za usporedivi komercijalni zajam koji bi moglo dobiti na tržištu.
- (246) Kako je prethodno objašnjeno u uvodnim izjavama 236. do 241., budući da zajmovi koje daju kineske banke odražavaju znatno uplitanje vlade u bankarski sektor i ne odražavaju kamatne stope kakve se mogu naći na funkcionirajućem tržištu, određena je odgovarajuća referentna vrijednost s pomoću metode koja je opisana u nastavku. Nadalje, zbog nedostatka suradnje kineske vlade Komisija se poslužila i raspoloživim podatcima kako bi odredila odgovarajuću referentnu vrijednost za kamatnu stopu.
- (247) Kao i u početnom ispitnom postupku, pri izračunu odgovarajuće referentne vrijednosti za zajmove u valuti CNY smatra se razumnim primijeniti kineske kamatne stope, prilagođene tako da odražavaju uobičajeni tržišni rizik. Doista, u kontekstu u kojem je trenutačno financijsko stanje izvoznika utvrđeno na narušenom tržištu i ne postoje pouzdani podatci kineskih banaka o mjerjenju rizika i određivanju kreditnog rejtinga, smatra se potrebnim da se kreditna sposobnost kineskih izvoznika ne uzima nominalno, nego da se primijeni uvećani iznos kako bi se odrazio mogući utjecaj narušenog kineskog tržišta na njihovu financijsku situaciju. Upotrijebljene su sljedeće referentne stope ⁽⁴¹⁾:

Razdoblje	Referentna stopa u CNY (%)
do 1 godine	6,88
od 1 do 5 godina	7,28
više od 5 godina	7,43

- (248) U pogledu zajmova u stranim valutama situacija je slična s obzirom na poremećaje na tržištu i izostanak valjanih kreditnih rejtinga jer i te zajmove odobravaju kineske banke. Stoga su, kao i u početnom ispitnom postupku, obveznice poduzeća po BB rejtingu u odgovarajućoj valuti izdane tijekom RIPR-a upotrijebljene za određivanje sljedećih referentnih stopa ⁽⁴²⁾:

Valuta	Referentna stopa (%)
USD	5,214
EUR	3,306

⁽⁴¹⁾ Izvor: Bloomberg Professional Service.

⁽⁴²⁾ Ibid. prethodna bilješka 41.

- (249) Nakon objave kineska vlada protivila se dodavanju marže kako bi se odredila referentna stopa za zajmove u CNY jer je smatrala da ne postoji činjenična osnova na temelju koje bi Komisija smatrala da se društvima u uzorku treba dodijeliti „BB” rejting s obzirom na njihove rezultate i profitabilnost te je uputila na to da se ta situacija primjenjuje na cijeli sektor. Protivila se i metodologiji upotrijebljenoj za utvrđivanje referentne stope za zajmove denominirane u EUR i USD jer NBK ne određuje donju granicu stopa na zajmove u tim valutama te ih banke mogu samostalno odobriti po bilo kojoj stopi. Uputila je i na jednog proizvođača koji surađuje za kojeg je izračunana referentna stopa bila niža od stope po kojoj su odobreni svi zajmovi.
- (250) U pogledu primijenjene marže i kreditnog rejtinga Komisija od banaka nije primila nikakve smjernice koje se upotrebljavaju za ocjenu kreditnog rejtinga društava. Nadalje, malobrojni dokumenti koje su predočila sama društva nisu bili pouzdani za potrebe procjene njihove kreditne sposobnosti. Konkretno, jedno je društvo dostavilo kreditni rejting koji se odnosi na jedno od njegovih brojnih društava koje ne posluje u fotonaponskom sektoru. Jedno drugo društvo dostavilo je dokument koji ne izdaje banka, nego agencija za kreditni rejting koja to čini uz naknadu. Treći dokument odbačen je već tijekom početnog ispitnog postupka, pri čemu nikakvi novi elementi nisu dodani u spis.
- (251) U pogledu zajmova denominiranih u EUR i USD upućuje se na uvodnu izjavu 237. u kojoj su navedeni poremećaji na tržištu. Zbog tih poremećaja opravdano je vanjsku referentnu stopu primijeniti i na te zajmove. Tvrdnja u pogledu proizvođača koji surađuje i na kojeg je uputila kineska vlada nije potkrijepljena podacima u spisu.
- (252) Jedan proizvođač izvoznik dostavio je primjedbu da je stopa NBK-a primjerena referentna stopa za provjeru odobravaju li se zajmovi po povlaštenim uvjetima. Međutim, stopa NBK-a odnosi se, među ostalim, na međubankovne zajmove. To nije primjerena referentna stopa za odobravanje zajmova društvima iz fotonaponskog sektora u okolnostima iz ovog ispitnog postupka, posebno s obzirom na to da je prethodno objašnjeno da bi referentna stopa trebala biti za društva s BB rejtingom, dok banke obično imaju znatno bolji rejting ako žele pristup međubankovnim zajmovima.
- (253) Ta je strana dostavila primjedbu i da Komisija pri izračunu koristi nije primijenila odbitak za nekoliko zajmova koji su odobreni po stopi višoj od izračunane referentne stope. Međutim, kao i u početnom ispitnom postupku, smatralo se da ti zajmovi ne bi trebali utjecati na izračun.
- (254) Konačno, taj je proizvođač izvoznik naveo da je s njim trebalo postupati drukčije u odnosu na druga društva u uzorku jer više ne smatra da njegova financijska situacija odgovara BB rejtingu. Međutim, uzimajući u obzir da je Komisija primijenila BB rejting na sva društva (kao što je to učinila u početnom ispitnom postupku i kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 256. u nastavku), ta je tvrdnja odbijena.
- (255) Jedan proizvođač izvoznik u uzorku naveo je da su se neki od tih zajmova odnosili samo na izvozne aktivnosti. To je uzeto u obzir pri izračunu koristi od tih zajmova.
- (256) S obzirom na prethodno navedeno, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 47., 107. i 110., od kineske vlade i proizvođača izvoznika u uzorku zatraženo je da dostave podatke o politici odobravanja zajmova kineskih banaka i načinu na koji su se zajmovi dodjeljivali proizvođačima izvoznicima. Unatoč višestrukim zahtjevima, ti podatci nisu dostavljeni. S obzirom na izostanak suradnje i sve raspoložive podatke te u skladu s odredbama članka 28. stavka 6. Osnovne uredbe, smatra se prikladnim, kao i u početnom ispitnom postupku, smatrati da bi se svim proizvođačima fotonaponskih proizvoda u Kini odobrio samo najviši stupanj „neinvesticijskog rejtinga” za obveznice (BB po Bloombergu) te na uobičajenu stopu za zajmove Narodne banke Kine primijeniti prikladnu premiju koja se može očekivati na obveznice koje izdaju poduzeća s tim rejtingom.
- (257) Tvrdilo se da bi kreditni rejting kineske fotonaponske industrije trebalo sniziti s BB na C ili niže s obzirom na „stvarna neplaćanja i izrazito loše bilance, čak i najvećih kineskih proizvođača”.
- (258) Tu je tvrdnju potrebno odbiti jer, prema raspoloživim podacima, ne postoje informacije kojima bi se upućivalo na to da se situacija u pogledu fotonaponske industrije pogoršala ili poboljšala u odnosu na početni ispitni postupak. Stoga se smatra primjerenim zadržati metodologiju primijenjenu u početnom ispitnom postupku.

- (259) Kao posljedica toga, korist proizvođača izvoznika u uzorku izračunana je uzimajući u obzir razliku kamatne stope, izraženu u postotku, pomnoženu s nepodmirenim iznosom zajma, tj. kamatom koja nije plaćena tijekom RIPR-a. Taj je iznos zatim, prema potrebi, raspoređen na ukupan promet predmetnih proizvođača izvoznika ili ukupan promet od izvoza.
- (260) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Politika odobravanja povlaštenih zajmova	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	1,17
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,28
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,52

3.4.1.2 Pružanje kreditnih linija

(a) Uvod

- (261) Zahtjev je sadržavao navode da su kineske banke pružale nerazmjerne kreditne linije kineskim izvoznima proizvoda iz postupka revizije. Ispitnim postupkom potvrđeno je da su zaista sva društva nad kojima je proveden ispitni postupak primila znatne kreditne linije kineskih banaka koje su u većini slučajeva pružene besplatno.

(b) Nalazi ispitnog postupka

Kreditne linije mogući su prijenos sredstava

- (262) Izvješćem povjerenstva EZ – zrakoplovi potvrđeno je da takve kreditne linije, pored učinka pojedinačnih zajmova, mogu biti izravni prijenosi sredstava u smislu odredbi prava WTO-a koja odgovara članku 3. stavku 1. točki (a) podtočki i. Osnovne uredbe i stoga financijski doprinosi. Povjerenstvo je utvrdilo da korist mogućeg prijenosa sredstava proizlazi iz samog postojanja obveze izravnog prijenosa sredstava. Povjerenstvo je utvrdilo i da bi se kreditnom linijom samom po sebi mogla osigurati korist društvu primatelju i da je to stoga moguć prijenos sredstava neovisan od bilo kojih izravnih prijenosa sredstava u obliku pojedinačnih zajmova. ⁽⁴³⁾

Banke koje pružaju kreditne linije javna su tijela ili im je vlada povjerila dužnosti

- (263) Kreditne linije proizvođačima izvoznima u uzorku pružile su iste banke kao i u slučaju povlaštenih zajmova u okviru politike koji su prethodno opisani u odjeljku 3.4.1.1. Te su banke javna tijela (vidjeti uvodne izjave 136., 151., 166., 185. i 186.). One izvršavaju javnu funkciju promicanja fotonaponske industrije u skladu sa središnjim planiranjem, kako je prethodno utvrđeno u odjeljku 3.2.
- (264) U skladu s odgovorima na upitnik triju proizvođača izvoznika u uzorku kreditne linije primili su besplatno. Međutim, u uobičajenim tržišnim okolnostima te kreditne linije podliježu znatnim obvezama i administrativnim pristojbama kojima se bankama omogućuje naknada za troškove i rizike.
- (265) Iznos koristi predstavljaju naknade koje se inače primjenjuju na poslovne kreditne linije za društva, a kojih su proizvođači izvoznici u uzorku u većini slučajeva bili oslobođeni. Komisija je upotrijebila naknade primijenjene za kreditnu liniju koju je tijekom početnog ispitnog postupka jednom od proizvođača izvoznika u uzorku pružila strana poslovna banka ⁽⁴⁴⁾. Takve kreditne linije nisu pružene nijednom od triju društava u uzorku u trenutačnom ispitnom postupku. Budući da se naknade izračunavaju kao jednostavan postotak vrijednosti transakcija, nije bilo potrebno ažurirati referentnu vrijednost upotrijebljenu u početnom ispitnom postupku. Uz to, u trenutačnom ispitnom postupku nije predložena nikakva druga referentna vrijednost.

⁽⁴³⁾ Izvješće povjerenstva, Europske zajednice i određene države članice – mjere koje utječu na trgovinu velikim putničkim zrakoplovima, WT/DS316/R (30/06/2010), stavci 7.735. – 7.738.

⁽⁴⁴⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 253. Provedbene uredbe (EU) br. 1239/2013.

(266) Zbog istih razloga koji su prethodno utvrđeni u uvodnim izjavama 230. do 235. subvencije u obliku nerazmjernih kreditnih linija nisu općenito dostupne te su stoga specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Štoviše, nijedna zainteresirana strana nije podnijela dokaze kojima bi se upućivalo na to da se subvencija temelji na objektivnim kriterijima ili uvjetima na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe.

(267) Nakon objave jedan je proizvođač izvoznik iznio pritužbu na činjenicu da je Komisija u njegov popis kreditnih linija uključila sporazum o suradnji između banke i tog društva. Komisija smatra da je uključivanje tog sporazuma opravdano jer ima jednake karakteristike kao sporazumi opisani u uvodnim izjavama 434. do 438. Izvorne uredbe. Da nema tog sporazuma, očito bi se smatralo da je izvoznik u lošijem položaju na tržištima. Stoga taj sporazum odgovara potencijalnom prijenosu sredstava ili pružanju financijskih usluga. To vrijedno „jamstvo” imalo bi određenu vrijednost na tržištu te bi primatelj „bio u boljem položaju” nego bez tog sporazuma. Kao i u početnom ispitnom postupku, u kojem su protiv sporazuma s istom bankom na isti iznos uvedene kompenzacijske mjere, Komisija zadržava mišljenje da se i protiv tog sporazuma mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(c) Zaključak

(268) Ispitnim postupkom pokazalo se da su sve skupine proizvođača izvoznika u uzorku tijekom RIPR-a ostvarile korist od kreditnih linija koje su pružene besplatno ili po stopama koje su niže od onih koje se primjenjuju na tržištu.

(269) U skladu s tim davanje tih kreditnih linija fotonaponskoj industriji trebalo bi se smatrati subvencijom.

(270) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti ta bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(d) Izračun iznosa subvencije

(271) Odobranje kreditnih linija besplatno ili uz naknade koje su manje od tržišnih smatra se davanjem financijskih usluga (članak 3. stavak 1. točka (a) podtočka iii. Osnovne uredbe) uz naknadu manju od primjerene. Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Zbog poremećaja na tržištu opisanih u prethodnim uvodnim izjavama 225. i 226. primjerenost naknade za financijske usluge (u ovom slučaju odobravanja kreditnih linija) nije se mogla utvrditi u odnosu na prevladavajuće tržišne uvjete u NRK-u. Stoga se u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe smatra da je korist za primatelje razlika između iznosa koji društvo plaća za kreditne linije koje odobravaju kineske banke i iznosa koji bi društvo platilo za usporedivu poslovnu kreditnu liniju koju bi moglo dobiti na tržištu. Kreditne linije mogu se smatrati i mogućim prijenosom sredstava u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Osnovne uredbe.

(272) U početnom ispitnom postupku kreditnu liniju jednom od proizvođača izvoznika u uzorku odobrila je banka čije sjedište nije pod financijskom nadležnošću NRK-a, pri čemu se na tu kreditnu liniju plaćala naknada za rezervaciju sredstava i naknada za obradu u skladu s uobičajenom praksom na svjetskim financijskim tržištima. Iako je kreditnu liniju dodijelila kineska podružnica predmetne banke, smatra se da je to bila odgovarajuća zamjena za referentnu vrijednost. Osim toga, za izračun iznosa subvencije za taj program u trenutačnoj reviziji zbog predstojećeg isteka mjera smatralo se prikladnim upotrijebiti naknade koje je primijenjena na tu kreditnu liniju kao referentnu vrijednost u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe. Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 267., nije se mogla utvrditi bolja referentna vrijednost.

(273) Visina naknada koje su upotrijebljene kao referentna vrijednost primijenjena je pro-rata na iznos svake predmetne kreditne linije kako bi se dobio iznos subvencije (umanjen za naknade koje su stvarno plaćene). U slučajevima u kojima je razdoblje trajanja kredita bilo duže od jedne godine ukupni iznos subvencija raspoređen je na razdoblje trajanja kreditne linije, a odgovarajući iznos pripisan RIPR-u.

(274) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Odobranje kreditnih linija	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,52
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	1,20
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,62

3.4.1.3 Subvencijski programi za izvozne kredite

(275) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa. U svakom slučaju nema naznaka da su izvorni programi izvoznih subvencija povučeni.

3.4.1.4 Izvozna jamstva i osiguranja za zelene tehnologije

(a) Uvod

(276) Zahtjev je sadržavao navode da Sinasure proizvođačima proizvoda iz postupka revizije i dalje pruža osiguranje izvoznih kredita po povlaštenim uvjetima. U pritužbi se navodi da osiguranje izvoznih kredita društva Sinasure nije dovoljno čak ni za pokrivanje dugoročnih troškova poslovanja te da Sinasure posluje s dugoročnim gubitcima.

(b) Nesuradnja i upotreba raspoloživih podataka

(277) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 279. do 283. u nastavku, Komisija je od kineske vlade i društva Sinasure zatražila podatke s pomoću upitnika, pisma za dopunu podataka i tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta, ali ni kineska vlada ni Sinasure nisu dostavili znatan broj tih podataka, zbog čega Komisija nije mogla provjeriti sve bitne elemente i podatke koji imaju jasnu i objektivnu poveznicu s programom, kao što su dokumenti i podatci navedeni u nastavku.

(278) Novi/revidirani statut nije dostavljen za potrebe utvrđivanja vlasničke strukture i postupka donošenja internih odluka. Nakon objave kineska vlada naglasila je da Komisija nije navela koji konkretni podatci iz statuta nisu bili dostupni i kako je to utjecalo na Komisijinu analizu te da se ona temeljila na zastarjeloj verziji statuta. U tom pogledu Komisija napominje da je svoje nalaze temeljila na verziji statuta koja joj je dostupna i koja nije bila osporena.

(279) U pogledu internih pravila za poslovanje i postupak procjene rizika Sinasure nije dostavio zatražena „Osnovna pravila za sveobuhvatno upravljanje rizikom Kineskog društva za osiguranje izvoza i kredita” i „Plan posebnog odobrenja programa osiguranja izvoznih kredita u okviru politika Kineskog društva za osiguranje izvoza i kredita” koji su navedeni u zapisniku sa sastanka upravnog odbora koji je dostavljen u odgovoru na upitnik. Nakon objave kineska vlada navela je da je izjava da drugi dokument nije dostavljen nelogična jer je, kako je Komisija zabilježila u vlastitom popisu dokumenata sastavljenom tijekom provjere, Sinasure naveo da taj dokument ne postoji. Unatoč tome, Komisija je iznenađena time da se u zapisniku sa sastanka upravnog odbora

upućuje na nepostojeći dokument. Nadalje, činjenica je da dokument nije dostavljen i stoga je uključen u popis koji je kineska vlada odobrila i potpisala na kraju posjeta radi provjere. Zapisani razlozi za nedostavljanje dokumenata bili su razlozi koje je dala kineska vlada te su zabilježeni u zapisnik.

- (280) Iako je Sinosure dopustio Komisiji kratak pregled podataka o dobiti/gubitku ostvarenom samo od osiguranja kratkoročnih kredita u okviru programa osiguranja izvoznih kredita, napominje se da Komisija nije mogla ispitati ili uzeti primjerak tog dokumenta i da se izračunana profitabilnost nije mogla potkrijepiti dokazima.
- (281) Nakon objave kineska vlada smatra da u uvodnoj izjavi 280. Komisija priznaje da je pregledala podatke o dobiti i gubitku. Međutim, kineska vlada trebala bi uzeti u obzir i ostatak predmetne uvodne izjave koji dovodi do zaključka da Komisija nije bila zadovoljna dostavljenim podatcima. Kineska vlada navela je da je Sinosure u svojem odgovoru na upitnik dao detaljne podatke o osiguranju kratkoročnih izvoznih kredita odobrenom za izvoz solarnih proizvoda u Uniju. U tom pogledu Komisija napominje da se na temelju podataka predočenih tijekom posjeta radi provjere ti podatci nisu mogli provjeriti na licu mjesta.
- (282) Nisu dostavljeni ni podatci o osiguranju izvoznih kredita prema sektoru, za deset najvećih proizvođača izvoznika ili za tri proizvođača izvoznika u uzorku. Tvrdnje nakon objave o deset najvećih proizvođača izvoznika razmotrene su u prethodnoj uvodnoj izjavi 67. U pogledu tvrdnje kineske vlade da su podatci za tri proizvođača izvoznika u uzorku Komisiji u svakom slučaju bili dostupni kod samih proizvođača izvoznika Komisija napominje da je podatke zatražene od društva Sinosure trebao dostaviti sam Sinosure. Sinosure nije mogao pretpostaviti da će ta tri proizvođača izvoznika u uzorku dostaviti podatke o osiguranju izvoznih kredita, a čak i da je to slučaj, Sinosure nije mogao jednostavno pretpostaviti da će ti podatci biti potpuni ili točni. Dio je obveze ispitnog tijela prikupiti podatke od različitih izvora, što je onemogućeno zbog nesuradnje.
- (283) Nadalje, Sinosure je tvrdio da tijekom RIPR-a nijedan od triju proizvođača izvoznika u uzorku nije ugovorio osiguranje kod društva Sinosure. Utvrđeno je da ta tvrdnja nije točna i da je u suprotnosti s podatcima koje su dostavila tri proizvođača izvoznika u uzorku.

(c) Sinosure je javno tijelo

- (284) U početnom ispitnom postupku ⁽⁴⁵⁾ zaključeno je da je Sinosure javno tijelo. Ni kineska vlada ni Sinosure tijekom ovog ispitnog postupka nisu dostavili nikakve dokaze da se ta situacija promijenila. Ni tijekom ispitnog postupka nisu utvrđeni nikakvi elementi kojima bi se osporio prethodni nalaz. Naprotiv, u godišnjem izvješću društva Sinosure za 2014. potvrđen je nalaz iz početnog ispitnog postupka jer se navodi da je „Sinosure uložio najveće napore u pružanju potpore kineskim nacionalnim politikama te je to nastojao ostvariti istraživanjem novih ideja i koncepata, poboljšanjem metoda rada, unapređenjem proizvoda i usluga te povećanjem učinkovitosti u izvršavanju svojih funkcija u okviru politike” ili da ima ulogu „tijela koje pruža potporu politici”. Stoga zaključci doneseni u početnom ispitnom postupku i dalje vrijede tijekom RIPR-a te se potvrđuju.

(d) Pravna osnova

- (285) Pravna osnova jednaka je kao u početnom ispitnom postupku; tj. Obavijest o provedbi strategije promicanja trgovine s pomoću znanosti i tehnologije korištenjem osiguranja izvoznih kredita (Shang Ji Fa [2004.] br. 368), koju su zajednički izdali MOFCOM i Sinosure; Imenik izvoza kineskih proizvoda visoke i nove tehnologije iz 2006.; takozvani Plan 840 uključen u Obavijest Državnog vijeća od 27. svibnja 2009.; takozvani Plan 421 uključen u Obavijest o pitanjima provedbe posebnih dogovora za financiranje osiguranja izvoza velikih kompletnih setova opreme, koju su 22. lipnja 2009. zajednički izdali Ministarstvo trgovine i Ministarstvo financija; Obavijest Državnog vijeća o ubrzavanju daljnjeg razvoja industrija u nastajanju od strateškog značaja (Guo Fa [2010.] br. 32 od 18. listopada 2010.) i pripadajuće provedbene smjernice (Guo Fa [2011.] br. 310 od 21. listopada 2011.).

⁽⁴⁵⁾ Vidjeti uvodne izjave 225. do 235. Izvorne uredbe.

(e) Nalazi ispitnog postupka

- (286) Budući da je Sinasure javno tijelo kojem su povjerene javne ovlasti i koje provodi zakone i planove vlade, odobravanje osiguranja izvoznih kredita proizvođačima proizvoda iz postupka revizije predstavlja financijski doprinos u obliku mogućih izravnih prijenosa sredstava vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe.
- (287) Neka lokalna nadležna tijela odobrila su rabat za dio premije koju proizvođači izvoznici plaćaju društvu Sinasure. Taj rabat za dio plaćene premije također čini izravni prijenos sredstava u obliku bespovratnih sredstava u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Osnovne uredbe.
- (288) Postoji korist u smislu članka 3. stavka 2. i članka 6. točke (c) Osnovne uredbe u mjeri u kojoj Sinasure pruža osiguranje izvoznih kredita pod povoljnijim uvjetima nego što bi ih primatelj mogao stvarno ostvariti na tržištu ili pruža osiguranje koje inače uopće ne bi bilo dostupno na tržištu. Dodatna korist u smislu članka 3. stavka 2. koju su proizvođači izvoznici imali jesu gotovinski rabati za dio premije osiguranja koja se plaća društvu Sinasure, a koje su odobrila neka lokalna tijela na čijem području nadležnosti neki proizvođači izvoznici imaju poslovni nastan.
- (289) U pogledu postojanja koristi Komisija je ispitala u kojoj je mjeri premijama društva Sinasure pokriven trošak osiguranja kratkoročnih izvoznih kredita. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 280., Sinasure je dostavio analizu profitabilnosti kojom je obuhvaćeno razdoblje 2011. – 2015. i iz koje je vidljivo da je Sinasure navodno tijekom tog razdoblja ukupno bio profitabilan, ali da je zabilježio gubitke 2015. Komisija najprije napominje da se taj dokument, koji je navodno izradio odjel za financije, mogao samo kratko pogledati te da se nije mogao kopirati/ispisati i uzeti kao dokaz. Drugo, podatci sadržani u tom izvješću mogli su se provjeriti samo djelomično jer se na temelju predstavljenih dokaza nije mogla napraviti odgovarajuća usporedba s podacima iz Godišnjeg izvješća društva Sinasure za 2014. Komisija, stoga, nije zadovoljna dostavljenim podacima.
- (290) Nadalje, argument društva Sinasure temeljio se na točki (j) Priloga 1. Sporazumu WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama („SCM”) u kojoj se u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) navedenog sporazuma „zabranjenom” izvoznom subvencijom smatra pružanje programa osiguranja izvoznih kredita po stopama premija koje su neodgovarajuće za pokrivanje dugoročnih troškova poslovanja i gubitaka tih programa. U svojem odgovoru na upitnik Sinasure je jednostavno ukazao na dobit ostvarenu tijekom proteklih pet godina i iznio zaključak da davanje osiguranja izvoznih kredita proizvođačima izvoznicima nije predstavljalo subvenciju u skladu sa Sporazumom WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama jer je društvo u tom razdoblju ukupno ostvarilo dobit. U tom se pogledu napominje da na temelju dostavljenih podataka, tj. ukupnog iznosa koji se odnosi na profitabilnost tijekom razdoblja od pet godina, Komisija nije mogla donijeti nikakav smislen zaključak.
- (291) Budući da nije bilo pouzdanih podataka koji se mogu provjeriti i upotrijebiti za provođenje analize „programa” u skladu s točkom (j) Priloga 1. Sporazumu WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, Komisija je svoje nalaze morala temeljiti na dokazima iz spisa. U tom se pogledu Komisija oslanjala na Godišnje izvješće za 2014. prikupljeno tijekom posjeta radi provjere. Ispitivanjem tog dokumenta pokazalo se da bi Sinasure 2013. i 2014. zabilježio gubitak od ukupne aktivnosti osiguranja izvoznih kredita da nije knjižen određeni ostali prihod. Taj ostali prihod ne odnosi se na redovnu aktivnost društva Sinasure te bi ga, stoga, trebalo isključiti iz analize profitabilnosti te institucije. Situacija je i dalje slična situaciji iz početnog ispitnog postupka.
- (292) Nakon objave kineska vlada osporavala je Komisijinu procjenu da bi ukupna aktivnost osiguranja izvoznih kredita društva Sinasure bilježila gubitak te metodologiju izračuna koju je Komisija primijenila, upućujući na primjedbe kineske vlade od 27. rujna 2013. Potonje primjedbe već su razmotrene i odbijene u odjeljku 3.5.3. Izvorne uredbe.
- (293) Nastavno na objašnjenja iz uvodnih izjava 280., 289. i 290. te kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, u članku 11. navodno zastarjele verzije statuta koji je dostavljen u odgovoru na upitnik predviđeno je da društvo posluje na pragu profitabilnosti. Drugim riječima, u skladu sa statutom društvu Sinasure nije cilj ostvariti što veću dobit nego samo poslovati na pragu profitabilnosti u skladu sa njegovom ulogom jedinog službenog osiguravatelja izvoznih kredita u NRK-u. Kako je prethodno objašnjeno, iz dokaza u spisu vidljivo je da pravno i političko okruženje u kojem Sinasure zahtjeva da društvo izvršava vladine politike i planove pri ispunjavanju

svoje zadaće u području javne politike. Među odabranim industrijama i poduzećima koje država posebno podupire proizvođači izvoznici imali su puni pristup osiguranju izvoznih kredita koje je Sinasure pružao po povlaštenim stopama. Stoga Sinasure pruža neograničenu raspoloživost osiguranja fotonaponskom sektoru, a niske premije osiguranja koje nudi ne odražavaju stvarne rizike koji nastaju osiguranjem izvoza u tom sektoru. Na temelju svih tih elemenata iz spisa već se može zaključiti da stope premija koje zaračunava Sinasure i dalje nisu primjerene za pokrivanje njegova dugoročnog poslovanja.

- (294) Podsjeća se i da su određeni zaključci u tom pogledu već doneseni u početnom ispitnom postupku ⁽⁴⁶⁾. Kineska vlada tijekom ovog ispitnog postupka nije dostavila nikakve dokaze da se situacija promijenila. Tijekom ispitnog postupka nisu utvrđeni nikakvi elementi kojima bi se osporio prethodni nalaz.
- (295) Na temelju prethodno navedenog i s obzirom na to da Sinasure i dalje stvara gubitke u svojem programu osiguranja izvoznih kredita, postojanje koristi utvrđuje se usporedbom premija koje plaćaju proizvođači izvoznici s onima koje su raspoložive na tržištu.
- (296) Sinasure je tvrdio da još četiri društva pružaju te usluge na kineskom tržištu. Međutim, u tom se pogledu nisu mogli dobiti nikakvi podatci o njihovim tržišnim udjelima. U svakom slučaju Sinasure je jedini službeni osiguratelj izvoznih kredita i ima vodeći položaj na kineskom tržištu. Stoga ne postoji poslovna referentna vrijednost u NRK-u za takve instrumente te je s obzirom na to da je financijsko tržište u NRK-u i dalje narušeno uplitanjem vlade, razumno upotrijebiti referentnu vrijednost izvan NRK-a.
- (297) Te subvencije ovise o realizaciji izvoza u smislu članka 4. stavka 4. točke (a) Osnovne uredbe jer se one ne mogu dobiti bez izvoza. Osim toga, riječ je o specifičnim subvencijama u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je pristup njima ograničen na određena poduzeća. Budući da u tom pogledu nije bilo promjena, upućuje se na uvodne izjave 246. i 247. Izvorne uredbe u kojima je zaključeno da su koristi koje su proizvođačima proizvoda iz postupka revizije odobrili Sinasure i/ili lokalna nadležna tijela specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Nadalje, budući da nije bilo dokaza kojima bi se upućivalo na to da su subvencije temeljene na objektivnim kriterijima ili uvjetima u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Osnovne uredbe, koristi su i u tom pogledu specifične.
- (298) Suprotno tvrdnjama kineske vlade i jednog proizvođača izvoznika nakon objave podatci o plaćenim premijama koje su dostavila društva nisu odbijeni. Međutim, na kraju nisu upotrijebljeni u izračunu opisanom u uvodnim izjavama 302. i 303. u nastavku jer se Komisija poslužila raspoloživim podacima.

(f) Zaključak

- (299) Ispitnim postupkom pokazalo se da su tijekom RIPR-a tri skupine proizvođača izvoznika u uzorku ostvarile korist od osiguranja izvoznih kredita koje je dao Sinasure.
- (300) Osiguranje izvoznih kredita koje Sinasure pruža fotonaponskoj industriji smatra se subvencijom u mjeri u kojoj su premije niže od stopa koje se primjenjuju na tržištu.
- (301) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti ta bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(g) Izračun iznosa subvencije

- (302) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Izračun koristi sličan je situaciji koja uključuje kreditna jamstva. U skladu s člankom 6. točkom (c) Osnovne uredbe smatra se da je korist za primatelje razlika između premije koju društvo plaća za kratkoročno osiguranje koje pruža Sinasure i iznosa premije koji bi društvo platilo za usporedivo osiguranje izvoznih kredita koje bi moglo dobiti na tržištu.
- (303) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 277. do 283., Komisija nije mogla provjeriti određene elemente u pogledu osiguranja izvoznih kredita koje je Sinasure odobrio proizvođačima izvoznicima u uzorku, najvećim proizvođačima izvoznicima ili predmetnom sektoru. Budući da kineska vlada i Sinasure nisu surađivali, Komisija se poslužila raspoloživim podacima kako bi izračunala korist dodijeljenu primateljima. U tom se pogledu smatralo razumnim osloniti se na stope koristi koje su utvrđene u početnom ispitnom postupku. Društva u uzorku u ovoj

⁽⁴⁶⁾ Vidjeti uvodne izjave 245. do 247. Izvorne uredbe.

reviziji koja su odabrana u uzorak u početnom ispitnom postupku dobivaju stopu koristi utvrđenu u početnom ispitnom postupku. Stopa za skupinu koja nije bila u uzorku u početnom ispitnom postupku izračunana je kao ponderirani prosjek društava koja su surađivala u početnom ispitnom postupku.

- (304) Stope subvencija utvrđene u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznose:

Izvozna jamstva i osiguranja	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,59
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,00
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,71

3.4.2 Programi bespovratnih sredstava

3.4.2.1 Subvencije za razvoj programa „Poznate robne marke” i „Poznati žigovi u Kini”, „Fond za razvoj izvoznih robnih marki” i slični programi, na središnjoj i nižoj razini

- (305) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila koristi od tih programa. U svakom slučaju nema naznaka da su izvorni programi subvencija povučeni.

3.4.2.2 Demonstracijski program Golden Sun

(a) Uvod

- (306) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da su proizvođači iz fotonaponskog sektora primili subvencije u okviru Demonstracijskog programa Golden Sun („Golden Sun”).

(b) Nesuradnja

- (307) Komisija je od kineske vlade zatražila da dostavi niz dokumenata, od kojih se većina odnosila na proračunske ciljeve u okviru programa Golden Sun. U svojem odgovoru na upitnik kineska vlada tvrdila je da nije mogla utvrditi koji su dokumenti zatraženi jer Komisija nije postavila dovoljno jasno pitanje. Međutim, tijekom posjeta radi provjere, nakon što je Komisija postavila isto pitanje (koje je bilo jednako jasno kao u upitniku, tj. sadržavalo je nazive zatraženih dokumenata), kineska vlada tvrdila je da su ti dokumenti povjerljivi te je navela da će trebati provjeriti mogu li se oni dostaviti Komisiji. U tom pogledu Komisija ne razumije zašto bi dokumente koji nedostaju trebalo smatrati povjerljivima i zašto se nisu mogli dostaviti u okviru antisubvencijskog ispitnog postupka u kojem ispitno tijelo mora poštovati stroga pravila u pogledu povjerljivosti. U svakom slučaju, kao i u početnom ispitnom postupku, kineska vlada nije se vratila na to pitanje unatoč nekoliko podsjetnika tijekom provjere na licu mjesta te dokumenti nikad nisu dostavljeni Komisiji.

- (308) Uz to, kineska vlada u svojem je odgovoru na upitnik navela da nijedan proizvođač izvoznik u uzorku tijekom RIPR-a nije ostvario koristi od tog programa jer program nije namijenjen proizvođačima proizvoda iz postupka revizije. To je, međutim, bilo suprotno podacima primljenima od proizvođača izvoznika u uzorku. Tijekom posjeta radi provjere kineska vlada blago je promijenila svoj odgovor na upitnik i priznala moguća plaćanja iako je program navodno prekinut i promijenjen u program poticanih cijena. Kako bi potkrijepila potonju tvrdnju, kineska vlada dostavila je Mišljenje Državnog vijeća iz 2013. Komisija napominje da kineska vlada u svojem odgovoru na upitnik nije spomenula da je taj program izmijenjen niti je dostavila dokaze u potporu tome. Komisija napominje i da se dokument dostavljen tijekom provjere ne odnosi na taj program ili njegovu navodnu zamjenu drugim programom.

- (309) S obzirom na izostanak suradnje kineske vlade Komisija nije mogla provjeriti sve aspekte programa Golden Sun, a posebno stvarne koristi koje su ostvarili proizvođači proizvoda iz postupka revizije i fotonaponska industrija u cjelini. Osim toga kineska vlada nije dostavila sve odgovarajuće zatražene dokumente, a posebno proračunske dokumente o odobrenim sredstvima programa Golden Sun koje je izdalo Ministarstvo financija.
- (310) Nadalje, u pogledu koristi Komisija napominje da je od kineske vlade zatraženo da dostavi podatke o koristima koje su proizvođači primili, ali je, iako je kineska vlada imala te podatke, samo odgovorila da nisu primili nikakve koristi.

(c) Pravna osnova

- (311) Kao što je utvrđeno u početnim ispitnom postupku, najvažniju pravnu osnovu čine Obavijest o provedbi Demonstracijskog programa Golden Sun od 16. srpnja 2009. i priložene Privremene mjere za upravljanje fondom financijske pomoći Demonstracijskog programa Golden Sun, spis Caijian br. 397 [2009.] koje su izdali Ministarstvo financija, Ministarstvo znanosti i Nacionalni odbor za energiju; Okružnica o uspješnoj provedbi zadaća Demonstracijskog programa Golden Sun, spis br. 718 [2009.]; Okružnica o uspješnoj provedbi Demonstracijskog programa Golden Sun 2010., spis br. 622 [2010.]; Okružnica o uputama o proračunskim indeksima financijskih subvencija za troškove izgradnje u vezi s Demonstracijskim programom Golden Sun 2010., spis br. 965 [2010.] od 2. prosinca 2010. koju je izdalo Ministarstvo financija; Okružnica o raspodjeli proračunskog cilja za fiskalne subvencije odobrene programima Golden Sun 2011., JCJ br. spisa 336 od 1. rujna 2011. koju je izdao Odjel za financije provincije Hebei; Okružnica o raspodjeli proračunskog cilja za fiskalne subvencije odobrene programima Golden Sun 2011., HCJ br. spisa 135 od 8. studenoga 2011. koju je izdao Općinski ured za financije grada Hengshui.

(d) Nalazi ispitnog postupka

- (312) Kao i u početnom ispitnom postupku, kineska vlada ponovila je da taj program bespovratnih sredstava nije namijenjen proizvođačima proizvoda iz postupka revizije, nego da je usmjeren na projekte proizvodnje fotonaponske energije. Kineska vlada tvrdila je i da podnositelj zahtjeva nije dostavio dokaze o postojanju koristi koje su tijekom RIPR-a dodijeljene proizvođačima predmetnih proizvoda.
- (313) U trenutačnom ispitnom postupku nijednim dokumentom iz spisa ne mogu se promijeniti nalazi Komisije iz početnog ispitnog postupka u uvodnim izjavama 271. do 282. u kojima je zaključeno da su bespovratna sredstva u okviru tog programa izravno povezana s proizvodom iz postupka revizije jer prihvatljivi „distribuirani solarni fotonaponski sustavi” posebno uključuju ponudu modula i ćelija kao važnog dijela projekta te je stoga veza između koristi koje daje vlada i proizvoda iz postupka revizije izravna i neraskidiva.
- (314) Kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, iz programa Golden Sun dodjeljuje se subvencija u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku izravnog prijenosa sredstava kineske vlade proizvođačima proizvoda iz postupka revizije u obliku bespovratnih sredstava.
- (315) Komisija je utvrdila i da je taj program subvencija specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe.

(e) Zaključak

- (316) Program Golden Sun i dalje je specifična subvencija u obliku bespovratnih sredstava. Ispitnim postupkom utvrđeno je da su izvoznici u uzorku ostvarili koristi od te subvencije.

(f) Izračun iznosa subvencije

(317) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Demonstracijski program Golden Sun	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,20
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,16
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,01

(318) U svojem odgovoru na objavu kineska vlada dostavila je primjedbe u pogledu demonstracijskog programa Golden Sun i ponovila određena pitanja koja je već istaknula. Budući da su ta pitanja već prethodno razmatrana, nisu potrebne daljnje primjedbe. Uz to, kineska vlada tvrdila je da Komisija nije utvrdila specifičnost u pogledu tog programa.

(319) Međutim, iz činjenice da su se bespovratna sredstva u okviru programa Golden Sun odobravala samo kineskim proizvođačima iz sektora obnovljivih izvora energije proizlazi da je njihova specifičnost jasno utvrđena u skladu sa standardima WTO-a.

(320) Nadalje, kineska vlada tvrdila je da je dostavila dokaze o prekidu tog programa. Međutim, s obzirom na to da su bespovratna sredstva za proizvođače izvoznike u uzorku knjižena na račun prihoda budućeg razdoblja, korist će se na temelju njih dodjeljivati još godinama. To znači da je, u smislu subvencija, pogrešno tvrditi da je program prekinut. U stvarnosti se u programu više ne primaju novi korisnici, ali se zbog dugog vijeka instalacija koje su uključene koristi i dalje ostvaruju. Stoga su i te tvrdnje odbijene.

3.4.2.3 Ostala bespovratna sredstva

(a) Uvod

(321) U svojem je zahtjevu podnositelj zahtjeva dostavio dokaze na temelju kojih je bilo vidljivo da poticane industrije u NRK-u mogu primiti različita jednokratna ili višestruka bespovratna sredstva od različitih razina državnih tijela, tj. lokalnih, regionalnih i nacionalnih.

(322) U tom je ispitnom postupku doista utvrđeno da su i tri društva u uzorku primila znatna jednokratna ili višestruka bespovratna sredstva od različitih razina države, što je dovelo do primitka koristi tijekom RIPR-a. Društva u uzorku već su prijavila neka od njih u svojim odgovorima na upitnik, dok su brojna druga utvrđena tijekom provjere na licu mjesta. Nijedna od njih nisu navedena u odgovoru kineske vlade na upitnik, kako je zatraženo.

(b) Pravna osnova

(323) Ta su bespovratna sredstva društvima dala nacionalna, pokrajinska, gradska, oblasna ili okružna državna tijela, a sva se čine specifičnima za društva u uzorku ili specifičnima u smislu lokacije ili vrste industrije. Razina pravnih pojedinosti za predmetni zakon prema kojem su te koristi dane, ako je za njih uopće postojala pravna osnova, nije otkrivena iako je Komisiji u nekim slučajevima dostavljen primjerak dokumenta koji je izdalo državno tijelo, koji je pratio odobravanje sredstava (pod nazivom „obavijest”).

(c) Nalazi ispitnog postupka

(324) S obzirom na velik broj bespovratnih sredstava sadržanih u zahtjevu i/ili utvrđenih u knjigama društava u uzorku u ovoj se Uredbi predstavlja samo sažetak ključnih nalaza. Tri su društva u uzorku na početku dostavila dokaz o postojanju brojnih bespovratnih sredstava i činjenici da su ih odobrile različite razine kineske vlade. Društva u uzorku nisu prijavila nekoliko drugih bespovratnih sredstava, nego su ona utvrđena tijekom provjere na licu mjesta.

- (325) Jedno od društava u uzorku primilo je ta bespovratna sredstva tijekom RIPR-a više od 130 puta. Brojna takva sredstva odobrila su državna tijela na razini grada, okruga ili pokrajine. Najveća bespovratna sredstva iznosila su više od 7 milijuna CNY i odobrena su u okviru programa „Trinity”, općinskog fonda za promicanje transformacije i modernizacije industrijskih poduzeća. Ostala bespovratna sredstva odnosila su se, na primjer, na sredstva za patente, sredstva i nagrade za znanost i tehnologiju, sredstva za razvoj poslovanja, sredstva za moderniziranje i transformaciju industrijskih poduzeća, sredstva za osnovnu infrastrukturu, sredstva za potporu koja se odobravaju na razini okruga, sredstva za razvoj nove i čiste energije te porezni rabat za zemljište. Nadalje, to je društvo primilo bespovratna sredstva i za osiguranje izvoznih kredita koje je pružila država na razini okruga.
- (326) Jedno drugo društvo u uzorku tijekom RIPR-a od države primilo znatna bespovratna sredstva od kojih su se neka odnosila na razvojnu zonu u kojoj se to društvo nalazilo (više od 13 milijuna CNY). Ostalo su bila bespovratna sredstva za rashode za znanost i tehnologiju, obnovljive izvore energije i/ili razvoj industrije i informacija (npr. bespovratnih sredstava „3 Famous”). Na licu mjesta utvrđeni su i rabati koji su se odnosili na stjecanje prava korištenja zemljištem.
- (327) Jedno od društava u uzorku, kao skupina, primilo je različita bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od više od 29 milijuna CNY. Primjeri su tih bespovratnih sredstava sredstva za razvoj nove energije, projekti ključne tehnološke reforme ili sredstva za razvojne zone u kojima se primatelj nalazi.

(d) Zaključak

- (328) Na temelju prikupljenih dokaza o bespovratnim sredstvima koja su primila društva u uzorku i u nedostatku bilo kakvih drugih podataka Komisija je ta bespovratna sredstva smatrala subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe kao prijenos sredstava kineske vlade u obliku bespovratnih sredstava proizvođačima proizvoda iz postupka revizije te je time dodijeljena korist.
- (329) Ta su bespovratna sredstva bila i specifična u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) i članka 4. stavka 3. Osnovne uredbe jer se čini da su ograničena na određena društva ili određene projekte u pojedinim regijama i/ili fotona-ponskoj industriji. Tim se bespovratnim sredstvima ne ispunjuju zahtjevi nespecificnosti iz članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe s obzirom na to da uvjeti prihvatljivosti i stvarni kriteriji odabira za poduzeća koja su prihvatljiva nisu transparentni ni objektivni i ne primjenjuju se automatski. Osim toga, nema dokaza da ta bespovratna sredstva pripadaju nekom krovnom programu subvencija.
- (330) U svim su slučajevima društva dostavila podatke o iznosu bespovratnih sredstava i pružatelju tih bespovratnih sredstava. Osim toga, predmetna društva u svojim su poslovnim knjigama taj dohodak uglavnom knjižila pod naslovom „dohodak od subvencija”, a za svoje su poslovne knjige provela neovisnu reviziju. To se smatralo pozitivnim dokazom o subvenciji kojom je ostvarena korist protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (331) U tablici u nastavku prikazan je izračun koristi za navedena bespovratna sredstva, pri čemu je korist izražena kao iznos primljen tijekom RIPR-a ili knjižen za RIPR ako je predmetno društvo amortiziralo taj iznos.

Ostala bespovratna sredstva	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,54
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,86
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,26

- (332) U svojem odgovoru na objavu kineska vlada i proizvođač izvoznik dostavili su primjedbe u pogledu „ostalih bespovratnih sredstava”. U njima se tvrdilo da Komisija nije dostavila dovoljno pojedinosti kojima bi se opravdalo postojanje programa protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere.
- (333) Međutim, potrebno je istaknuti da je iz odgovora na upitnik Komisija dobila vrlo malo podataka o tim programima. Osim toga, proizvođači izvoznici u uzorku ne osporavaju iznose koje je Komisija izračunala i dostavila relevantnoj strani. Ne osporavaju ni činjenicu da su ta bespovratna sredstva primljena od kineske vlade.
- (334) Suočena s nesuradnjom kineske vlade, Komisija je odlučila da je razumno pokušati utvrditi postojanje tih bespovratnih sredstava tijekom provjere na licu mjesta. Nalazi provjera bili su posve drukčiji od broja i ukupne vrijednosti bespovratnih sredstava koja su prijavljena u odgovorima kineske vlade na upitnik. Odlučeno je da nalazi na licu mjesta predstavljaju razuman pokazatelj razine subvencioniranja u tom pogledu. Komisija ne prihvaća tvrdnju da je taj pristup dokaz nemogućnosti opravdanja postojanja programa protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere. Budući da ta bespovratna sredstva imaju slične značajke, da ih dodjeljuje državno tijelo i da nisu dio programa subvencije, nego pojedinačna bespovratna sredstva, Komisija ih može zajedno ocijeniti, kako je opisano u uvodnim izjavama 324. do 327. Stoga se odbija tvrdnja da Komisija nije opravdala postojanje programa protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere ili dostavila dokaze o postojanju tih programa.

3.4.3 Programi oslobađanja od izravnog poreza i smanjenja poreza

3.4.3.1 Program „dvije godine oslobođeni/tri godine plaćaju polovinu” za poduzeća sa stranim kapitalom

- (335) Ispitnim postupkom utvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.2 Program „dvije godine oslobođeni/tri godine plaćaju polovinu” za poduzeća nove i visoke tehnologije

- (336) Ispitnim postupkom utvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.3 Porezni rabat za istraživanje i razvoj

(a) Uvod

- (337) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da na temelju poreznog rabata za istraživanje i razvoj poduzeća sa stranim kapitalom ta poduzeća ostvaruju pravo na povlaštenu poreznu politiku za svoje aktivnosti istraživanja i razvoja u obliku 150-postotnog poreznog rabata na rashode ako su ostvareni određeni pragovi za troškove istraživanja i razvoja. Utvrđeno je i da je taj povlašten program za nadoknadu troškova istraživanja i razvoja poduzeća sa stranim kapitalom zamijenjen specifičnim programom 2008. koji se ovdje naziva Porezni rabat za istraživanje i razvoj (tj. ispušteno je „poduzeća sa stranim kapitalom”).
- (338) Kineska vlada osporavala je da je porezni rabat za istraživanje i razvoj poduzeća sa stranim kapitalom zamijenjen 2008. jer ta dva programa imaju različite kriterije prihvatljivosti. Kineska vlada tvrdila je i da program Porezni rabat za istraživanje i razvoj nije specifičan i da se, stoga, protiv njega ne mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(b) Pravna osnova

- (339) S obzirom na početni ispitni postupak najprije je utvrđeno da pravnu osnovu za zamjenski program (Porezni rabat za istraživanje i razvoj) čine članak 30. stavak 1. Zakona o porezu na dohodak poduzeća, članci 93. i 95. Pravilnika o provedbi Zakona NRK-a o porezu na dohodak poduzeća, Administrativne mjere za određivanje poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Ke Fa Huo [2008.] br. 172), Obavijest Državne porezne uprave

o pitanjima povezanim s plaćanjem poreza na dohodak poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Shui Han [2008.] br. 985). Nakon objave kineska vlada navela je da ta pravna osnova nije relevantna, osim članka 30. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak poduzeća i članka 95. Pravilnika o provedbi Zakona o porezu na dohodak poduzeća.

- (340) U ovom je ispitnom postupku utvrđeno da i sljedeći dodatni dokumenti čine pravnu osnovu: Administrativne mjere za smanjenje poreza za troškove istraživanja i razvoja za poduzeća (Guo Shui Fa [2008.] br. 116), Zajednička okružnica Ministarstva financija i Državne porezne uprave o relevantnim politikama koje se odnose na poseban odbitak za troškove istraživanja i razvoja (2013/70). Nakon objave kineska vlada navela je da su Administrativne mjere za smanjenje poreza za troškove istraživanja i razvoja za poduzeća (Guo Shui Fa [2008.] br. 116) navodno prestale vrijediti 1. siječnja 2016., tj. nakon RIPR-a.
- (341) U članku 95. navodi se da se odobrava dodatni 50-postotni odbitak rashoda za istraživanje i razvoj navedenih u članku 30. točki 1. za te rashode za proizvode visoke i nove tehnologije tako da podliježu amortizaciji na temelju iznosa od 150 % troškova nematerijalne imovine.

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (342) Utvrđeno je da je iz relevantnih pravnih odredbi vidljivo da se u okviru tog programa korist ograničena na društva osigurava člankom 4. Administrativnih mjera za smanjenje poreza za troškove istraživanja i razvoja za poduzeća (Guo Shui Fa [2008.] br. 116), kojim je propisano da su prihvatljiva poduzeća ona koja provode aktivnosti istraživanja i razvoja navedene u Smjernicama za „prioritetna područja za prioritetni razvoj industrije visoke tehnologije” [2007.] br. 6, koje su izdali Komisija za nacionalni razvoj i reformu (NDRC), Ministarstvo znanosti i tehnologije, Ministarstvo trgovine i Nacionalni ured za intelektualno vlasništvo. Solarna energija jedno je od prioritetnih područja navedenih u tim smjernicama. ⁽⁴⁷⁾
- (343) Ta društva moraju imati rashode za istraživanje i razvoj u cilju razvijanja novih tehnologija, novih proizvoda i novih obrta. Prihvatljiva poduzeća mogu dodatnih 50 % svojih rashoda za istraživanje i razvoj prebiti sa svojom obvezom poreza na dohodak. Osim toga, na temelju rashoda za nematerijalnu imovinu u području istraživanja i razvoja prihvatljiva društva ostvaruju pravo na 150-postotni odbitak stvarnih troškova koji su im nastali.
- (344) Društva koja ostvaruju koristi od tog programa trebaju dostaviti prijavu poreza na dohodak i odgovarajuće priloge. Stvarni iznos koristi uključen je u poreznu prijavu.
- (345) Tri proizvođača izvoznika u uzorku, Chint, Jinko i Trina, ostvarila su koristi u okviru tog programa.
- (346) Nakon objave kineska vlada i jedan proizvođač izvoznik osporavali su specifičnost jer su tvrdili da sva društva u NRK-u ispunjuju uvjete za dodatni 150-postotni odbitak. Kineska vlada dodala je da kanadska nadležna tijela nisu utvrdila specifičnost za taj program u pogledu standardiziranih zidnih modula iz NRK-a, a zatim je citirala presudu povjerenstva u predmetu SAD – zrakoplovi. Kineska vlada naglašava da u tom slučaju, prema mišljenju povjerenstva, ograničavanje financiranja na istraživanje i razvoj u području „visokorizičnih, visokoisplativih inovativnih tehnologija u nastajanju” nije obuhvaćalo dovoljno ograničenu skupinu poduzeća ili industrija u smislu članka 2. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Kineska vlada navela je da je Komisija pogrešno tvrdila da se kriterij prihvatljivosti za taj program temelji na tome da je društvo poduzeće visoke i nove tehnologije i da je, u svakom slučaju, u predmetu T-586/14 Xinyi PV products protiv Komisije Opći sud smatrao da, ako društvo pripada poduzećima visoke i nove tehnologije, ono ispunjuje objektivni uvjet za odobrenje porezne olakšice.
- (347) Prethodne se tvrdnje odbijaju. Činjenica da druga poduzeća mogu primiti usporedive subvencije na temelju druge pravne osnove ne znači da taj program nije de iure specifičan i da se ne odnosi samo na ograničenu skupinu poduzeća. Čak i kad bi se priznalo da, općenito, sva društva ispunjuju uvjete za dodatni 150-postotni odbitak, u ovom su slučaju društva u uzorku ostvarila korist od odbitka u mjeri u kojoj su mogla označiti posebno polje

⁽⁴⁷⁾ http://www.most.gov.cn/ztl/gjzctx/ptzcqt/200802/t20080222_59213.htm

u svojoj prijavi poreza da su certificirana kao poduzeće visoke i nove tehnologije, što je znatno jednostavnije od alternativnog postupka. Presuda u predmetu T-586/14 Xinyi PV products protiv Komisije odnosi se na tretman tržišnoga gospodarstva, a ne na specifičnost subvencije. Nijedna strana nije dostavila primjerak nalaza u potporu tvrdnji da kanadska nadležna tijela nisu utvrdila specifičnost tog programa.

(d) Zaključak

- (348) Taj program čini subvenciju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku odricanja države od prihoda, čime se dodjeljuje korist društvima primateljima.
- (349) Ta je subvencija specifična u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je samim zakonodavstvom primjena tog programa ograničena samo na poduzeća koja imaju određene troškove za istraživanje i razvoj.
- (350) U skladu s tim te kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, trebalo bi smatrati da se protiv te subvencije mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (351) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Smatra se da je korist za primatelje iznos ukupnog poreza plativog po uobičajenoj poreznoj stopi, nakon oduzimanja onoga što je plaćeno s dodatnim smanjenjem od 50 % stvarnih troškova za istraživanje i razvoj za odobrene projekte. Iznosi protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere temelje se na podacima iz prijave poreza društava za 2015. Jedan je proizvođač izvoznik tvrdio da je umjesto toga trebalo upotrijebiti porezne podatke za RIPR. Ta je tvrdnja odbijena. Uzimajući u obzir uvodnu izjavu 459. Izvorne uredbe, Komisija ponavlja važnost izračuna koristi na temelju konačnih revidiranih poreznih prijava za određenu poreznu godinu. Komisija dodaje da konačnom isplatom povrata poreza za 2015. tijekom RIPR-a konačnom postaje i svaka korist od povrata, čime dodatno potvrđuje ispravnost svojeg pristupa. Komisija svoj izračun ne može temeljiti na tromjesečnim prijavama poreza jer one prikazuju trenutačno privremeno stanje u vrijeme podnošenja prijave te se u njima u načelu ne uzima u obzir konačno konsolidirano stanje porezne godine. Cilj je tih prijava osigurati vladi likvidnost u slučaju privremenog dospijeca poreza, ali u njima se upućuje samo na djelomično stanja u vrijeme podnošenja prijave. Nadalje, poreznim prijavama za 2015. obuhvaćena su tri tromjesečja RIPR-a te su, stoga, one najrelevantnije raspoložive godišnje porezne prijave.
- (352) U skladu s člankom 7. stavkom 2. Osnovne uredbe taj se iznos subvencije (brojnik) raspodijelio prema ukupnom prometu tijekom RIPR-a proizvođača izvoznika u uzorku jer subvencija ne ovisi o realizaciji izvoza i nije se dodjeljivala na temelju proizvedenih, prerađenih, izvezenih ili prevezenih količina.
- (353) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Porezni rabat za istraživanje i razvoj	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,47
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,74
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,15

3.4.3.4 Smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte

(a) Uvod

- (354) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da se tim programom poduzeću koje se smatra poduzećem visoke i nove tehnologije omogućuje ostvarivanje koristi od smanjene stope poreza na dohodak od 15 %, u usporedbi s uobičajenom stopom od 25 %. Tijekom ispitnog postupka revizije zbog predstojećeg isteka mjera nisu utvrđene nikakve promjene.

(b) Pravna osnova

- (355) Pravnu osnovu tog programa čine članak 28. stavak 2. Zakona o porezu na dohodak poduzeća, zajedno s Administrativnim mjerama za određivanje poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Ke Fa Huo [2008.] br. 172), i članak 93. Pravilnika o provedbi Zakona o porezu na dohodak poduzeća, zajedno s Obavijesti Državne porezne uprave o pitanjima povezanim s plaćanjem poreza na dohodak poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Shui Han [2008.] br. 985), Obavijesti Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva financija i Državne porezne uprave o izdavanju Smjernica za upravljanje priznavanjem poduzeća visoke tehnologije (Guo Ke Fa Huo [2008.] br. 362), Obavijesti Državne porezne uprave o pitanjima provedbe povlaštenog postupanja u pogledu poreza na dohodak poduzeća visoke tehnologije (Guo Shui Han [2009.] br. 203), Priopćenjem Državne porezne uprave o pretplaćanju poreza na dohodak poduzeća za poduzeća visoke tehnologije tijekom razdoblja provjere prihvatljivosti ([2011.] br. 4), Obavijesti Ministarstva financija i Državne porezne uprave o primjenjivoj poreznoj stopi i poreznom kreditu za dohodak koji su poduzeća visoke tehnologije ostvarila u inozemstvu ([2011.] br. 47).

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (356) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da se taj program primjenjuje na priznata društva visoke i nove tehnologije kojima je potrebna ključna potpora države. Ta društva trebaju imati ključna neovisna prava intelektualnog vlasništva te moraju ispunjavati niz zahtjeva: i. njihovi proizvođači uključeni su u opseg proizvoda u području visoke tehnologije s ključnom državnom potporom; ii. ukupni rashodi za istraživanje i razvoj čine određeni udio ukupnog prihoda od prodaje; i ii. prihodi od proizvoda visoke i nove tehnologije čine određeni udio ukupnog prihoda od prodaje; iv. broj osoblja koje je uključeno u istraživanje i razvoj čini određeni udio ukupnog osoblja; v. ispunjeni su ostali zahtjevi koji su utvrđeni Administrativnim mjerama za poduzeća visoke i nove tehnologije iz 2008.
- (357) Nakon objave kineska vlada osporavala je specifičnost zbog sljedećih razloga: 1. kriteriji iz prethodne uvodne izjave objektivni su s obzirom na izjave Općeg suda u predmetu T-586/14 Xinyi PV products protiv Komisije, 2. sva društva koja ispunjuju te kriterije automatski podliježu poreznoj stopi od 15 % i 3. nalazi Komisije nisu u skladu s elementima presude u predmetu SAD – zrakoplovi koji su istaknuti u uvodnoj izjavi 346. Te se tvrdnje odbijaju jer je program *de iure* specifičan u mjeri u kojoj samo ograničena skupina poduzeća može ostvariti predmetnu korist, kako je opisano u prethodnoj uvodnoj izjavi 355. Štoviše, presuda u predmetu T-586/14 Xinyi PV products protiv Komisije odnosi se na tretman tržišnoga gospodarstva, a ne na specifičnost subvencije.
- (358) Društva koja ostvaruju koristi od tog programa moraju podnijeti prijavu poreza na dohodak i odgovarajuće priloge. Stvarni iznos koristi uključen je u poreznu prijavu.
- (359) U ovom ispitnom postupku nisu utvrđene nikakve promjene u nalazima koji su sažeti u uvodnim izjavama 356. i 357.
- (360) Tri proizvođača izvoznika u uzorku, Chint, Jinko i Trina, ostvarila su koristi u okviru tog programa.

(d) Zaključak

- (361) Taj program trebao bi se smatrati subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe jer postoji financijski doprinos u obliku odricanja države od prihoda, čime se dodjeljuje korist društvima primateljima. Korist za primatelje jednaka je iznosu porezne uštede ostvarene u okviru tog programa u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe.

- (362) Ta je subvencija specifična u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je ograničena samo na poduzeća koja dobivaju potvrdu poduzeća visoke i nove tehnologije i koja ispunjuju sve zahtjeve administrativnih mjera iz 2008. Nadalje, ne postoje objektivni kriteriji o prihvatljivosti koji su utvrđeni zakonodavstvom ili ih je utvrdilo nadležno tijelo za odobravanje, a u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Osnovne uredbe prihvatljivost nije automatska.
- (363) U skladu s tim te kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, trebalo bi smatrati da se protiv te subvencije mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (364) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Smatra se da je korist koju je ostvario primatelj iznos ukupnog poreza plativog prema uobičajenoj poreznoj stopi, nakon oduzimanja onoga što je plaćeno po smanjenoj povlaštenoj poreznoj stopi. Iznosi protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere temelje se na podacima iz prijave poreza društava za 2015.
- (365) Odbacuje se tvrdnja društva Jinko da je u izračunu koristi na temelju programa za porez na dohodak poduzeća Komisija trebala odbiti te navodne koristi dobivene na temelju drugih programa subvencija kako neke koristi ne bi dvaput računala. Ispitno tijelo nije obvezno provoditi takav umjetan postupak.
- (366) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,02
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,75
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,71

3.4.3.5 Smanjenja poreza na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini

- (367) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.6 Oslobođanje od poreza na dohodak od određenih dividendi, bonusa i drugih kapitalnih ulaganja među društvima rezidentima koja ispunjuju uvjete

- (368) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.7 Politika povlaštene stope poreza na dohodak u zapadnim regijama

- (369) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.8 Porezi za održavanje i izgradnju grada i dodatne naknade za obrazovanje za poduzeća sa stranim kapitalom

(370) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.9 Povlaštene porezne stope za društva s niskom dobiti

(371) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.4 Programi za neizravne poreze i uvozne carine

3.4.4.1 Oslobođanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne carine za uvezenu opremu i tehnologiju

(a) Uvod

(372) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da se tim programom poduzećima sa stranim kapitalom ili domaćim poduzećima omogućuje oslobođanje od plaćanja PDV-a i uvoznih carina za uvoz kapitalne opreme koja se upotrebljava u proizvodnji. Kako bi se ostvarilo pravo na oslobođanje, oprema ne smije biti na popisu neprihvatljive opreme, a poduzeće podnositelj zahtjeva mora dobiti potvrdu o državnoj potpori projektu koju u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o ulaganjima, porezima i carini izdaju kineska nadležna tijela ili Komisija za nacionalni razvoj i reformu. Tijekom ispitnog postupka revizije zbog predstojećeg isteka mjera nisu utvrđene nikakve promjene.

(b) Pravna osnova

(373) Pravnu osnovu za ovaj program čine Okružnica Državnog vijeća o prilagodbi poreznih politika o uveznoj opremi, Guo Fa br. 37/1997, Obavijest Ministarstva financija, Glavne carinske uprave i Državne porezne uprave o prilagodbi politika o određenim povlaštenim uvoznim carinama, Priopćenje Ministarstva financija, Glavne carinske uprave i Državne porezne uprave [2008.] br. 43, Obavijest Povjerenstva za nacionalni razvoj i reforme o važnim pitanjima u pogledu davanja potvrde o projektima koji se financiraju domaćim ili stranim kapitalom i koje podupire država, [2006.] br. 316 i Katalog artikala koji se prilikom uvoza ne oslobađaju od plaćanja carine za poduzeća sa stranim kapitalom ili domaća poduzeća iz 2008.

(c) Nalazi ispitnog postupka

(374) Kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku i potvrđeno u trenutačnoj reviziji zbog predstojećeg isteka mjera, oprema uvezena radi razvoja domaćih ili stranih projekata ulaganja u skladu s politikom poticanja stranih ili domaćih projekata ulaganja može se izuzeti od plaćanja PDV-a i/ili uvozne carine, osim ako je kategorija opreme navedena u katalogu artikala koji se ne mogu izuzeti od plaćanja carine. Kako bi ostvarilo koristi od tog programa, društvo treba dobiti potvrdu lokalnog tijela nadležnog za projekt koju treba dostaviti lokalnom carinskom tijelu.

(375) Kineska vlada tvrdila je da se od 1. siječnja 2009. izuzima samo uvozna carina, a da se PDV na uvoz opreme za vlastitu upotrebu naplaćuje.

(376) Međutim, suprotno tvrdnjama kineske vlade, za tri proizvođača izvoznika u uzorku utvrđena su izuzeća od PDV-a i uvozne carine tijekom RIPR-a. To je uključivalo opremu za koju je korist amortizirana tijekom vijeka uporabe opreme i djelomično se odnosila na RIPR. Iako nije utvrdila dokaze da se taj program provodio tijekom RIPR-a, Komisija je na temelju dokaza u spisu utvrdila da su proizvođači u uzorku i dalje ostvarivali koristi od tog programa.

(d) Zaključak

- (377) Smatra se da se iz programa pruža financijski doprinos u obliku odricanja od prihoda kineske vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. jer su poduzeća sa stranim kapitalom i ostala prihvatljiva domaća poduzeća oslobođena od plaćanja PDV-a i/ili carina koje bi inače bila obvezna plaćati. Na taj se način poduzećima primateljima dodjeljuju koristi u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe.
- (378) Program je specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je zakonodavstvom na temelju kojeg nadležno tijelo djeluje pristup programu ograničen na poduzeća koja ulažu pod posebnim poslovnim kategorijama koje su utvrđene isključivo pravom, a koje pripadaju povlaštenoj kategoriji ili ograničenoj kategoriji B u Katalogu uputa za industrije sa stranim ulaganjima i prijenosom tehnologije ili kategoriji u skladu s Katalogom ključnih industrija, proizvoda i tehnologija čiji razvoj potiče država. Osim toga, ne postoje objektivni kriteriji za ograničenje prihvatljivosti programa i dokazi iz kojih se može zaključiti da se na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe prihvatljivost automatski utvrđuje.
- (379) Nakon objave kineska vlada zatražila je od Komisije da stavi u zapisnik industrije i sektore obuhvaćene prethodno navedenim kategorijama te je tvrdila da je zbog širine obuhvaćenih industrija program prihvatljiv za društva u svim granama gospodarstva. Međutim, Komisija napominje da kineska vlada nikad nije dostavila relevantne dokaze da industrije i sektori obuhvaćeni tim kategorijama nisu u poticanoj ili ograničenoj kategoriji. Komisija smatra da su u ovom slučaju prihvatljiva društva dovoljno ograničena skupina. Tijekom posjeta radi provjere društava u uzorku nije se upućivalo na to da je program prihvatljiv za društva u svim granama gospodarstva.
- (380) Jedan proizvođač izvoznik naveo je da, za ostvarivanje koristi, proizvodi proizvedeni s pomoću uvezenih strojeva moraju biti navedeni u Katalogu smjernica za strana ulaganja u industriju iz uvodne izjave 386.
- (381) Najprije je kineska vlada navela da je samo društvo Trina ostvarilo koristi od tog programa. Međutim, na temelju podataka primljenih od proizvođača izvoznika u uzorku utvrđeno je da su sva tri proizvođača izvoznika ostvarila koristi od tog programa. Kineska vlada objasnila je da je razumjela da je trebalo prijaviti samo opremu uvezenu tijekom RIPR-a. Komisija je napomenula da korist prati amortizaciju uvezene opreme te da se dio nje odnosio na RIPR.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (382) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Smatra se da korist dodijeljena primateljima odgovara iznosu PDV-a i carine čijeg je plaćanja za uvezenu opremu primatelj bio oslobođen. Kako bi se osiguralo da se iznos protiv kojeg se mogu uvesti kompenzacijske mjere odnosi samo na RIPR, primljena korist amortizirana je tijekom vijeka uporabe opreme u skladu s uobičajenim računovodstvenim postupcima društva.
- (383) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Oslobađanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne carine za uvezenu opremu	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,11
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,02
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,18

3.4.4.2 Rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom

(a) Uvod

- (384) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da se tim programom omogućuje oslobađanje od plaćanja PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom. Kako bi se ostvarilo pravo na oslobađanje, oprema se ne smije nalaziti na popisu neprihvatljive opreme, a njezina vrijednost ne smije premašivati određeni prag. Tijekom ispitnog postupka revizije zbog predstojećeg isteka mjera nisu utvrđene nikakve promjene.

(b) Pravna osnova

- (385) Kako je određeno u početnom ispitnom postupku, pravnu osnovu čine Privremene mjere za upravljanje povratom poreza za opremu domaće proizvodnje koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom koje izdaje Državna porezna uprava, Pokusne mjere za upravljanje poreznim rabatnom od kupnje opreme proizvedene u Kini za poduzeća sa stranim kapitalom i Obavijest Ministarstva financija i Državne porezne uprave o ukidanju politika rabata za domaću opremu koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom.

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (386) Program povrata PDV-a primjenjuje se na opremu proizvedenu u zemlji i kupljenu za projekte koji se financiraju stranim kapitalom, pod uvjetom da ti projekti pripadaju poticanim projektima u Katalogu industrija sa stranim kapitalom ili Katalogu povlaštenih industrija sa stranim kapitalom u središnjem i zapadnom dijelu Kine.
- (387) Kao i u početnom ispitnom postupku, u svojem odgovoru na upitnik kineska vlada tvrdila da je taj program prekinut 1. siječnja 2009. Ta je tvrdnja odbačena već u početnom ispitnom postupku. Štoviše, u trenutnom ispitnom postupku revizije zbog predstojećeg isteka mjera dva su izvoznika u uzorku dostavila detaljne podatke o tom programu, uključujući iznos koristi primljene tijekom RIPR-a. S obzirom na to zaključeno je da je kineska vlada ispustila relevantne podatke, kao što su popis relevantnih primatelja i iznos koristi koju su oni primili.

(d) Zaključak

- (388) Smatra se da se iz programa pruža financijski doprinos u obliku odricanja od prihoda kineske vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. Osnovne uredbe jer su poduzeća sa stranim kapitalom oslobođena od plaćanja PDV-a koji bi inače bila obvezna plaćati. Na taj se način poduzećima primateljima dodjeljuju koristi u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe.
- (389) Program je specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je zakonodavstvom na temelju kojeg nadležno tijelo djeluje pristup programu ograničen na poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini i pripadaju povlaštenoj kategoriji i ograničenoj kategoriji B u Katalogu industrija sa stranim kapitalom i opremu kupljenu na domaćem tržištu popisanu u Katalogu ključnih industrija, proizvoda i tehnologija čiji razvoj potiče država. Na temelju Pokusnih mjera za upravljanje poreznim rabatnom za kupnju opreme proizvedene u Kini za projekte u okviru stranih ulaganja i Obavijesti Ministarstva financija koristi se ograničavaju na poduzeća sa stranim kapitalom koja pripadaju povlaštenoj kategoriji u Katalogu industrija sa stranim kapitalom ili Katalogu povlaštenih industrija sa stranim kapitalom u središnjem i zapadnom dijelu Kine. Osim toga, ne postoje objektivni kriteriji za ograničenje prihvatljivosti programa i dokazi iz kojih se može zaključiti da se na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe prihvatljivost automatski utvrđuje. Program je specifičan i u skladu s člankom 4. stavkom 4. točkom (b) Osnovne uredbe jer ovisi o uporabi domaće u odnosu na uvezenu robu.

- (390) Nakon objave kineska vlada osporavala je specifičnost zbog razloga sličnih razlozima opisanima u uvodnoj izjavi 379. Ta je tvrdnja odbačena u istoj uvodnoj izjavi.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (391) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Smatra se da korist dodijeljena primateljima odgovara iznosu oslobođanja od plaćanja PDV-a na domaću opremu. Kako bi se osiguralo da se iznos protiv kojeg se mogu uvesti kompenzacijske mjere odnosi samo na RIPR, primljena korist amortizirana je tijekom vijeka uporabe opreme u skladu s uobičajenom praksom u industriji.
- (392) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,02
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,03
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,00

3.4.4.3 Oslobođanje od plaćanja PDV-a za proizvode koje prodaju poduzeća sa stranim kapitalom

- (393) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa. U svakom slučaju nema naznaka da su izvorni programi subvencija povučeni.

3.4.5 Roba i usluge koje daje vlada uz naknadu manju od primjerene

3.4.5.1 Nesuradnja i upotreba raspoloživih podataka

- (394) Uz opći opis iz odjeljka 3.1., Komisija napominje da do posjeta radi provjere kineska vlada nije dostavila podatke o potrošnji ili tržišnom udjelu za polisilicij, aluminij ili staklo iako su oni nekoliko puta zatraženi, počevši od upitnika.
- (395) Iako su podatci o potrošnji ili tržišnom udjelu za tri prethodno navedene vrste robe zatraženi na početku provjere, procjene koje se temelje na domaćoj proizvodnji te obujmu uvoza i izvoza za te tri vrste robe dostavljene su na kraju posjeta radi provjere te ih Komisija zbog vremenskog ograničenja nije mogla provjeriti. Nisu dostavljeni nikakvi podatci o tržišnim udjelima.
- (396) Kineska vlada tvrdila je da zahtjev nije sadržavao dovoljno dokaza o subvencioniranju proizvođača polisilicija, aluminijske i stakla. Kineska vlada navela je da podatci zatraženi u posebnim upitnicima za proizvođače polisilicija, stakla i aluminijske Komisiji nisu potrebni za donošenje zaključka s obzirom na nedostatne dokaze o financijskom doprinosu vlade ili javnog tijela. Nadalje, kineska vlada napomenula je da se podatci ne mogu dostaviti jer kineska vlada nema kontrolu nad predmetnim proizvođačima ni pristup podacima o pojedinim transakcijama koje je zatražila Komisija. Stoga kineska vlada ni od jednog proizvođača polisilicija, aluminijske ili stakla nije zatražila da ispuni posebni upitnik.
- (397) Kineska vlada zatražila je od Komisije i da pronađe operativno izvediv način za dobivanje zatraženih podataka u mjeri koja je Komisiji potrebna za donošenje zaključka.

- (398) Prvo, zatraženi podatci smatrali su se potrebnima za donošenje zaključka i utvrđivanje mogućnosti provjere poslovanja (i mogućeg subvencioniranja) proizvođača prethodno navedene robe. Drugo, nije Komisijina zadaća pronaći način na koji kineska vlada može dobiti zatražene podatke, koji bi u svakom slučaju samo uključivao proslijeđivanje posebnih upitnika poznatim domaćim proizvođačima polisilicija, aluminijskog stakla koji ispunjuju zahtjeve iz uvodne izjave 28. te praćenje odgovora (ako postoje).
- (399) U pogledu ustupanja zemljišta i prava korištenja zemljištem kineska vlada nije objavila početne cijene, cjenovni prag i broj sudionika nadmetanja i dražbi za korištenje zemljištem koje su prijavili proizvođači izvoznici u uzorku. Kineska vlada samo je navela da bi ti podatci bili dostupni na nižim lokalnim razinama (vlasti). Potrebno je napomenuti da u okviru antisubvencijskog ispitnog postupka kineska vlada predstavlja sve razine vlasti.
- (400) Iako je zatraženo nekoliko puta (na primjer, u upitniku za kinesku vladu te tijekom provjere na licu mjesta), nisu dostavljene ni obavijesti o relevantnim nadmetanjima i dražbama. Kineska vlada savjetovala je Komisiju da sama preuzme obavijesti s web-mjesta o praćenju dinamike tržišta zemljišta (koje je na kineskom) iako, kao što je navela kineska vlada, obavijesti o transakcijama prije 2007. možda nisu dostupne na tom web-mjestu.
- (401) Stoga Komisija nije mogla provjeriti podatke o transakcijama prava korištenja zemljištem u odnosu na proizvođače izvoznike u uzorku.
- (402) Komisija je obavijestila kinesku vladu da namjerava primijeniti članak 28. Osnovne uredbe u pogledu tog programa subvencije. S obzirom na to da kineska vlada u svojem odgovoru Komisiji nije dostavila zadovoljavajuće objašnjenje ili nove dokaze o tom pitanju, Komisija je svoje nalaze morala temeljiti na raspoloživim podacima, tj. u ovom slučaju na podacima koje su dostavili proizvođači izvoznici u uzorku i ostalim javno dostupnim podacima.
- (403) U svojem odgovoru na objavu kineska vlada tvrdila je da Komisija nije poštovala članak 28. Osnovne antisubvencijske uredbe kad je primijenila odredbe o „raspoloživim podacima” u pogledu osiguravanja robe za naknadu manju od primjerene. Konkretno je kineska vlada tvrdila da je Komisija na kraju provjere trebala prihvatiti podatke o potrošnji/tržišnom udjelu. Osim toga, smatra da je nerazuman Komisijin zaključak da kineska vlada nije prosljedila i koordinirala odgovore različitih sektora dobavljača na Dodatak B. Konačno, smatra da Komisija nije pravilno primijenila odredbe iz članka 28. u pogledu prava korištenja zemljištem.
- (404) U pogledu podataka o potrošnji/tržišnom udjelu i odgovora na Dodatak B potrebno je podsjetiti da se na antisubvencijske ispitne postupke primjenjuju strogi rokovi te da je, stoga, važno da se ispitni postupci teku na zadovoljavajući način. Važno je i razumjeti da se provjere na licu mjesta organiziraju (obično samo jednom) radi provjere podataka koji su prethodno dostavljeni. U pogledu ovog ispitnog postupka podatci koji se odnose na taj aspekt ispitnog postupka zatraženi su u početnom upitniku i u pismu za dopunu podataka. Kineska vlada odgovorila je da nije njezina politika dostavljati podatke (koji se odnose na potrošnju/tržišne udjele, Dodatak B i prava korištenja zemljištem) i da nije shvaćala njihovu važnost za ispitni postupak.
- (405) Uzimajući u obzir taj odgovor, Komisija potvrđuje da nije mogla provjeriti podatke jer uopće nisu dostavljeni ili jer su dostavljeni u kasnoj fazi provjere tako da se nisu mogli provjeriti. Konkretno u pogledu podataka o potrošnji/tržišnom udjelu koji su Komisiji dostavljeni pri kraju posjeta radi provjere kineska vlada nije mogla zajedno s podacima predočiti i stvaran izvor tih podataka. Nadalje, kineska vlada pojasnila je da su dostavljeni podatci procjene koje je Komisija mogla prihvatiti da ih je mogla provjeriti unakrsno i u odnosu na izvor na temelju kojeg su ti podatci procijenjeni. U pogledu upućivanja kineske vlade na izvješće povjerenstva u predmetu EZ – losos (WT/DS337/R) potrebno je naglasiti da je i povjerenstvo smatralo i da za ocjenu jesu li podatci „pravovremeno” dostavljeni treba uzeti u obzir kad su podatci prvi put zatraženi. Za evidenciju, zahtjev za dostavljanje podataka o potrošnji i podataka o tržišnom udjelu za staklo, aluminij i polisilicij prvi je put upućen u upitniku za kinesku vladu koji je poslan 7. prosinca 2015. Posjet kineskoj vladi radi provjere trajao je od

8. kolovoza 2016. do 12. kolovoza 2016. te su procjene dostavljene zadnjeg dana posjeta radi provjere, tj. 12. kolovoza 2016. Stoga Komisija ne vidjeti razlog za upućivanje na izvješće povjerenstva u predmetu EZ – losos u ovom slučaju.

- (406) Nadalje, da su podaci dostavljeni pravovremeno, mogli su se analizirati kako bi se omogućila dodatna pojašnjenja ili zahtjevi za dostavljanje dodatnih podataka. Uzimajući u obzir da Komisija nije mogla u potpunosti analizirati programe pod naslovom „Roba i usluge koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene”, Komisija potvrđuje da se tvrdnje kineske vlade u tom pogledu odbijaju.
- (407) Konačno, potrebno je navesti da je Komisija uložila najveće napore kako bi analizirala pravovremeno dostavljene podatke koje je primila od kineske vlade i društava u uzorku te je u vrlo umjerenom mjeri primijenila odredbe o raspoloživim podacima u skladu s člankom 28. De facto, u pogledu aluminija, polisilicija, energije, solarnog stakla i vode zaključeno je da se ne bi trebali provesti nikakvi izračuni subvencija. U pogledu drugih takvih programa, iako su utvrđeni programi protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere, konačna ocjena bila je umjereni i temeljila se na raspoloživim podacima. Stoga se odbija navod da Komisija nije učinila sve što je u njezinoj moći da na temelju pravovremeno primljenih podataka razumno i odgovorno provede ispitni postupak.

3.4.5.2 Polisilicij koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

- (408) Na temelju raspoloživih podataka ispitnim postupkom utvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5.3 Ekstrudirani aluminij koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

- (409) Na temelju raspoloživih podataka ispitnim postupkom utvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIPR-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5.4 Staklo koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

- (410) Komisija je 14. svibnja 2014. uvela konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz solarnog stakla podrijetlom iz NRK-a⁽⁴⁸⁾. U sektoru solarnog stakla utvrđeni su različiti programi subvencija, od kojih su neki jednaki kao u ovom postupku u pogledu solarnih modula i ćelija (npr. povlašteni zajmovi, povlaštena stopa poreza na dohodak za poduzeća visoke i nove tehnologije, porezni rabat za troškove istraživanja i razvoja i ustupanje zemljišta za naknadu manju od primjerene).
- (411) Postojalo je jasno preklapanje nalaza u slučaju solarnog stakla i programa subvencija ispitanih u ovom postupku.
- (412) Zahtijevanjem relevantnih podataka od kineske vlade Komisija je nastojala utvrditi je li subvencija odobrena industriji solarnog stakla na početku proizvodnog lanca djelomično ili u cijelosti prenesena na industriju solarnih ploča.
- (413) Nažalost, Komisija nije mogla dovršiti taj ispitni postupak zbog nedostatne suradnje kineske vlade i izostanka odgovora proizvođača solarnog stakla, kako je navedeno u uvodnim izjavama 43., 73., 394., 396. i 398.
- (414) Međutim, s obzirom na to da se nalazima o tom programu subvencije nije znatno utjecalo na ukupni zaključak o postojanju subvencioniranja, Komisija nije dalje provela analizu tog programa, kako je prethodno pojašnjeno u uvodnoj izjavi 73.

⁽⁴⁸⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 471/2014 od 13. svibnja 2014. o uvođenju konačnih kompenzacijskih pristojbi na uvoz solarnog stakla podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 142, 14.5.2014., str. 23.).

3.4.5.5 Energija koju osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

- (415) Ispitnim postupkom nije utvrđeno da su društva u uzorku tijekom RIPR-a ostvarila korist od programa. U svakom slučaju nema naznaka da su izvorni programi subvencija povučeni.

3.4.5.6 Voda koju osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

- (416) Ispitnim postupkom nije utvrđeno da su društva u uzorku tijekom RIPR-a ostvarila korist od programa.

3.4.5.7 Zemljište ili prava korištenja zemljištem koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

(a) Uvod

- (417) Kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, zemljište je u vlasništvu države jer pripada narodu Kine. Zemljište se ne može prodavati, ali se prava korištenja zemljištem mogu dodijeliti prema zakonu. Kineska vlada tvrdila je da se prava korištenja zemljištem u Kini ustupaju u okviru nadmetanja, dražbe i natječaja te da je to predviđeno i u članku 137. Zakona o stvarnim pravima Narodne Republike Kine.

(b) Pravna osnova

- (418) Kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, ustupanje prava korištenja zemljištem u Kini uređeno je Zakonom Narodne Republike Kine o upravljanju zemljištem.
- (419) Osim toga, pravnu osnovu čine i sljedeći dokumenti: Zakon Narodne Republike Kine o upravljanju nekretninama u urbanim područjima; Privremeni pravilnik Narodne Republike Kine o ustupanju i prijenosu prava korištenja državnim zemljištem u urbanim područjima; Uredba o provedbi Zakona o upravljanju zemljištem Narodne Republike Kine; i Odredba o ustupanju prava korištenja državnim građevinskim zemljištem u okviru poziva na dostavu ponuda, dražbe i licitacije.

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (420) Proizvođači izvoznici u uzorku dostavili su podatke o zemljištu kojim raspolažu te većini ugovora i potvrda o pravima korištenja zemljištem, iako nisu dostavili sve obavijesti. Nadalje, kineska vlada dostavila je samo vrlo ograničene podatke o određivanju cijena prava korištenja zemljištem.
- (421) Kineska vlada nije dostavila podatke o uvjetima pod kojima su primljena prava korištenja zemljištem, a podatci nisu dostavljeni ni za deset najvećih proizvođača izvoznika (u smislu izvoza proizvoda iz postupka revizije u Uniju tijekom RIPR-a). Nije dostavljena nijedna od zatraženih obavijesti i/ili početnih cijena koje su bile potrebne za transakcije prijenosa prava korištenja zemljištem, kako su prijavila tri proizvođača izvoznika u uzorku. Kineska vlada uputila je Komisiju na web-mjesto sustava za praćenje dinamike tržišta zemljišta, ali je dodala da se podatci za transakcije prije 2007. možda neće moći vidjeti na prethodno navedenom web-mjestu. Osim toga, kineska vlada nije dostavila nikakve podatke ni o broju ponuditelja za prijavljene transakcije prijenosa prava korištenja zemljištem.
- (422) U pogledu početnih cijena koje su nedostajale kineska vlada uputila je na niže razine (vlasti) koje određuju početne cijene i cjenovni prag te koje bi imale podatke o broju sudionika svakog nadmetanja i dražbe. Komisija nije mogla prihvatiti to obrazloženje jer u antisubvencijskom postupku kineska vlada predstavlja NRK-a na svim državnim razinama.

- (423) Zbog prethodno navedenog neki su se nalazi u pogledu ustupanja zemljišta i prava korištenja zemljištem morali temeljiti na raspoloživim podacima.
- (424) Kako je utvrđeno u početnom ispitnom postupku, nadležna tijela cijene zemljišta određuju u skladu sa sustavom procjene gradskog zemljišta. U trenutačnom ispitnom postupku revizije zbog predstojećeg isteka mjera kineska vlada uputila je na sustav praćenja dinamike cijena gradskog zemljišta koji je uspostavilo Ministarstvo zemljišta i resursa i u okviru kojeg se tromjesečno objavljuju cijene zemljišta za 105 kineskih gradova.
- (425) Utvrđeno je da su te cijene više od minimalnih referentnih cijena koje se određuju u okviru sustava procjene gradskog zemljišta koji upotrebljavaju tijela lokalne samouprave jer se cijene koje se određuju u okviru sustava procjene gradskog zemljišta ažuriraju tek svake tri godine, dok se cijene u okviru dinamičkog praćenja ažuriraju tromjesečno. Međutim, nije bilo naznaka da se cijene zemljišta temelje na cijenama u okviru dinamičkog praćenja. De facto, tijekom posjeta na licu mjesta kineska vlada potvrdila je da se u okviru sustava praćenja dinamike cijena gradskog zemljišta prate fluktuacije razina cijena zemljišta u određenim područjima (tj. 105 gradova) u NRK-u te da je on osmišljen radi procjene kretanja cijena zemljišta. Međutim, početne cijene u nadmetanjima i na dražbama temelje se na referentnim cijenama koje su utvrđene u okviru sustava procjene zemljišta.
- (426) Kineska vlada tijekom posjeta radi provjere potvrdila je i praksu odabira samo određenog broja ponuditelja ili sudionika (u slučaju dražbi), umjesto sudjelovanja svih strana koje se prijave.
- (427) U početnom ispitnom postupku utvrđeno je da cijene plaćene za prava korištenja zemljištem u NRK-u nisu reprezentativne za tržišnu cijenu određenu na temelju ponude i potražnje na slobodnom tržištu. Utvrđeno je i da su na prijenose prava korištenja zemljištem utjecala ograničenja u pogledu objave prijenosa u okviru nadmetanja, dražbe i licitacije. U ovom ispitnom postupku revizije zbog predstojećeg isteka mjera nisu utvrđene nikakve promjene u tim nalazima.
- (428) U okviru ovog ispitnog postupka Komisija je utvrdila i da su određeni proizvođači izvoznici u uzorku primili povrat sredstava od lokalnih nadležnih tijela kako bi im se nadoknadile (već niske) cijene koje su platili za prava korištenja zemljištem, na primjer, za radove uspostavljanja osnovne infrastrukture na zemljištu koje je društvo samo izvršilo.
- (429) Iz obavijesti koje je dostavio jedan od proizvođača izvoznika u uzorku jasno je bilo vidljivo da je cjelokupno industrijsko zemljište koje je steklo to društvo bilo namijenjeno fotonaponskom sektoru. Stvarne plaćene kupovne cijene bile su gotovo jednake početnim cijenama u obavijestima. Za istog je proizvođača izvoznika u uzorku na temelju prikupljenih dokaza bilo vidljivo da se cijene prava korištenja zemljištem koje je dobio nisu temeljile na „tržišnim cijenama”, nego da su one rezultat pregovora sa Zemljišnim uredom.
- (430) Ti su dokazi u suprotnosti s tvrdnjama kineske vlade da su cijene plaćene za prava korištenja zemljištem u NRK-u reprezentativne za tržišnu cijenu određenu na temelju ponude i potražnje na slobodnom tržištu. Uz to, Komisija je utvrdila da je prijenos prava korištenja zemljištem uključivao ograničenja u pogledu postupaka nadmetanja, dražbe i licitacije kojima se utjecalo na pošteno tržišno natjecanje te da su određeni proizvođači izvoznici u uzorku primili povrat sredstava od lokalnih nadležnih tijela kako bi im se nadoknadile (već niske) cijene koje su platili za prava korištenja zemljištem.

(d) Zaključak

- (431) Na temelju nalaza ispitnog postupka potvrđuje se da je stanje u pogledu ustupanja i kupnje zemljišta u NRK-u nejasno i netransparentno te da nadležna tijela često proizvoljno određuju cijene. Nadležna tijela određuju cijene u skladu sa Sustavom procjene gradskog zemljišta koji se ažurira tek svake tri godine.
- (432) U skladu s navedenim ustupanje prava korištenja zemljištem koje osigurava kineska vlada trebalo bi smatrati subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku osiguravanja robe na temelju kojeg društva primatelji ostvaruju korist. Kako je objašnjeno u prethodnim uvodnim izjavama 427. do 430. u NRK-u ne postoji funkcionirajuće tržište zemljišta, a na temelju primjene vanjske referentne vrijednosti (vidjeti uvodne izjave 435. do 437. u nastavku) može se zaključiti da je iznos koji proizvođači izvoznici u uzorku plaćaju za prava korištenja zemljištem daleko niži od uobičajene tržišne cijene.

- (433) Osim toga, povrat sredstava od tijela lokalnih vlasti predstavlja izravni prijenos sredstava kojima se ostvaruje korist jer je riječ o bespovratnim sredstvima koja nisu dostupna na tržištu. U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) i člankom 4. stavkom 2. točkom (c) Osnovne uredbe subvencija je specifična jer je povlašteni pristup industrijskom zemljištu ograničen samo na društva koja pripadaju određenim industrijama, u ovom slučaju fotonaponskoj industriji, jer su samo određene transakcije bile predmet postupka podnošenja ponuda, jer su nadležna tijela često formirala cijene i jer je vladina praksa u tom području nejasna i netransparentna.
- (434) Stoga se smatra da je riječ o subvenciji protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.
- (e) Izračun iznosa subvencije
- (435) Kao i u početnom ispitnom postupku te u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe kao vanjska referentna vrijednost upotrijebljene su cijene Posebnog carinskog područja Tajvana.
- (436) Iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na korist koju ostvare primatelji za koju je utvrđeno da postoji tijekom RIPR-a. Korist koju su primatelji ostvarili izračunava se uzimajući u obzir razliku između stvarnog iznosa koji je za prava korištenja zemljištem platio svaki proizvođač izvoznik u uzorku (umanjenog, prema potrebi za iznos povrata/bespovratnih sredstava lokalne samouprave) i iznosa koji bi obično bio plaćen na temelju tajvanske referentne vrijednosti.
- (437) U skladu s metodologijom koja je primijenjena u početnom ispitnom postupku Komisija je u tom izračunu upotrijebila prosječnu cijenu kvadratnog metra zemljišta utvrđenu u Tajvanu i usklađenu za deprecijaciju valute i promjenu BDP-a od dana sklapanja predmetnih ugovora o pravu korištenja zemljištem. Podatci o cijenama industrijskog zemljišta preuzeti su s web-mjesta Ureda za industriju pri Ministarstvu gospodarstva Tajvana. Deprecijacija valute i promjena BDP-a za Tajvan izračunani su na temelju stopa inflacije i promjene BDP-a po stanovniku po tekućim cijenama u američkim dolarima za Tajvan koje je MMF objavio 2015. U skladu s člankom 7. stavkom 3. Osnovne uredbe iznos te subvencije (brojnik) raspodjeljuje se kroz RIPR na temelju uobičajenog trajanja prava korištenja industrijskim zemljištem, tj. 50 godina. Taj se iznos dodjeljivao na cjelokupni promet od prodaje proizvođača izvoznika u uzorku tijekom RIPR-a jer subvencija ne ovisi o realizaciji izvoza i nije dodijeljena na temelju proizvedenih, izvezenih ili prevezenih količina.
- (438) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIPR-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Ustupanje zemljišta i prava korištenja zemljištem za naknadu manju od primjerene	
Društvo/skupina	Stopa subvencije (%)
Chint Group	0,23
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,74
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,60

- (439) U svojem odgovoru na objavu kineska vlada iznijela je različite tvrdnje da Komisija nije ispunila bitne pravne i dokazne standarde pri utvrđivanju financijskog doprinosa i koristi u pogledu programa ustupanja prava korištenja zemljištem.
- (440) Kineska vlada ponovila je svoje stajalište da sustav ustupanja prava korištenja zemljištem u NRK-u dovodi do odobravanja prava korištenja zemljištem po tržišnim cijenama koje se određuju prema ponudi i potražnji na slobodnom tržištu. Međutim, kako je dokazano u početnom ispitnom postupku u uvodnim izjavama 357. do 359. i potvrđeno u ovom ispitnom postupku, kineska vlada nije dostavila ključne podatke kako bi Komisiji omogućila valjanu analizu. Drugo, na temelju podataka dostupnih u trenutačnom ispitnom postupku i dalje je jasno da se „sustavom praćenja dinamike cijena zemljišta” i „sustavom procjene gradskog zemljišta” nije osiguralo određivanje tržišnih cijena u skladu s načelima ponude i potražnje na tržištu. Budući da kineska vlada nije dostavila podatke, nije se mogla utvrditi prava priroda sustava koji se primjenjuje.

- (441) De facto, u skladu s člankom 28. u podacima raspoloživima Komisiji jasno se upućivalo na to da je referentna vrijednost potrebna zbog prethodno navedenih razloga. Uz to, na temelju raspoloživih podataka bilo je jasno, bez obzira na to jesu li prava korištenja zemljištem dodijeljena prije početnog ispitnog postupka ili nakon njega, da za društva u uzorku nije bilo dokaza o odgovarajućem sustavu dražbe (ili drugom sustavu) koji funkcionira u skladu s tržišnim načelima. Naprotiv, u prethodno opisanim dokazima upućivalo se na sustav kojim su se fotonaponskom sektoru osigurale povlaštene stope koje mu nisu transparentno dodijeljene. Kao što je Komisija navela u dokumentu o općoj objavi, iz malobrojnih obavijesti o zemljištu koje su dobivene tijekom ispitnog postupka jasno je vidljivo da se zemljište nudi samo ciljanim industrijama u okviru sustava „sektorske usmjerenosti”. Osim toga, cijene su unaprijed utvrđene prije dražbe i nisu se mijenjale jer se na dražbu javio samo jedan unaprijed poznati ponuditelj.
- (442) Na temelju ispitanih transakcija proizvođača u uzorku upućivalo se i na postojanje povrata i drugih odbitaka u pogledu prava korištenja zemljištem te na dokaze da su neke stope dogovorene sa Zemljišnim uredom. U svojem odgovoru na objavu kineska vlada dostavila je primjedbu da se time ne upućuje na to da sustav ustupanja prava korištenja zemljištem ne posluje u skladu s tržišnim načelima. Međutim, pojedinačna subvencijska marža izračunana za svako društvo u uzorku (uključujući, prema potrebi, odbitke i sl.) dostavljena je predmetnoj strani te nisu primljene nikakve primjedbe da su izračuni u tom pogledu netočni. Stoga se primjedbe kineske vlade nisu mogle prihvatiti.
- (443) Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija smatrala da je na temelju svih prava korištenja zemljištem stečenih ispod referentne vrijednosti ostvarena korist te da to nije dovoljno za ispunjenje uvjeta specifičnosti. Međutim, potrebno je istaknuti da, prema Komisijinu mišljenju, specifičnost znači postojanje narušenog i netransparentnog sustava ustupanja prava korištenja zemljištem, zajedno s jasnim dokazima o povlaštenim transakcijama koje su odobrene fotonaponskom sektoru, čime se u ovom ispitnom postupku dokazuje specifičnost. Stoga je i ta tvrdnja odbijena.
- (444) Jedan proizvođač izvoznik istaknuo je da prava korištenja zemljištem koja je stekao od subjekata za koje je tvrdio da su privatne strane nije trebalo uključiti u izračun koristi. Najprije treba napomenuti da je većina zemljišta koju su dobili proizvođači u uzorku stečena izravno od Zemljišnog ureda kineske vlade. Drugo, čak je i za ograničen broj slučajeva kad su prava korištenja zemljištem dobivena od, navodno, privatnih strana to pitanje bespredmetno jer je u sustavu, za koji je jasno utvrđeno da ne funkcionira u skladu s tržišnim načelima i u kojem se pogoduje određenim sektorima, predmetni proizvođač izvoznik relevantna prava korištenja zemljištem stekao po stopama koje su jednako tako bile znatno niže od utvrđene referentne vrijednosti. Ta je tvrdnja stoga odbijena.

3.4.6 Potpora spajanjima i restrukturiranju u fotonaponskom sektoru

- (445) Na temelju tiska i web-mjesta proizvođača izvoznika u fotonaponskom sektoru utvrđeno je da je od početnog ispitnog postupka provedeno nekoliko velikih sanacija proizvođača solarnih panela. Većina društava koja su bila predmet tih sanacija odlučila su ne surađivati u ovom ispitnom postupku te se Komisija stoga morala poslužiti raspoloživim podacima.
- (446) Tri društva u uzorku nisu dostavila nikakve dokaze kojima bi se potvrdilo da su tijekom RIPR-a ostvarili koristi od te vrste programa. Međutim, čini se da su najmanje četiri velika kineska društva izvoznika (od kojih tri nisu surađivala u ispitnom postupku) posljednjih godina primila znatne koristi koje bi bile obuhvaćene tim programom ili kombinacijom tog programa i programa davanja povlaštenih zajmova. U tisku je pronađeno nekoliko primjera u potporu tome:
- Shanghai Chaoi Solar 2014. nije platio kamate na obveznice u iznosu od 1 milijarde CNY. Društvo u državnom vlasništvu odobrilo je jamstvo u iznosu od 880 milijuna CNY za sanaciju (izvor: www.reuters.com).
 - Nakon neispunjenja obveza po obveznici Suntech Power Holdings 2013. saniralo je lokalno nadležno tijelo (Grad Wuxi). Sanacija je iznosila oko 150 milijuna USD ili oko 930 milijuna CNY (izvor: www.reuters.com).
 - Društvo u grupi Yingli Green Energy 2015. nije platilo svoje obveze po obveznici te je od Kineske razvojne banke i grada Baodinga primilo zajmove od 3,3 milijarde CNY kao dio plana restrukturiranja (izvor: www.forbes.com).

- (447) Ukupni su iznosi znatni, čak i ako bi trebalo uzeti u obzir neki oblik amortizacije.
- (448) Budući da tri proizvođača u uzorku koji surađuju nisu ostvarili korist od te subvencije, njezini su učinci uzeti u obzir samo u općoj analizi vjerojatnosti nastavka iz odjeljka 3.5.

3.4.7 Iznos subvencioniranja tijekom RIPR-a

- (449) Iznosi subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere u skladu s odredbama Osnovne uredbe i koji su utvrđeni tijekom RIPR-a, izraženi ad valorem, za društva u uzorku navedeni su u sljedećoj tablici:

Proizvođač izvoznik	Konačna subvencijska marža (%)
Chint Group	3,8
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	4,7
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	3,7

- (450) Na temelju prethodno navedenog zaključuje se da se subvencioniranje tijekom RIPR-a nastavilo.
- (451) S obzirom na to da tri od deset glavnih proizvođača izvoznika (u smislu izvozne prodaje u Uniju) nije surađivalo i na dokaze u spisu da su neki od njih primili znatne subvencije (vidjeti uvodnu izjavu 446.) navedene stope trebalo bi smatrati konzervativnima.

3.5 Vjerojatnost nastavka subvencija u slučaju isteka mjera

- (452) Komisija je od kineske vlade zatražila da navede sve (planirane) izmjene planova i politika kineske vlade koje bi mogle utjecati na nalaze Komisije o subvencijama. Kineska vlada uputila je na novi 13. petogodišnji plan koji je stupio na snagu u ožujku 2016. (tj. nakon RIPR-a) i koji će vrijediti do 2020. Tim se strateškim planom zamjenjuje 12. petogodišnji plan u kojem su posebno bile zastupljene politike kojima se podupirala fotonaponska industrija.
- (453) Komisija je analizirala 13. petogodišnji plan i utvrdila da se i u njemu naglašava državna potpora tehnološkim otkrićima u području proizvoda i usluga povezanih s energijom, uključujući fotonaponske ćelije nove generacije. Dok je zajedno s 12. petogodišnjim planom kineska vlada izdala i poseban plan za solarnu fotonaponsku industriju, uz novi 13. petogodišnji plan nije utvrđen nikakav sličan poseban plan za fotonaponsku industriju. Kineska vlada tvrdila je da ne namjerava izdati poseban plan za solarnu fotonaponsku industriju. Unatoč tome, izričit naglasak na fotonaponskim ćelijama nove generacije jasan je znak da će se potpora fotonaponskoj industriji nastaviti i sljedećih godina.
- (454) Nadalje, pravna osnova na kojoj se temelji potpora fotonaponskom sektoru, kao što je *Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku* (vidjeti uvodnu izjavu 89.) u kojem su izričito navedene mjere potpore fotonaponskoj industriji, ostaje na snazi. Ni u kojem trenutku tijekom ispitnog postupka kineska vlada nije navela da će se ti zakoni staviti izvan snage.

3.5.1 Potpora spajanjima i restrukturiranju

- (455) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 445. do 447., u godinama nakon uvođenja početnih mjera provedene su znatne sanacije proizvođača fotonaponskih proizvoda. Kineski proizvođači proizvoda iz postupka revizije na koje se odnose te sanacije vjerojatno bi napustili fotonaponski sektor da nisu dobili potporu države u obliku sanacija.
- (456) Provedene sanacije jasan su znak da kineska vlada namjerava pružati potporu fotonaponskoj industriji i održavati je. Time se jasno dokazuje motivacija i odlučnost kineske vlade da nastavi provoditi svoje politike potpore.

- (457) Kineska vlada odbila je dostaviti podatke o tim sanacijama unatoč višestrukim zahtjevima. Proizvođači koji su bili predmet tih sanacija nisu surađivali u ispitnom postupku iako su među najvećim proizvođačima/izvoznicima u Uniji. S obzirom na prethodno navedeno i u skladu s raspoloživim podacima može se samo zaključiti da će se ta vrsta državne potpore vrlo vjerojatno nastaviti i u budućnosti.

3.5.2 Povlašteno financiranje

- (458) Narušeno financijsko tržište, (prevladavajuće) državno vlasništvo nad većinom financijskih institucija u NRK-u te kontrola i utjecaj kineske vlade nad poslovanjem i poslovnim odlukama financijskih institucija (odjeljci 3.4.1.1. i 3.4.1.2.) strukturne su i dugotrajne karakteristike kineskog financijskog sektora.
- (459) Kineska vlada istaknula je stalne napore koji se ulažu u reformu financijskog tržišta, počevši s liberalizacijom kamatnih stopa, ali nisu izneseni nikakvi uvjerljivi dokazi da će se stvarno smanjiti povlašteno financiranje poticanih industrija. Točnije, tom se reformom ne bi utjecalo na vlasničke strukture financijskih institucija niti bi se u predvidljivoj budućnosti smanjila kontrola države nad njihovim odlukama o davanju zajmova u skladu s državnim politikama.

3.5.3 Bespovratna sredstva

- (460) Bespovratna sredstva u okviru programa Golden Sun dodijeljena su između 2009. i 2012. te se amortiziraju 20 godina. Stoga se korist za fotonaponsku industriju nastavlja do 2029. – 2032.
- (461) Ostala utvrđena bespovratna sredstva jednako se tako amortiziraju u skladu sa svojim specifičnim uvjetima te se koristi od njih mogu nastaviti i nakon RIPR-a.
- (462) Nadalje, u ovom su ispitnom postupku utvrđena dva programa bespovratnih sredstava protiv kojih u početnom ispitnom postupku nisu uvedene kompenzacijske mjere. Pojednosto o tim bespovratnim sredstvima, odnosno programu Razvojnog fonda za međunarodnu trgovinu te programima 863 i 973, navedene su u uvodnim izjavama 464. do 488. Ta su bespovratna sredstva dokaz da se subvencioniranje u obliku bespovratnih sredstava odobrenih fotonaponskoj industriji nastavilo te jasan dokaz vjerojatnosti nastavka tog oblika subvencioniranja ako mjere prestanu vrijediti (a čak i ako ne prestanu). Budući da protiv tih dvaju programa bespovratnih sredstava u početnom ispitnom postupku nisu uvedene kompenzacijske mjere, stopa subvencije nije utvrđena.
- (463) Konačno, Komisija smatra da je buduće dodjeljivanje bespovratnih sredstava fotonaponskoj industriji vrlo vjerojatno zbog dvaju razloga. Prvo, u novi 13. petogodišnji plan i dalje je uključena fotonaponska industrija. Drugo, kineska vlada programe istraživanja i razvoja koji se provode u skladu s 13. petogodišnjim planom nije istaknula kao programe koji su stavljeni ili će biti stavljeni izvan snage.

3.5.3.1 Programi Razvojnog fonda za međunarodnu trgovinu

(a) Uvod

- (464) Tim se bespovratnim sredstvima osigurava jednokratni iznos za potporu izvoznim aktivnostima. Programom upravlja Ministarstvo financija. Kako bi ostvarilo koristi od tih bespovratnih sredstava, društvo mora biti odobreno i registrirano. Nadalje, kanadska nadležna tijela protiv tog su programa 2015. uvela kompenzacijske mjere ⁽⁴⁹⁾.

(b) Nesuradnja i upotreba raspoloživih podataka

- (465) Kineska vlada nije dostavila nikakve podatke o tom programu. Stoga Komisija nije mogla provjeriti sve aspekte programa, a posebno stvarne koristi koje su ostvarili proizvođači izvoznici proizvoda iz postupka revizije i fotonaponski sektor u cjelini. Stoga su se određeni nalazi ispitnog postupka morali temeljiti na raspoloživim podacima u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe.

⁽⁴⁹⁾ Kanada – kompenzacijske pristojbe za module i laminatne podrijetlom iz NRK-a, odluka iz lipnja 2015.

(c) Pravna osnova

- (466) Najvažniju pravnu osnovu čini Mjera za upravljanje Razvojnim fondom za međunarodnu trgovinu (Caiqi (2010.) br. 114) Ministarstva financija. Za proizvođača izvoznika u uzorku program je tijekom RIPR-a proveden u okviru Okružnice Odjela za financije pokrajine Jiangxi o izdavanju sredstava fondova Odjela za međunarodno gospodarstvo i trgovinu pokrajine Jiangxi za razvoj i potporu (treće izdanje) za 2013. GanCaiQiZhi [2014.] br. 31 i Okružnice Odjela za financije pokrajine Jiangxi o izdavanju sredstava fondova Odjela za međunarodno gospodarstvo i trgovinu pokrajine Jiangxi za razvoj i potporu za 2014. GanCaiQiZhi [2015.] br. 25.

(d) Nalazi ispitnog postupka

- (467) Jinko je dostavio upućivanje na najvažniju pravnu osnovu i primjerke dviju okružnica navedenih u prethodnoj uvodnoj izjavi. Jinko je izjavio da je bespovratna sredstva u okviru tog programa primio i 2012.
- (468) Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd i povezana društva („Trina“) izvijestili su da su tijekom RIPR-a primili bespovratna sredstva u okviru tog programa.
- (469) Na temelju raspoloživih podataka čini se da ti programi nisu općenito dostupni svim poduzećima u Kini.

(e) Zaključak

- (470) Iz programa Razvojnog fonda za međunarodnu trgovinu dodjeljuje se subvencija u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku prijenosa sredstava kineske vlade proizvođačima proizvoda iz postupka revizije u obliku bespovratnih sredstava.
- (471) Komisija je utvrdila i da je taj program subvencija specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe.
- (472) Programi Razvojnog fonda za međunarodnu trgovinu čine specifične subvencije u obliku bespovratnih sredstava. Ispitnim postupkom utvrđeno je da je jedan od izvoznika u uzorku ostvario koristi od te subvencije.

3.5.3.2 Nacionalni program za istraživanje i razvoj u području visoke tehnologije i Nacionalni program za ključno osnovno istraživanje i razvoj (programi 863 i 973)

(a) Uvod

- (473) Program 863 Nacionalni je program za istraživanje i razvoj u području visoke tehnologije usmjeren na tehnologije koje su ključne za industrijalizaciju visokoučinkovitih solarnih ćelija, kao što su tankoslojne silicijske ili kristalne silicijske heterospojne solarne ćelije razreda MW ili nanožičane silicijske solarne ćelije. Bespovratna sredstva u okviru tog programa osigurava Ministarstvo znanosti i tehnologije.
- (474) Društva se za ta bespovratna sredstva prijavljuju elektroničkim putem⁽⁵⁰⁾. Bespovratna sredstva dostupna su društvima koja ispunjuju određene uvjete, npr. posluju u području napredne energetske tehnologije ili ako imaju jake kapacitete za istraživanje i razvoj.
- (475) Program 973 Nacionalni je program za ključno osnovno istraživanje i razvoj. Programom je, na primjer, obuhvaćeno osnovno istraživanje u području visokoučinkovitih lijevanih solarnih ćelija s niskim gubitcima. Kao i za program 863 društva se za bespovratna sredstva koja osigurava Ministarstvo znanosti i tehnologije trebaju prijaviti elektroničkim putem⁽⁵¹⁾. Uvjeti koje društva trebaju ispuniti u smislu značajki projekta uključuju, na

⁽⁵⁰⁾ <http://program.most.gov.cn>

⁽⁵¹⁾ <http://program.most.gov.cn>

primjer, inovativne ideje, jasne ciljeve naprednog istraživanja usmjerene na ključne nacionalne potrebe i multidisciplinarno istraživanje s kineskim elementima koje je od međunarodne važnosti.

- (476) Smjernice za ključne tehnologije koje su prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru programa 863 i 973 objavljuju se jednom godišnje.

(b) Nesuradnja i upotreba raspoloživih podataka

- (477) U svojem pismu za dopunu podataka Komisija je od kineske vlade zatražila da dostavi određene vladine planove kojima su obuhvaćena ta dva programa. Upućujući na sve ostale dokumente koji su Komisiji već dostavljeni (od kojih se većina čak ni ne odnosi na predmetna dva programa), kineska vlada zatražila je od Komisije da pojasni zašto su Komisiji potrebni ti podatci te je zatim izjavila da ti planovi ne postoje. S druge strane, dostavljen je niz privremenih i administrativnih mjera za upravljanje tim planovima (za koje je kineska vlada tvrdila da ne postoje).

- (478) Kad je Komisija tijekom provjere na licu mjesta zatražila dokumente koji čine pravnu osnovu za ta dva programa (jer kineska vlada nije odgovorila na to pitanje u svojem odgovoru na upitnik), kineska vlada dostavila je, na kineskom, administrativne mjere za tri vladina plana koje se odnose na istraživanje i razvoj u području visoke tehnologije, osnovno istraživanje i razvoj te potporu znanosti i tehnologiji. Međutim, zbog vremena kad su podatci dostavljeni i činjenice da uz te dokumente nije dostavljen prijevod na engleskom jeziku, Komisija nije mogla provjeriti te dokumente na licu mjesta.

- (479) Komisija je od kineske vlade zatražila i da dostavi statističke podatke o financiranju osiguranom u okviru tih dvaju projekata. Kineska vlada odbila je dostaviti te statističke podatke jer se, kako je navela, financiranje ne odnosi na proizvodnju fotonaponskih proizvoda.

- (480) Kineska vlada tvrdila je i da nijedan od proizvođača izvoznika u uzorku nije ostvario koristi ni od jednog od tih dvaju programa (ili drugih programa navedenih pod naslovom „različita bespovratna sredstva”), što je bilo u suprotnosti s podacima koje je dostavio jedan od proizvođača izvoznika u uzorku.

- (481) Stoga Komisija nije mogla provjeriti sve aspekte programa 863 i 973, a posebno stvarne koristi koje su ostvarili proizvođači proizvoda iz postupka revizije i fotonaponski sektor u cjelini. Stoga su se određeni nalazi ispitnog postupka morali temeljiti na raspoloživim podacima u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe.

(c) Pravna osnova

- (482) Pravnu osnovu za ta dva programa čine Administrativne mjere za Nacionalni plan za istraživanje i razvoj u području visoke tehnologije (Plan 863) kako je revidiran 2011., Administrativne mjere za Nacionalni plan za potporu znanosti i tehnologiji kako je revidiran 2011. i Administrativne mjere za Nacionalni program za ključno osnovno istraživanje i razvoj (973) kako je revidiran 2011.

(d) Nalazi ispitnog postupka

- (483) Kineska vlada navela je da se bespovratna sredstva iz okvirnih programa 863 i 973 odnose samo na istraživanje i razvoj, a ne na proizvodnju proizvoda iz postupka revizije. Nadalje, kineska vlada tvrdila je da se protiv tih dvaju programa ne mogu uvesti kompenzacijske mjere jer nisu specifični.

- (484) Ti se argumenti odbijaju. Činjenica da su bespovratna sredstva odobrena za istraživanje i razvoj proizvoda iz postupka revizije znači izravan prijenos sredstava kineske vlade, čime se znatno smanjuju troškovi istraživanja i razvoja koje bi primatelj inače morao platiti.

(485) Bespovratna sredstva smatraju se specifičnima jer ih mogu dobiti samo društva koja posluju u području ključnih tehnologija navedenih u smjernicama koje se objavljuju svake godine. U smjernicama se navode ključne tehnologije koje mogu ostvariti koristi od tih dvaju programa. Kineska vlada dostavila je na zahtjev Komisije smjernice za 2011., 2013. i 2014. U smjernicama za ključne tehnologije za 2014. izričito se spominje istraživanje u području solarnih ćelija. Osim toga, u smjernicama za godine prije 2014. izričito se spominju solarne ćelije i/ili solarna energija.

(e) Zaključak

(486) Iz programa 863 i 973 dodjeljuje se subvencija u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku prijenosa sredstava kineske vlade proizvođačima proizvoda iz postupka revizije u obliku bespovratnih sredstava.

(487) Komisija je utvrdila i da je taj program subvencija specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe.

(488) Programi 863 i 973 čine specifične subvencije u obliku bespovratnih sredstava. Ispitnim postupkom utvrđeno je da je jedan od izvoznika u uzorku ostvario koristi od te subvencije.

3.5.4 Porezni poticaji

(489) Na društva iz fotonaponskog sektora primjenjuju se različiti porezni programi koji su uključeni u važeći porezni zakon. Tijekom savjetovanja i posjeta radi provjere kineska vlada nije navela da namjerava izmijeniti svoje porezne zakone.

(490) U pogledu oslobađanja od plaćanja poreza i carina na opremu, kako je utvrđeno za neke proizvođače fotonaponskih proizvoda, oprema na koju se izuzeća primjenjuju podliježe amortizaciji te će se, stoga, korist u obliku oslobađanja od plaćanja poreza i carina odgovarajuće amortizirati sljedećih godina (tj. nakon RIPR-a).

3.5.5 Zaključak

(491) Na temelju prethodno navedenog Komisija smatra da bi zbog isteka postojećih mjera vjerojatno došlo do nastavka subvencioniranja.

3.6 Utjecaj subvencioniranja na izvoz u Uniju

(492) Komisija je ispitala i bi li se subvencionirani izvoz iz NRK-a u Uniju povećao kad bi se dopustio istek mjera. U tom se pogledu Komisija oslanjala na raspoložive podatke organizacije Bloomberg New Energy Finance i odgovore na upitnik koje su dostavila društva u uzorku koja surađuju.

(493) Kako je detaljno opisano u odjeljku 5.1. u nastavku, postojećim kineskim proizvodnim kapacitetom potražnja u Uniji iz uvodne izjave 516. pokrila bi se više od dvadeset puta, a globalna potražnja gotovo dvaput.

(494) Taj prekomjerni kapacitet potvrđen je i podacima koje su dostavili proizvođači u uzorku koji surađuju i iz kojih je kod svih vidljivo postojanje rezervnog kapaciteta na njihovim postojećim proizvodnim lokacijama, dok se istodobno uspostavljaju nove proizvodne lokacije, čime će se proizvodni kapaciteti dodatno povećati.

(495) Štoviše, kako je pojašnjeno u odjeljku 5.2. u nastavku, tržište Unije smatra se vrlo privlačnim za kineske proizvođače izvoznike. Na kraju, ali ne i manje važno, razina cijena u Uniji, koje su više od cijena na ostalim trećim tržištima, potakla bi kineske proizvođače da izvoze u Uniju umjesto na ostala treća tržišta.

(496) Komisija stoga zaključuje da je s obzirom na vjerojatnost nastavka subvencioniranja, zajedno sa znatnim rezervnim kapacitetom kineske fotonaponske industrije i privlačnošću tržišta Unije, vjerojatno da će kineski proizvođači povećati svoj izvoz proizvoda iz postupka revizije po subvencioniranim cijenama na tržište Unije ako se dopusti istek mjera.

3.7 Zaključak

- (497) S obzirom na prethodno navedeno i u skladu s člankom 18. stavkom 3. Osnovne uredbe Komisija zaključuje da se tijekom RIPR-a subvencioniranje nastavilo i da postoji velika vjerojatnost nastavka subvencioniranja fotonaponske industrije ako se dopusti istek mjera na snazi.

4. ŠTETA

4.1 Definicija industrije Unije i proizvodnje u Uniji

- (498) Istovjetni proizvod tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije proizvodilo je više od 100 proizvođača u Uniji. Oni čine „industriju Unije” u smislu članka 4. stavka 1. Osnovne uredbe.
- (499) Svi raspoloživi podatci o industriji Unije upotrijebljeni su kako bi se utvrdila ukupna proizvodnja u Uniji tijekom RIPR-a jer potpuni javni podatci o proizvodnji nisu bili raspoloživi. Ti su podatci uključivali: makroekonomske podatke koje je dostavio podnositelj zahtjeva, ali koje je u njegovo ime prikupio Euroressedienst, neovisno konzultantsko poduzeće; odgovore zainteresiranih strana koji su dostavljeni u fazi prije pokretanja postupka te provjerene odgovore na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku.
- (500) Na temelju toga ukupna proizvodnja u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije procijenjena je na oko 3 409 MW za module i 1 270 MW za ćelije.

4.2 Utvrđivanje odgovarajućeg tržišta Unije

- (501) Dio industrije Unije vertikalno je integriran te je, u pogledu proizvodnje ćelija, znatan dio proizvodnje industrije Unije namijenjen vlastitoj upotrebi (96 %). Stoga je slobodno tržište za ćelije bilo vrlo malo. Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala posljednju izjavu tvrdeći da slobodno tržište čini velik dio ukupnog tržišta ćelija (procijenjeno na 3 409 MW, vidjeti tablicu 1.b u nastavku). Komisija je prihvatila taj ispravak jer je, doista, tržište vlastite prodaje u Uniji činilo samo 31,8 % ukupne potrošnje ćelija. Međutim, time se ne mijenja nalaz da je znatan dio proizvodnje ćelija industrije Unije bio namijenjen vlastitoj upotrebi i ne utječe na provedenu analizu štete i interesa Unije. Slobodno tržište ćelija uglavnom se opskrbljuje iz uvoza, a ne prodajom proizvođača ćelija iz Unije s obzirom na činjenicu da je posljednjih nekoliko godina većina proizvođača ćelija otišla s tržišta.
- (502) Kako bi utvrdila je li se šteta nanosena industriji Unije nastavila te kako bi odredila potrošnju i različite gospodarske pokazatelje povezane sa stanjem industrije Unije, Komisija je ispitala je li i u kojoj je mjeri naknadnu upotrebu proizvodnje istovjetnog proizvoda industrije Unije („vlastita upotreba”) potrebno uzeti u obzir u analizi.
- (503) Komisija je analizirala sljedeće gospodarske pokazatelje upućivanjem na ukupnu aktivnost (uključujući vlastitu upotrebu u industriji): potrošnju, obujam prodaje, proizvodnju, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, rast, ulaganja, zalihe, zaposlenost, produktivnost, novčani tok, povrat ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala i visinu subvencijske marže.
- (504) U skladu s početnim ispitnim postupkom za te je pokazatelje Komisija utvrdila da je na proizvodnju namijenjenu vlastitoj upotrebi jednako utjecala konkurencija uvoza iz predmetne zemlje. Ćelije namijenjene tržištu vlastite prodaje upotrijebljene su kao glavni element u proizvodnji modula. Stoga je zbog izravne konkurencije uvoza modula iz predmetne zemlje s kojim su se suočili proizvođači modula iz Unije izvršen neizravan pritisak i na prodajne cijene proizvoda za vlastitu upotrebu i/ili troškove proizvodnje ćelija koje se upotrebljavaju u tim modulima. Osim toga, zbog uvoza ćelija iz NRK-a povećao se pritisak na proizvođače modula koji upotrebljavaju ćelije iz vlastite proizvodnje. Ti se proizvođači nisu natjecali samo s modulima koji su sastavljeni u trećim zemljama iz kineskih ćelija, nego i s modulima koji su sastavljeni u Uniji upotrebom uvezenih kineskih ćelija.

- (505) Stoga, za razliku od drugih predmeta ⁽⁵²⁾ u kojima je razlika između vlastite proizvodnje i slobodnog tržišta bila relevantna za analizu štete jer je utvrđeno da proizvodi namijenjeni vlastitoj upotrebi nisu bili izloženi izravnom tržišnom natjecanju od uvoza, Komisija je u predmetnom slučaju utvrdila da za većinu gospodarskih pokazatelja nije opravdano praviti razliku između vlastite proizvodnje i slobodnog tržišta.
- (506) Međutim, u pogledu profitabilnosti Komisija je promatrala samo prodaju na slobodnom tržištu. Cijene na tržištu vlastite prodaje određene su u skladu s različitim politikama određivanja cijena (određivanje transfernih cijena prema cijenama na virtualnom tržištu, prijenos na temelju stvarnih troškova itd.). Stoga one nisu uvijek odražavale tržišne cijene i nisu se mogle uzeti u obzir pri procjeni tog pokazatelja.
- (507) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da je stanje industrije čelija u Uniji trebalo procijeniti posebno za tržište vlastite prodaje i za slobodno tržište. Prvo, tvrdile su da Komisija nije dala primjereno obrazloženje načina na koji je tržište vlastite prodaje bilo jednako zahvaćeno tržišnim natjecanjem s uvozom iz NRK-a Drugo, jedna je strana tvrdila da je, s obzirom na to da je Komisija smatrala da su cijene na tržištu vlastite prodaje nepouzdanе za procjenu profitabilnosti, jednako netočno donositi zaključak da su one bile izložene pritisku zbog uvoza modula. Treće, zajednička analiza dvaju tržišta u suprotnosti je s činjenicom da se tijekom razmatranog razdoblja potrošnja čelija smanjila manje od potrošnje modula. To vjerojatno znači da ne postoji izravna veza između uvoza modula i uvoza čelija te između smanjenja uvoza čelija i cijena čelija na slobodnom tržištu.
- (508) Prvo, suprotno tvrdnjama tih strana, Komisija je u prethodnim uvodnim izjavama 503. do 504. dala detaljno obrazloženje načina na koji je tržište vlastite prodaje za čelije bilo jednako zahvaćeno konkurencijom uvoza iz NRK-a Budući da je čelija glavni element u proizvodnji modula, uvozom modula iz NRK-a stvara se neizravan pritisak na cijene čelija za vlastitu prodaju kad se transferna cijena temelji na cijeni na virtualnom tržištu. U suprotnom, kad se prijenos temelji na stvarnom trošku, uvoznim čelijama stvara se pritisak na društva da svoj postupak proizvodnje učine učinkovitijim. Drugo, iako su cijene na tržištu vlastite prodaje nepouzdanе za procjenu profitabilnosti, Komisija je smatrala da je razvoj tih cijena relevantan čimbenik u procjeni suočava li se tržište vlastite prodaje s konkurencijom uvoza iz NRK-a. Treće, Komisija nije tvrdila da postoji izravna veza između uvoza modula i uvoza čelija. Naprotiv, primijetila je da i vlastita upotreba čelija podliježe izravnom tržišnom natjecanju s uvozom čelija i neizravnom tržišnom natjecanju s uvozom modula jer se čelije za vlastitu upotrebu upotrebljavaju u proizvodnji modula. Konačno, zainteresirana strana nije dokazala da ne postoji veza između cijena čelija na slobodnom tržištu i smanjenja uvoza čelija. Kao što je vidljivo iz tablice 8.b, prodajne cijene industrije čelija iz Unije povećale su se kad se uvoz čelija iz Kine smanjio u smislu obujma i tržišnog udjela između 2014., kad su mjere počele imati puni učinak, i RIPR-a. Stoga su ti argumenti odbijeni.
- (509) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da se zajedničkom analizom tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta za čelije zapravo isključuje analiza slobodnog tržišta jer ono čini samo 4 % ukupne proizvodnje čelija u Uniji. Komisija stoga nije ispitala stanje domaće industrije u cjelini te, stoga, nije ispunjen zahtjev „objektivnosti” iz članka 3. stavka 1. Sporazuma o antidampingu.
- (510) Komisija nije razumjela kako se zajedničkom analizom tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta za čelije isključuje analiza slobodnog tržišta. Komisija je, de facto, samo za slobodno tržište analizirala niz pokazatelja štete, kao što su profitabilnost, prodajne cijene i povrat ulaganja. Uz to, niz pokazatelja analiziran je kumulativno, čak i u slučaju zasebne analize tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta ⁽⁵³⁾. Ti su pokazatelji često sljedeći: proizvodnja, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, ulaganja, povrat ulaganja, zaposlenost, produktivnost, zalihe i troškovi rada. Na kraju, ali ne manje važno, pokazatelji štete proizvođača čelija iz Unije koji su prodavali

⁽⁵²⁾ Vidjeti, među ostalim, Uredbu Komisije (EU) 2016/113 od 28. siječnja 2016. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz čeličnih šipki visoke otpornosti na zamor za armirani beton podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 23, 29.1.2016., str. 16.), njezine uvodne izjave 52. – 56.

⁽⁵³⁾ Vidjeti, na primjer, Provedbenu uredbu (EU) 2016/113, koja je citirana u prethodnoj bilješci.

isključivo na slobodnom tržištu bilježili su jednaka kretanja te se, kao rezultat toga, zaključci doneseni za cijelu industriju ćelija u Uniji primjenjuju i na njih. Kineska vlada ustrajala je na tome da se, u skladu sa sudskom praksom WTO-a, u slučaju prisutnosti tržišta vlastite prodaje za dio proizvoda iz ispitnog postupka mora provesti komparativna analiza. Komisija je smatrala da se taj zahtjev, ako se mogao primijeniti na ovaj, vrlo specifičan slučaj, u svakom slučaju poštovao. Za dio proizvodnje ćelija u Uniji koje se prodaju na tržištu vlastite prodaje šteta je utvrđena na temelju neizravnog pritiska na cijene na razini modula u koje se te ćelije ugrađuju. Za dio proizvodnje ćelija u Uniji koje se prodaju na slobodnom tržištu pokazatelji štete isto su tako zasebno procijenjeni te su zabilježili jednaka kretanja kao za proizvodnju za tržište vlastite prodaje (što je, zbog činjenice da čini 96 % proizvodnje Unije, u biti jednako kumulativnoj procjeni). Stoga je taj argument odbijen.

- (511) Kineska vlada tvrdila je i da se izjavom da se proizvođači modula iz Unije natječu s modulima sastavljenima u trećim zemljama od kineskih ćelija nezakonito proširuje područje primjene ispitnog postupka. Međutim, ti su moduli otpočetak uključeni u područje primjene ispitnog postupka jer se podrijetlo modula određuje na temelju ćelija ⁽⁵⁴⁾. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (512) Nakon objave jedna druga strana je tvrdila da analiza profitabilnosti na temelju 4 % proizvodnje ćelija u Uniji nije reprezentativna za točnu procjenu potrebe za zadržavanjem carina. Komisija napominje da je samo profitabilnost procijenjena isključivo na temelju prodaje ćelija nezavisnim kupcima zbog razloga utvrđenih u prethodnoj uvodnoj izjavi 506. Međutim, za potrebe procjene stanja industrije Unije svi su ostali pokazatelji analizirani uzimajući u obzir tržište vlastite prodaje i slobodno tržište za ćelije. Stoga je taj argument odbijen.
- (513) Jabil je tijekom RIPR-a sastavljao module u ime drugih društava kao ugovorni proizvođač. Za tu su uslugu sastavljanja druga društva plaćala naknadu. Ona su preuzela i punu ugovornu odgovornost za prodaju modula koje je sastavio Jabil. Stoga prihod koji je prijavio Jabil nije proizašao iz prodaje modula, nego iz naknada za uslugu. Stoga je Komisija odlučila razlikovati podatke o dobiti društva Jabil od podataka o dobiti preostale industrije modula u Uniji (vidjeti uvodne izjave 563. i 565. u nastavku). Za preostale pokazatelje štete aktivnosti sastavljanja koje je Jabil izvršio za proizvođače modula koji ne surađuju nisu se mogle provjeriti i stoga nisu uzete u obzir.
- (514) Nakon objave jedna je zainteresirana strana zatražila dodatno pojašnjenje o tome koji podatci društva Jabil jesu ili nisu uzeti u obzir i zašto. Za sve pokazatelje štete, osim za profitabilnost, Komisija je uzela u obzir sve podatke koje je dostavio Jabil, a koji se odnose na proizvođače modula iz Unije koji surađuju. U obzir su uzeti samo ti podatci jer su se mogli provjeriti, dok je ostatak zanemaren s obzirom na specifični poslovni model društva Jabil i činjenicu da se konačne prodajne cijene nisu mogle provjeriti.

4.3 Potrošnja u Uniji

- (515) Komisija je potrošnju u Uniji utvrdila na temelju ukupnog obujma uvoza predmetnog proizvoda i obujma ukupne prodaje istovjetnog proizvoda u Uniji, uključujući proizvode namijenjene vlastitoj upotrebi. Ukupna prodaja industrije Unije temeljila se na podacima koje je dostavio Euroressedienst i koji su, prema potrebi, ispravljani u skladu s podacima iz odgovora zainteresiranih strana dostavljenih u fazi prije pokretanja postupka i provjerenim odgovorima na upitnik društava u uzorku. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 519. u nastavku, podatci o uvozu temeljili su se na Comextu i podacima koje su države članice Komisiji prijavile u skladu s člankom 14. stavkom 6. Osnovne uredbe („baza podataka iz članka 14. stavka 6.”). Podatci o potrošnji unakrsno su provjereni s drugim izvorima ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1357/2013 od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2454/93 o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice, (SL L 341, 18.12.2013., str. 47.)

⁽⁵⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance, Global PV Demand, 18. veljače 2016., Global Market Outlook Solar Power Europe, srpanj 2016.; IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016.; PV Status Report 2016, listopad 2016., studija Zajedničkog istraživačkog centra dostupna na: <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, pristup 12.12.2016.

(516) Potrošnja u Uniji razvijala se kako slijedi:

Tablica 1.a

Potrošnja u Uniji za module (u MW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupno tržište	16 324	10 580	7 292	7 191
Indeks (2012. = 100)	100	65	45	44

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik, Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 1.b

Potrošnja u Uniji za ćelije (u MW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupno tržište	4 604	4 449	3 262	3 409
Indeks (2012. = 100)	100	97	71	74

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik, Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (517) Ukupno gledano, potrošnja u Uniji znatno se smanjila između 2012. i RIPR-a. Potrošnja modula u Uniji pala je za 56 %. Međutim, nakon snažnog pada za 35 % između 2012. i 2013. potrošnja je ostala prilično stabilna tijekom 2014. i RIPR-a.
- (518) Potrošnja ćelija smanjila se u nešto manjoj mjeri, tj. za 26 % tijekom razmatranog razdoblja. Do pada potrošnje došlo je uglavnom između 2013. i 2014. kad se naglo smanjila za 26 %. Međutim, počela se oporavljati tijekom RIPR-a kad se povećala za 4,5 % u usporedbi s 2014.

4.4 Uvoz iz predmetne zemlje

- (519) Obujam i vrijednosti uvoza temeljili su se na različitim izvorima. Za 2012. i dio 2013. temeljili su se na podacima koje je dostavio podnositelj zahtjeva, ali koje je u njegovo ime prikupio Europressdienst, jer su se u to vrijeme moduli i ćelije uvozili u Uniju pod tarifnim brojevima kojima su obuhvaćeni drugi proizvodi koji nisu predmet ovog ispitnog postupka te se podatci Eurostata stoga nisu mogli upotrijebiti. Nakon uvođenja evidentiranja uvoza modula i ćelija 6. ožujka 2013. ⁽⁵⁶⁾ mogli su se upotrebljavati podatci Eurostata. Stoga je za preostali dio 2013., 2014. i RIPR Komisija svoje nalaze temeljila na bazi podataka Comext ⁽⁵⁷⁾ i bazi podataka iz članka 14. stavka 6.

⁽⁵⁶⁾ Uredba Komisije (EU) br. 182/2013 od 1. ožujka 2013. o uvjetovanju evidentiranjem uvoza određenih silicijskih fotovoltaznih modula i ključnih elemenata (npr. ćelije i pločice) podrijetlom ili poslanih iz Republike Kine (SL L 61, 5.3.2013., str. 2.)

⁽⁵⁷⁾ Comext je baza podataka o statistici vanjske trgovine koju vodi Eurostat.

4.4.1 Obujam i tržišni udjel uvoza iz predmetne zemlje

(520) Uvoz u Uniju iz predmetne zemlje razvijao se kako slijedi:

Tablica 2.a

Uvoz modula iz NRK-a (u MW) i tržišni udjel ⁽⁵⁸⁾

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam uvoza iz NRK-a	10 786	5 198	2 845	2 917
Indeks	100	48	26	27
Tržišni udjel (%)	66	49	39	41
Indeks (2012. = 100)	100	74	59	61

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 2.b

Uvoz ćelija iz NRK-a (u MW) i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam uvoza iz NRK-a	333	386	613	548
Indeks	100	116	184	165
Tržišni udjel (%)	7	9	19	16
Indeks (2012. = 100)	100	120	260	223

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (521) Tijekom razmatranog razdoblja obujam uvoza modula iz NRK-a smanjio se za 73 %, što je dovelo i do pada tržišnog udjela za 39 %, tj. sa 66 % 2012. na 41 % tijekom RIPR-a. Međutim, nakon uvođenja postojećih mjera 2013. obujam uvoza modula smanjio se za 45 % između 2013. i 2014., dok se potrošnja smanjila za 31 %.
- (522) Obujam uvoza ćelija povećao se za 65 % tijekom razmatranog razdoblja, što je dovelo do znatno većeg rasta tržišnog udjela, tj. za 123 % (sa 7 % 2012. na 16 % tijekom RIPR-a), u kontekstu smanjenja tržišta. Istodobno se između 2013. i 2014. uvoz ćelija povećao za 59 %, što je dovelo do povećanja tržišnog udjela za 10 postotnih bodova. Iako se nagli rast nije nastavio tijekom RIPR-a, razina uvoza tijekom RIPR-a ostala je znatno viša nego 2012. i 2013.

4.4.2 Cijene uvoza iz predmetne zemlje

(523) Komisija je cijene uvoza utvrdila na temelju Comexta i baze podataka iz članka 14. stavka 6.

⁽⁵⁸⁾ Sve tablice 1. – 11. sadržavaju zaokružene podatke. Indeksi i postotci temelje se na stvarnim podacima i mogu se razlikovati ako su izraženi na temelju zaokruženih podataka.

(524) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz predmetne zemlje razvijala se kako slijedi:

Tablica 3.a

Uvozne cijene modula (EUR/kW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Uvozne cijene iz NRK-a	700	520	553	544
Indeks (2012. = 100)	100	74	79	78

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 3.b

Uvozne cijene ćelija (EUR/kW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Uvozne cijene iz NRK-a	500	350	282	286
Indeks (2012. = 100)	100	70	56	57

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (525) Tijekom razmatranog razdoblja prosječna uvozna cijena iz NRK-a smanjila se za 22 % za module i za 43 % za ćelije. Za module se uvozna cijena smanjila 2012. i 2013., a zatim se, kad su mjere stupile na snagu, između 2013. i 2014. cijena povećala za 6,3 % za module. Dodatno se blago smanjila između 2014. i RIPR-a, tj. za 1,6 %. Uvozna cijena ćelija nastavila se smanjivati između 2013. i 2014., kad je dodatno pala za 19,4 %, ali se blago povećala između 2014. i RIPR-a, tj. za 1,4 %.
- (526) Međutim, gotovo svi proizvođači izvoznici koji su tijekom RIPR-a prodavali module i ćelije preuzeli su obveze u vezi s cijenama te su njihove izvozne cijene prema EU-u bile određene na temelju tih preuzetih obveza kojima je određena najniža uvozna cijena. Samo 1,6 % obujma uvoza modula i 0,6 % ćelija nije izvršeno po najnižoj uvoznoj cijeni⁽⁵⁹⁾. Stoga se te izvozne cijene nisu mogle smatrati relevantnim pokazateljem za utvrđivanje ponašanja proizvođača izvoznika u pogledu određivanja cijena u slučaju da mjere nisu na snazi.
- (527) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da bi cijenu izvoza u EU trebalo upotrijebiti za utvrđivanje sniženja cijena te su izračunale da na temelju toga nema sniženja cijena. Točno je da na temelju izvoznih cijena prema EU-u nema sniženja cijena modula i da je sniženje cijena ćelija neznatno. Međutim, Komisija je smatrala da nepostojanje sniženja cijena zbog usklađenosti s najnižom uvoznom cijenom nije odlučujući čimbenik za analizu trenutnog stanja industrije Unije. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 573. u nastavku, Komisija je utvrdila da industrija Unije i dalje trpi štetu zbog visine subvencioniranja utvrđenog u prethodnom ispitnom postupku i utvrđenih praksi izbjegavanja mjera, kako je utvrđeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 4., te da nije imala dovoljno vremena za oporavak.

⁽⁵⁹⁾ Potonja se nije temeljila na subvencijskoj marži.

4.4.3 Cijene uvoza iz ostalih zemalja

- (528) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz trećih zemalja također se temeljila na Comextu i podacima iz članka 14. stavka 6. te se razvijala kako slijedi:

Tablica 4.a

Moduli – uvoz iz trećih zemalja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indeks (2012. = 100)	100	99	147	130
Tržišni udjel (%)	9	13	28	25
Indeks (2012. = 100)	100	153	329	290
Prosječna cijena (EUR/kW)	700	520	547	550
Indeks (2012. = 100)	100	74	78	79

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 4.b

Ćelije – uvoz iz trećih zemalja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indeks (2012. = 100)	100	103	49	53
Tržišni udjel (%)	70	75	48	51
Indeks (2012. = 100)	100	107	69	72
Prosječna cijena (EUR/kW)	500	350	289	275
Indeks (2012. = 100)	100	70	58	55

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (529) Tijekom razmatranog razdoblja uvoz modula iz trećih zemalja u Uniju povećao se za 30 %. Najveći rast zabilježen je između 2013. i 2014., kad se obujam povećao za 48 %. Njihov tržišni udjel znatno se povećao, s 9 % 2012. na 25 % tijekom RIPR-a. Ponovno se najveća promjena dogodila između 2013. i 2014. kad se tržišni udjel povećao s 13 % na 28 %. Tajvan, Malezija i Singapur bili su najveći izvoznici nakon NRK-a. Potrebno je napomenuti da je uvoz iz Tajvana i Malezije možda uključivao izbjegavanje mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).
- (530) Uvoz ćelija iz ostalih zemalja smanjio se za 47 % tijekom razmatranog razdoblja. Najveći pad, tj. za 52 %, zabilježen je između 2013. i 2014., ali se uvoz blago povećao za 9 % između 2014. i RIPR-a. To je dovelo do smanjenja tržišnog udjela sa 70 % 2012. na 51 % tijekom RIPR-a. Između 2013. i 2014. smanjio se sa 75 % na 48 %, a zatim se blago povećao za tri postotna boda tijekom RIPR-a. Tajvan i Malezija bili su najveći izvoznici ćelija, nakon kojih su slijedili NRK i SAD. Potrebno je napomenuti da je uvoz iz Tajvana i Malezije možda uključivao izbjegavanje mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).

- (531) Prosječne izvozne cijene iz trećih zemalja za module i ćelije znatno su se smanjile tijekom razmatranog razdoblja, u skladu s cijenama iz Kine i Unije. Za module su se smanjile za 21 %, a za ćelije za 45 % tijekom razmatranog razdoblja. Ponovno su na te cijene možda utjecale prakse izbjegavanja mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).

4.5 Gospodarsko stanje industrije Unije

4.5.1 Opće napomene

- (532) Komisija je u skladu s člankom 8. stavkom 4. Osnovne uredbe ispitala sve gospodarske čimbenike i pokazatelje koji su tijekom razmatranog razdoblja utjecali na stanje industrije Unije.
- (533) Za analizu štete Komisija je razlikovala makroekonomske i mikroekonomske pokazatelje štete. Komisija je makroekonomske pokazatelje ocijenila na temelju podataka dobivenih od podnositelja zahtjeva koji su unakrsno provjereni sa odgovorima koje je poslao niz proizvođača iz Unije u fazi prije pokretanja postupka te provjerenim odgovorima na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku. Komisija je ocijenila mikroekonomske pokazatelje na temelju podataka iz odgovora na upitnik koje su dostavili proizvođači iz Unije u uzorku.
- (534) Makroekonomski su pokazatelji sljedeći: proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, obujam prodaje, tržišni udjel, rast, zaposlenost, produktivnost, visina subvencijske marže i oporavak od prethodnog subvencioniranja.
- (535) Mikroekonomski su pokazatelji sljedeći: prosječne jedinične cijene, jedinični trošak, troškovi rada, zalihe, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.

4.5.2 Makroekonomski pokazatelji

4.5.2.1 Proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

- (536) Ukupna proizvodnja u Uniji, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 5.a

Moduli – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam proizvodnje (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
<i>Indeks</i>	100	97	71	74
Proizvodni kapacitet (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
<i>Indeks</i>	100	92	86	75
Iskorištenost kapaciteta (%)	53	56	44	53
<i>Indeks</i>	100	105	83	99

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

Tablica 5.b

Ćelije – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam proizvodnje (MW)	1 066	734	1 096	1 270
<i>Indeks</i>	100	69	103	119
Proizvodni kapacitet (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
<i>Indeks</i>	100	77	75	76
Iskorištenost kapaciteta (%)	45	40	62	70
<i>Indeks</i>	100	89	138	157

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

- (537) Ukupna proizvodnja modula u Uniji smanjila se za 26 % tijekom razmatranog razdoblja, ali se povećala za 4,5 % između 2014. i RIPR-a. S obzirom na pad potrošnje proizvodni kapacitet slijedio je trend smanjenja proizvodnje te se isto tako smanjio za 25 % tijekom razmatranog razdoblja. Stoga je stopa iskorištenosti kapaciteta ostala stabilna između početka i kraja razmatranog razdoblja te dosegla 53 % tijekom RIPR-a. Međutim, veliko povećanje iskorištenosti kapaciteta za 9 postotnih bodova zabilježeno je između 2014. i RIPR-a (tj. povećanje od 19 %). Potrebno je napomenuti da su proizvođači modula iz Unije u uzorku imali znatno veću stopu iskorištenosti kapaciteta tijekom razmatranog razdoblja, dosegavši 85 % tijekom RIPR-a, što je povećanje za 39 % u usporedbi s 2012. (61 %).
- (538) Tijekom razmatranog razdoblja proizvodnja ćelija u Uniji povećala se za 19 %. Iako se proizvodnja smanjila za 31 % između 2012. i 2013., povećala se za 49 % između 2013. i 2014. te dodatno za 15 % između 2014. i RIPR-a. To se dogodilo istodobno s uvođenjem kompenzacijskih mjera u prosincu 2013., dok se potrošnja stalno smanjivala u razdoblju između 2012. i 2014., ali se povećala između 2014. i RIPR-a. Istodobno se tijekom razmatranog razdoblja proizvodni kapacitet smanjio za 24 %, što je dovelo do znatnog povećanja iskorištenosti kapaciteta, s 45 % 2012. na 70 % tijekom RIPR-a. Slično kao u slučaju proizvođača modula, proizvođači ćelija u uzorku imali su znatno veću stopu iskorištenosti kapaciteta od ukupne industrije Unije (86 %), koja je ostala stabilna tijekom razmatranog razdoblja.
- (539) Zaključno, industrija Unije smanjila je svoj kapacitet kao odgovor na smanjenu potrošnju. Istodobno je povećala svoju proizvodnju tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014., čime se dodatno povećala stopa iskorištenosti kapaciteta.

4.5.2.2 Obujam prodaje i tržišni udjel

- (540) Obujam prodaje industrije Unije i tržišni udjel tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 6.a

Moduli – obujam prodaje i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupan obujam prodaje (tržište vlastite prodaje i otvoreno tržište) u Uniji (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
<i>Indeks</i>	100	97	58	60
Tržišni udjel (%)	25	38	32	35
<i>Indeks</i>	100	149	128	140

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

Tablica 6.b

Ćelije – obujam prodaje i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupan obujam prodaje (tržište vlastite prodaje i otvoreno tržište) u Uniji (MW)	1 045	729	1 069	1 136
<i>Indeks</i>	100	70	102	109
Tržišni udjel (%)	23	16	33	33
<i>Indeks</i>	100	72	144	147

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

- (541) Obujam prodaje modula smanjio se za 40 % tijekom razmatranog razdoblja. Međutim, u kontekstu smanjenja potrošnje za 56 %, to se odrazilo u znatnom povećanju tržišnog udjela tijekom razmatranog razdoblja za 40 %, dosegaši 35 % tijekom RIPR-a.
- (542) Obujam prodaje ćelija industrije Unije povećao se za 9 % tijekom razmatranog razdoblja. To je dovelo do povećanja tržišnog udjela s 23 % 2012. na 33 % tijekom RIPR-a, dok je smanjenje potrošnje bilo znatno manje nego za module, tj. 26 %.
- (543) U kontekstu smanjenja potrošnje i stupanja na snagu kompenzacijskih mjera industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel za module i ćelije.

4.5.2.3 Zaposlenost i produktivnost

- (544) Zaposlenost i produktivnost razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 7.a

Moduli – zaposlenost i produktivnost

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Broj zaposlenika	17 321	13 918	6 506	6 303
<i>Indeks</i>	100	80	38	36
Produktivnost (kW/zaposlenik)	266	320	501	541
<i>Indeks</i>	100	120	189	203

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

Tablica 7.b

Ćelije – zaposlenost i produktivnost

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Broj zaposlenika	2 876	1 511	1 846	1 770
<i>Indeks</i>	100	53	64	62

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Produktivnost (kW/zaposlenik)	371	486	594	717
<i>Indeks</i>	100	131	160	194

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik

- (545) Zaposlenost se između 2012. i RIPR-a za module i ćelije smanjila za 64 % odnosno 38 %. Najveće smanjenje (za 53 %) broja zaposlenika za module i ćelije zabilježeno je između 2013. i 2014., što je bilo puno veće smanjenje u odnosu na pad proizvodnje tijekom istog razdoblja (27 %). Broj zaposlenika za ćelije povećao se za 22 % između 2013. i 2014., što je bilo znatno manje od povećanja proizvodnje, koje je iznosilo 49 % tijekom istog razdoblja. To je dovelo do znatnog povećanja produktivnosti za module i ćelije, tj. za 103 % odnosno 94 % tijekom razmatranog razdoblja. Između 2013. i 2014. produktivnost se povećala za 57 % za module i 22 % za ćelije.
- (546) Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala Komisijine nalaze o broju zaposlenika industrije Unije, tvrdeći da su se zaposlenici najvećeg društva, SolarWorld, u proizvodnji ćelija i modula dvostruko brojali. Podatci o zaposlenicima društva SolarWorld i svih drugih društava u uzorku propisno su provjereni te je osigurano da se u slučaju vertikalno integriranih društava zaposlenici nisu dvostruko brojali. Stoga je taj argument odbijen.

4.5.2.4 Visina subvencijske marže i oporavak od prethodnog subvencioniranja

- (547) Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku 3., Komisija je utvrdila da se tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije subvencioniranje nastavilo i da postoji velika vjerojatnost ponavljanja subvencioniranja fotonaponske industrije ako se dopusti istek mjera na snazi.
- (548) Međutim, analizom pokazatelja štete pokazalo se da su mjere na snazi imale pozitivan učinak na industriju Unije za koju se smatra da se oporavlja od učinka prošlog priljeva subvencioniranog uvoza.

4.5.3 Mikroekonomski pokazatelji

- (549) Samo su tri proizvođača ćelija uključena u uzorak, od kojih su dva članovi udruženja EU ProSun. Surađivali su u podnošenju zahtjeva koji je sadržavao podatke o oba proizvođača. Stoga su podatci koji se odnose na mikroekonomske pokazatelje za ćelije koji se izravno mogu pripisati trećem društvu, koje nije član udruženja EU ProSun, izraženi kao raspon kako bi se zaštitila povjerljivost podataka tog proizvođača iz Unije koji je surađivao u ispitnom postupku.

4.5.3.1 Cijene i čimbenici koji utječu na cijene

- (550) Prosječne jedinične prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku prema nepovezanim kupcima u Uniji razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 8.a

Moduli – prodajne cijene u Uniji

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječna prodajna cijena u Uniji na slobodnom tržištu (EUR/kW)	790	651	618	593
<i>Indeks</i>	100	82	78	75

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Jedinični trošak proizvodnje (EUR/kW)	1 112	813	648	627
Indeks	100	73	58	56

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 8.b

Ćelije – prodajne cijene u Uniji

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječna prodajna cijena u Uniji na slobodnom tržištu (EUR/kW)	378 – 418	307 – 339	239 – 264	258 – 284
Indeks	100	81	63	68
Jedinični trošak proizvodnje (EUR/kW)	587 – 648	402 – 444	347 – 384	338 – 373
Indeks	100	69	59	58

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (551) U prethodnoj tablici prikazana su kretanja jedinične prodajne cijene na slobodnom tržištu u Uniji u usporedbi s odgovarajućim troškovima proizvodnje. Tijekom razmatranog razdoblja prodajne cijene znatno su pale, tj. pale su za 25 % za module i za 32 % za ćelije. Iako su se prodajne cijene modula tijekom razmatranog razdoblja stalno smanjivale, prodajne cijene ćelija povećale su se za 5 postotnih bodova između 2014. i RIPR-a. Prodaja ćelija na otvorenom tržištu činila je manje od 5 % ukupne proizvodnje proizvođača u uzorku te je, uz to, jedan proizvođač prodao velike količine po vrlo niskim cijenama pred zatvaranje svojeg poslovanja u EU-u. Zato se na temelju tog pokazatelja nije mogao donijeti nikakav smislen zaključak. Za neke su proizvođače u uzorku ćelije za vlastitu potrošnju prenesene ili dostavljene za proizvodnju modula primjenom drukčije metodologije (određivanje transfernih cijena prema cijenama na virtualnom tržištu, prijenos na temelju stvarnih troškova itd.). Stoga se ni iz kretanja cijena za vlastitu upotrebu ne može donijeti nikakav smislen zaključak.
- (552) Tijekom razmatranog razdoblja jedinični trošak proizvodnje naglo se smanjio, tj. za 46 % za module i za 42 % za ćelije.
- (553) Prodajne cijene modula u prosjeku su bile niže od jediničnog troška proizvodnje, ali se razlika stalno smanjivala tijekom cijelog razmatranog razdoblja, a posebno nakon uvođenja mjera 2013. Iako je 2012. prodajna cijena činila samo 71 % jediničnog troška proizvodnje za module, 2013. činila je 80 %, 2014. 94 % te 94,5 % tijekom RIPR-a. Stoga se između 2013. i RIPR-a razlika između prodajne cijene i troška proizvodnje naglo smanjila, za 14 postotnih bodova.
- (554) Prodajna cijena ćelija činila je 60 % – 67 % jediničnog troška proizvodnje 2012., 72 % – 80 % 2013., 65 % – 72 % 2014. i 72 % – 79 % tijekom RIPR-a. Međutim, kako je prethodno objašnjeno, tijekom 2014. i RIPR-a na to su kretanje u velikoj mjeri utjecale iznimno niske cijene jednog proizvođača iz Unije. Za druga dva društva u uzorku cijene su bile 75 %– 80 % 2014. i 81 % – 86 % tijekom RIPR-a, uglavnom u skladu s kretanjem zabilježenim za module.
- (555) Općenito se industrija Unije počela oporavljati od prethodnog subvencioniranja, ali je i uložila veće napore kako bi vratila konkurentnost, posebno povećanjem produktivnosti radne snage industrije Unije, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 544., što je dovelo do poboljšanja produktivnosti i bolje iskorištenosti kapaciteta.

4.5.3.2 Troškovi rada

(556) Prosječni troškovi rada proizvođača iz Unije u uzorku razvijali su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 9.a

Moduli – prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	32 918	38 245	36 577	38 343
<i>Indeks</i>	100	116	111	116

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 9.b

Ćelije – prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	41 289 – 45 590	45 002 – 49 689	45 188 – 49 895	47 825 – 52 807
<i>Indeks</i>	100	109	109	116

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

(557) Između 2012. i RIPR-a prosječni troškovi rada po zaposleniku za module i ćelije povećali su se za 16 %. Uzrok tih povećanja uglavnom su bila plaćanja otpremnina povezana s racionalizacijom broja zaposlenika i inflacija plaća.

4.5.3.3 Zalihe

(558) Razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijale su se kako slijedi:

Tablica 10.a

Moduli – zalihe

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Završne zalihe (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
<i>Indeks</i>	100	62	106	103
Završne zalihe kao postotak proizvodnje (%)	33	13	13	11
<i>Indeks</i>	100	40	38	34

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 10.b

Ćelije – zalihe

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Završne zalihe (MW)	53 029 – 58 553	90 079 – 99 462	99 999 – 110 415	135 492 – 149 606
<i>Indeks</i>	100	170	189	256
Završne zalihe kao postotak proizvodnje (%)	18	23	12	14
<i>Indeks</i>	100	125	68	80

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (559) Tijekom razmatranog razdoblja zalihe su se za module blago povećale za 3 %, a za ćelije znatno za 156 %. Međutim, zalihe modula i ćelija izražene kao postotak ukupne proizvodnje smanjile su se za 66 % odnosno 20 %.
- (560) Zalihe se ne mogu smatrati relevantnim pokazateljem štete u ovom sektoru jer se proizvodnja i prodaja uglavnom temelje na narudžbama i, u skladu s tim, proizvođači obično drže ograničene zalihe.

4.5.3.4 Profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala

- (561) Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 11.a

Moduli – profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima, uključujući Jabil (% prodajnog prometa) (1)	- 24,4/- 29,5	- 24,4/- 29,5	- 6,8/- 8,2	- 7,7/- 9,3
<i>Indeks</i>	100	100	361/298	319/264
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima, isključujući Jabil (% prodajnog prometa)	- 32,7	- 27,2	- 8,7	- 9,5
<i>Indeks</i>	100	120	376	344
Novčani tok (EUR)	- 129 864 423	- 69 402 391	- 18 231 488	- 145 258 620
<i>Indeks</i>	100	187	712	89
Ulaganja (EUR)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
<i>Indeks</i>	100	51	72	102

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Povrat ulaganja (%)	- 6	- 10	- 3	- 2
Indeks	100	55	193	258

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

(1) Stvarni podatci o dobiti morali su se prikazati u rasponu kako bi se izbjegla mogućnost da druga društva u uzorku izračunaju dobit koju je ostvario Jabil.

Tablica 11.b

Ćelije – profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	-37,7 -- 41,6	-7,2 -- 7,9	-26,6 -- 29,3	-36,8 -- 40,7
Indeks	100	527	142	102
Novčani tok (EUR)	-41 934 911 – - 46 303 131	-17 537 454 – - 19 364 273	-12 414 052 – - 13 707 182	-29 027 946 – - 32 051 690
Indeks	100	239	338	144
Ulaganja (EUR)	29 435 820 – 32 502 051	26 074 619 – 28 790 726	7 001 485 – 7 730 807	11 429 509 – 12 620 083
Indeks	100	89	24	39
Povrat ulaganja (%)	-6,0 -- 6,7	-2,5 -- 2,7	-24,6 -- 27,2	-31,8 -- 35,1
Indeks	100	246	25	19

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (562) Komisija je utvrdila profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku iskazivanjem neto dobiti prije oporezivanja od prodaje istovjetnog proizvoda nepovezanim kupcima u Uniji kao postotak prometa od te prodaje.
- (563) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 507., jedno društvo u uzorku, Jabil, sastavlja proizvod i nije uključeno u aktivnosti prodaje modula. To je društvo imalo drukčije kretanje profitabilnosti. Bilo je profitabilno tijekom cijelom razmatranog razdoblja te je svoju profitabilnost povećalo tijekom RIPR-a, dosegovši 5 – 15 %. Međutim, Jabil je svoju dobit ostvario na temelju naknade koju naplaćuje od svojih kupaca za usluge sastavljanja proizvoda, a ne na temelju prodaje modula. Nadalje, nije zabilježio troškove povezane s prodajom modula, kao što su troškovi oglašavanja (imao je samo troškove pronalaska novih ugovornih proizvođača). Osim toga, struktura njegovih troškova razlikovala se od strukture troškova tipičnog proizvođača modula koji je u potpunosti odgovoran za proizvodnju i prodaju svojeg proizvoda. Na primjer, Jabil je imao niži obrtni kapital, troškove zaliha, obveze i potraživanja te niže troškove istraživanja i razvoja.
- (564) Komisija je primijetila da su podatci o profitabilnosti iz 1. stupca tablice 11.a kombinirani podatci dviju različitih skupina. S jedne strane, uključivali su proizvođače modula koji proizvode proizvod i prodaju ga. S druge strane, uključivali su i društvo u uzorku Jabil koje samo sastavlja module. Kako bi se dobio realan pregled stanja industrije, Komisija je odlučila u daljnjoj analizi razlikovati te dvije skupine. Stoga je u tablici 11.a dodala drugi stupac koji je smatrala pouzdanijim za procjenu profitabilnosti industrije Unije za module.

- (565) Proizvođači modula u uzorku, osim društva Jabil, zabilježili su gubitak tijekom razmatranog razdoblja. Međutim, gubitci su se tijekom razmatranog razdoblja smanjili za 244 %. Smanjili su se za 5,5 postotnih bodova 2013. u usporedbi s 2012. To se dogodilo istodobno kad i stupanje mjera na snagu (privremene mjere stupile su na snagu 6. lipnja 2013.). Gubitci su se znatno više smanjili, za 18,5 postotnih bodova, između 2013. i 2014. kad je učincima mjera bila obuhvaćena cijela godina. Tijekom RIPR-a gubitci su se blago povećali za 0,8 postotnih bodova. Međutim, na to su uglavnom utjecali gubitci jednog proizvođača iz Unije koji je kasnije odlučio zaustaviti proizvodnju. Istodobno su svi ostali proizvođači iz Unije u uzorku nastavili dalje smanjivati svoje gubitke tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014.
- (566) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo isključivanje društva Jabil iz podataka o dobiti za ostatak industrije Unije za module. Tvrdile su da je Jabil rijedak primjer profitabilnog proizvođača i da njegovo isključivanje nije u skladu s odlukom o prihvaćanju u usporednom antidampinškom ispitnom postupku proizvođača iz analogne zemlje koji primjenjuje ugovor o preradi prema kojem module koje prodaje sastavlja drugo društvo. Suprotno tvrdnji tih strana, Komisija nije isključila Jabil iz analize profitabilnosti. Naprotiv, kako bi dobila smisleniju analizu osjetljivosti, dostavila je dva zasebna skupa podataka. Iz njih je vidljivo da, čak i uz uključivanje društva Jabil, industrija Unije, u prosjeku i u cijelosti, bilježi gubitak. Iz njih je vidljivo i da postoje velike razlike među različitim proizvođačima iz Unije, ovisno o njihovu poslovnom modelu; vidjeti uvodne izjave 513. i 563. Stoga se ta tvrdnja mora odbiti. Uz to, Komisija napominje da ni u kojem slučaju ne postoji nedosljednost u pristupu za proizvođača iz analogne zemlje i industriju Unije. Proizvođač iz analogne zemlje sličniji je kupcima društva Jabil nego vlastitom poslovnom modelu društva Jabil. Dok proizvođač iz analogne zemlje preuzima punu odgovornost za prodaju modula koje sastavlja drugo društvo, Jabil sastavlja proizvod i od svojih kupaca naplaćuje naknadu za uslugu sastavljanja proizvoda koju pruža. Komisija se i zbog tog razloga, za potrebe analize štete, usmjerila na transakcije između društva Jabil i drugih proizvođača iz Unije koji su u jednakoj situaciji kao proizvođač iz analogne zemlje (vidjeti uvodnu izjavu 52. usporedne Konačne antidampinške uredbe).
- (567) U pogledu proizvođača ćelija gubitci su se tijekom razmatranog razdoblja smanjili za 2 %. Između 2012. i 2013. smanjili su se za 31,9 postotnih bodova, ali su se između 2013. i 2014. povećali za 20,3 postotna boda te između 2014. i RIPR-a za 10,7 postotnih bodova. Međutim, na profitabilnost ćelija utjecala su dva izvanredna događaja. S jedne strane, jedan od proizvođača u uzorku ušao je na tržište tijekom razmatranog razdoblja, ali je tijekom zadnjih godina razmatranog razdoblja promijenio način iskazivanja nekih svojih troškova proizvodnje, što je dovelo do velikih gubitaka. S druge strane, prodajne cijene bile su izuzetno niske te je drugi proizvođač u uzorku bilježio velike gubitke tijekom RIPR-a, kad je bio u procesu obustave proizvodnje. Za razliku od toga, treći proizvođač u uzorku stalno je smanjivao svoje gubitke tijekom razmatranog razdoblja.
- (568) Neto novčani tok sposobnost je proizvođača iz Unije da samostalno financiraju svoje aktivnosti. Slično kao za profitabilnost, i on je slijedio negativno kretanje između 2012. i RIPR-a. Za module se neto novčani tok smanjio za 11 % tijekom razmatranog razdoblja, dok se za ćelije smanjio za 44 % tijekom istog razdoblja. Na fluktuacije novčanog toka koje su 2014. zabilježene za module i ćelije utjecali su izvanredni događaji koji su se odnosili na jednog velikog proizvođača iz Unije. S jedne strane, stekao je postojeću tvornicu po niskoj kupovnoj cijeni te je, s druge strane, restrukturirao svoj dug. Tijekom 2015. nastavio je otplaćivati znatne iznose za svoje zajmove, što je dovelo do negativnog novčanog toka od aktivnosti financiranja. Mora se napomenuti da je taj proizvođač prijavio pozitivan novčani tok od poslovanja te znatno poboljšanje rezultata poslovanja u usporedbi s 2014. Dva druga proizvođača modula iz Unije imala su pozitivan novčani tok koji se tijekom RIPR-a poboljšavao, dok su preostala dva proizvođača ćelija imala negativan novčani tok koji se poboljšavao.
- (569) U pogledu ulaganja iz prethodne tablice vidljivo je da je industrija Unije povećala svoja ulaganja za 2 % za module između 2012. i RIPR-a. Ulaganja su se povećala za 40 % između 2013. i 2014. te za 98 % između 2013. i RIPR-a.
- (570) Ukupno ulaganje za ćelije smanjilo se za 61 % između 2012. i RIPR-a. Na opće kretanje ulaganja u ćelije ponovno je utjecala odluka jednog proizvođača iz Unije u uzorku da zaustavi proizvodnju. Istodobno su se ulaganja drugih dvaju proizvođača u uzorku povećala četiri puta između 2014. i RIPR-a.

- (571) Nakon objave nekoliko je strana istaknulo da su se ulaganja u ćelije smanjivala tijekom cijelog razmatranog razdoblja i da uvođenje mjere na njih nije pozitivno utjecalo. Prvo, iako je to činjenično točno za ukupni uzorak, kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi, na to je kretanje utjecala odluka jednog proizvođača iz Unije u uzorku da prekine proizvodnju. Taj je proizvođač imao znatna ulaganja na početku tog razdoblja, ali gotovo nikakva na kraju. Drugo, još je jedan proizvođač u uzorku izvršio početna ulaganja 2013., što je dovelo do velikog povećanja ukupnih ulaganja te godine. Treće, nakon što je uvođenje mjera počelo utjecati na profitabilnost društava, ulaganja cijelog uzorka povećala su se između 2014. i RIPR-a, što je dovelo do toga da su dva proizvođača u uzorku koja su ostala na tržištu učestvovala svoja ulaganja tijekom tog razdoblja. Stoga je odbijen argument da uvođenje mjera nije pozitivno utjecalo na ulaganja.
- (572) Povrat ulaganja („ROI”) jest dobit izražena u postotku neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja. Povrat je ostao negativan tijekom cijelog razmatranog razdoblja zbog neto gubitaka koje je pretrpjela industrija Unije. Povrat ulaganja za module poboljšao se za 4 postotna boda tijekom razmatranog razdoblja; međutim, znatno se poboljšao 2014. i tijekom RIPR-a u usporedbi s 2013., i to za 7 odnosno 8 postotnih bodova. Povrat ulaganja za ćelije pogoršao se za 25,8 – 28,4 postotna boda tijekom razmatranog razdoblja.

4.6 Zaključak o šteti

- (573) Ukupno gledano, tijekom razmatranog razdoblja industrija Unije i dalje je trpjela štetu s obzirom na kratko vrijeme nakon uvođenja početnih mjera, razmjere subvencioniranja i razinu štete utvrđenu u prethodnom ispitnom postupku. Uz to, nastavku štete pridonijele su i utvrđene prakse izbjegavanja mjera, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 4. Međutim, od sredine 2013. (privremene mjere stupile su na snagu 6. lipnja 2013.) i posebno tijekom 2014. (prva puna godina s kompenzacijskim mjerama na snazi) te tijekom RIPR-a industrija Unije počela se postupno oporavljati.
- (574) Za niz pokazatelja štete zabilježena su pozitivna kretanja. U pogledu modula industrija Unije povećala je svoju prodaju modula u Uniji za 2,8 % te se, kao rezultat toga, njezin tržišni udjel povećao za 9,4 % između 2014. i RIPR-a. Tijekom istog razdoblja industrija Unije povećala je svoju vlastitu upotrebu i prodaju ćelija u Uniji za 6,3 % te je zadržala tržišni udjel od 33 %. Osim toga, tijekom istog razdoblja industrija Unije poboljšala je svoju iskorištenost kapaciteta za 9 postotnih bodova za module i za 8 postotnih bodova za ćelije povećanjem proizvodnje i smanjenjem postojećeg kapaciteta. Ostvarila je i znatna povećanja produktivnosti, čime je smanjila razliku između svojih prodajnih cijena i svojih prosječnih troškova proizvodnje. Štoviše, prethodno sniženje cijena zbog kineskog izvoza zaustavljeno je zbog obveze poštovanja najniže uvozne cijene (bez sniženja cijena za module i uz tek neznatno sniženje cijena za ćelije tijekom RIPR-a). Kao rezultat toga, iako je industrija Unije još uvijek bilježila gubitke tijekom RIPR-a, njezini su se gubici za module znatno smanjili u odnosu na 2012. i 2013. Međutim, gubici industrije Unije za ćelije nisu se smanjili jer su, kako je objašnjeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 568., na njih utjecali izvanredni događaji koji su se dogodili dvama proizvođačima u uzorku. Za razliku od toga, treći proizvođač u uzorku smanjio je svoje gubitke tijekom RIPR-a te je stoga slijedio jednako kretanje kao kretanje zabilježeno za module.
- (575) Industrija Unije povećala je i svoja ulaganja za module i ćelije za 41 % odnosno 63 % između 2014. i RIPR-a.
- (576) Međutim, unatoč uložnim naporima i svim pozitivnim kretanjima koja su iz toga proizašla, industrija Unije još se uvijek nije uspjela oporaviti od prethodnog subvencioniranog uvoza kineskih izvoznika. Kako je već navedeno, i proizvođači ćelija i proizvođači modula zabilježili su gubitke tijekom RIPR-a te su imali negativne novčane tokove i povrat ulaganja. Uz to, unatoč činjenici da se obujam uvoza kineskog izvoza smanjio za module, njegov tržišni udjel i dalje je bio veći od udjela proizvođača iz Unije. Obujam uvoza ćelija znatno se povećao tijekom RIPR-a (za 65 %) u usporedbi s 2012., zbog čega se povećao tržišni udjel. Kineskim uvozom ćelija izvršen je neizravan pritisak i na tržište modula proizvođača koji proizvode za vlastite potrebe, zbog čega ono nije moglo dalje rasti. Stoga je kineski uvoz nastavio ulaziti na tržište Unije u znatnom obujmu i po cijenama koje su bile niže od troška proizvodnje industrije Unije.
- (577) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije procijenila učinke koje je uvoz modula iz trećih zemalja u znatnom obujmu i po cijenama nižima od kineskog uvoza imao na industriju Unije.

- (578) Komisija je potvrdila da utjecaj uvoza modula iz trećih zemalja čini važan čimbenik u procjeni stanja industrije EU-a. Međutim, taj je uvoz bio znatno manje važan od kineskog uvoza. Tijekom RIPR-a tržišni udjel prvog iznosio je 25 % (uključujući module koji su zapravo bili kineski, ali su obuhvaćeni praksama izbjegavanja mjera), dok je tržišni udjel potonjeg iznosio 41 % (a, s obzirom na izbjegavanje mjera, zapravo i više). Uz to, tržišni udjel uvoza iz trećih zemalja smanjio se za 10 % između 2014. i RIPR-a, dok se tijekom istog razdoblja udjel kineskog uvoza povećao za 4,9 %. Na temelju tih dvaju čimbenika vidljiv je znatno veći utjecaj kineskog uvoza na industriju Unije od uvoza iz trećih zemalja. Uz to, cijene modula iz trećih zemalja nisu bile niže od cijena kineskog izvoza. Kao što je vidljivo u tablici 4.a, ponderirana prosječna cijena ukupnog uvoza iz trećih zemalja iznosila je 550 EUR/kW tijekom RIPR-a, što je bilo više od prosječne cijene kineskog izvoza od 544 EUR/kW. Stoga su ti argumenti odbijeni.
- (579) U pogledu ćelija nekoliko je strana tvrdilo da je uvozom iz trećih zemalja prouzročena šteta jer se tijekom RIPR-a profitabilnost smanjila u usporedbi s 2014., što je bilo rezultat smanjenja kineskog uvoza i istovremenog povećanja uvoza iz trećih zemalja.
- (580) Prvo, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 567., na povećanje gubitaka tijekom RIPR-a za proizvođače u uzorku utjecali su izvanredni događaji koji su se odnosili na dva proizvođača ćelija iz Unije, dok je treći (i najveći) proizvođač povećao svoju profitabilnost tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014. Drugo, iako se uvoz iz Kine smanjio za 3 postotna boda između 2014. i RIPR-a, između 2013. i RIPR-a povećao se za 7 postotnih bodova unatoč stupanju mjera na snagu. Stoga je uvoz iz Kine i dalje imao važan utjecaj na industriju Unije. Treće, uvoz iz trećih zemalja doista se povećao za 2 postotna boda između 2014. i RIPR-a, ali se između 2013. i RIPR-a smanjio za 24 postotna boda. Stoga se u razdoblju nakon uvođenja mjera njegov utjecaj na industriju Unije zapravo smanjio. Zbog toga je odbijen argument da je uvozom iz trećih zemalja prouzročena šteta.
- (581) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da su se neki pokazatelji štete poboljšali tek u RIPR-u, a ne neposredno nakon uvođenja mjera. Stoga ne postoji jasna veza između uvođenja mjera i različitih pozitivnih kretanja.
- (582) Komisija je priznala da su se neki pokazatelji štete, na primjer tržišni udjel, proizvodnja i iskorištenost kapaciteta za module poboljšali tek u RIPR-u, a ne 2014. Međutim, s obzirom na razmjere subvencioniranja i štete utvrđene u prethodnom ispitnom postupku bilo je potrebno određeno vrijeme za preokretanje negativnih kretanja koja se primjenjuju na cijelu industriju. To se može objasniti činjenicom da je u trenutku uvođenja početnih mjera industrija Unije bila u postupku konsolidacije, pri čemu su brojni proizvođači već bili u stečaju ili blizu stečaja, ali su izašli s tržišta tek tijekom 2014. To je imalo važan utjecaj na sve makropokazatelje, koji su uključivali i ta društva. Potrebno je napomenuti da je niz pokazatelja, kao što su tržišni udjel, proizvodnja, iskorištenost kapaciteta i proizvodni kapacitet, koji su bilježili negativno kretanje na razini cijele industrije Unije, za proizvođače modula i ćelija iz Unije u uzorku već 2014. zabilježio pozitivna kretanja. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (583) Nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da industrija Unije dobro posluje i da se u potpunosti oporavila od prethodne štete. Nakon objave te su strane ponovile te tvrdnje. Točnije, iz podataka prijavljenih u financijskim izvještajima društava SolarWorld i Jabil, daleko najvećih proizvođača modula iz Unije, navodno je vidljivo da je posljednjih godina njihovo poslovanje u Uniji raslo i da su povećali obujam proizvodnje, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, izvoznu prodaju i produktivnost, dok su se trošak proizvodnje i zalihe smanjili.
- (584) Proizvođači iz Unije u uzorku (uključujući društva Jabil i SolarWorld) povećali su svoj obujam proizvodnje, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, izvoznu prodaju i produktivnost, dok su se njihov trošak proizvodnje i zalihe 2014. i tijekom RIPR-a smanjili. Međutim, tvrdnja da se industrija u potpunosti oporavila od prethodne štete u suprotnosti je s nalazima ispitnog postupka koji se temelje na stvarnim provjerenim podacima proizvođača iz Unije u uzorku. Točnije, brojni mikroekonomski pokazatelji temelje se samo na prodaji nezavisnim kupcima u Uniji (kao što su profitabilnost, novčani tok i povrat ulaganja). Uz to, neki proizvođači u uzorku imaju važnu proizvodnju izvan Unije, koja nije uključena u mikroekonomske pokazatelje. Za razliku od toga, javno dostupni

financijski dokumenti usmjereni su na sve aktivnosti predmetnih društava i često sadržavaju podatke o konsolidiranim računima cijelih skupina. Stoga se zaključci o gospodarskom stanju industrije Unije u smislu članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe nisu temeljili na javno dostupnim financijskim dokumentima, nego na detaljnijim i provjerenim podacima o stanju u Uniji koji su dostavljeni samo tijekom ispitnog postupka. Uz to, zaključci doneseni o stanju industrije Unije temeljili su se na podacima svih proizvođača iz Unije u uzorku, a ne samo društava SolarWorld i Jabil. Konačno, u pogledu društva Jabil, kako je prethodno objašnjeno, to je društvo samo sastavljalo module, ali nije preuzelo punu ugovornu odgovornost za njihovu prodaju. Stoga njegova dobit nije upotrijebljena za analizu stanja industrije Unije. Ta je tvrdnja stoga odbijena.

- (585) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je Komisija trebala uzeti u obzir učinke velikih ulaganja društva SolarWorld. Navodno su potonji negativno utjecali na to društvo i industriju u cjelini s obzirom na njegov znatan udjel u proizvodnji industrije Unije.
- (586) Prvo, ulaganja na koja ta strana upućuje provedena su 2015. i nisu se odnosila samo na ćelije i module, nego i na drugu proizvodnju u EU-u, kao što su pločice ⁽⁶⁰⁾. Stoga su ta ulaganja samo djelomično utjecala na procjenu profitabilnosti u poslovanju društva u području modula i ćelija. Drugo, kako su istaknule druge strane, grupa SolarWorld 2016. ⁽⁶¹⁾ ostvarila je pozitivne rezultate u svojem poslovanju u Europi i izvan nje. Time se u ovoj fazi ne upućuje na to da su već provedena ulaganja negativno utjecala na to društvo. Stoga je taj argument odbijen.
- (587) S obzirom na prethodno navedeno Komisija je zaključila da industrija Unije i dalje trpi materijalnu štetu u smislu članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe.

5. VJEROJATNOST NASTAVKA ŠTETE

- (588) Kako bi se procijenila vjerojatnost nastavka štete ako se dopusti istek mjera protiv NRK-a, analizirao se mogući utjecaj kineskog uvoza na tržište Unije i na industriju Unije u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe.
- (589) Kako je prikazano u prethodnom odjeljku 4.5., tijekom RIPR-a industrija Unije i dalje je trpjela štetu. Kako je opisano u prethodnom odjeljku 3.8., subvencioniranje se nastavilo te postoji opasnost od njegovog ponavljanja ako se dopusti istek mjera. Uz to, utvrđeno je da bi u slučaju isteka mjera izvoz iz NRK-a u Uniju bio znatan u smislu obujma te da bi se subvencionirao uz još niže cijene.

5.1 Rezervni kapacitet, trgovinski tokovi i privlačnost tržišta Unije te ponašanje proizvođača izvoznika iz NRK-a u pogledu određivanja cijena

- (590) Rezervni kapacitet svih proizvođača izvoznika iz NRK-a koji surađuju u ovom ispitnom postupku iznosi oko 33 % u skladu s njihovim odgovorima na upitnik za odabir uzorka. Ta su društva sama tijekom RIPR-a imala rezervni kapacitet (oko 10 GW) kojim su mogla zadovoljiti cijelo tržište Unije. Potrebno je napomenuti da je rezervni kapacitet najvećih proizvođača koji surađuju prema obujmu znatno manji; njihova iskorištenost kapaciteta iznosila je od 86 % do 97,8 %.
- (591) Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala te podatke, tvrdeći da su četiri najveća kineska proizvođača (Trina, JA Solar, Jinko i Canadian Solar) poslovala punim kapacitetom. Ta je zainteresirana strana navela da ta četiri proizvođača čine više od 40 % ukupnog kineskog izvoza (oko 11,2 GW). Stoga, kako bi se ostvarilo 43 % rezervnog kapaciteta 2016., kako je Komisija navela, svi manji proizvođači trebali bi poslovati sa samo 20 % iskorištenosti kapaciteta. Ta je zainteresirana strana zatražila od Komisije da dostavi pojedini izračuna prosjeka od 43 %.

⁽⁶⁰⁾ Vidjeti Godišnje izvješće grupe SolarWorld za 2015., dostupno na: http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, str. 58.

⁽⁶¹⁾ Konsolidirana tromjesečna objava grupe SolarWorld za treće tromjesečje 2016. <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, str. 8 – 9.

- (592) Komisija najprije napominje da je rezervni kapacitet svih proizvođača izvoznika iz NRK-a koji surađuju u ovom ispitnom postupku procijenjen na oko 33 %, a ne 43 %. Nadalje, prethodno opisani izračuni te strane temelje se na pretpostavci da su JA Solar i Canadian Solar surađivali u ispitnom postupku. Ta dva proizvođača nisu surađivala u ispitnom postupku. Stoga su njihov kapacitet i iskorištenost kapaciteta nepoznati Komisiji te nisu uzeti u obzir u prethodno navedenom izračunu.
- (593) Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (594) Kineski proizvodni kapacitet za module procijenjen je na 96,3 GW/godišnje za 2015. te se očekuje da će 2016. dosegnuti 108 GW/godišnje. ⁽⁶²⁾ Istodobno je globalna potražnja procijenjena na 50,6 GW 2015. te je za 2016. predviđeno njezino povećanje na 61,7 GW ⁽⁶³⁾ ili na 68,7 GW u skladu s drugim izvorom. ⁽⁶⁴⁾ Stoga je Komisija zaključila da je ukupni rezervni kapacitet kineskih proizvođača uvelike premašio globalnu potražnju, odnosno za 47,5 % 2015., te će je 2016. premašiti za 42,9 % ili za 36 %, ovisno o izvoru. Drugi je izvor utvrdio da je ukupna globalna potražnja 2015. iznosila 58 GW ⁽⁶⁵⁾, što znači da bi višak kapaciteta kineskih proizvođača 2015. iznosio 39,8 %.
- (595) Čak i ako se u Kini ne instalira nikakav novi kapacitet u budućnosti, postojećim kapacitetom još bi se uvijek znatno premašila predviđena globalna godišnja potražnja za solarnim instalacijama. U skladu s najvjerojatnijim scenarijem (takozvanim „srednjim scenarijem“) potražnja će dosegnuti 97 GW ⁽⁶⁶⁾ ili 95 GW ⁽⁶⁷⁾ 2020., što bi se u potpunosti pokrilo postojećim kineskim kapacitetom. Uz to, kineski kapacitet proteklih 10 godina stalno raste. Na primjer, više se nego udvostručio između 2012. i 2015. (s 43,8 GW ⁽⁶⁸⁾ 2012. na 96,3 GW 2015.). Prema organizaciji Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) samo je 2016. u Kini najavljen ili u izgradnji dodatni kapacitet od 2 GW. Nadalje, ne postoje dokazi kojima bi se upućivalo na to da se u bližoj budućnosti kineski kapacitet neće nastaviti širiti s obzirom na činjenicu da se neprestano širio barem proteklih pet godina. Stoga je čak i u manje vjerojatnom scenariju (takozvani „visoki scenarij“) povećanja globalne godišnje potražnje na najviše 120 GW ⁽⁶⁹⁾ 2020. vjerojatno da bi kineski proizvođači sami mogli pokriti cjelokupnu potražnju jer bi svoj postojeći kapacitet trebali znatno sporije povećavati u odnosu na ranije, tj. za samo 11,3 % u 4 godine.
- (596) Nakon objave nekoliko je zainteresiranih strana osporavalo podatke o kapacitetu u NRK-u i globalnoj potrošnji koje je upotrijebila Komisija. Tvrdile su da Solar Power Europe nije dovoljno pouzdan izvor jer uzima u obzir samo module koji su već spojeni na mrežu, dok IHS i BNEF daju točnije izgleda jer prikazuju module kupljene za instalaciju.
- (597) Međutim, Komisija je već u prethodnim uvodnim izjavama analizirala podatke i projekcije IHS-a, dok se podatci BNEF-a ne razlikuju bitno od podataka IHS-a. De facto, procjene BNEF-a i IHS-a u potpunosti se podudaraju za 2016. (68,7 GW u konzervativnom scenariju i 70,7 GW u optimističnom scenariju) i 2017. (72,9 odnosno 77,5 GW), dok se znatno razlikuju za 2018. (BNEF: 83 GW; IHS: 82 GW) ⁽⁷⁰⁾, što je posljednja godina za koju BNEF ima procjenu. Stoga je taj argument odbijen.
- (598) Iste su strane osporavale i iznos ukupnog rezervnog kapaciteta koji je utvrdila Komisija. Konkretno, jedna je zainteresirana strana navela da je 2016. iznosio 70 GW. Međutim, nije dostavila izvor podataka ili metodologiju

⁽⁶²⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) „Solar manufacturer capacity league table“, pristup 28.10.2016.

⁽⁶³⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽⁶⁴⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016.

⁽⁶⁵⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016, str. 23. Čini se da razlika proizlazi iz činjenice da IHS iskazuje sve module koji su skladišteni, otpremljeni ili instalirani. Za razliku od toga, u izvješću Global Market Outlook uzimaju se u obzir samo instalirani moduli koji već proizvode električnu energiju.

⁽⁶⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽⁶⁷⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016, str. 23.

⁽⁶⁸⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) „Solar manufacturer capacity league table“, pristup 28.10.2016.

⁽⁶⁹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽⁷⁰⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016. i IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9. prosinca 2016.

na temelju koje je utvrdila taj podatak. Čak i da je taj podatak točan, procijenjeni rezervni kapacitet još bi uvijek bi dostatan za pokrivanje cijele globalne potražnje, čak i u slučaju najoptimističnije procjene za 2016. (70,7 GW⁽⁷¹⁾). Nijedna druga strana nije dostavila nikakvu procjenu ili citirala studiju ili izvješće u kojem se upućuje na to da bi rezervni kapacitet koji je utvrdila Komisija trebalo smanjiti. Stoga se tim argumentom ne mijenjaju prethodno doneseni zaključci.

- (599) Prije i nakon objave nekoliko zainteresiranih strana navelo je da društva prve razine⁽⁷²⁾ imaju znatno manje prekomjernog kapaciteta od preostalih društava druge i treće razine. Prema BNEF-u društva prve razine 2016. imaju procijenjeni kapacitet od 46 GW, što je doista niže od ukupnog kapaciteta društava druge i treće razine zajedno koji je procijenjen na 62 GW.⁽⁷³⁾ Međutim, sve razine kineskih društava posluju na globalnom tržištu. Nakon uvođenja postojećih mjera u Uniju nisu izvozila samo društva prve razine, nego i društva druge i treće razine, iako u manjim količinama (udjel potonjih u ukupnom kineskom uvozu procijenjen je na 13,6 % 2014.). Stoga je Komisija smatrala da bi kapacitet svih vrsta kineskih proizvođača izvoznika trebalo uzeti u obzir za potrebe utvrđivanja rezervnog kapaciteta koji je raspoloživ u Kini.
- (600) Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala nalaz da bi prekomjerni kapacitet svih vrsta proizvođača izvoznika trebalo uzeti u obzir pri utvrđivanju rezervnog kapaciteta raspoloživog u Kini.
- (601) Komisija je istaknula da je već raspoloživi kapacitet društava prve razine činio 90 % ukupne svjetske potrošnje za 2015. (procijenjene na 50,6 GW). Uz to, činjenica da su društva druge i treće razine izvozila u EU bez, obzira na mali obujam, pokazuje da su ona aktivna na tržištu Unije i da ne ograničavaju svoju prodaju samo na kinesko ili druga tržišta. Konačno, očekuje se da će se uvoz društava druge i treće razine znatno povećati nakon nedavnog povlačenja preuzete obveze uglavnom društava prve razine. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (602) Prije i nakon objave nekoliko strana iznijelo je argument da su prekomjerni kapaciteti u Kini uglavnom pretjerani jer se potražnja za solarnim instalacijama stalno povećavala na globalnoj razini. Doista, globalna godišnja potražnja povećala se za 25 % između 2014. i 2015. (sa 40,3 GW na 50,6 GW)⁽⁷⁴⁾. Međutim, kako je prethodno navedeno, procijenjeni prekomjerni kapacitet kineskih proizvođača premašuje trenutnu potražnju za 47,5 %. Stoga bi i u najoptimističnijem scenariju u pogledu povećanja globalne potražnje kineski proizvođači najvjerojatnije još uvijek imali dovoljno rezervnog kapaciteta za zadovoljavanje te potražnje. Stoga je taj argument odbijen.
- (603) U pogledu ćelija postojeći kapacitet kineskih proizvođača izvoznika procijenjen je na 76,6 GW 2016., što je povećanje za 12 % u usporedbi s 2015. (68 GW)⁽⁷⁵⁾. Budući da je globalna potražnja za ćelijama otprilike jednaka globalnoj potražnji za modulima, kineski proizvođači izvoznici imali su višak kapaciteta za ćelije od 25,6 % 2015. i 19,5 % 2016. Osim toga, Kina je 2016. imala 72,8 % postojećeg kapaciteta ćelija u svijetu, čime je znatno premašila sve ostale treće zemlje. Sljedeće četiri najveće treće zemlje s raspoloživim kapacitetima znatno su manje od Kine (Tajvan: 11 GW; Malezija: 4 GW; Koreja: 2,7 GW; Japan: 1,9 GW). Na temelju toga Komisija je zaključila da Kina ima i znatan prekomjerni kapacitet za proizvodnju ćelija.

5.2 Privlačnost tržišta Unije

- (604) Nekoliko strana tvrdilo je da tržište Unije više nije privlačno kineskim proizvođačima. Tvrdili su da će se kineska proizvodnja ćelija i modula prije usmjeriti na tržišta u Aziji koja se brzo šire, kao što su Japan i Indija. Uz to,

⁽⁷¹⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016.

⁽⁷²⁾ Prema BNEF-u društva prve razine „veliki” su dobavljači solarnih modula odnosno oni koji su „prihvatljiviji za financiranje”. „Prihvatljivost za financiranje”, odnosno vjerojatnost da banke projektima sa solarnim proizvodima odobre dužničko financiranje bez regresa, ključni je kriterij za određivanje razine. Banke i njihovi pružatelji usluge tehničke dubinske analize izrazito nevoljko otkrivaju svoje „bijele” liste prihvatljivih proizvoda. Bloomberg New Energy Finance svoje kriterije stoga temelji na poslovima sklopljenima u prošlosti koji su evidentirani u njegovoj bazi podataka. Dodatne pojedinosti dostupne su u dokumentu BNEF PV Module Maker Tiering System, 4. studenoga 2016., na web-mjestu https://data.bloomberglp.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, pristup 7.11.2016.

⁽⁷³⁾ Bloomberg New Energy Finance „Solar manufacturer capacity league table”, pristup 28.10.2016.

⁽⁷⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016.

⁽⁷⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance „Solar manufacturer capacity league table”, pristup 28.10.2016.

kineska domaća potražnja povećavala se posljednjih nekoliko godina te je u prvom tromjesečju 2016. dosegla 50 % kineske proizvodnje solarnih modula. Kina će navodno do 2020. imati instalacije od oko 20 GW godišnje. Stoga, u kontekstu povećanja broja solarnih instalacija u Kini, Indiji i drugim tržištima u jugoistočnoj Aziji kineska proizvodnja solarnih modula prvenstveno će se usmjeriti na zadovoljavanje povećane potražnje na tim tržištima.

- (605) Točno je da tržište Unije više nije važno kao što je bilo u prošlosti, kad je činilo do 60 % godišnjeg instaliranog kapaciteta u svijetu (2012.). Ne očekuje se ni da će Unija biti jedno od tržišta koja se brzo šire. Prognoze za rast tržišta Unije prilično su skromne u usporedbi s ostatkom svijeta. Prema srednjem scenariju iz izvješća udruženja Solar Power Europe očekuje se da će godišnja potrošnja solarne energije u Europi rasti s 8,2 GW na oko 15 GW 2020. ⁽⁷⁶⁾ Međutim, procjene udruženja Solar Power Europe uključuju i zemlje koje nisu članice EU-a (Tursku, Švicarsku itd.); njegova prognoza rasta za 28 država članica Unije još je manje optimistična, tj. otprilike 11,6 GW ⁽⁷⁷⁾ za 2020.
- (606) Unatoč tome, Unija je i dalje važno tržište koje predstavlja 14 % ukupnog globalnog tržišta te se očekuje da će u budućnosti njezin udjel na globalnom tržištu ostati važan. Tri njezine države članice (Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Francuska) bile su 2015. među deset najvećih tržišta solarnih modula. Nadalje, kako je prethodno prikazano, višak kapaciteta kineskih proizvođača izvoznika mogao bi biti dovoljan za zadovoljenje ukupne globalne potražnje u budućnosti, uključujući sva tržišta koja se brzo šire, kao što su sama Kina, Indija, Japan, Južna Amerika itd. zajedno. Na kraju, ali ne manje važno, uvođenjem i jačanjem mjera za zaštitu trgovine, među ostalim, u Kanadi i SAD-u smanjena je privlačnost tih tržišta, čime bi se dodatno povećala privlačnost tržišta Unije ako se mjere stave izvan snage.
- (607) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je, unatoč mjerama za zaštitu trgovine od uvoza iz NRK-a, SAD privlačno tržište zbog poticaja i vrlo visoke razine prirodnog sunčeva zračenja. Nadalje, ista je strana navela da, suprotno prethodno utvrđenim činjenicama, Indija nema nikakve mjere za zaštitu trgovine od uvoza iz NRK-a. Nadalje, Indija planira znatno povećati svoj instalirani kapacitet.
- (608) U pogledu SAD-a Komisija je napomenula da ta strana nije dostavila nikakav dokaz da se poticajima u potpunosti nadoknađuje nepovoljan položaj proizvođača iz NRK-a zbog pristojbi. Komisija nije tvrdila da je tržište SAD-a neprivačno, nego da je zbog pristojbi smanjena njegova privlačnost. U pogledu Indije predložena pristojba nije stupila na snagu i istekla je u lipnju 2014. Međutim, čak i ako Indija ne podliježe pristojbama, u slučaju isteka mjera zbog pristojbi u Kanadi i SAD-u povećava se privlačnost tržišta Unije. Osim toga, time tržište Unije ne postaje neprivačno jer sva ostala razmatranja opisana u ovom odjeljku i dalje vrijede.
- (609) Unatoč uvođenju kompenzacijskih mjera 2013. kineski proizvođači izvoznici i dalje su vrlo zainteresirani za tržište Unije, što je dokazano činjenicom da su zadržali visok položaj na tržištu Unije. Kako je navedeno u prethodnom odjeljku 4.4., uvoz modula i ćelija iz Kine imao je tržišni udjel od 41 % odnosno 16 % tijekom RIPR-a te je uspješno zadržao (a u slučaju ćelija čak i poboljšao) svoj položaj na tržištu u usporedbi s uvozom iz trećih zemalja. Obujam i tržišni udjel kineskog uvoza modula znatno su veći od obujma i tržišnog udjela uvoza iz trećih zemalja; potonji je kumulativno činio samo 25 %. U pogledu ćelija tržišni udjel trećih zemalja tijekom RIPR-a činio je 51 %, no to znači da se znatno smanjio (za 32 %) u usporedbi s 2013. kad je iznosio 75 %. Uz to, unatoč činjenici da su mjere stupile na snagu 2013., kineski uvoz ćelija povećao se za 77,8 % između 2013. i RIPR-a. Nadalje, kako se pokazalo u ispitnom postupku za sprječavanje izbjegavanja mjera 2015., neki kineski proizvođači pokušali su izbjeći mjere preko Tajvana i Malezije, najvećih trećih zemalja u pogledu uvoza.
- (610) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo nalaz da je tržište Unije i dalje privlačno za kineske proizvođače izvoznike. Jedna od strana istaknula je da bi predviđanja rasta tržišta Unije u cjelini trebalo smanjiti na temelju smanjenja novih instalacija u Uniji za 18 % u prvih devet mjeseci 2016. u usporedbi s prethodnom godinom, što

⁽⁷⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 30.

⁽⁷⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, srpanj 2016.

bi dovelo do prilično pesimistične procjene od 7,1 GW potražnje u Uniji 2016. To bi dovelo i do pesimističnog razvoja potražnje u Uniji do 2020. Uz to, tvrdila je da će se privlačnost triju najvećih tržišta u Uniji (Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Francuska) dodatno smanjiti u budućnosti.

- (611) De facto, procijenjena ukupna potražnja u Uniji od 7,1 GW, kako je navela zainteresirana strana, prilično je dobar rezultat za 2016. jer je velikim dijelom u skladu s početnom procjenom udruženja Solar Power Europe u srednjem scenariju za 2016. (7,3 GW) ⁽⁷⁸⁾. Stoga procjena te strane da će, na temelju toga, potražnja u Uniji slijediti lošiji scenarij do 2020. nije potkrijepljena podacima koje je ona sama dostavila. U svakom slučaju, čak i ako potražnja bude slijedila najgori mogući scenarij i ako se smanji udjel tržišta Unije u globalnom tržištu, time tržište Unije ne bi nužno postalo neprivačno kineskom izvozu jer sva ostala prethodno navedena razmatranja i dalje vrijede. Iako se njegov relativni udjel u globalnoj potražnji možda smanjuje, tržište Unije i dalje je privlačno kineskom izvozu. U suprotnom ne bi došlo do praksi izbjegavanja mjera koje su i dalje utvrđene u nedavnim ispitnim postupcima u pogledu Malezije i Tajvana.
- (612) U pogledu tvrdnji da će Kina do 2020. svake godine instalirati solarne sustave od 20 GW Komisijinim ispitnim postupkom utvrđeni su dokazi da NRK neće moći zadržati tako visok cilj. Agencije za istraživanje tržišta izvješćuju kako će se kineski cilj sniziti zbog manjka infrastrukture mreže, prezasićenog tržišta i manjka sredstava u fondu za subvencioniranje obnovljivih izvora energije ⁽⁷⁹⁾. Ciklusi pada i rasta kineskog solarnog tržišta dodatno se razmatraju u uvodnoj izjavi 767. u nastavku.
- (613) Nakon objave jedna je strana citirala priopćenje za tisak Kineske nacionalne uprave za energiju u kojoj je potonja najavila da se, u skladu s planom razvoja solarne energije za sljedećih pet godina, do 2020. planira instalirati kapacitet fotonaponske energije od najmanje 105 GW. Ta je strana tvrdila da bi to dovelo do dodatnog povećanja potražnje u Kini.
- (614) Cilj od 105 GW kumulativnog instaliranog kapaciteta prilično je nizak te će se, prema BNEF-u, ⁽⁸⁰⁾ postići već 2017. Stoga taj niski cilj nije relevantan jer se njime upućuje na to da se nakon 2017. ne bi trebao očekivati nikakav rast, što je suprotno prognozama da će kinesko tržište rasti. Istodobno je Komisija već u prethodnoj uvodnoj izjavi 612. analizirala scenarij rasta kineskog tržišta, iako manji od 20 GW godišnje do 2020. Stoga je taj argument odbijen.
- (615) Komisija je analizirala i bi li kineski uvoz došao u Uniju po cijenama koje su niže od trenutačnih cijena Unije ako se dopusti istek mjera.
- (616) Gotovo svi proizvođači izvoznici koji su tijekom RIPR-a prodavali module i ćelije iz NRK-a u Uniji preuzeli su obveze u vezi s cijenama te su njihove izvozne cijene prema EU-u bile određene na temelju tih preuzetih obveza kojima je određena najniža uvozna cijena. Stoga se te izvozne cijene nisu mogle smatrati relevantnim pokazateljem za utvrđivanje ponašanja proizvođača izvoznika u pogledu određivanja cijena u slučaju da mjere nisu na snazi.
- (617) Stoga su umjesto toga upotrijebljene cijene proizvođača izvoznika u uzorku prema trećim zemljama. Utvrđeno je da su izvozom u treće zemlje proizvođača izvoznika u uzorku cijene proizvođača iz Unije u uzorku tijekom RIPR-a snižavane u prosjeku za 2,2 % za ćelije te između 5,6 % i 9,2 % za module. Na temelju podataka vidljivo je prosječno sniženje cijena po proizvođaču izvozniku (najniža marža među društvima i najviša marža među društvima). Za ćelije postoji samo jedna marža sniženja cijena jer je to prosječno sniženje cijena za jedinog proizvođača izvoznika u uzorku koji izvozi ćelije u Uniju.
- (618) Jedna je strana zatražila raščlambu ponderirane prosječne cijene za četiri razmatrane zemlje izvoznice (Čile, Indiju, Japan i Singapur) kako bi mogla iznijeti primjedbe o nalazima u vezi sa sniženjem cijena. Za potrebe izračuna sniženja cijene u obzir nije uzeta ponderirana prosječna cijena po trećoj zemlji, nego ponderirana prosječna cijena svih četiriju zemalja izvoznica zajedno, čime su točno prikazane količine i cijene po kojima je taj izvoz izvršen. Stoga je taj zahtjev odbijen.

⁽⁷⁸⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016.

⁽⁷⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, 1. rujna 2016., str. 17.

⁽⁸⁰⁾ Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power. 30. studenoga 2016., str. 19.

- (619) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da proizvođači izvoznici neće imati poticaje za povećanje svoje prodaje u Uniji ako se dopusti istek mjera. Komisija se ne slaže s tom pretpostavkom. Kako je dokazano utvrđenim maržama sniženja cijene, proizvođači izvoznici mogli bi povećati svoj obujam prodaje u EU ako se dopusti istek mjera. Budući da bi njihove cijene u Uniji bile niže od cijena proizvođača iz Unije, razumno je očekivati da bi se kineski izvoz borio za veći tržišni udjel u Uniji. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (620) Stoga je Komisija zaključila da bi kineski uvoz došao u Uniju po cijenama koje su niže od trenutanih cijena industrije Unije te bi se njegov obujam prodaje i tržišni udjel vjerojatno povećali ako se dopusti istek mjera.

5.3 Zaključak o vjerojatnosti nastavka štete

- (621) S obzirom na prethodno navedeno Komisija je zaključila da u NRK-u postoji znatan rezervni kapacitet za module i ćelije. Tržište Unije ostaje privlačno u smislu veličine i prodajne cijene, posebno u usporedbi s razinom cijena izvoza NRK-a u treće zemlje, što je dodatno dokazano evidencijom o prošlim praksama izbjegavanja mjera. Stoga je Komisija utvrdila da postoji velika vjerojatnost da bi stavljanje kompenzacijskih mjera izvan snage dovelo do velikog priljeva subvencioniranog uvoza s obzirom na utvrđeni nastavak i vjerojatnost ponavljanja subvencioniranja. To bi dovelo do nastavka štete nanesene industriji Unije.

5.4 Uzročnost

- (622) Prije i nakon objave nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je i da je, u slučaju da Komisija utvrdi da industrija Unije i dalje trpi štetu, potonja posljedica nekoliko drugih čimbenika koji kumulativno čine cijelu štetu:
- i. ukidanja programa potpora u mnogim državama članicama;
 - ii. industrija Unije još uvijek nije ostvarila ekonomiju razmjera ostvarivanjem kapaciteta od nekoliko GW kako bi bila ekonomski održiva i utjecala na globalno tržište;
 - iii. šteta je prouzročena uvozom iz drugih zemalja jer su njihove cijene bile 25 % niže od kineskih uvoznih cijena;
 - iv. šteta je prouzročena činjenicom da su cijene modula proizvođača iz Unije stalno niže od uvoznih cijena kineskih proizvođača.
- (623) U pogledu prve tvrdnje Komisija je potvrdila, kako je utvrđeno u odjeljku 6.3.2. u nastavku, da su izmjene i, u nekim državama članicama, suspenzija ili prekid programa potpore doveli do pada potrošnje u Uniji u razdoblju 2012. – 2014., nakon vrhunca potrošnje 2011. Tim znatnim padom potrošnje otežan je rast industrije Unije. Međutim, Komisija je u prethodnom ispitnom postupku utvrdila da je industrija Unije bila primorana smanjiti svoje cijene uglavnom zbog pritiska subvencioniranog uvoza, a ne zbog promjena u programima potpora⁽⁸¹⁾. Stoga je priljev subvencioniranih kineskih proizvoda bio glavni razlog štete pretrpljene tijekom prethodnog ispitnog postupka. Uz to, unatoč smanjenju potrošnje između 2012. i RIPR-a za 56 % industrija Unije povećala je svoj tržišni udjel za module i ćelije za 40 % odnosno 47 %. Industrija Unije počela je i povećavati svoj obujam prodaje između 2014. i RIPR-a, nakon što je ostvaren zaštitni učinak mjera, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 574. Industrija je i znatno smanjila svoje troškove (vidjeti tablice 8.a i 8.b) te poboljšala svoju iskorištenost kapaciteta. Stoga se, unatoč padu potrošnje i s obzirom na mjere na snazi, industrija Unije počela oporavljati od prethodne štete. Stoga je taj argument odbijen.
- (624) U pogledu druge tvrdnje kapacitet industrije Unije doista se ne može uspoređivati s kapacitetom kineskih proizvođača izvoznika proteklih godina. Prvo, kineska društva ostvarila su veliku proizvodnju i (prekomjerne) kapacitete u razdoblju kad su preuzela niz tržišta u svijetu, djelomično zahvaljujući subvencioniranim cijenama, kako su utvrdili ne samo Europska komisija, nego i američka i kanadska nadležna tijela. Za razliku od toga,

⁽⁸¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 513/2013 (SL L 152, 5.6.2013., str. 5.), uvodna izjava 180. i Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1238/2013 (SL L 325, 5.12.2013., str. 1.), uvodne izjave 245. – 247.

priljev velikog obujma subvencioniranog uvoza imao je upravo suprotan učinak na proizvođače izložene tim nepoštenim praksama. Komisija je u prethodnom ispitnom postupku ⁽⁸²⁾ utvrdila da je 2010. industrija Unije ostvarila 10 % dobiti u kontekstu sličnog postojećeg kapaciteta (6 983 MW 2010. i 6 467 MW tijekom RIPR-a). Zbog velikog uvoza kineskih subvencioniranih proizvoda profitabilnost industrije Unije znatno se smanjila, zbog čega u praksi nije mogla provesti nova ulaganja kako bi ostvarila ekonomiju razmjera. Zaštitnim učinkom mjera omogućilo se industriji Unije da se konsolidira i znatno smanji svoje troškove 2014. i tijekom RIPR-a te da se vrati na put ostvarivanja koristi od ekonomije razmjera. Nakon objave jedna je strana osporavala tu tvrdnju. Tvrdila je da su se ulaganja smanjila nakon uvođenja mjera i da stoga ekonomija razmjera nije bila moguća. Suprotno toj tvrdnji, ulaganja u module i ćelije zapravo su se povećala tijekom RIPR-a u odnosu na prethodne godine. Stoga je i ta tvrdnja odbijena.

- (625) U pogledu treće tvrdnje Komisija je utvrdila (vidjeti tablice 4.a i 4.b) da su prosječne uvozne cijene iz Kine bile nešto više za ćelije i nešto niže za module od odgovarajućih prosječnih uvoznih cijena iz trećih zemalja. Dok su za ćelije kineske uvozne cijene bile 4 % više od uvoznih cijena iz trećih zemalja, za module su bile 1 % niže. Posljedično je taj argument činjenično netočan te je, stoga, odbijen. Tvrdnja da su zbog uvoza iz trećih zemalja mjere neučinkovite razmatra se u uvodnim izjavama 735. i 736. u nastavku.
- (626) U pogledu četvrte tvrdnje ispitnim postupkom utvrđeno je da su za module prosječne uvozne cijene iz Kine stalno bile niže od prosječnih prodajnih cijena proizvođača iz Unije u EU-u. Na primjer, tijekom RIPR-a prosječna uvozna cijena iz Kine iznosila je 544 EUR/kW, ⁽⁸³⁾ dok je prosječna cijena u Uniji iznosila 593 EUR/kW. Posljedično je i ta tvrdnja činjenično netočna te je, stoga, odbijena. S obzirom na prethodno navedeno Komisija je zaključila da industrija Unije i dalje trpi materijalnu štetu u smislu članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe.
- (627) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je šteta prouzročena mjerama jer su se zbog njih povećali troškovi ćelija za proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani. Međutim, kako je navedeno u odjeljku 7.4.1. u nastavku, proizvođači modula imaju pristup jeftinim ćelijama iz trećih zemalja te se nisu suočili s manjkom opskrbe tim ćelijama. Stoga je taj argument odbijen.

6. INTERES UNIJE

6.1 Interes industrije Unije

- (628) U ovom se odjeljku razmatra interes proizvođača modula iz Unije. Interes proizvođača ćelija iz Unije analizira se u odjeljku 7. – djelomična privremena revizija.
- (629) Postoji više od 100 proizvođača modula koji su poznati Komisiji. Industriju Unije predstavlja udruženje EU ProSun, koje je podnositelj zahtjeva. EU ProSun predstavlja 31 proizvođača pločica, ćelija i modula iz Unije.
- (630) Nastavkom mjera omogućit će se industriji Unije da zadrži svoj povećani tržišni udjel u Uniji i da se oporavi od materijalne štete. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 540., tržišni udjel industrije Unije u Uniji povećao se s 25 % 2012. na 35 % tijekom RIPR-a. Kako je utvrđeno u odjeljku 4.6., s obzirom na prodajne cijene kineskih modula prema trećim zemljama i velike rezervne kapacitete u NRK-u u slučaju isteka mjera kineski moduli doći će u Uniju po cijenama koje su niže od najniže uvozne cijene i u većem obujmu. Stoga bi se nastavkom mjera industrija Unije zaštitila od intenzivnog i nepoštenog cjenovnog pritiska koji bi se inače izvršio kineskim uvozom.

⁽⁸²⁾ Vidjeti tablice 4.a i 10.a iz Uredbe (EU) br. 513/2013.

⁽⁸³⁾ Vrlo slična cijena utvrđena je i na temelju ponderirane prosječne izvozne cijene proizvođača izvoznika u uzorku u EU-u.

- (631) Ako se mjere ne produlje, velika ulaganja u istraživanje i razvoj te kapitalna ulaganja koja su izvršena u proizvodnju modula u Uniji mogla bi biti suvišna jer se ne mogu jednostavno iskoristiti u proizvodnji u drugim sektorima. U slučaju stečaja proizvođača modula iz Unije većina od 6 300 ljudi uključenih u proizvodnju modula izgubit će svoja radna mjesta. Ta je radna snaga većinom visokokvalificirana. Za razliku od toga, nastavkom mjera industrija Unije dobit će više vremena za potpuni oporavak od učinaka prethodnog subvencioniranja.
- (632) Nakon objave jedna je strana pozvala Komisiju da navede proizvođače ćelija i modula koji ne podupiru mjere. Komisija je pojasnila da se nijedna strana koja se smatra dijelom industrije Unije nije javila i protivila mjerama. Ista je strana od Komisije zatražila da s popisa 31 društva koje zastupa EU ProSun ukloni proizvođače pločica iz Unije. Komisija je pojasnila da je EU ProSun zastupao 29 proizvođača ćelija i modula iz Unije.
- (633) Nakon objave nekoliko se strana nije složilo da su mjere u interesu industrije Unije. Te se strane nisu slagale ni s tvrdnjom da se kineskim subvencioniranim proizvodima izvršava nepošten pritisak na cijene industrije Unije. Tvrdile su i da je Komisija slijedila cilj očuvanja tržišnog udjela industrije Unije te da štiti mali dio solarne industrije na štetu cijelog lanca vrijednosti u solarnom sektoru.
- (634) Komisija je podsjetila da je, u skladu s Osnovnom uredbom, cilj trgovinskih mjera braniti industriju Unije od materijalne štete prouzročene subvencioniranjem, pod uvjetom da je to u interesu Unije. U okviru ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera utvrđena je vjerojatnost subvencioniranja i nastavka štete u slučaju isteka mjera. Komisija je utvrdila i da se tržište Unije za solarne module smanjilo zbog nekoliko razloga koji nisu povezani s uvođenjem mjera, kako je zaključeno u uvodnoj izjavi 681. Stoga je povećanje tržišnog udjela industrije Unije ključni pokazatelj učinkovitosti mjera.
- (635) Stoga je Komisija zaključila da je nastavak mjera za module očito u interesu industrije Unije.

6.2 Interes nepovezanih uvoznika te industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca

6.2.1 Uvodne napomene

- (636) Znatno broj društava na početku i na kraju proizvodnog lanca iz Unije pojedinačno su ili preko svojih udruženja pozvala na prekid mjera radi interesa Unije. Tvrdile su da mjere imaju nepredviđene, negativne posljedice za veliku većinu radnih mjesta u europskom solarnom sektoru. Navela su da zbog mjera raste cijena solarnih instalacija, čime se smanjuje potražnja, uz sve negativne posljedice na zapošljavanje na kraju i na početku proizvodnog lanca. Uz to, tvrde da mjere negativno utječu i na šire ciljeve politike u pogledu klimatskih promjena i promicanja obnovljivih izvora energije. Istaknuli su i promijenjene okolnosti nakon donošenja konačnih mjera u prosincu 2013., a posebno prelazak s programa potpore po fiksnim cijenama (npr. poticajne cijene i poticajne premije) na nadmetanja, postizanje pariteta mreže za solarnu energiju u određenim regijama Unije ili za određene skupine kupaca te ratificiranje u Uniji Pariškog sporazuma UNFCCC-a o ograničenju klimatskih promjena u listopadu 2016. Konačno, neke strane tvrdile su da proizvodnja modula u Uniji nije dovoljna za pokrivanje potražnje u Uniji, da su mjere postale neučinkovite zbog povećanja izvoza iz trećih zemalja i da su mjere uglavnom koristile izvoznici iz trećih zemalja.

6.2.2 Nepovezani uvoznici

- (637) Dva nepovezana uvoznika modula javila su se i dostavila odgovore na upitnik koji su kasnije provjereni kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 30. Ti su nepovezani uvoznici poslali i nekoliko dodatnih podnesaka u kojima su iznijeli svoja stajališta zašto bi mjere trebalo prekinuti. Uvoznici solarnih ploča bilježe nisku profitabilnost. Dostavili su i popis drugih uvoznika i trgovaca na veliko koji su nakon uvođenja obveze evidentiranja kineskih solarnih modula u ožujku 2013. otišli u stečaj ili su znatno smanjili broj svojih zaposlenika. Neka od tih društava uputila su na uvođenje mjera za kineske solarne module kao glavni razlog za svoj stečaj, npr. Gehrlicher. Nepovezani uvoznici tvrde da se zbog mjera povećala cijena solarne energije i smanjila potražnja.

- (638) Nepovezani uvoznici naveli su i da su se zbog preuzete obveze u pogledu najniže uvozne cijene našli u nepovoljnom položaju, kao i druga društva na kraju proizvodnog lanca, koja djeluju na međunarodnim tržištima, kao što su društva za inženjering, nabavu i izgradnju, jer se time ograničava njihova mogućnost kupnje modula od vodećih kineskih proizvođača prve razine. U skladu s preuzetom obvezom nije dopuštena istovremena prodaja proizvoda iz ispitnog postupka u Uniji i izvan Unije. Stoga kineski izvoznici ne mogu isporučivati module nepovezanim uvoznicima koji posluju i na tržištima izvan Unije (npr. u Švicarskoj ili SAD-u) ako su dio veleprodajnog portfelja nepovezanih uvoznika unutar Unije. Tvrdi se da je to znatna prepreka sudjelovanju tih društava kao trgovaca na veliko i nositelja projekata na globalnom rastućem fotonaponskom tržištu.
- (639) Nepovezani uvoznici tvrdili su i da se mjerama u njihovu trenutačnom obliku stvaraju znatan dodatni poslovni rizik i administrativno opterećenje. Smatraju da se dodatnim administrativnim koracima, kao što su izdavanje potvrde Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda („CCCME”) i detaljne provjere carinskih tijela Unije, produljuje ukupno vrijeme od narudžbe do dostave sa 7 na 11 tjedana.
- (640) Komisija je utvrdila da je čak i nakon uvođenja mjera tržišni udjel kineskih modula na tržištu Unije ostao relativno visok. Iako se tržišni udjel kineskih modula u Uniji smanjio sa 66 % 2012., još je uvijek ostao na visokoj razini od 41 % tijekom RIPR-a. Stoga je Kina ostala najveći prodavatelj modula u Uniji, veći od industrije Unije koja je tijekom RIPR-a držala tržišni udjel od 35 %. Uz to, nezavisni uvoznici mogli su solarne module nabavljati iz trećih zemalja. Uvoznici koji surađuju zamijenili su, barem djelomično, kineske module modulima iz trećih zemalja. Uvoznici koji surađuju, a koji djeluju kao trgovci na veliko i integratori sustava⁽⁸⁴⁾, prodavali su i module industrije Unije; stoga su ostvarili koristi od povećanja tržišnog udjela uvoza iz ostatka svijeta i povećanja tržišnog udjela industrije Unije. Stoga se slabiji rezultati uvoznika koji surađuju djelomično moraju pripisati padu potražnje u Uniji nakon ciklusa rasta i pada kroz koji je solarna industrija Unije prošla, kako je detaljnije razmatrano u odjeljku 6.3.2. u nastavku.
- (641) Zabrana istovremene prodaje uvedena je kako bi se izbjegle kompenzacije kojima bi se mogla narušiti preuzeta obveza. Dodatni administrativni koraci za kineski uvoz uvedeni su kako bi se poboljšalo praćenje mjera i izbjegao svaki oblik izbjegavanja mjera kojim bi se mogla narušiti preuzeta obveza.
- (642) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije uzela u obzir interes uvoznika. Smatraju da su se mjerama povećale kupovne cijene solarnih proizvoda. Stoga su se uvoznici suočili sa smanjenom potražnjom.
- (643) Komisija je primijetila da je ključni cilj mjera ponovno uspostaviti neštetnu cijenu proizvoda za koji je utvrđeno da je subvencioniran. To, logično, uključuje određeno povećanje cijene subvencioniranog proizvoda. Kineski subvencionirani proizvodi imali su vrlo velik tržišni udjel u Uniji prije uvođenja mjera. Njihov tržišni udjel smanjio se nakon uvođenja mjera. Međutim, kako je detaljno opisano u odjeljku 6.3, Komisija je utvrdila da je to povećanje cijena prouzročeno povratkom na neštetnu razinu cijena samo u ograničenoj mjeri utjecalo na ukupnu potražnju u Uniji. Stoga je Komisija zaključila da su nepovezani uvoznici pretrpjeli samo neznatnu štetu zbog smanjenja potražnje prouzročenog mjerama.

6.2.3 Industrija na kraju proizvodnog lanca

- (644) Više od 140 društava na kraju proizvodnog lanca prijavilo se kao zainteresirana strana. Društva na kraju proizvodnog lanca ugrađivači su solarnih ploča; društva za inženjering, nabavu i izgradnju, društva za upravljanje i održavanje te društva za financiranje projekata. Iako se većina društava samo prijavila kao zainteresirana strana, bez daljnje suradnje, oko 30 društava dostavilo je detaljnije obrazložene podneske u kojima se protive mjerama. Tri društva za inženjering, nabavu i izgradnju dostavila su odgovor na upitnik. Uz to, više od 400 društava na kraju proizvodnog lanca iz svih država članica potpisalo je otvoreni poziv za prekid mjera.

⁽⁸⁴⁾ Integratori sustava društva su koja spajaju elemente solarnog sustava, kao što su moduli i inverteri te ih postavljaju, skladište i prodaju u kompletu krajnjim korisnicima.

- (645) Više od 30 paneuropskih i nacionalnih udruga koje predstavljaju društva iz solarnog sektora poslalo je pisma u kojima se protive mjerama. Među njima je bila i Europska udruga električnih izvođača (AIE) koja je tvrdila da zastupa interese ugrađivača iz Unije na europskoj razini. Najaktivnije udruge bile su SPE i SAFE. SAFE je ad hoc udruženje 50 njemačkih društava, dok SPE tvrdi da je najveće udruženje industrije solarne energije u Europi s više od 100 europskih članova, od kojih više od 80 podupire njegov stav u pogledu prekida mjera za solarne module i ćelije.
- (646) EU ProSun istaknuo je da je nekoliko velikih nacionalnih udruženja industrije solarne energije ostalo neutralno prema mjerama, iako su neki od njih članovi SPE-a. To posebno vrijedi za Bundesverband Solarwirtschaft (BSW), Njemačka (najveće europsko udruženje industrije solarne energije); British Photovoltaic Association (BPVA); Syndicat des Energies Renouvelables (SER), Francuska; i ANIE Rinnovabili (odjel za obnovljive izvore energije udruženja Confindustria), Italija. Uz to, EU ProSun tvrdi i da ga podržava 150 europskih ugrađivača. Međutim, nijedan ugrađivač nije se otvoreno javio i podržao mjere. Europska konfederacija sindikata i europski sindikat IndustriALL poslali su zajedničko pismo u kojem podržavaju mjere. Njemačko udruženje potrošača energije (Bund der Energieverbraucher) poslalo je pismo u kojem podržava mjere na razini u kojoj se odražava smanjenje troškova koje proizlazi iz tehnološkog razvoja.
- (647) Nakon objave EU ProSun osporavao je izjavu da se nijedan ugrađivač nije otvoreno javio i podržao mjere. EU ProSun uputio je na pismo 150 ugrađivača koji podržavaju mjere te pismo dvaju članova Odbora ovlaštenih poslovnih partnera (Fachpartnerbeirat) društva SolarWorld AG; oba pisma poslana su u listopadu 2016. Komisija je napomenula da je 150 ugrađivača zatražilo anonimnost; stoga je Komisija i dalje smatrala da se nisu otvoreno javili i podržali mjere. Komisija je napomenula i da je Fachpartnerbeirat društva SolarWorld AG tvrdio da zastupa više od 800 ugrađivača, ali nazivi tih ugrađivača nisu dostavljeni. Međutim, Komisija je potvrdila da su se dva ugrađivača koja su potpisala otvoreno pismo u ime odbora Fachpartnerbeirat društva SolarWorld AF otvoreno javila i podržala mjere.
- (648) Strane koje se protive mjerama radi interesa Unije tvrdile su da društva na kraju proizvodnog lanca čine više od 80 % radnih mjesta i dodane vrijednosti u europskom lancu vrijednosti industrije solarne energije. Istaknule su znatno veći broj radnih mjesta koja otvaraju u usporedbi s proizvođačima ćelija i modula u Uniji. SPE je predstavio izvješće koje je izradio Ernst & Young, a u kojem se navodi da sektor na kraju proizvodnog lanca zapošljava više od 110 000 ljudi. Međutim, u izvješću nije objašnjena metodologija izračuna tako velikog broja zaposlenika. Druga strana navela je da sektor na kraju proizvodnog lanca zapošljava oko 65 000 ljudi, na temelju pretpostavke od oko 7 ekvivalenta punog radnog vremena (EPRV)/MW/godišnje. Međutim, ni ta strana nije potkrijepila svoje pretpostavke.
- (649) Na temelju analize nekih reprezentativnih projekata u području instalacija na tlu te u komercijalnom i rezidencijalnom sektoru, Komisija je utvrdila da broj radnih mjesta uključenih u sektor na kraju proizvodnog lanca ne premašuje 50 000 ljudi. Taj se podatak temelji na pretpostavci da je za ukupnu instalaciju (ukupna instalacija uključuje razvoj projekta i lokacije, distribuciju, logistiku, konkretnu instalaciju i troškove svih tih aktivnosti) potrebno u prosjeku 5,2 EPRV/MW/godišnje⁽⁸⁵⁾, dok je za upravljanje i održavanje potrebno otprilike 0,08 EPRV/MW/godišnje. Unatoč tome, s obzirom na to da u proizvodnji ćelija i modula postoji oko 8 000 radnih mjesta točna je tvrdnja da je u sektoru na kraju proizvodnog lanca otvoreno znatno više radnih mjesta nego u proizvodnji ćelija i modula.
- (650) Komisija je u ispitnom postupku utvrdila i da većina radnih mjesta u solarnom sektoru na kraju proizvodnog lanca uključuje instalaciju modula na krovovima u rezidencijalnom i komercijalnom sektoru te njihovo postavljanje na tlu. Za te poslove obično nije potrebno znatno kapitalno ulaganje koje je specifično za solarnu instalaciju – mnogi alati i strojevi kao što su dizalice, strojevi za kopanje, bušilice itd. mogu se upotrijebiti i u drugim građevinskim radovima. Iako su neki ugrađivači usmjereni isključivo na solarni sektor te mogu izvršiti zadaće vrlo visoke dodane vrijednosti, brojni ugrađivači obavljaju i druge poslove u građevinskom ili energetske sektoru ili se mogu lako prebaciti na te sektore, bez velikog utjecaja na njihove prihode. Jedna je zainteresirana

⁽⁸⁵⁾ Smatra se da godišnji EPRV uključuje 1 680 sati rada. Prosječni godišnji EPRV/MW ovisi o broju dovršenih projekata svake godine u tri ključna segmenta, i to krovnim instalacijama u rezidencijalnom sektoru, krovnim instalacijama u komercijalnom sektoru i instalacijama na tlu. Za ukupnu instalaciju (uključujući razvoj projekta i lokacije, distribuciju, logistiku, konkretnu instalaciju i troškove svih tih aktivnosti) Komisija pretpostavlja 8,6 FTE/MW za rezidencijalne projekte, 3,7 EPRV/MW za komercijalne projekte i 4 EPRV/MW za projekte koji uključuju instalacije na tlu.

strana navela da su se mnogi ugrađivači nedavno prebacili na građevinski sektor zbog malih marži u solarnim instalacijama i povećanja marži u izgradnji građevina u Njemačkoj. Stoga opstanak ili gospodarska dobrobit brojnih ugrađivača ne ovisi samo o solarnom sektoru.

- (651) To je djelomično točno za većinu društava za inženjering, nabavu i izgradnju koja su se javila u ispitnom postupku. Većina njih uključena je i u razvoj drugih obnovljivih izvora energije ili su velika građevinska društva koja razvijaju projekte u općem građevinskom sektoru. Utjecaj mjera na prihode i zapošljavanje u društvima na kraju proizvodnog lanca ovisi o utjecaju mjera na potražnju, što se razmatra u odjeljku 6.3. u nastavku.
- (652) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo Komisijino razmatranje da se u izvješću društva E&Y ne objašnjava metodologija njegova izračuna zaposlenosti u solarnom sektoru na kraju proizvodnog lanca. Solar Power Europe dostavio je neke dodatne podatke o metodologiji. Čak i nakon što su dostavljeni dodatni podatci, Komisija je smatrala da je metodologija još uvijek nejasna; konkretno, ni u izvješću ni u dodatnim podatcima ne navodi se koliko je ljudi zaposleno na instalaciji reprezentativnog solarnog projekta u svakom ključnom segmentu.
- (653) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da je Komisija podcijenila broj radnih mjesta uključenih u sektor na kraju proizvodnog lanca u Uniji. Te su strane dostavile dodatna izvješća u kojima se broj radnih mjesta u Uniji 2014. procjenjuje na 120 250 ⁽⁸⁶⁾ prema „Euroserveru” te na 31 600 u Njemačkoj prema institucijama GWS/DIW/DLR 2015. ⁽⁸⁷⁾
- (654) Komisija je primijetila da je u izvješću institucija GWS/DIW/DLR obuhvaćena ukupna zaposlenost u cijelom lancu vrijednosti u solarnom sektoru. Stoga 31 600 radnih mjesta navedenih u tom izvješću uključuje i sektor na početku proizvodnog lanca te proizvodnju čelija i modula. Smatra se da je u njemačkom sektoru na početku proizvodnog lanca zaposleno nekoliko tisuća ljudi – sam Wacker tvrdio je da osigurava oko 3 000 radnih mjesta. Proizvođači opreme za proizvodnju solarne energije i drugih elemenata postrojenja također su tvrdili da zapošljavaju nekoliko tisuća ljudi. Prodaja u Uniji samo djelomično utječe na ta radna mjesta jer društva na početku proizvodnog lanca većinu svoje proizvodnje izvoze izvan Unije.
- (655) Uz to, navodi se da je oko 10 000 ljudi zaposleno na aktivnostima upravljanja i održavanja. U izvješću se ne navodi definicija upravljanja i održavanja. Komisija je pretpostavila da se upravljanje i održavanje odnosi na sve aktivnosti koje su nužne za osiguranje neometanog rada postojećih solarnih pogona, kao što su čišćenje ploča, popravci, vođenje otpremnih centara itd. Ta se radna mjesta računaju na temelju postojećeg kumulativnog solarnog kapaciteta koji u Njemačkoj iznosi gotovo 40 GW ⁽⁸⁸⁾. Stoga na već postojećih 10 000 radnih mjesta u upravljanju i održavanju mjere koje će se uvesti mogu utjecati samo u dijelu u kojem se njima sprječava zamjena starih instalacija. Međutim, na temelju prosječnog vijeka trajanja od dvadeset godina i relativno nedavnog datuma postavljanja većine instalacija na ta bi se radna mjesta utjecalo samo kad bi mjere ostale na snazi dulje od razdoblja predloženog u ovoj Uredbi. Stoga je broj ljudi zaposlenih u sektoru na kraju proizvodnog lanca u Njemačkoj na koje bi mjere mogle utjecati bitno manji od 31 600 ljudi.
- (656) Ni u izvješću Euroservera ne razlikuju se radna mjesta na početku proizvodnog lanca, na kraju proizvodnog lanca i u proizvodnji. Uz to, podatci o zaposlenosti u solarnom sektoru u Njemačkoj navedeni u tom izvješću isti su kao u studiji institucija GWS, DIW i DLR za 2014. Stoga je Komisija smatrala da je broj ljudi zaposlenih u sektoru na kraju proizvodnog lanca u Uniji na koje bi mjere navodno mogle utjecati znatno manji od 120 250.
- (657) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s Komisijinim nalazom da je lakše radna mjesta prebaciti s instalacije modula na opći građevinski sektor nego s proizvodnje modula na druge sektore. Međutim, nijedna strana nije dostavila precizne podatke o tome koliki udio poslova u instalaciji ploča obavljaju društva za opće građevinske poslove (tj. radove na temeljima i uređenje krajobraza za instalacije na tlu te pojačanju strukture krova za instalacije na krovu).

⁽⁸⁶⁾ Euroserver: The state of renewable energy in Europe 2015., str. 128.

⁽⁸⁷⁾ GWS, DIW, DLR et.al: Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz, str. 8.

⁽⁸⁸⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 16.

- (658) Komisija se već složila da je znatno veći broj ljudi zaposlen u sektoru na kraju proizvodnog lanca nego u proizvodnji modula. Primijetila je i da su za mnoge poslove u sektoru na kraju proizvodnog lanca potrebne posebne vještine zbog kojih ih je teško prebaciti na druge sektore. Međutim, zaključila je i da je utjecaj mjera na potražnju ključni čimbenik koji utječe na radna mjesta u industriji na kraju proizvodnog lanca. U tom pogledu apsolutni broj zaposlenika i pitanje je li se teško prebaciti na druge sektore ili ne postaju nevažni. Kako je opširno razmotreno u odjeljku 6.3., Komisija je utvrdila da su mjere imale samo ograničen utjecaj na potražnju za solarnim modulima te, stoga, i ograničen utjecaj na zaposlenost na kraju proizvodnog lanca.

6.2.4 Industrija na početku proizvodnog lanca

- (659) Subjekti koji su na početku proizvodnog lanca proizvode sirovine, kao što su polisilicij i pločice; opremu za proizvodnju ćelija i modula te ostale elemente sustava, kao što su inverteri, skladištenje, montaža itd. S jedne strane, Solar World, koji je i najveći proizvođač pločica u Uniji, podržava mjere. Uz to, još se jedan proizvođač pločica iz Unije javio i podržao mjere. S druge strane, mjerama se protivilo osam drugih društava iz Unije s početku proizvodnog lanca koja su se javila. Međutim, većina tih subjekata na početku proizvodnog lanca javila se u kasnijoj fazi i nije dostavila odgovor na upitnik. Samo je proizvođač polisilicija – Wacker Chemie AG („Wacker“) dostavio odgovor na upitnik te je provjeren kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 30.
- (660) Subjekti na početku proizvodnog lanca koji su pozvali na prekid mjera ponovili su argument da se mjerama smanjuje potražnja zbog viših cijena, čime se negativno utječe na cijeli lanac vrijednosti solarnog sektora. Nekoliko društava tvrdilo je da zbog smanjene potražnje bilježe smanjenje prometa, dobiti, gubitak radnih mjesta i nedostatne resurse za ulaganje u istraživanje i razvoj. Međutim, s obzirom na to da su svoje podneske kasno dostavili i da nisu odgovorili na upitnike, njihova se situacija nije mogla provjeriti. Komisija je procijenila da industrija na početku proizvodnog lanca može zapošljavati nekoliko tisuća ljudi.
- (661) Provjereni proizvođač polisilicija osigurava više od 2 000 izravnih radnih mjesta i oko 1 000 neizravnih radnih mjesta u Uniji. Ima i veliki izravni proračun za istraživanje i razvoj koji prelazi 17 milijuna EUR za proizvodnju sirovina u solarnoj industriji. Iako su promet i broj radnih mjesta društva Wacker ostali stabilni tijekom razdoblja ispitnog postupka, ono se snažno protivilo mjerama tvrdeći da se njima negativno utječe na trgovinske odnose s NRK-om. NRK je daleko najveći proizvođač solarnih pločica i ćelija; stoga promet i nekoliko tisuća radnih mjesta tog proizvođača polisilicija ovisi o neograničenom pristupu kineskom tržištu, koji se smanjuje. Wacker i nekoliko drugih strana tvrdili su da se zaštitom neučinkovite industrije, odnosno proizvodnje solarnih ćelija i modula, mjerama prouzročila ozbiljna šteta za industrije u kojima Europa još uvijek ima konkurentsku prednost.
- (662) Udruženje njemačkih proizvođača opreme (VDMA) poslalo je pismo u kojem je zatražilo preispitivanje razine najniže uvozne cijene, upućujući na činjenicu da se troškovi proizvodnje u solarnom sektoru stalno smanjuju. VDMA je naveo da su proizvođači solarnih ćelija i modula pratili povijesnu krivulju učenja u solarnom sektoru od 21 %. VDMA je tvrdio i da su njemački proizvođači fotonaponske opreme ključni kako bi se omogućilo to smanjenje troškova. Procijenjeno je da proizvođači opreme zapošljavaju nekoliko tisuća ljudi i da daju ključan doprinos istraživanju i razvoju u solarnom sektoru.
- (663) Nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije primjereno uzela u obzir interese subjekata na početku proizvodnog lanca u odnosu na interes industrije Unije. Komisija je ponovila da je samo jedan subjekt s početka proizvodnog lanca, Wacker, poslao potpun odgovor na upitnik koji se mogao provjeriti. Interesi tog društva uzeti su u obzir u analizi, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 661. Nekoliko drugih subjekata s početku proizvodnog lanca javilo se tek jako kasno s kratkim podnescima. Komisija nije mogla primjereno provjeriti utjecaj mjera na druge subjekte na početku proizvodnog lanca. U svakom slučaju, Komisija je utvrdila da su mjere imale samo ograničen utjecaj na potražnju za solarnim modulima te, stoga, i na prodaju u Uniji i profitabilnost drugih subjekata na početku proizvodnog lanca.

6.2.5 Zaključak o interesu nepovezanih uvoznika te industrija na kraju i na početku proizvodnog lanca

- (664) Komisija je priznala osnovnu pretpostavku nepovezanih uvoznika te industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca da bi istek mjera mogao biti koristan za promet i broj radnih mjesta u tim industrijama. Stoga se može zaključiti da produljenje mjera nije u njihovu interesu. Međutim, istodobno je Komisija utvrdila da su u većini podnesaka društava koja se protive mjerama utjecaj mjera i vjerojatni učinak njihova prekida na te gospodarske subjekte i nove instalacije u Uniji pretjerani, kako je detaljno analizirano u odjeljku 6.3. u nastavku. U pogledu navodnog administrativnog opterećenja koje proizlazi iz preuzete obveze mogla bi se pokrenuti privremena revizija oblika mjera kako bi se bolje zaštitili interesi nepovezanih uvoznika i subjekata na kraju proizvodnog lanca.
- (665) Nekoliko strana tvrdilo je da Komisija nije uzela u obzir interes potrošača. Komisija je smatrala da se njihov interes u smanjenju cijena preklapa s interesima korisnika na kraju proizvodnog lanca koji su procijenjeni u odjeljku 6.2.3. Komisija stoga nije provela zasebnu analizu za potrošače.
- (666) Nakon objave SAFE je dostavio detaljniji podnesak u kojem je analizirao utjecaj mjera na njemačke potrošače električne energije. U SAFE-ovoj studiji zaključeno je da bi se ukidanjem mjera njemačkim potrošačima električne energije moglo uštedjeti oko 570 milijuna EUR godišnje, uz pretpostavku da bi se moduli mogli kupiti po 0,40 – 0,45 EUR/W i da bi se postigao godišnji cilj od 2 500 MW. Uz to, Wacker je tvrdio da bi se prekidom mjera potrošačima uštedjela 1 milijarda EUR godišnje. Taj je podatak izračunan usporedbom razlike između najniže uvozne cijene i pretpostavljene cijene solarnih modula od 0,42 EUR/W u prošlosti i očekivane cijene od 0,32 EUR/W 2017.
- (667) Komisija je utvrdila da se prethodno navedeni izračuni temelje na prejednostavnim pretpostavkama. Prvo, najniža uvozna cijena ima mehanizam prilagodbe. Stoga za većinu razmatranog razdoblja razlika između najniže uvozne cijene i prosječne globalne kupovne cijene modula nije tako velika. Veća razlika između tih dviju cijena postojala je samo 2016. Ta je razlika barem djelomično uklonjena najnovijom prilagodbom najniže uvozne cijene koje je stupila na snagu početkom 2017. Kako bi se izbjegla prevelika razlika između najniže uvozne cijene i globalne kupovne cijene modula u budućnosti i dodatno smanjio utjecaj mjera na potrošače, Komisija planira pokrenuti privremenu reviziju oblika i razine najniže uvozne cijene. Potrebno je napomenuti da u okviru ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera nije moguće izmijeniti razinu mjera jer je za to potrebna privremena revizija.
- (668) Drugo, cijene koje su strane upotrijebile u svojim izračunima odnose se na module od polikristalnog silicija niže kvalitete. Ipak, veliki dio modula koji se prodaju u Uniji visokoučinkoviti su moduli od polikristalnog i monokristalnog silicija. Njihove su cijene znatno više i stoga je razlika između najniže uvozne cijene, koja se bez razlike primjenjuje na sve module, i stvarne kupovne cijene čak i manja.
- (669) Stoga je Komisija smatrala da mjere imaju samo vrlo ograničen utjecaj na troškove potrošača i primjenu solarnih sustava.
- (670) Nekoliko je strana tvrdilo i da godišnji ciljevi primjene solarnih sustava u Njemačkoj nisu postignuti zbog najniže uvozne cijene kojom je povećana cijena modula. Komisija se nije složila s tom jednostavnom uzročno-posljedičnom vezom. Razlika između najniže uvozne cijene i prosječne prodajne cijene bila je niža nego što su strane pretpostavile te se mjerama nije znatno utjecalo na potražnju. U skladu s tim, Komisija je zaključila i da najniža uvozna cijena nije imala znatan utjecaj na nepostizanje ciljeva primjene solarnih sustava.

6.3 Utjecaj mjera na potražnju za solarnim instalacijama

6.3.1 Uvodne napomene

- (671) Gotovo sve strane koje su se javile i protivile mjerama tvrdile su da se mjerama povećava cijena novih solarnih instalacija i smanjuje potražnja za solarnim modulima, zbog čega je solarna energija kupcima skuplja. Iako su

neki priznali da je smanjenje solarnih instalacija u Uniji posljedica i izmjena i, u određenim državama članicama, obustave ili prekida programa potpora, smatrali su da su mjere dovele do umjetno visokih cijena te dodatno usporile primjenu solarnih sustava. Tvrdili su da se nedavnim promjenama politike, kao što je uvođenje natječaja za nove solarne instalacije, pogoršala šteta prouzročena višim cijenama modula zbog mjera na snazi. Smatraju da bi se prekidom mjera omogućila smanjenja troškova za solarnu energiju u Uniji, čime bi se pogodovalo krajnjim kupcima i potakla potražnja za solarnim pločama te smanjili troškovi osiguranja čiste energije u cjelini.

(672) Komisija je utvrdila tri segmenta na solarnom tržištu Unije:

- veliki (eng. utility-scale) solarni sustavi (ili parkovi), koji se obično postavljaju na tlu, imaju instalirani kapacitet koji prelazi 1 MW te su obično spojeni na prienosnu mrežu visokog napona u koju isporučuju električnu energiju koju proizvode;
- komercijalni solarni sustavi (ili instalacije) koji se obično postavljaju na krov korisnikove građevine. Korisnik je poslovni subjekt (na primjer, supermarket ili skladište) te se sustav spaja na distribucijsku mrežu niskog napona. Komercijalne instalacije mogu se upotrijebiti za vlastitu potrošnju ili za isporuku električne energije u mrežu;
- rezidencijalni solarni sustavi (ili instalacije) koji se obično postavljaju na krovove privatnih kuća i imaju kapacitet koji obično ne prelazi 10 kW. Rezidencijalne instalacije obično su spojene na distribucijsku mrežu niskog napona i mogu se upotrebljavati za vlastitu potrošnju ili za isporuku električne energije u mrežu.

(673) Komisija je smatrala da je tijekom RIPR-a i prethodnih godina potražnja u sva tri sektora bila potaknuta programima potpore, kako je utvrđeno u odjeljku 6.3.2. u nastavku. Komisija je smatrala i da su se na kraju RIPR-a i 2016. dogodile važne promjene te da se potražnja za tim trima segmentima u sve većoj mjeri počela temeljiti na odvojenim čimbenicima. Potražnja za velikim solarnim parkovima sve je više potaknuta nadmetanjima, kako je utvrđeno u odjeljku 6.3.3., i, vjerojatno, u vrlo maloj mjeri paritetom mreže. Potražnja za komercijalnim i rezidencijalnim instalacijama u sve je većoj mjeri potaknuta postizanjem pariteta mreže na maloprodajnoj razini, s porezima i bez njih, kako je utvrđeno u odjeljku 6.3.4.

6.3.2 Utjecaj izmjena i, u određenim državama članicama, obustave ili prekida programa potpora

(674) Strane koje su se protivile mjerama tvrdile su da zbog najniže uvozne cijene solarni proizvodi nisu mogli slijediti troškovnu krivulju učenja, dok je razina državne potpore bila prilagođena toj krivulji učenja. Smatraju da je ta neusklađenost između smanjenja državne potpore i stagnacije cijena dovela do pada potražnje za solarnim pločama u Uniji. Smatraju i da se nije ostvarilo Komisijino očekivanje izraženo u početnom ispitnom postupku da će se programi potpora s vremenom prilagoditi u skladu s razvojem cijena projekata⁽⁸⁹⁾. Stoga su sva društva na početku i na kraju proizvodnog lanca pretrpjela veliku štetu zbog smanjenja tržišta Unije. Naveli su da je taj nalaz, među ostalim, potvrđen u studiji njemačkog Ministarstva gospodarstva i energije („BMWⁱ“)⁽⁹⁰⁾.

(675) Te su strane tvrdile da je, iako je najniža uvozna cijena od 2013. ostala prilično stabilna, solarna industrija nastavila postizati krivulju učenja od 21 %⁽⁹¹⁾. Ta krivulja učenja znači da se nakon svakog udvostručenja kumulativnog instaliranog solarnog kapaciteta trošak proizvodnje smanjuje za 21 %. Kumulativni globalni solarni kapacitet 2013. iznosio je oko 130 GW, dok se očekuje da će do kraja 2016. dosegnuti 290 GW. To znači da se do sada udvostručio i da se predviđeni trošak proizvodnje smanjio za 21 %. Navele su da je u jednom trenutku 2016. najniža uvozna cijena bila 30 % viša od ugovorne prodajne cijene u svijetu, kako su izvjestili PV Insights i drugi izvori. To, prema njihovoj mišljenju, znači da europski kupac u praksi nije mogao ostvariti korist od smanjenja troška proizvodnje u svijetu.

⁽⁸⁹⁾ Provedbena uredba (EU) br. 1238/2013, uvodna izjava 394.

⁽⁹⁰⁾ Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, 2014., str. 7.

⁽⁹¹⁾ Krivulja učenja od 21 % za 2015. potvrđena je u izdanju plana International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITRPV): Results 2015.

- (676) S obzirom na prethodne argumente Komisija je potvrdila da solarna industrija ima strmu krivulju učenja i da se trošak proizvodnje solarnih proizvoda smanjuje. Zbog tog je razloga preuzet obvezi/najnižoj uvoznoj cijeni dodan mehanizam prilagodbe koji se temelji na cijenama agencije za ispitivanje tržišta Bloomberg. Cijene na konkurentnom tržištu trebale bi odražavati smanjenje troška proizvodnje. Unatoč tome, indeks cijena koji je Komisija upotrebljavala promijenio se tek neznatno. Time se postavlja pitanje – koje Komisija nije analizirala u ovom ispitnom postupku – je li indeks agencije Bloomberg i dalje primjeren za prikaz kretanja cijene na svjetskom tržištu. Budući da je ovo revizija zbog predstojećeg isteka mjera, kojom se ne može promijeniti razina ili oblik mjera, nije bilo potrebno dalje razmatrati to pitanje.
- (677) Ako zainteresirane strane smatraju da postoji način na koji se krivulja učenja solarne industrije i nastalo kretanje cijene na svjetskom tržištu mogu bolje prikazati, na njihov se zahtjev može pokrenuti privremena revizija. Na temelju analize navedene studije BMWi-ja Komisija je utvrdila da je glavni razlog zbog kojeg 2014. u Njemačkoj nije ostvaren cilj od 2 500 MW novih instalacija bilo stalno smanjenje stopa naknade u kombinaciji sa stagnacijom cijena instalacija. U toj se studiji istaknulo da cijene na solarnom tržištu nisu nužno odražavale troškove proizvodnje solarnih proizvoda, nego da su rezultat znatnih prekomjernih kapaciteta u svijetu. Komisija je utvrdila da veleprodajne solarne cijene nisu stagnirale samo u Uniji, nego i u cijelom svijetu. Zapravo su se globalne cijene solarnih modula izražene u EUR čak i povećale u drugoj polovini 2014., kako je izvijestilo nekoliko agencija za istraživanje tržišta, kao što su PV Insights ⁽⁹²⁾ i BNEF ⁽⁹³⁾.
- (678) Komisija je utvrdila i da su programi potpora u određenim državama članicama bili na visokoj razini u godinama prije uvođenja mjera jer su prilagođeni razini cijena Unije i cijena iz drugih trećih zemalja, kao što su Japan, Tajvan ili Sjedinjene Američke Države. Neki sustavi potpora nisu osmišljeni tako da se mogu nositi s velikim priljevom modula iz Kine po subvencioniranim cijenama. Taj je priljev doveo do povećanja broja instalacija u godinama prije uvođenja mjera. Vrhunac broja solarnih instalacija bio je 2011. te su u to vrijeme ciljevi primjene solarnih sustava u određenim državama članicama bili znatno premašeni. U Komisijinu Izvješću o napretku u području obnovljive energije iz lipnja 2015. navodi se da je na tehnološkoj razini fotonaponska (tj. solarna) energija već 2013. dostigla razinu primjene prvotno planiranu za 2020. ⁽⁹⁴⁾ U određenim državama članicama to je dovelo do neočekivanog financijskog pritiska na sustave potpora. Politika je izmijenjena tako da je smanjena razina potpore ili je čak obustavljen i/ili izmijenjen program potpore. Te su promjene bile potrebne i za već postavljene instalacije za koje bi potpora inače dovela do prekomjerne naknade ulagateljima ⁽⁹⁵⁾.
- (679) Razvoj tržišta solarne energije u Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju 2014. – 2016. još je jedan dokaz da je razina programa potpora bila glavni pokretač potražnje u Uniji. Dok god su bile dostupne visoke poticajne cijene, tržište je raslo, čak i uz uspostavljene mjere za zaštitu trgovine. Nakon što su poticajne cijene prekinute početkom 2016., obujam novih instalacija naglo se smanjio. To je potvrđeno i u izvješću SPE-a Global Outlook: U Ujedinjenoj Kraljevini, koja se kasno priključila europskom solarnom tržištu, nedavni rast isto je tako prije svega bio potaknut poticajima za velike sustave koji su završili u ožujku 2016. ⁽⁹⁶⁾
- (680) Dok se u većini izvješća agencija za istraživanje tržišta uglavnom upućuje na smanjenje programa potpora i regulatornu neizvjesnost kao glavne razloge stagnacije potražnje za solarnom energijom u Uniji, u njima se rijetko upućuje na mjere. U izvješćima Global Market Outlook udruženja Solar Power Europe isto se tako upućuje na smanjene poticaje i neizvjesnosti u pogledu razvoja tržišta te smanjenja programa potpora za postojeće instalacije kako bi se izbjegla prekomjerna naknada kao glavni uzrok smanjenja europskih tržišta solarne energije. Na primjer, u pogledu situacije u Njemačkoj u izvješću SPE-a Global Outlook za 2015. navodi se sljedeće: „Njemačka je kao druga 2014. instalirala manje od 2 GW (1,9 GW), što je niže od službenog cilja od 2,5 GW. Predvodnik u fotonaponskom sektoru u svijetu [tj. Njemačka] bio je prisiljen smanjiti troškove sustava potpora, pri čemu su novi propisi doveli do smanjenja tržišta od 75 % tijekom dvije godine (sa 7,6 GW na 1,9 GW)” ⁽⁹⁷⁾.

⁽⁹²⁾ <http://pvinsights.com/>

⁽⁹³⁾ Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index

⁽⁹⁴⁾ Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Izvješće o napretku u području obnovljive energije, COM(2015) 293 final, str. 11.

⁽⁹⁵⁾ Vidjeti, za Češku Republiku, odluku Komisije SA.40171, 28. studenoga 2016.

⁽⁹⁶⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 28. i str. 5.

⁽⁹⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 18.

- (681) Komisija je primijetila da je velik rast potražnje za solarnim instalacijama u razdoblju 2010. – 2013. u pojedinim državama članicama potaknut neusklađenošću između poticajnih cijena određenih na razini pravedne cijene modula i ukupne razine cijena potaknute nepošteno subvencioniranim kineskim modulima. Pad potražnje 2013. i sljedećih godina bio je neizbježna posljedica rasta potražnje za instalacijama prethodnih godina. Znatno smanjenje potrošnje/instalacije solarnih modula započelo je već 2012., istodobno kad i znatno sniženje poticajnih cijena te godine u pojedinim državama članicama. U razdoblju od 2014. do RIPR-a potražnja u Uniji rasla je samo u Ujedinjenoj Kraljevini, državi članici koja je tada imala najprivlačnije programe potpora. Stoga je Komisija utvrdila da su programi potpora bili glavni pokretač potražnje tijekom RIPR-a i u godinama prije toga. Stoga se može zaključiti da su nepovezani uvoznici te industrija na kraju i na početku proizvodnog lanca pretrpjeli znatnu štetu zbog pada potrošnje u Uniji koji nije povezan s uvođenjem mjera.

6.3.3 Utjecaj mjera na velike (eng. utility-scale) solarne sustave

- (682) U skladu s novim pravilima Unije o državnim potporama ⁽⁹⁸⁾ programi potpore za sva veća postrojenja kapaciteta iznad 1 MW ⁽⁹⁹⁾ moraju se do početka 2017. „temeljiti na tržištu”, osim ako su programi potpore odobreni prije stupanja na snagu novih pravila. U tom slučaju ostaju nepromijenjeni do isteka razdoblja trajanja odobrenja ⁽¹⁰⁰⁾. Mehanizmi koji se temelje na tržištu jesu zeleni certifikati i natječaji.
- (683) Natječaji su jedan od mehanizama koji se temelje na tržištu i koji se zahtijevaju u tim novim pravilima o državnim potporama. U okviru tog mehanizma države daju na dražbu željeni iznos kapaciteta koji će se instalirati. U skladu s pravilima Unije o državnim potporama u natjecajima se načelno ne zahtijeva određena tehnologija, ali se to može učiniti, na primjer, ako je to potrebno kako bi se osigurala potrebna različitost izvora energije.
- (684) Graditelji solarnih parkova daju ponude za najnižu cijenu koju su spremni prihvatiti za energiju koju će isporučiti u mrežu tijekom vijeka trajanja solarnog parka.
- (685) Protivnici mjera tvrde da će zbog novog sustava natječaja u kojem je naglasak na cijeni najniža uvozna cijena imati sve negativniji utjecaj na primjenu solarnih proizvoda jer se time povećava cijena modula, glavnog elementa solarnog sustava. Te strane smatraju da nadmetanja za kapacitet u kombinaciji s prekidom mjera mogu dovesti do znatnih ušteda. Što solarni sustavi budu jeftiniji, to će države više htjeti graditi solarne instalacije jer će se uštede na troškovima izravno odraziti na konačnu cijenu električne energije. Uz to, zbog smanjenja cijene solarnog sustava državama članicama bit će lakše ostvariti ciljeve u pogledu primjene obnovljivih izvora energije.
- (686) Te su strane navele Njemačku kao primjer. Navele su da je već održano nekoliko pilot-dražbi i da je na njima u kolovozu 2016. prosječna cijena prilično uspješno snižena na 0,0725 EUR/kWh. SPE i SAFE dostavili su analizu u kojoj se navodi da bi ukidanje najniže uvozne cijene u okviru nadmetanja moglo dovesti do mogućeg sniženja cijene sustava za 10 % za velike fotonaponske instalacije u Uniji. Negativan utjecaj mjera na ishod nadmetanja potvrđen je i u najnovijem izvješću SPE-a Global Market Outlook ⁽¹⁰¹⁾. Jedna druga strana pretpostavila je da se, s obzirom na trenutačni negativni trend na svjetskim tržištima, cijena solarne energije u Njemačkoj može smanjiti na 0,05 EUR/kWh ako se mjere ukinu, iako nije potkrijepila svoje nalaze.
- (687) Strane koje se protive mjerama navele su da se u nekim državama, posebno u Ujedinjenoj Kraljevini, solarna energija mora natjecati s drugim obnovljivim oblicima energije, kao što je obalni vjetar. Budući da se na energiju vjetra ne primjenjuju nikakve trgovinske mjere, solarna energija nije se mogla natjecati s energijom vjetra te je vrlo mali broj solarnih projekata bio uspješan na tim dražbama. Neke strane tvrdile su da Njemačka razmatra

⁽⁹⁸⁾ Komunikacija Komisije: Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020. (SL C 200, 28.6.2014., str. 1.); odjeljci 3.3.2.1. i 3.3.2.4.

⁽⁹⁹⁾ Države članice mogu odlučiti odabrati niži prag ili uopće ne utvrditi prag.

⁽¹⁰⁰⁾ Komunikacija Komisije: Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020. (SL C 200, 28.6.2014., str. 1.), točka 250. Ta se pravila ne primjenjuju ni na koji program potpore koji ne čini državnu potporu. Međutim, Komisija nije upoznata ni s jednim programom potpore u bilo kojoj državi članici koji je osmišljen tako da ne čini državnu potporu.

⁽¹⁰¹⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 8. i str. 37.

i uvođenje nadmetanja u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija i da se tim neutralnim nadmetanjima pogoršava problem viših cijena prouzročenih mjerama jer zbog toga solarna energija gubi u nadmetanjima s drugim tehnologijama obnovljive energije, a posebno od energije vjetra.

- (688) Strane koje podržavaju mjere navele su da su nadmetanja i opći ciljevi u pogledu instalacija uvedeni upravo kako bi se državama omogućila kontrola razine primjene solarne energije te kako bi se izbjegao ciklus rasta i pada primjene instalacija koji se dogodio ranije.
- (689) Komisija je svoju analizu programa potpora za velike (eng. utility-scale) solarne sustave ograničila na Njemačku, Francusku i Ujedinjenu Kraljevinu. Taj je izbor opravdan činjenicom da su one tijekom RIPR-a činile oko 80 % godišnjih novih solarnih instalacija u Uniji. Stoga je bilo primjereno promatrati razvoj u tim trima državama članicama kao pokazatelj situacije u Uniji u cjelini.
- (690) Analiza se temelji na podacima koje su dostavile zainteresirane strane, podacima koje je Komisija prikupila tijekom ispitnog postupka i podacima koje su države članice dostavile Komisiji za potrebe nadzora državnih potpora.
- (691) Njemačka i Francuska već su odredile svoje ciljeve za sljedeće tri godine. Francuska planira dva godišnja kruga nadmetanja od po 500 MW za solarnu energiju u razdoblju 2017. – 2019. To je ukupno 1 000 MW novih instalacija godišnje. Njemačka planira nadmetanja za godišnji obujam za solarnu energiju od 600 MW od 2017. do najmanje 2020.
- (692) S druge strane, Ujedinjena Kraljevina ne provodi nadmetanja za solarnu energiju u kojima se zahtijeva određena tehnologija. U veljači 2015. održano je nadmetanje za više vrsta tehnologije u kojem su se solarni moduli natjecali s drugim tehnologijama za dodjelu ugovora za razlike. Trenutačno se u Ujedinjenoj Kraljevini ne planiraju nova nadmetanja jer država smatra da se veliki sustavi za proizvodnju energije vjetra i solarne energije mogu natjecati s drugim izvorima električne energije bez programa potpora.
- (693) U Njemačkoj i Francuskoj mjere ne mogu imati nikakav utjecaj na potražnju za solarnim modulima za velike sustave jer za solarnu energiju postoje „rezervirana” nadmetanja te je kapacitet fiksiran. Jedina je razlika neznatno viša cijena za krajnje kupce koji moraju pokriti troškove nadmetanja u obliku poreza ili naknada.
- (694) U Ujedinjenoj Kraljevini analiza je drukčija jer se u nadmetanjima ne zahtijeva određena tehnologija te se u svakom slučaju ne planiraju nikakva nova nadmetanja. Ovdje se solarna energija natječe na tržištu sa svim ostalim oblicima energije. Međutim, solarna energija nije postala nekonkurentna zbog mjera. Na dražbi u veljači 2015. još je uvijek 18,5 % kombiniranog kapaciteta od 2,1 GW dodijeljeno solarnoj energiji. Iz tog je nadmetanja vidljivo da se čak i uz mjere na snazi solarna energija može uspješno natjecati u nadmetanju za koje se ne zahtijeva specifična tehnologija ⁽¹⁰²⁾. U najgorem slučaju zbog njih je možda blago smanjen broj dodijeljenih ugovora za solarnu energiju, tj. da nije bilo mjera, solarna energija možda bi dobila veći udjel u nadmetanjima za koje se ne zahtijeva specifična tehnologija. Konačno, Komisija je smatrala da bi se u slučaju ukidanja mjera i kupnje solarnih modula po subvencioniranim cijenama u nadmetanjima za više vrsta tehnologije dodijelila nepoštena prednost solarnim modulima u odnosu na ostale obnovljive izvore energije. Stoga se mjerama solarna energija ne stavlja u konkurentski nepovoljan položaj, nego se samo uspostavljaju ravnopravni uvjeti među svim tehnologijama.
- (695) Komisija je zaključila da ne postoji veza između pada cijena po kWh i povećanja potražnje za solarnu energiju. Točnije, Njemačka, Francuska i Ujedinjena Kraljevina nisu povećale svoje ciljeve u pogledu primjene solarne energije jer su nositelji projekata nudili niže cijene na dražbama kapaciteta. Naprotiv, su države članice su uglavnom uvele nadmetanja kako bi nadzirale razinu primjene solarne energije. To je potvrdio i SPE u svojem izvješću Global Outlook za 2015.: „Slično tome, u Francuskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Njemačkoj ponovno se povećava i broj nadmetanja u kojima se zahtijeva jedna ili više vrsta tehnologije u cilju bolje kontrole razvoja fotonaponskog tržišta u povezanim segmentima” ⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰²⁾ Taj je rezultat potvrđen i u Nizozemskoj, u okviru programa SDE+, na temelju kojeg je u razdoblju od 2013. do 2015. dodijeljena potpora za otprilike 55 % svih ponuda koje su se temeljile na solarnoj energiji.

⁽¹⁰³⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 22.

- (696) SPE je tvrdio da je Komisija nepotpuno i netočno prikazala njegovo stajalište o utjecaju mjera na nadmetanja. Komisija je potvrdila da je SPE u svojem izvješću 2016 Global Market Outlook i nekoliko drugih podnesaka tvrdio da smatra da najniža uvozna cijena negativno utječe na ishod nadmetanja. Međutim, Komisija se nije složila s tim stajalištem, kako je prethodno detaljno utvrđeno. Istodobno je Komisija napomenula da je u izvješću Global Market Outlook 2016-2020 Solar Power Europe i dalje smatrao da države mogu iskoristiti nadmetanja za kontrolu ili čak ograničenje primjene solarnih sustava: „Kreatori politika obično prednost daju solarnim sustavima na krovovima koji ostvaruju bolje rezultate nego bilo koja druga tehnologija obnovljivih izvora energije te se za razliku od fotonaponskih postrojenja na tlu ne natječu s drugim primjenama. To je posebno slučaj u europskim zemljama u kojima su fotonaponski sustavi na tlu ponekad čak ograničeni u pogledu veličine, kao npr. u Njemačkoj na najviše 10 MW, te u pogledu obujma zbog nadmetanja za njihovo uvođenje ⁽¹⁰⁴⁾”.

6.3.4 Utjecaj mjera na postizanje pariteta mreže za solarnu energiju

- (697) Pojam pariteta mreže znači trenutak u kojem će se s pomoću tehnologije u razvoju električna energija proizvoditi uz jednak trošak kao s pomoću konvencionalnih tehnologija. Zapravo postoje dva oblika pariteta mreže. Veleprodajni paritet mreže nastaje kad solarni sustav (obično veliki (eng. utility-scale) sustav koji je spojen na prijenosnu/distribucijsku mrežu) može proizvesti energiju uz nivelirani trošak električne energije (LCOE) ⁽¹⁰⁵⁾ koji je niži od cijene energije kupljene na veleprodajnom tržištu na kojem se natječu svi veliki (obično konvencionalni) proizvođači energije. Na veleprodajnoj razini energija se prodaje vrlo velikim industrijskim kupcima i sustavima koji distribuiraju energiju kućanstvima i drugim manjim krajnjim korisnicima. Maloprodajni paritet mreže nastaje kad solarni sustav (obično instaliran na krovu korisnika) može proizvesti energiju uz LCOE koji je niži od troška maloprodajne cijene električne energije (uključujući sve naknade za prijenos i distribuciju, maržu opskrbnog poduzeća i poreze).
- (698) Komisija je najprije analizirala situaciju u pogledu veleprodajnog, a zatim maloprodajnog pariteta mreže.
- (699) *Veleprodajni paritet mreže.* Protivnici mjera naveli su da bi se u slučaju ukidanja mjera velikim solarnim instalacijama mogao postići veleprodajni paritet mreže u najsunčanijim dijelovima Unije, kao što je Španjolska. U skladu s poslovnim planom koji je predstavio jedan od članova SAFE-a u španjolskoj pokrajini Cadiz mogao bi se postići LCOE od 0,038 EUR/kWh kad bi se moduli kupovali po cijeni od 0,35 EUR/W. Ta je strana smatrala da bi se u slučaju nepostojanja pristojbi od kineskih proizvođača prve razine za velike količine mogli dobiti moduli po cijeni od 0,35 EUR/W za projekte koji se isporučuju početkom 2017. Tvrdila je da se uz tako niski LCOE za solarnu energiju ne postiže samo paritet mreže s drugim konvencionalnim izvorima energije, nego i da ne postoji drugi način proizvodnje električne energije kojim bi se u vrlo bliskoj budućnosti mogli ostvariti bolji rezultati. Zbog te troškovne prednosti, zajedno s drugim prednostima južnoeuropskih zemalja, tj. dobrom mrežnom povezanosti, stabilnim političkim i gospodarskim okruženjem te jakom i likvidnom valutom, te zemlje imaju jedinstvenu priliku postati novi europski predvodnici u proizvodnji energije. Te strane smatraju da se mjerama to sprječava.
- (700) Komisija je primijetila da je španjolska pokrajina Cadiz među područjima s najviše sunčeva zračenja u Uniji (najviše sunčanih sati godišnje), čime se u najvećoj mogućoj mjeri povećava proizvodnja energije po modulu. S obzirom na puno manje sunčevo zračenje u većini dijelova Unije potrebno je vidjeti kad će se veleprodajni paritet mreže prenijeti na druga tržišta, iako se čini da britanska vlada smatra da će to uskoro biti slučaj. Komisija je primijetila i da postoje velike razlike u veleprodajnoj cijeni u različitim državama članicama, što znači da se veleprodajni paritet postiže po različitim cijenama, ovisno o državi članici.
- (701) Stoga Komisija smatra da se u bliskoj budućnosti veleprodajni paritet mreže neće postići na širem području Unije, čak i u slučaju izostanka mjera.

⁽¹⁰⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 23.

⁽¹⁰⁵⁾ LCOE je ključni parametar troška električne energije koju proizvodi postrojenje za proizvodnju energije. Izračunava se uračunavanjem svih troškova tijekom očekivanog vijeka trajanja sustava (uključujući izgradnju, financiranje, gorivo, održavanje, poreze, osiguranje i poticaje) koji se zatim dijele s očekivanom izlaznom snagom sustava tijekom njegova očekivanog vijeka trajanja. Sve procjene troškova i koristi prilagođavaju se za inflaciju i umanjuju kako bi se uzela u obzir vremenska vrijednost novca.

- (702) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s Komisijinim zaključkom da se veleprodajni paritet mreže na širem području Unije neće postići u bliskoj budućnosti, čak i ako trgovinske mjere prestanu vrijediti. Te su strane uputile na izvješće Instituta Becquerel od šest stranica u kojem je ispitan mogući veleprodajni paritet mreže u jedanaest država članica. To su izvješće financirale tri strane u ispitnom postupku koje se protive mjerama.
- (703) Komisija je primijetila da su drugi izvori manje optimistični od Instituta Becquerel u pogledu razine solarnog LCOE-a i, posljedično, vremena potrebnog za postizanje pariteta mreže za solarnu energiju u Europi. Na primjer, u detaljnom izvješću BNEF-a ⁽¹⁰⁶⁾ prognoziraju se znatno viši rasponi LCOE-a za ključna tržišta, kao što su Francuska, Njemačka, Italija i Ujedinjena Kraljevina. Razlike su navedene u tablici u nastavku:

Država članica	BNEF-ov raspon LCOE-a u EUR/MWh ⁽¹⁾		Becquerelov raspon LCOE-a u EUR/MWh	
	Niži	Viši	Niži	Viši
Francuska	58	105	34	53
Njemačka	66	107	46	54
Italija	65	99	36	58
Ujedinjena Kraljevina	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konvertirano iz USD po stopi od 0,94462.

- (704) Becquerel je pretpostavio kapitalne izdatke od 0,726 EUR/W, ne razlikujući pritom države članice. BNEF je pretpostavio znatno više kapitalne izdatke i razlikovao je države članice: Francuska 0,99 EUR/W; Njemačka 0,9 – 0,94 EUR/W, Italija 0,76 – 0,99 EUR/W i Ujedinjena Kraljevina 0,9 – 0,94 EUR/W. Razlika se djelomično može objasniti činjenicom da je Becquerel pretpostavio cijene modula bez mjera. Međutim, toliko niži kapitalni izdatci ne čine se vjerojatnima, posebno s obzirom na to da su, prema BNEF-u, kapitalni izdatci u svakom slučaju niži u Uniji nego u drugim zemljama u kojima se ne primjenjuju mjere za zaštitu trgovine, npr. u Turskoj 1,04 EUR/W i Ujedinjenim Arapskim Emiratima 1,14 EUR/W.
- (705) Stoga Becquerel i BNEF imaju različite prognoze. Ne slažu se u pogledu trenutka kad će izgradnja velikih (eng. utility-scale) solarnih pogona konačno postati jeftinija od upravljanja postojećim pogonima na fosilna goriva. Za Francusku Becquerel pretpostavlja da se to već dogodilo, a za Ujedinjenu Kraljevinu i Njemačku da će se to dogoditi 2018. odnosno 2020. Međutim, BNEF pretpostavlja da će veliki solarni sustavi konačno postati jeftiniji od sustava na fosilna goriva tek negdje između 2025. i 2030. za sve tri države članice ⁽¹⁰⁷⁾. Stoga će se, prema BNEF-u, u većem dijelu Unije veliki solarni pogoni u većoj mjeri primjenjivati tek nakon 2025. ⁽¹⁰⁸⁾
- (706) Konačno, u izvješću Instituta Becquerel zaključuje se sljedeće: „Fotonaponska električna energija mogla bi na nekoliko najvećih europskih tržišta postati konkurentna do 2019., a u većini europskih zemalja [...] u sljedećih pet godina”. To znači da se u većini država članica, uključujući Njemačku, postizanje pariteta mreže očekuje tek kad mjere prestanu vrijediti 2019., čak i u spornom slučaju da se do tada dokaže da su pretpostavke i nalazi iz izvješća Instituta Becquerel točni.
- (707) SPE je dostavio dva izvješća banke Deutsche Bank ⁽¹⁰⁹⁾ za koja smatra da su suprotna Komisijinu mišljenju da se veleprodajni paritet mreže neće postići u bliskoj budućnosti. Komisija je primijetila da se u tim dvama izvješćima zapravo upućuje na maloprodajni paritet mreže umjesto na veleprodajni paritet mreže, što se ne potvrđuje samo u tekstu, nego i visokom cijenom električne energije koja se uspoređuje sa solarnim LCOE-om. Kako je objašnjeno u sljedećim uvodnim izjavama, Komisija nije osporila da je maloprodajni paritet mreže već postignut u nekim dijelovima Unije.

⁽¹⁰⁶⁾ H2 2016 EMEA LCOE Outlook, listopad 2016., str. 2.

⁽¹⁰⁷⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, str. 28.

⁽¹⁰⁸⁾ Ibid str. 23. i 2017 Germany Power Market Outlook, 10. siječnja 2017., str. 9.

⁽¹⁰⁹⁾ Deutsche Bank's 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness, 13. siječnja 2015. i Deutsche Bank, Markets research, Industry Solar, 27. veljače 2015.

- (708) *Maloprodajni paritet mreže*. Protivnici mjera naveli su i da se solarnim instalacijama na krovovima već postigao maloprodajni paritet mreže, tj. postale su ekonomski održive, čak i bez subvencija, u državama članicama u kojima su maloprodajne cijene električne energije visoke, kao što je Njemačka. Jedna od strana to je pojasnila primjerom trgovačkog centra. Centar ima veliku krovnu površinu za instalaciju ploča, a energija mu je potrebna tijekom dana kad se odvijaju glavne aktivnosti. Stoga se njegova potražnja za energijom podudara s vrhuncem proizvodnje solarne energije. Cijena koja se u Njemačkoj mora platiti za kWh trenutno iznosi oko 0,2 EUR/kWh, dok LCOE solarnih instalacija na krovu iznosi oko 0,1 EUR/kWh. Stoga se instalacijom ploča može postići znatna ušteda u pogledu troškova električne energije, posebno kod kupaca koji puno energije upotrebljavaju tijekom dana. To nije bio slučaj u početnom ispitnom postupku kad su za održivost električne energije proizvedene iz solarnih izvora uvijek bile potrebne subvencije. U situaciji u kojoj subvencije više nisu potrebne konačna cijena modula utječe na odluku kupca da instalira solarni sustav te se trenutno ta cijena povećava zbog mjera.
- (709) Komisija je detaljnije ispitala tržište u pogledu maloprodajnog pariteta mreže u Njemačkoj jer su tijekom ispitnog postupka strane u tom pogledu dostavile velik broj primjedbi.
- (710) Potrebno je razlikovati instalacije za vlastitu potrošnju i instalacije kojima se električna energija isporučuje u mrežu.
- (711) Komisija se složila sa stajalištem da je postizanje pariteta mreže za solarnu energiju vrlo poželjna promjena jer se time pomaže u borbi protiv klimatskih promjena i smanjenju računa kupaca električne energije. Utvrdila je da bi se ukidanjem mjera snizila cijena solarnih ploča te povećao broj lokacija na kojima bi se mogao postići maloprodajni paritet mreže.
- (712) Istodobno je Komisija utvrdila da su se tijekom RIPR-a ulaganja u komercijalne i rezidencijalne instalacije na krovu za vlastitu potrošnju, za koje se ne ostvaruju koristi od programa potpore, potisnula zbog regulatorne neizvjesnosti u pogledu mogućeg uključivanja tih instalacija u porez za financiranje njemačkog programa potpore – naknade iz EEG-a. Nakon regulatorne promjene koju je Njemačka predložila kako bi bila u skladu s pravom Unije o državnim potporama subjekti koji sami troše energiju iz svojih obnovljivih izvora energije (koji se ponekad nazivaju proizvođačima-potrošačima) obvezni su u Njemačkoj plaćati porez od više od 0,02 EUR po kWh. Stoga, ako projekt ima LCOE od 0,1 EUR/kWh, samo zbog poreza električna energija koja se njime proizvodi skuplja je za 20 % ⁽¹¹⁰⁾.
- (713) Komisija u budućnosti namjerava smanjiti regulatornu neizvjesnost. U skladu s predloženom Direktivom o modelu tržišta električne energije i obnovljivoj energiji „proizvođači-potrošači obnovljive energije [...] mogu upotrebljavati energiju koju su proizveli [...], a da pritom ne podliježu nerazmjernim postupcima i naknadama koje nisu u skladu s troškovima” ⁽¹¹¹⁾. U izvješćima agencija za istraživanje tržišta isto se tako upućuje na činjenicu da regulatorne promjene utječu na potražnju. U jednom od najnovijih izvješća BNEF-a navodi se sljedeće: Njemački komercijalni i rezidencijalni maloprodajni fotonaponski sektor vene od kad su stupili na snagu mjesečni rezovi [poticajnih naknada] i pristojbe na potrošnju vlastite proizvedene energije ⁽¹¹²⁾. Kad se uzmu u obzir svi elementi, iz prethodno prikazanog primjera postizanja pariteta maloprodajne cijene vidljivo je da se solarnim modulima već može proizvoditi električna energija po cijeni znatno nižoj od maloprodajne cijene za isporuku energije u Njemačkoj. Nakon što se u zakonodavstvu Unije postigne potrebna regulatorna sigurnost, može se očekivati rast potražnje koja se ne temelji na programima potpora. Na tu će potražnju vjerojatno više utjecati razina cijena solarnih ploča, a stoga vjerojatno i mjere.
- (714) Za instalacije za isporuku energije u mrežu potražnja se uglavnom temelji na programima potpore te bi se one mogle i dalje upotrebljavati bez provođenja nadmetanja za instalacije kapaciteta do 1 MW. Na određenoj razini potpore potražnja je nešto veća ako se mjere ukinu. Istodobno je zbog proračunskih razloga većina država članica znatno smanjila potporu tako da se potražnja smanjuje neovisno o mjerama.

⁽¹¹⁰⁾ I Španjolska primjenjuje naknadu na energiju proizvedenu iz solarnih ploča. Iako se načini naplate naknada u Španjolskoj znatno razlikuju od njemačke naknade, u oba je slučaja rezultat smanjenje potražnje za solarnom energijom.

⁽¹¹¹⁾ Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka); COM(2016)767 final; članak 21. stavak 1. točka (a)

⁽¹¹²⁾ Q3 2016 European Policy Outlook, BNEF, 4. kolovoza 2016., str. 8.

- (715) Nakon objave SPE je tvrdio da je Komisija pogrešno donijela zaključke o utjecaju na regulatornu neizvjesnost i naknade iz EEG-a samo na temelju njemačkog primjera. Komisija je ponovila da slični negativni uvjeti postoje u mnogim državama članicama. To je primijetio i SPE u svojem najnovijem izvješću Global Market Outlook 2016 – 2020 za Španjolsku: „[...] španjolska vlada [...] otežala je stvaranje tržišta proizvođača-potrošača porezom na solarnu energiju i visokim kaznama za neprijavljene proizvođače-potrošače”⁽¹¹³⁾ te „Sudbina solarne energije u Španjolskoj slična je sudbini solarne energije na nekoliko drugih nekadašnjih tržišta s visokim poticajnim cijenama: u Belgiji, Bugarskoj, Češkoj Republici i Grčkoj. Tržišta solarne energije u Slovačkoj i Sloveniji gotovo su potpuno obustavljena”⁽¹¹⁴⁾; kao i: „Čak se nekoliko razvijenih tržišta solarnih sustava na krovu suočava s poteškoćama jer prelaze s tržišta poticajnih cijena ili mjerenja neto potrošnje energije na programe za proizvođače-potrošače. To se događa unatoč činjenici da je solarna energija u mnogim slučajevima jeftinija od maloprodajne električne energije.” Prepreke koje su u pojedinim europskim zemljama uvedene za solarne sustave na krovu (porezi za solarnu energiju proizvedenu za vlastitu potrošnju, otežavanje prodaje viška energije ili nuđenje samo veleprodajnih cijena) te stalna rasprava o daljnjim ograničenjima mnoge su potencijalne kupce udaljile od ulaganja u vlastiti solarni sustav⁽¹¹⁵⁾. Komisija je stoga odbila taj argument.

6.3.5 Zaključak o utjecaju mjera na potražnju

- (716) Nakon detaljne analize Komisija je utvrdila da je u pogledu utjecaja mjera na potražnju važno razlikovati različite sektore i različite vrste potražnje.
- (717) *Potražnja na temelju programa potpora.* Ako se programi potpora odnose na određenu tehnologiju, mjerama se ne utječe na potražnju. Ako se programi potpora ne odnose na određenu tehnologiju, mjerama se smanjuje mogućnost dobivanja ugovora za solarnu energiju. Međutim, čak i za ta nadmetanja Komisija primjećuje da je solarna energija dobila znatan tržišni udjel, iz čega je vidljivo da se čak i uz mjere može natjecati za velike projekte.
- (718) *Veleprodajni paritet mreže.* Veleprodajni paritet mreže u ovoj se fazi te u bliskoj budućnosti može postići, ako uopće, samo na idealnim lokacijama, čak i ako se cijene solarnih ploča smanje zbog ukidanja mjera. Valja ponoviti da je razina dodatne potražnje koja se može očekivati u slučaju izostanka mjera niska te ona, uz to, ovisi o razini veleprodajne cijene u predmetnoj državi članici.
- (719) *Maloprodajni paritet mreže.* Maloprodajni paritet mreže danas se postiže za komercijalne instalacije u državama članicama koje imaju visoke maloprodajne cijene, kao što je Njemačka, čak i ako ondje nema previše sunca. Glavni su pokretači porezi, pristojbe za mrežu i naknade za programe potpora. Nova pravila u pogledu modela energetskog tržišta koja je Komisija najavila 1. prosinca 2016.⁽¹¹⁶⁾ i nova pravila za prelazak na čistu energiju usredotočenu na potrošače, koja je Komisija predložila 30. studenoga 2016.⁽¹¹⁷⁾, važan su korak prema ostvarivanju stabilnog okruženja za rast. Nakon što Komisijin prijedlog usvoje suzakonodavci, očekuje se da će se potražnja za komercijalnim instalacijama za vlastitu potrošnju povećati. U tom slučaju za komercijalne sustave ukidanje mjera može imati velik utjecaj jer ne postoji ni ograničenje potražnje u obliku ograničene količine proizvodnje koja će se podupirati u okviru programa potpora ni tržišno natjecanje s drugim izvorima energije, za razliku od veleprodajnog pariteta mreže. Za rezidencijalne instalacije trebat će više vremena za postizanje maloprodajnog pariteta mreže jer se one moraju opremiti skupim uređajima za skladištenje energije kako bi odgovarale većini proizvođača-potrošača⁽¹¹⁸⁾.
- (720) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s nalazima da su mjere imale samo ograničeni utjecaj na potražnju za modulima. Tvrdile su da se ulaganja temelje na očekivanoj stopi povrata i da, stoga, što je niža cijena solarnog modula, to je viši povrat ulaganja i vjerojatnost realizacije.

⁽¹¹³⁾ Solar Power Europe, Global Market Outlook 2016 – 2020, str. 25.

⁽¹¹⁴⁾ Ibid. str. 26.

⁽¹¹⁵⁾ Ibid. str. 23.

⁽¹¹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽¹¹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

⁽¹¹⁸⁾ Prosječan rezidencijalni korisnik većinu dana provodi izvan kuće pa bez skladištenja ne može potrošiti većinu električne energije koja se proizvede sustavom na krovu.

- (721) Komisija je podsjetila da se uvijek slagala s tim da se cijenom utječe na potražnju. Unatoč tome, smatra da drugi čimbenici trenutačno imaju znatno veći utjecaj na potražnju od relativno blagog povećanja cijene modula zbog najniže uvozne cijene. Ti su čimbenici, s jedne strane, regulatorna neizvjesnost, a s druge strane, svjesne aktivnosti koje država provodi kako bi kontrolirala razinu primjene solarnih sustava. Te aktivnosti uključuju određivanje ukupnih godišnjih ciljeva za instalacije, uvođenje nadmetanja za kapacitet te nametanje poreza za potrošnju vlastite energije.
- (722) Komisija je potvrdila i da u nekim slučajevima, kao što su nadmetanja u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija, najniža uvozna cijena može imati znatniji utjecaj na potražnju za solarnom energijom. Istodobno je Komisija primijetila da bi bez najniže uvozne cijene kojom se uklanjaju učinci dampainga solarna energija imala nepoštenu konkurentsku prednost pred drugim obnovljivim izvorima energije. Komisija je primijetila i da je solarna energija bila relativno uspješna u nadmetanjima u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija, čak i uz najnižu uvoznju cijenu kojom se samo ponovno uspostavlja ravnopravno tržišno natjecanje.
- (723) Konačno, Komisija je pronašla dodatne dokaze da će u bliskoj budućnosti države možda poduzeti dodatne mjere kako bi kontrolirale primjenu solarnih sustava, kao što je uvođenje tarifa za solarne instalacije za korištenje mrežom koje su usklađene s troškovima. BNEF je pretpostavio da će: *mnoga europska regulatorna tijela odgovoriti na pad troškova solarne energije od 2018. tako što će korisnike solarnih ploča prisiliti na plaćanje fiksnih troškova za spajanje na mrežu tako da će moći uštedjeti samo na promjenjivom dijelu cijene solarne energije. Tu smo procjenu temeljili na strukturi troškova mreže u svakoj zemlji. Time se trošak energije koji se može izbjeći smanjuje za oko 30 % cijene energije u većini zemalja EU-a. Ako se to ne dogodi, troškovi instalacije mogli bi biti viši, ali troškovi mreže nisu pokriveni* ⁽¹¹⁹⁾.
- (724) Stoga su ti argumenti odbijeni te je Komisija i dalje smatrala da mjere imaju samo vrlo ograničen utjecaj na potražnju za solarnom energijom u Europi.

6.4 Ostali argumenti

- (725) Većina strana koje su se protivile mjerama navele su da se mjerama negativno utječe na postizanje ciljeva borbe protiv klimatskih promjena. Tu je tvrdnju podržalo i pet nevladinih organizacija koje se bave zaštitom okoliša. Te su strane ponovile da su se Unija i države članice u okviru nekoliko odluka i sporazuma, posljednji put Pariškim sporazumom, obvezale smanjiti emisije stakleničkih plinova i spriječiti klimatske promjene. Unija je odredila pravno obvezujući cilj u pogledu povećanja udjela obnovljivih izvora energije u krajnjoj potrošnji energije na 20 % ⁽¹²⁰⁾. Komisija je odredila i okvir politike za cilj od 27 % do 2030. Taj je novi ambiciozni cilj donesen 2014. nakon uvođenja konačnih mjera. U listopadu 2016. Europska unija ratificirala je Pariški sporazum UNFCCC-a o borbi protiv klimatskih promjena, prvi univerzalni, pravno obvezujući globalni dogovor o klimi, nakon što ga je Europski parlament podržao velikom većinom. Prelazak na opskrbu energijom s niskom emisijom ugljika glavni je element tog plana i solarna energija ostaje jedan od najboljih izvora energije za postizanje klimatskih ciljeva.
- (726) Strane koje se protive mjerama navele su da se mjerama otežava postizanje klimatskih ciljeva jer usporavaju primjenu solarne energije. Tvrdile su da će ponovnom uspostavom globalnih tržišnih cijena solarne energije Unija moći brže smanjiti emisiju ugljika u svojoj proizvodnji energije. Istaknule su i da postoji nedosljednost između Unijine klimatske i trgovinske politike. Dok se prvom promiču i subvencioniraju obnovljivi izvori energije, potonjom se povećava njihova cijena i utječe na njihovu dostupnost.
- (727) Komisija se složila da je ratifikacija Pariškog sporazuma UNFCCC-a o borbi protiv klimatskih promjena vrlo važan korak u poticanju globalne suradnje radi smanjenja klimatskih promjena. Solarna energija jedan je od ključnih izvora energije za postizanje klimatskih ciljeva. Istodobno je Komisija utvrdila će se za dvije do tri godine mjerama samo u ograničenoj mjeri utjecati na potražnju za solarnim instalacijama u Uniji (vidjeti prethodni odjeljak 6.3.). To će se promijeniti samo kad maloprodajni paritet mreže postane znatan izvor potražnje. Stoga se ukidanjem mjera u ovoj fazi neće znatno pomoći u postizanju okolišnih ciljeva.

⁽¹¹⁹⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, str. 17.

⁽¹²⁰⁾ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.)

- (728) EU ProSun u otvorenom je pismu naveo nekoliko opažanja kao odgovor na stajalište nevladinih organizacija u kojem se poziva na ukidanje mjera zbog okolišnih razloga. EU ProSun naveo je da će, ako se usvoji ideja o cijelom opskrbnom lancu solarne energije, ploče proizvedene u Uniji dovesti do znatno nižeg ugljičnog otiska. Module proizvedene u Uniji nije potrebno prevoziti na velike udaljenosti. Zbog Unijinih standarda proizvodnje i okolišnih zahtjeva, s jedne strane, te viših troškova energije, s druge strane, solarna industrija EU-a sustavno je smanjivala svoju potrošnju energije u usporedbi s kineskim proizvođačima. To je posebno važno s obzirom na to da je za proizvodnju solarnih modula i njihove sirovine potrebna velika količina energije. EU ProSun istaknuo je i da postoji određeno proturječje između činjenice da su neke nevladine organizacije potpisale pismo u kojem pozivaju na ukidanje mjera radi interesa Unije, tj. čak i ako se utvrde nepoštene trgovinske prakse, i nedavne izjave jednog od njihovih voditelja koji je pozvao na ulaganje većih napora kako bi se osigurala poštena i ekološki prihvatljiva trgovina.
- (729) Komisija je zaključila da se mjerama samo u ograničenoj mjeri utječe na postizanje kratkoročnih klimatskih ciljeva Unije.
- (730) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s izjavom da uvezeni solarni proizvodi imaju viši ugljični otisak od proizvoda koji se proizvode u Uniji. Te su strane tvrdile da proizvodnja polisilicija i pločica čini najveći dio primarne potražnje za energijom te da je, stoga, najvažnije podrijetlo polisilicija i pločica. Te strane istaknule su i da proizvodnja električne energije ima različit ugljični otisak u različitim državama članicama. Budući da je za proizvodnju modula i njihove sirovine potrebna velika količina energije, važno je u kojoj su državi članici moduli i njihovi elementi proizvedeni.
- (731) Komisija u kratkom vremenu nakon objave nije mogla detaljno analizirati te tvrdnje. Pojasnila je da je samo predočila podnesak udruženja EU ProSun i da nikad nije tvrdila da uvezeni solarni proizvodi imaju viši ugljični otisak. Naprotiv, neovisno o ugljičnom otisku modula iz Unije i kineskih modula, Komisija je ponovila glavni zaključak da su do sada mjere imale samo vrlo ograničen utjecaj na potražnju za solarnom energijom. Stoga je Komisija zaključila da mjere nisu imale znatan utjecaj na postizanje okolišnih ciljeva Unije.
- (732) Neke strane koje su pozvale na ukidanje mjera tvrdile su da u Uniji ne postoje dostatni proizvodni kapaciteti za pokrivanje potražnje za modulima u Uniji te da mjere nisu bile učinkovite u znatnom povećanju proizvodnih kapaciteta proizvođača ćelija i modula iz Unije. Procijenile su da je potražnja u Uniji manja od 8 GW i da su predmetne zainteresirane strane proizvele manje od 4 GW modula u Uniji. To navodno znači da se u svakom slučaju najmanje polovina modula mora uvesti. Te su strane navele da se nije ostvarilo očekivanje Europske komisije izraženo u Izvornoj uredbi da je „u srednjoročnom razdoblju razumno pretpostaviti da će industrija Unije proširiti svoj proizvodni kapacitet kojim bi zadovoljila potražnju, što bi joj omogućilo ostvarivanje ekonomije razmjera i daljnje smanjenje cijena”.
- (733) Komisija je utvrdila da, čak i ako je proizvodnja modula u Uniji manja od potražnje u Uniji, u Uniji nikad nije došlo do manjka modula. Zbog preuzete obveze u vezi s cijenama/najniže uvozne cijene uvoz iz Kine mogao se izvršiti po poštenim cijenama. Iako je došlo do relativnog povećanja uvoza iz ostatka svijeta, industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel u Uniji s 25 % na 35 % između 2012. i RIPR-a. Stoga je zbog mjera industrija Unije mogla povećati svoju proizvodnju i prodaju razmjerno veličini tržišta Unije i pokriti veći dio potražnje. Kako se napominje u prethodnom odjeljku 6.3.2., potrošnja u Uniji znatno se smanjila zbog smanjenja programa potpore, zbog čega je industriji Unije bilo znatno teže ostvariti rast. Unatoč tome industrija Unije uspjela se dodatno konsolidirati i ostvariti znatna smanjenja troškova. Uz to, u Uniji postoji znatan rezervni proizvodni kapacitet modula koji bi se mogao ponovno pokrenuti ako se potražnja poveća. Stoga je Komisija smatrala da mjere nisu uzrok nedostatne opskrbe modulima na tržištu Unije i da su mjere bile učinkovite u širenju proizvodnje u Uniji razmjerno veličini tržišta Unije.
- (734) Strane koje se protive mjerama navele su da kapaciteti za proizvodnju modula izvan Kine rastu vrlo brzo. Citirale su različita izvješća agencija za istraživanje tržišta u kojima se navodi da kombinirani proizvodni kapacitet u drugim azijskim zemljama raste vrlo brzo; dosego je 7 GW 2015. te se 2016. prognozira rast do 10 GW.

To će navodno biti više od potražnje u Uniji, koju su te strane procijenile na oko 8 GW. Znatan dio obujma tih novih kapaciteta instalirala su kineska društva. Uz to, nekoliko velikih kineskih društava dobrovoljno je odustalo od preuzete obveze kako bi moglo opskrbljivati tržište Unije iz drugih zemalja osim NRK-a. Strane su tvrdile da će to dovesti do povećanog obujma jeftinih modula koji bi se mogli izvoziti u Uniju iz trećih zemalja, čak i ako mjere ostanu na snazi. Stoga su protivnici mjera naveli da se nije ostvarilo očekivanje Komisije izraženo u Izvornoj uredbi da ostale treće zemlje neće masovno usmjeriti svoj izvoz na tržište Unije ⁽¹²¹⁾.

- (735) U Komisijinu ispitnom postupku utvrđeno je da se tržišni udjel uvoza iz NRK-a u Uniju smanjio sa 66 % 2012. na 41 % tijekom RIPR-a, dok se tržišni udjel uvoza iz ostatka svijeta, isključujući NRK, (uglavnom iz Tajvana, Malezije, Koreje i Singapura) povećao s 9 % na 25 %. Tržišni udjel proizvođača iz Unije u Uniji povećao se s 25 % 2012. na 35 % tijekom RIPR-a. Stoga uvoz uz trećih zemalja nije bio prepreka industriji Unije da vrati znatan tržišni udjel u Uniji.
- (736) Komisija je utvrdila i da su kapaciteti za proizvodnju modula u jugoistočnoj Aziji, iako brzo rastu, još uvijek mali u odnosu na kapacitete u Kini ⁽¹²²⁾. Tvornice iz jugoistočne Azije prodaju i velik obujam na tržištu SAD-a i u drugim zemljama koje su uvele trgovinske mjere na kineske module, kao što su Indija i Kanada. Očekuje se da će rasti i solarne instalacije iz jugoistočne Azije te da će se, posljedično, dio tog obujma prodavati u regiji. Stoga je Komisija zaključila da kapaciteti za proizvodnju modula iz jugoistočne Azije nisu dovoljni da bi se njima pokrio znatan dio potražnje u Uniji i da bi mjere postale neučinkovite. U svakom je slučaju svrha mjera osigurati da se uvoz solarnih modula i ćelija iz NRK-a odvija po poštenim i nesubvencioniranim cijenama, a činjenica da bi se industrija Unije mogla na tržištu natjecati s industrijom iz drugih zemalja ne znači da su mjere neučinkovite.
- (737) Jedna je strana navela da je kretanje tržišnih udjela dokaz da su mjere uglavnom koristile uvoznicima iz trećih zemalja. Ta je strana tvrdila da je situacija slična kao u predmetu Uzgojeni atlantski losos ⁽¹²³⁾, u kojem je Komisija prekinula mjere jer bi one dovele do znatnog neto prijenosa sredstava iz Unije te bi prijenos sredstava dobavljačima iz trećih zemalja uvelike premašio sve koristi koje bi industrija Unije imala od mjera.
- (738) Kako je prethodno navedeno, industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel u Uniji s 25 % na 35 % između 2012. i RIPR-a. To znači da treće zemlje nisu preuzele većinu tržišnog udjela koji su prethodno držali kineski proizvođači. Uz to, Komisija smatra da je situacija u pogledu industrije Unije u predmetu Uzgojeni atlantski losos bila znatno drukčija; u tom je predmetu tržišni udjel industrije Unije bio znatno manji i povećao se s 2,7 % 1998. na samo 4,3 % 2001. U tom je predmetu vrlo mali tržišni udjel industrije Unije bio jedan od ključnih razloga zbog kojih bi uvođenje mjera dovelo do znatnog neto prijenosa sredstava iz Zajednice jer se tržište prilagođava višim cijenama ⁽¹²⁴⁾. U ovom su predmetu mjere znatno koristile industriji Unije. Stoga predmet Uzgojeni atlantski losos ne može služiti kao presedan.
- (739) Strane koje se protive mjerama navele su da proizvođači iz Unije nisu najavili nikakve uvjerljive planove u pogledu proširenja svojeg kapaciteta. Umjesto toga, Solar World, najveći proizvođač iz Unije, nedavno je otpustio nekoliko stotina privremenih radnika u svojim europskim pogonima te sklopio sporazume o proizvođačima originalne opreme za proizvodnju solarnih ploča u Tajlandu. Strane koje se protive mjerama tvrdile su da je to još jedan dokaz da je uspješna proizvodnja solarnih modula moguća samo u velikim proizvodnim pogonima, kao što su azijski.

⁽¹²¹⁾ Izvorna uredba o konačnim pristojbama, uvodna izjava 749.

⁽¹²²⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF”) „Solar manufacturer capacity league table”, pristup 28.10.2016.

⁽¹²³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 930/2003 (SL L 133, 29.5.2003., str. 1.), uvodna izjava 224.

⁽¹²⁴⁾ Ibid.

- (740) Solar World odgovorio je da je sklopio privremene ugovore s proizvođačima originalne opreme kako bi pokrio nagli rast globalne potražnje krajem 2015. i u prvoj polovini 2016. Solar World naveo je da su neizvjesnosti u pogledu ishoda ispitnog postupka koji je u tijeku dovele do viših kamatnih stopa na njegova kapitalna ulaganja koje zahtijevaju financijski ulagatelji. Stoga je ekonomski razumna odluka bila odgoditi kapitalno intenzivno širenje svojih proizvodnih kapaciteta do zaključenja ovog ispitnog postupka i, umjesto toga, privremeno upotrijebiti raspoložive kapacitete ugovornih proizvođača. Solar World naveo je i da su svi moduli koje je proizveo njegov partner na temelju tog ugovora izvan Unije otpremljeni izvan Unije.
- (741) U izvješćima o tržištu potvrđeno je da je prva polovina 2016. bila razdoblje rasta i da je druga polovina 2016. bila razdoblje niske potražnje koja je dovela do pada cijena zbog prevelike ponude modula ⁽¹²⁵⁾. U tom se kontekstu odluka društva Solar World u pogledu otpuštanja privremenih zaposlenika može smatrati teškom, ali opravdanom odlukom zbog okolnosti na tržištu. Solar World smanjio je i obujam koji proizvode ugovorni proizvođači koliko god je to bilo dopušteno ugovorom.
- (742) Stoga je Komisija smatrala da je, uzimajući u obzir neizvjesnosti i nedavni globalni ciklus rasta i pada, odluka proizvođača iz Unije da odgodi proširenje kapaciteta i da se, umjesto toga, osloni na raspoložive proizvodne kapacitete ugovornih proizvođača bila ekonomski opravdana te da to nije dokaz da je proizvodnja u Uniji postala neodrživa.

6.5 Zaključak o interesu Unije

- (743) Vaganjem i uspoređivanjem suprotstavljenih interesa Komisija je analizirala bi li negativan učinak na nepovezane uvoznike i industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te drugi prethodno analizirani učinci bili nerazmjerni u usporedbi s pozitivnim učinkom na proizvođače proizvoda iz postupka revizije iz Unije. U skladu s člankom 31. stavkom 1. trećom rečenicom Osnovne uredbe posebno je uzeta u obzir potreba za uklanjanjem učinaka štetnog subvencioniranja koje narušava trgovinu i ponovnim uspostavljanjem učinkovite konkurencije.
- (744) Ključno je bilo procijeniti vjerojatni utjecaj nastavka mjera na budućnost potražnje za solarnim modulima u Uniji. Kad bi se mjerama znatno smanjila potražnja, moglo bi se tvrditi da bi zaštita relativno male industrije Unije mogla imati nerazmjerni učinak na znatno veće industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca. Međutim, kako je zaključeno u uvodnoj izjavi 724., mjerama se samo u ograničenoj mjeri utjecalo na potražnju za solarnim modulima u Uniji. Ta se situacija vjerojatno neće promijeniti prije nego što države članice donesu i provedu novu direktivu o obnovljivoj energiji. Argument o utjecaju na radna mjesta razmotren je s obzirom na taj nalaz. Iako bi se prekidom mjera moglo pomoći u stvaranju novih radnih mjesta, time bi se postojeća radna mjesta u industriji solarnih ćelija i modula u Uniji (oko 8 000) izložila neposrednom riziku. Stoga sama brojčana usporedba trenutačnih radnih mjesta u industriji Unije s postojećim radnim mjestima u industriji na kraju proizvodnog lanca (oko 50 000) ili industriji na početku proizvodnog lanca (oko 5 000 – 10 000) nije bila primjerena.
- (745) Zbog činjenice da su se politike potpore obnovljivim izvorima energije morale izmijeniti nakon stupanja na snagu novih pravila u skladu s pravom Unije o državnim potporama te da će se vjerojatno dodatno promijeniti nakon što su zakonodavci doneli Komisijin prijedlog nove direktive o obnovljivoj energiji nije moguće zauzeti stajalište o interesu Unije za razdoblje dulje od 18 mjeseci. U nekim se nalazima upućuje na to da bi mjere mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te postizanja pariteta mreže na širem području Europe i za određene skupine potrošača. Kako se napominje u uvodnim izjavama 709. i 719., nova pravila u pogledu modela energetskog tržišta koja je Komisija predložila 1. prosinca 2016. ⁽¹²⁶⁾ i nova pravila za prelazak na čistu energiju usredotočenu na potrošače koja je Komisija predložila 30. studenoga 2016. ⁽¹²⁷⁾ važan su korak prema ostvarivanju stabilnog okruženja za rast. Komisija je stoga odlučila ograničiti produljenje mjera na 18 mjeseci.

⁽¹²⁵⁾ Q4 2016 Global Market Outlook, Preparing for a tough year ahead, BNEF, 30. studenoga 2016. i Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1. rujna 2016.

⁽¹²⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽¹²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

- (746) Nakon dodatne objave iz uvodne izjave 33. Komisija je primila tri različite vrste primjedbi. U načelu su proizvođači iz EU-a tražili da Komisija zadrži prvobitno razdoblje od 24 mjeseca uz obrazloženje da je objavljenim prijedlogom da se uobičajeno trajanje smanji s 5 na 2 godine već postignuta pravedna ravnoteža interesa. Neke zainteresirane strane koje predstavljaju industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca pozdravile su smanjenje na 18 mjeseci, dok su se druge zalagale za to da se mjere u cijelosti prekinu. Kineska vlada izrazila je žaljenje u pogledu namjere Komisije da mjere zadrži čak i za samo 18 mjeseci. Kao i neke zainteresirane strane iz sektora na početku i na kraju proizvodnog lanca, vlada je kritizirala i činjenicu da u tekstu prijedloga provedbenog akta nije bilo spomena o kasnijem trenutačnom prekidu mjera.

Komisija je napomenula da bi mjere mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te postizanja pariteta mreže na širem području Europe. Time se opravdava činjenica da bi mjere iznimno trebalo produljiti za samo 18 mjeseci, nakon čega će one isteći u skladu s primjenjivim pravilima iz Osnovne uredbe. Komisija je na temelju do sada dostupnih dokaza smatrala da se, pri uspoređivanju mogućih negativnih učinaka na industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te na korisnike s koristima koje bi industrija Unije imala od mjera, produljenje od 18 mjeseci smatra prikladnom sredinom između konkurentskih interesa.

- (747) Štoviše, pri preispitivanju interesa nepovezanih uvoznika Komisija se suočila s pritužbama u pogledu njihova velikog administrativnog opterećenja, dok su proizvođači iz Unije iznijeli pritužbe na postojeće izbjegavanje mjera. Ta se pitanja mogu razmotriti u privremenoj reviziji oblika mjera. Konačno, Komisija je postala svjesna da mehanizam prilagodbe najniže uvozne cijene nije slijedio strmu krivulju učenja solarne industrije⁽¹²⁸⁾. Zbog trenutačnog sustava prilagodbe europski potrošači vjerojatno nisu mogli iskoristiti globalno povećanje učinkovitosti, zbog čega bi moglo biti potrebno preispitati to pitanje. To se može razmotriti u okviru privremene revizije bilo kojeg mehanizma prilagodbe koji bi se mogao povezati s drugim oblikom mjere.
- (748) Općenito Komisija je zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera radi interesa Unije. Međutim, došla je i do zaključka da je revizija po službenoj dužnosti pitanja utvrđenih u uvodnoj izjavi 747. primjerena.

7. ISPITNI POSTUPAK DJELOMIČNE PRIVREMENE REVIZIJE OGRANIČEN NA ISPITIVANJE JE LI U INTERESU UNIJE ZADRŽAVANJE MJERA ZA ČELIJE KOJE SU TRENUTAČNO NA SNAZI

7.1 Uvodne napomene

- (749) Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 8., Komisija je na vlastitu inicijativu pokrenula ispitni postupak djelomične privremene revizije („privremena revizija”) ograničen na ispitivanje je li u interesu Unije zadržavanje mjera za čelije koje su trenutačno na snazi za čelije.
- (750) Revizija je pokrenuta jer su postojali dokazi prima facie da su se okolnosti na temelju kojih su uvedene početne mjere promijenile. Točnije, nakon restrukturiranja i konsolidacije industrije Unije znatan je broj proizvođača čelija prestao s proizvodnjom. Činilo se da je većina preostalih kapaciteta za proizvodnju čelija u Uniji uglavnom namijenjena proizvodnji modula za vlastite potrebe. Posljedično je prodaja čelija industrije Unije nepovezanim korisnicima bila količinski vrlo ograničena, dok su proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani ovisili o čelijama nabavljenima izvan Unije. Stoga je Komisija smatrala razumnim ispitati je li nastavak primjene mjera za čelije i dalje u interesu Unije.

⁽¹²⁸⁾ Nekoliko je izvora navelo da solarna industrija postiže krivulju učenja od 21 %. To znači da se nakon svakog udvostručenja kapaciteta za proizvodnju solarne energije trošak proizvodnje modula smanjuje za 21 %. Globalni kumulativni solarni kapacitet iznosio je oko 130 GW 2013. te se očekuje da će dostići 290 GW do kraja 2016., što znači da se do sada udvostručio i da se trošak proizvodnje modula smanjio za 21 %.

7.2 Interes proizvođača ćelija

- (751) Komisiji je poznato 12 proizvođača ćelija iz Unije. Industriju Unije predstavljalo je udruženje EU ProSun, koje je podnositelj zahtjeva u predmetu revizije zbog predstojećeg isteka postojećih kompenzacijskih mjera. EU ProSun predstavljao je četiri proizvođača ćelija iz Unije. Još su dva proizvođača ćelija izričito podržala stajalište udruženja EU ProSun. EU ProSun predstavljao je i društvo Solar World kao proizvođača pločica na početku proizvodnog lancata još jednog proizvođača pločica iz Unije.
- (752) U početnom ispitnom postupku Komisija je utvrdila da je veliki priljev subvencioniranih kineskih solarnih ćelija i modula u Uniju pridonio stečaju mnogih proizvođača ćelija iz Unije. Uvođenjem mjera omogućilo se preostalim proizvođačima iz Unije da se oporave, konsolidiraju i stabiliziraju proizvodnju ćelija. Točnije, proizvodna postrojenja i zaposlenici jednog od najvećih proizvođača ćelija iz Unije, društva Bosch Solar Energy, ostali su u funkciji jer ih je 2014. preuzeo Solar World.
- (753) Kad bi se mjere za ćelije prekinule, kineski izvoz ćelija po subvencioniranim cijenama ponovio bi se u velikom obujmu, čime bi se prouzročila materijalna šteta industriji Unije s vrlo negativnim posljedicama za industriju ćelija u Uniji. Velika kapitalna ulaganja u sofisticiranu opremu za proizvodnju ćelija postala bi suvišna. Do 1 700 visokokvalificiranih radnika moglo bi izgubiti svoje radno mjesto. Komisija je obaviještena i o namjeri nekoliko društava iz Unije da vrate oko 300 MW kapaciteta ako se mjere zadrže.
- (754) Pad industrije proizvodnje ćelija u Uniji negativno bi utjecao i na aktivnosti istraživanja i razvoja u Uniji. Ćelije su ključan element modula te je većina istraživanja i razvoja u lancu vrijednosti solarne industrije usmjereno na ćelije. Kad bi se mjere za ćelije ukinule, usporila bi se europska ulaganja u istraživanje i razvoj te bi do sada stečeno tehničko znanje postalo suvišno ili bi se trebalo prenijeti u treće zemlje. Stoga postoji rizik da bi se isključivanjem ćelija zadržala ovisnost proizvođača modula iz Unije o uvezenim ćelijama.
- (755) Prekidom mjera za ćelije mogle bi se narušiti i mjere za module. Time bi se kineskim proizvođačima omogućio izvoz ćelija po nepoštenim cijenama i njihovo sastavljanje u module preko svojih društava kćeri ili preko ugovornih proizvođača s poslovnim nastanom u Uniji. Linije za sastavljanje modula mogu se uspostaviti relativno brzo, što dokazuje brza izgradnja kapaciteta za proizvodnju modula u jugoistočnoj Aziji (vidjeti uvodnu izjavu 734.). EU ProSun naveo je da se to dogodilo u SAD-u između 2012. i 2014. kad su mjere za module prestale biti učinkovite. Situacija se promijenila tek kad je početna definicija proizvoda proširena na ćelije.
- (756) Stoga je nastavak mjera za ćelije jasno u interesu proizvođača ćelija iz Unije te one mogu koristiti i proizvođačima modula iz Unije.
- (757) Nakon objave Jabil je osporavao Komisijin nalaz da bi se prekidom mjera za ćelije kineskim proizvođačima omogućio izvoz ćelija po nepoštenim cijenama i njihovo sastavljanje u module preko njihovih društava kćeri ili preko ugovornih proizvođača s poslovnim nastanom u Uniji. U odgovoru na tvrdnju društva Jabil Komisija je podsjetila da je utvrdila vjerojatnost nastavka dampainga i štete ako se mjere stave izvan snage. Komisija je objasnila i da ugovorni proizvođači, kao što je Jabil, imaju znatno drukčiji poslovni model i strukturu troškova od ostatka industrije Unije. Konkretno, takvi proizvođači posluju uz znatno niže opće troškove jer ne preuzimaju jednaku odgovornost za prodaju, oglašavanje te istraživanje i razvoj svojih proizvoda, kako je utvrđeno u uvodnim izjavama 513. i 563. Stoga, kad bi Komisija mjere za ćelije stavila izvan snage radi interesa proizvođača modula iz Unije, ničim se ugovorne proizvođače s poslovnim nastanom u Uniji ne bi spriječilo da module sastavljaju od dampinških kineskih ćelija. De facto, ugovorni proizvođač čak ni ne mora znati stvarnu cijenu ćelija jer se njegov uobičajeni poslovni model sastoji od naplaćivanja naknade za preradu drugom društvu koje osigurava ulazne materijale i preuzima punu odgovornost za prodaju tih proizvoda. Stoga je Komisija i dalje smatrala da bi prekid mjera za ćelije mogao dovesti do nepoštenih cijena za module koji bi se mogli u Uniji sastavljati od dampinških kineskih ćelija preko povezanih društava ili preko ugovornih proizvođača.

- (758) Nakon objave SPE je tvrdio da ne postoji uzročno-posljedična veza između uvoza ćelija iz NRK-a i prodaje ćelija proizvedenih u Uniji; smatrao je da se industrija Unije na tržištu natječe s trećim zemljama. Ista je strana tvrdila da se mjerama ne štite ulaganja u industriju ćelija i da radnicima u proizvodnji ćelija ne prijetu viškovi ako mjere prestanu vrijediti. Ta je strana tvrdila i da na tržište vlastite prodaje ćelija nije utjecao uvoz kineskih ćelija.
- (759) Komisija je dodatno analizirala utjecaj prodaje ćelija iz trećih zemalja, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 579., i ponovila da prodaja iz trećih zemalja nije dovela do štete. Dodatno je analizirala i utjecaj mjera na ulaganje u industriju ćelija u Uniji, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 571., i ponovila da mjere imaju pozitivan utjecaj na ulaganje. Štoviše, utvrdila je utjecaj kineskog uvoza na tržište vlastite prodaje ćelija u Uniji kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 508. S obzirom na trenutnu nisku profitabilnost industrije ćelija u Uniji Komisija i dalje smatra da radnicima u proizvodnji ćelija u Uniji prijeti gubitak radnih mjesta ako se dopusti istek mjera.

7.3 Interes nepovezanih uvoznika ćelija

- (760) Nije se javio nijedan nepovezani uvoznik ćelija koji je poslovao tijekom RIPR-a. Ćelije uvoze proizvođači modula iz Unije ili povezani uvoznici kineskih proizvođača.

7.4 Interes industrije na kraju proizvodnog lanca – proizvođači modula

- (761) Nekoliko europskih proizvođača modula javilo se i pozvalo na isključivanje ćelija iz mjere. Neka od tih društava podržavaju stajalište udruženja EU ProSun u pogledu nastavka mjera za module. Neka društva na početku i na kraju proizvodnog lanca dostavila su podneske u kojima se protive mjerama posebno za ćelije; međutim, većina društava na početku i na kraju proizvodnog lanca usmjerila se na razloge za prekid mjera za module i učinke tog prekida.
- (762) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije upućuju na činjenicu da gotovo sve ćelije proizvedene u Unije upotrebljavaju interno vertikalno integrirana društva. Zbog toga proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani, a koji čine više od 65 % proizvodnje modula u Uniji, ovise o uvozu ćelija. Te su strane tvrdile da gotovo sav uvoz ćelija u Uniju podliježe mjerama ili detaljnijim carinskim kontrolama koje proizlaze iz mjere za sprječavanje izbjegavanja mjera za malezijske i tajvanske ćelije. Time se stvara dodatno administrativno i financijsko opterećenje za proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani. Strane koje se protive mjerama za ćelije navele su i da su mjere za ćelije neučinkovite jer nisu dovele do novih kapaciteta u Uniji. Smatraju i da se mjerama povećava cijena konačnog proizvoda, tj. modula, te da to negativno utječe na potražnju, kupce i šire ciljeve okolišne politike Unije.

7.4.1 Nedostatak opskrbe ćelijama u Uniji

- (763) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdile su da na tržištu Unije nisu dostupne ćelije proizvedene u Uniji. Samo je nekoliko proizvođača ćelija u Uniji i gotovo svi svoje ćelije upotrebljavaju za vlastite potrebe te samo vrlo male količine prodaju trećim stranama. Mali obujam koji se prodaje obično je lošije kvalitete. Na temelju svojeg ispitnog postupka Komisija se složila da ćelije koje industrija Unije prodaje na tržištu Unije zadovoljavaju manje od 5 % potražnje proizvođača modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani.
- (764) Te su strane dalje tvrdile da se, čak i kad bi se više ćelija iz Unije prodavalo na otvorenom tržištu, kapacitetom Unije i proizvodnjom ćelija u Uniji ne bi ni približno zadovoljila ukupna potražnja za ćelijama u Uniji, a još manje ukupna potražnja za modulima. Komisija je utvrdila da je tijekom RIPR-a proizvodnja ćelija u Uniji iznosila 1 270 MW, što znači da se njome moglo pokriti 37 % ukupne potražnje za ćelijama u Uniji, koja je procijenjena na 3 409 MW. Kapacitetom za proizvodnju ćelija u Uniji moglo se pokriti oko 18 % ukupne potražnje za modulima u Uniji, tj. oko 7 200 MW tijekom RIPR-a.

- (765) Nekoliko strana navelo je da mjere za ćelije koriste samo jednom društvu, društvu Solar World, te se njima druge proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani stavlja u konkurentski nepovoljan položaj u odnosu na to društvo. Solar World činio je tijekom RIPR-a više od 70 % ukupne proizvodnje ćelija u Uniji. Solar World ne prodaje sve ćelije na otvorenom tržištu, nego samo one za koje smatra da ne ispunjuju njegove visoke standarde. Te su strane navele da ćelije mogu kupiti samo iz uvoza iz trećih zemalja. Ako se mjere za ćelije ne prekinu, te će strane ostati u konkurentski nepovoljnom položaju u odnosu na vodećeg proizvođača ćelija u Uniji.
- (766) Kako je prethodno navedeno, Komisija je utvrdila da je proizvodnja ćelija u Uniji činila 35 % potražnje za ćelijama u Uniji i taj se omjer povećao s 23 % 2012. To znači da se znatan udjel potražnje Unije može pokriti ćelijama koje se proizvode u Uniji, neovisno o tome upotrebljavaju li se za vlastitu potrošnju ili ne. Komisija je podsjetila i da je prosječan trošak proizvodnje ćelija u Uniji bio viši od prosječne kineske i tajvanske ugovorne prodajne cijene (kako je izvjestio PV Insights). To znači da bi proizvođači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani mogli kupiti ćelije izvan Unije po sličnim ili čak nižim cijenama. Taj je zaključak točan čak i ako se uzme u obzir činjenica da ćelije koje u Uniji proizvode vertikalno integrirani proizvođači imaju visoku učinkovitost i kvalitetu te da su stoga skuplje. Stoga se mjerama vertikalno integriranim proizvođačima ćelija i modula ne daje konkurentska prednost u odnosu na proizvođače koji nisu vertikalno integrirani.
- (767) Komisija je, dalje, primijetila da su se proizvođači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani suočili s poteškoćama u nabavi ćelija samo u razdoblju iznimno velike potražnje krajem 2015. i početkom 2016. u NRK-u. Tijekom tog razdoblja kineska potražnja za solarnom energijom na vrhuncu je iznosila 22 GW⁽¹²⁹⁾. Kineski cilj u pogledu solarnih instalacija podržali su velikodušni programi naknada, što je dovelo do privremenog naglog rasta instalacija. Čak su i znatni kineski prekomjerni kapaciteti za proizvodnju ćelija privremeno postali nedostatni za pokrivanje tog neuobičajenog rasta potražnje. Neki su kineski proizvođači modula iznimno morali posegnuti za uvozom ćelija iz inozemstva, što je privremeno dovelo do nedostatne globalne ponude ćelija i povećanja cijena ćelija. Ugovorne prodajne cijene ćelija, koje navodi PVInsights bile su više od najniže uvozne cijene tijekom tog razdoblja oskudice ćelija, tj. između studenoga 2015. i ožujka 2016. Stoga, čak i da mjere nisu bile na snazi, proizvođači modula u Uniji suočili bi se sa sličnim poteškoćama u nabavi ćelija jer je u tom relativno kratkom razdoblju u NRK-u došlo do jednokratnog manjka ćelija.
- (768) To je razdoblje prekomjerne potražnje za ćelijama djelomično nastupilo kad i Komisijin ispitni postupak za sprječavanje izbjegavanja mjera za kineske ćelije i module preko Malezije i Tajvana. Evidentiranje ćelija i modula, koje je stupilo na snagu od datuma pokretanja postupka u pogledu izbjegavanja mjera, tj. u svibnju 2015., dovelo je do dodatnih poteškoća u nabavi za proizvođače modula iz Unije. Proizvođači modula suočili su se s razdobljem nesigurnosti jer nisu znali jesu li njihovi tajvanski i malezijski dobavljači stvarni proizvođači i hoće li biti izuzeti od pristojbi. Na kraju je u veljači 2016. za više od 20 malezijskih i tajvanskih proizvođača ćelija koji su sudjelovali u tom ispitnom postupku utvrđeno da su stvarni proizvođači. Privremena nesigurnost u pogledu nabave završila je uklanjanjem te nesigurnosti.
- (769) Komisija je utvrdila i da je tvrdnja da se mjerama za ćelije štiti samo jedno društvo, Solar World, neutemeljena. Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 751., dodatnih pet proizvođača ćelija podržalo je nastavak mjera za ćelije. Komisiji je poznato više od 10 proizvođača ćelija u Uniji. Ključni razlog zbog kojeg je jedan proizvođač trenutačno zaslužan za više od 70 % svih ćelija proizvedenih u Uniji činjenica je da su brojni drugi proizvođači ćelija izašli s tržišta jer se nisu mogli oduprijeti nepoštenom tržišnom natjecanju sa subvencioniranim kineskim proizvodima. Dok je većina tih proizvođača otišla s tržišta, Solar World preuzeo je 2014. jednog od najvećih proizvođača ćelija u Uniji. Taj je proizvođač odlazio s tržišta i da nije bilo preuzimanja više od 500 visokokvalificiranih radnika izgubilo bi svoja radna mjesta. Solar World tvrdio je da u slučaju izostanka mjera ne bi samo bio u nemogućnosti preuzeti drugo društvo i spasiti njegove zaposlenike, nego bi i njegovi pogoni za proizvodnju ćelija do sada bili u stečaju.
- (770) Stoga se sastavljači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani ne suočavaju s nedostatnom opskrbom ili lošijim konkurentskim položajem u odnosu na vertikalno integrirane. Posljedično, na potrošače modula iz Unije ne utječe negativno činjenica da se proizvodnjom ćelija u Uniji može pokriti samo relativno mali udio potrošnje modula.

⁽¹²⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1. rujna 2016., str. 1.

7.4.2 Administrativno opterećenje prouzročeno mjerama

- (771) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdile su da se zbog njih proizvođačima modula koji nisu vertikalno integrirani nameću znatan dodatni poslovni rizik, obrtni kapital i administrativno opterećenje. To navodno proizlazi iz poštovanja složenih postupka u okviru preuzete obveze. Neki proizvođači modula naveli su da se situacija pogoršala nakon ispitnog postupka za sprječavanje izbjegavanja mjera koji je pokrenut protiv Tajvana i Malezije. Proizvođači koji nisu vertikalno integrirani podliježu strogim kontrolama dokumenata tijekom carinjenja robe, čak i ako uvoze od društava kojima je odobreno izuzeće. Iznijeli su pritužbe da su u nekim slučajevima jednostavne postupovne pogreške u dokumentaciji, kao što je izostanak pečata ili potpisa na pravom mjestu, dovele do kašnjenja od nekoliko tjedana. Kineske ćelije koje se uvoze u okviru preuzete obveze predmet su sličnih strogih carinskih kontrola i opterećujućih administrativnih postupaka. Stoga su ti proizvođači naveli da je gotovo 100 % uvoza ćelija u Uniju predmet detaljnog pregleda koji provode carinska tijela, što dovodi do kašnjenja isporuka, dodatnog administrativnog posla i potrebe za većim obrtnim kapitalom. Zbog toga su stavljani u dodatni konkurentski nepovoljniji položaj, ne samo u usporedbi s proizvođačima u ostatku svijeta, nego i s vertikalno integriranim vodećim europskim proizvođačem modula.
- (772) Komisija je podsjetila da je poduzela dodatne korake kako bi se poboljšalo praćenje mjera i izbjegao svaki oblik izbjegavanja mjera i unakrsne naknade kojim bi se mogla narušiti preuzeta obveza. Ostala rješenja kojima bi se učinkovito moglo zaštititi industriju Unije i spriječiti izbjegavanje mjera za kineske module mogu se razmatrati u okviru privremene revizije. Detaljnije kontrole koje provode carinska tijela država članica potrebne su kako bi se industrija Unije učinkovito zaštitila od priljeva proizvoda po nepoštenim cijenama.

7.4.3 Utjecaj mjera za ćelije na cijene modula i potražnju

- (773) Nekoliko strana koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdilo je da se njima povećava trošak ključnog elementa solarnih modula i da se, stoga, povećava cijena novih solarnih instalacija, čime se smanjuje potražnja za solarnim modulima. Neke su strane navele da su se izvan RIPR-a, tj. u drugoj polovini 2016., prosječne globalne ugovorne prodajne cijene snizile znatno ispod najniže uvozne cijene, čime je izvršen dodatan pritisak na proizvođače modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani.
- (774) Komisija je utvrdila da je prosječna globalna ugovorna prodajna cijena ćelija, koju navodi PVInsights, bila blizu najniže uvozne cijene većinu vremena dok su mjere bile na snazi. Stoga se mjerama nije znatno povećala cijena ključnog elementa modula, ako se kao mjerilo uzme globalna prosječna ugovorna prodajna cijena.
- (775) Komisija je utvrdila da su se globalne ugovorne prodajne cijene znatno smanjile u drugoj polovini 2016. jer je solarni sektor prošao kroz ciklus rasta i pada, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 767. U četvrtom tromjesečju 2016. cijene ćelija stabilizirale su se i čak su ponovno počele rasti, što je predvidljivo za ciklus rasta i pada. Unatoč tome, uzimajući u obzir učinak krivulje učenja solarnog sektora, nova dugoročna cijena solarnih ćelija vjerojatno će se spustiti ispod razine koja je prevladavala prije nedavnog ciklusa rasta i pada. Kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 676., u indeksu cijena koji je Komisija upotrijebila za prilagodbu najniže uvozne cijene nije se potpuno odražavalo to smanjenje troška proizvodnje solarnih ćelija i modula tijekom većeg dijela 2016. Način na koji se razvoj krivulje učenja solarne industrije može bolje odraziti u razini mjera može se ispitati u okviru privremene revizije.
- (776) Utjecaj mjera na potražnju za solarnom energijom u Uniji detaljno je analiziran u prethodnom odjeljku 6.3. Komisija je utvrdila da nekoliko drugih čimbenika znatno više utječe na potražnju za modulima od mjera. Budući da su ćelije ključan element modula, ti nalazi vrijede i za ćelije.
- (777) Nakon objave SPE je tvrdio da većinu vremena dok su mjere bile na snazi prosječna globalna kupovna cijena ćelija nije bila blizu najnižoj uvoznoj cijeni. Ta je strana potkrijepila svoju tvrdnju člankom iz časopisa PV-Magazine ⁽¹³⁰⁾ iz studenoga 2016. i podacima društva Energy Trend PV ⁽¹³¹⁾.

⁽¹³⁰⁾ Indeks cijena modula portala PvXchange iz studenoga 2016.: Red light, green light.

⁽¹³¹⁾ Energy Trend PV, cijene ćelija, ažurirano 4. siječnja 2017.

- (778) Najniža uvozna cijena bila je vrlo slična globalnim cijenama ćelija denominiranim u EUR od prosinca 2013., kad su mjere uvedene, do rujna 2015., kad je istekao RIPR, kako navodi PVInsights. Komisija je napomenula i da se 2016., izvan razmatranog razdoblja, najniža uvozna cijena privremeno odvojila od globalnih kupovnih cijena. U citiranom članku i u dostavljenim podacima navedene su promjene cijena solarnih proizvoda izvan razmatranog razdoblja. Stoga je Komisija ponovila da su mjere za ćelije imale samo vrlo ograničen utjecaj na neintegrirane proizvođače modula.

7.5 Zaključak o privremenoj reviziji

- (779) Komisija je zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera za ćelije radi interesa Unije. Točnije, utvrdila je da su mjere bile učinkovite u zadržavanju i, u određenoj mjeri, obnovi proizvodnje ćelija u Uniji. Ćelije koje se proizvode u Uniji čine znatan udjel potražnje za ćelijama u Uniji. Ukidanje mjera za ćelije vjerojatno bi moglo dovesti do pada industrije proizvodnje ćelija u Uniji, gubitka visokokvalificiranih radnih mjesta i povezane aktivnosti istraživanja i razvoja. Komisija je smatrala i da se mjerama za ćelije vertikalno integriranim proizvođačima modula iz Unije ne daje konkurentna prednost u odnosu na proizvođače koji nisu vertikalno integrirani. Proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani imaju pristup dostatnoj ponudi ćelija izvan Kine po cijenama koje nisu više od cijena koje interno naplaćuju vertikalno integrirani proizvođači.
- (780) Štoviše, pri preispitivanju interesa proizvođača modula koji nisu vertikalno integrirani Komisija se suočila s brojnim pritužbama u pogledu njihova velikog administrativnog opterećenja, dok su proizvođači iz Unije iznijeli pritužbe na postojeće izbjegavanje mjera. Ta se pitanja mogu razmotriti u privremenoj reviziji oblika mjera.
- (781) Konačno, Komisija je napomenula da u većem dijelu 2016. mehanizam prilagodbe najniže uvozne cijene nije slijedio strmu krivulju učenja solarne industrije za ćelije. Zbog trenutnog sustava prilagodbe europski proizvođači modula, stoga, nisu mogli iskoristiti globalno povećanje učinkovitosti, zbog čega bi moglo biti potrebno preispitati to pitanje. To se može razmotriti u okviru privremene revizije bilo kojeg mehanizma prilagodbe koji bi se mogao povezati s drugim oblikom mjere.
- (782) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo i da bi predložena privremena revizija predugo trajala da bi se zaštitili interesi neintegriranih proizvođača modula. Komisija je napomenula da se nakon objave, odnosno početkom 2017., najniža uvozna cijena znatno snizila, čime se znatno smanjila razlika između najniže uvozne cijene i prosječne globalne prodajne cijene. Uz to, Komisija privremenu reviziju namjerava dovršiti 2017.

8. KONAČNE KOMPENZACIJSKE MJERE

- (783) Iz zaključaka donesenih u pogledu nastavka i vjerojatnosti ponavljanja subvencioniranja te nastavka štete proizlazi da bi, u skladu s člankom 18. stavkom 2. Osnovne uredbe, kompenzacijske mjere koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz NRK-a, uvedene Provedbenom uredbom (EU) br. 1239/2013, trebalo zadržati.
- (784) Kako je detaljno objašnjeno u prethodnom odjeljku 6.3., ispitnim postupkom utvrđeno je da bi mjere mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, nakon pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te nakon postizanja pariteta mreže na širem području Europe. Time se opravdava činjenica da bi mjere iznimno trebalo produjiti za samo 18 mjeseci, nakon čega će one isteći u skladu s primjenjivim pravilima iz Osnovne uredbe. Komisija je na temelju do sada dostupnih dokaza smatrala da se, pri uspoređivanju mogućih negativnih učinaka na industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te na korisnike s koristima koje bi industrija Unije imala od mjera, produženje od 18 mjeseci smatra prikladnom sredinom između konkurentskih interesa.
- (785) Nakon objave EU ProSun izrazio je neslaganje s tim obrazloženjem. Tvrdio je da bi se mjere trebale produjiti za razdoblje od pet godina. Smatrao je da regulatorna nesigurnost koja utječe na smanjenje potražnje za solarnom energijom neće nestati u bliskoj budućnosti. Za uspostavu stabilnosti koja je neophodna za poticanje

kontinuiranog oporavka industrije Unije s pomoću boljeg ulagačkog okruženja potrebno je produljenje od pet godina. Komisija je naglasila da sektor solarne energije u Uniji prolazi kroz fazu temeljite preobrazbe, odnosno prelaska s tradicionalnog instrumenta potpore u vidu poticajnih cijena na javna nadmetanja za velike solarne sustave i solarne sustave za komercijalnu i, u manjoj mjeri, rezidencijalnu vlastitu potrošnju. Smatra da bi ta promjena trebala donijeti mjerljive učinke u nekoliko država članica već za 18 mjeseci. Konkretno, Komisija očekuje da će već u tom razdoblju biti pokrenut velik broj natječaja za solarni kapacitet te da će se povećati broj instaliranih solarnih sustava zahvaljujući paritetu maloprodajne mreže. Komisija stoga i dalje smatra da je prikladno produljiti mjere za samo 18 mjeseci.

(786) Proizvođači izvoznici iz Malezije i Tajvana koji su izuzeti od mjera, kako su proširene Provedbenom uredbom (EU) 2016/184, izuzimaju se i od mjera koje se uvode ovom Uredbom.

(787) S obzirom na donesene zaključke da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera za ćelije radi interesa Unije djelomičnu privremenu reviziju pokrenutu u skladu s člankom 19. stavkom 3. Osnovne uredbe trebalo bi prekinuti.

9. OBLIK MJERA

(788) Preuzeta obveza koju je Komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU, kako je zadnji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1998⁽¹³²⁾, i dalje se primjenjuje tijekom važenja konačnih mjera uvedenih ovom Uredbom. Izvoznici na koje se ta preuzeta obveza primjenjuje navedeni su u Prilogu toj Odluci.

(789) Međutim, kako je navedeno u uvodnim izjavama 747. i 748. te 780. i 781., primjereno je i po službenoj dužnosti pokrenuti privremenu reviziju oblika mjere i mehanizma prilagodbe koji je s njom povezan.

(790) Odbor uspostavljen člankom 15. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹³³⁾ nije dostavio mišljenje. Komisija je potom Odboru dostavila izmijenjeni prijedlog Provedbene uredbe Komisije u kojem je trajanje mjere smanjeno s 24 mjeseca na 18 mjeseci. Odbor nije dostavio mišljenje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Uvodi se konačna kompenzacijska pristojba na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ili ploča i ćelija vrste koja se upotrebljava u silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama (ćelije debljine koja ne prelazi 400 mikrometara) koji su trenutačno obuhvaćeni oznakama KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine, osim ako su u provozu u smislu članka V. GATT-a.

Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije predmetnog proizvoda:

- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
- tankoslojni fotonaponski proizvodi,

⁽¹³²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1998 od 15. studenoga 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za pet proizvođača izvoznika na temelju Provedbene odluke 2013/707/EU o potvrđi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinjskim i antisubvenzijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL L 308, 16.11.2016., str. 8.)

⁽¹³³⁾ Uredba (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (SL L 176, 30.6.2016., str. 21).

- kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu s pomoću integriranih kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija,
- moduli ili ploče izlaznog napona od najviše 50 V DC i izlazne snage od najviše 50 W samo za izravnu upotrebu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.

2. Stopa konačne kompenzacijske pristojbe koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, za proizvode opisane u stavku 1. koje proizvode društva navedena u nastavku, jest sljedeća:

Društvo	Stopa pristojbe (%)	Dodatna oznaka TARIC
Wuxi Suntech Power Co. Ltd; Suntech Power Co. Ltd; Wuxi Sunshine Power Co. Ltd; Luoyang Suntech Power Co. Ltd; Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd; Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd,	4,9	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd; Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd; Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3	B797
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd; Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5	B791
JingAo Solar Co. Ltd; Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd, JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd; Hefei JA Solar Technology Co. Ltd, Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	5,0	B794
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd; LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd; LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd,	11,5	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	11,5	B927
Delsolar (Wujiang) Ltd	0	B792

Društvo	Stopa pristojbe (%)	Dodatna oznaka TARIC
Renesola Jiangsu Ltd Renesola Zhejiang Ltd	4,6	B921
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO.	6,5	B845
Društva navedena u Prilogu	6,4	
Sva ostala društva ⁽¹⁾	11,5	B999

(1) Dodatna oznaka TARIC društava spomenutih u Prilogu II. usporednoj antidampinškoj Provedbenoj uredbi (EU) 2017/367 od 1. ožujka 2017. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036 i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1036 (vidjeti stranicu 131 ovoga Službenog lista) navodi se u tom Prilogu II.

3. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama.

Članak 2.

1. Uvoz proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet koji su obuhvaćeni oznakom KN ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) za koje su račune izdala društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, izuzima se od kompenzacijske pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima:

- društvo navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, proizvelo je i otpremilo prethodno navedene proizvode i za njih izdalo račun izravno ili preko povezanog društva koje je također navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, svojim povezanim društvima u Uniji koja djeluju kao uvoznici i carine robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili prvom nezavisnom kupcu koji djeluje kao uvoznik i carini robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji; i
- uvoz je popraćen računom na temelju preuzete obveze, odnosno trgovačkim računom koji sadržava barem podatke i izjavu propisane u Prilogu 2. ovoj Uredbi; i
- uvozu je priložena potvrda o izvoznjoj obvezi u skladu s Prilogom 3. ovoj Uredbi; i
- roba koja je prijavljena i predočena carinskim tijelima točno odgovara opisu na računu na temelju preuzete obveze.

2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:

- kad se utvrdi, u pogledu uvoza opisanog u stavku 1., da nije ispunjen jedan ili više uvjeta navedenih u tom stavku; ili
- kad Komisija u skladu s člankom 13. stavkom 9. Uredbe (EU) 2016/1037 povuče prihvaćanje preuzete obveze uredbom ili odlukom koja se odnosi na konkretne transakcije i odgovarajuće računi na temelju preuzete obveze proglašava nevažećima.

Članak 3.

Društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, te na koja se primjenjuju određeni uvjeti iz te Odluke, također izdaju račun za transakcije koje nisu izuzete od kompenzacijskih pristojbi. Taj je račun trgovački račun koji sadržava barem podatke utvrđene u Prilogu 4. ovoj Uredbi.

Članak 4.

1. Konačna kompenzacijska pristojba koja se primjenjuje na „sva ostala društva” uvedena člankom 1. stavkom 2. proširuje se na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvodi podrijetlom iz Malezije i Tajvana, koji su trenutačno obuhvaćeni oznakama KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32 i 8541 40 90 33), osim proizvoda koje su proizvela društva navedena u nastavku:

Zemlja	Društvo	Dodatna oznaka TARIC
Malezija	AUO – SunPower Sdn. Bhd.	C073
	Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077
Tajvan	ANJI Technology Co., Ltd	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	Big Sun Energy Technology Inc.	C078
	EEPV Corp.	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	LOF Solar Corp.	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd	C086
	Motech Industries, Inc.	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	Perfect Source Technology Corp.	C089
	Ritek Corporation	C090
	Sino-American Silicon Products Inc.	C091
	Solartech Energy Corp.	C092
	Sunengine Corporation Ltd	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd	C094
	TSEC Corporation	C095
Win Win Precision Technology Co., Ltd	C096	

2. Uvjet za primjenu izuzeća za trgovačka društva koja su izričito navedena u stavku 1. ovog članka ili koja je Komisija odobrila u skladu s člankom 2. stavkom 2. jest predočenje carinskim tijelima država članica valjanog računa koji je izdao proizvođač ili pošiljatelj na kojem se nalazi datirana izjava koju je potpisao službenik subjekta koji izdaje takav račun, uz navođenje njegova imena i funkcije. U slučaju kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija ta izjava glasi: „Ja, niže potpisani, potvrđujem da je (obujam) kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija iz ovog računa koje se prodaju za izvoz u Europsku uniju proizvelo društvo (naziv društva i adresa) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja). Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni.” U slučaju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ta izjava glasi: „Ja, niže potpisani, potvrđujem da je (obujam) kristalnih silicijskih fotonaponskih modula koji se prodaju za izvoz u Europsku uniju iz ovog računa proizvelo/proizvela

- i. društvo (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja); ILI
- ii. treća osoba koja je podgovaratelj društva (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja)

(izbrisati opciju koja se ne primjenjuje)

s pomoću kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija koje je proizvelo društvo (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC [dodati ako predmetna zemlja podliježe početnim mjerama na snazi ili mjerama za sprječavanje izbjegavanja mjera na snazi]) u (predmetna zemlja). Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni.” Ako se ne podnese taj račun i/ili ako se u prethodno navedenoj izjavi ne navede jedna ili obje dodatne oznake TARIC, primjenjuje se stopa pristojbe koja vrijedi za „sva ostala društva”, a u carinskoj deklaraciji treba navesti dodatnu oznaku TARIC B999.

3. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama.

Članak 5.

Prekida se djelomična privremena revizija pokrenuta u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1037 u pogledu kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine ⁽¹³⁴⁾.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Ostaje na snazi 18 mjeseci.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. ožujka 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹³⁴⁾ Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinskih i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL C 405, 5.12.2015., str. 33.).

PRILOG 1.

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co., Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Energy Co.,Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co., Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co., Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori International Trading Co., Ltd Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co., Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co., Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Wuxi LONGi Silicon Materials Co., Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectric Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B919 B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B922 B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

PRILOG 2.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. naslov „TRGOVAČKI RAČUN ZA ROBU KOJA PODLIJEŽE PREUZETOJ OBVEZI”;
2. naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun;
3. broj trgovačkog računa;
4. datum izdavanja trgovačkog računa;
5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
6. točan i jednostavan opis robe i:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama izraženima u vatima);
7. opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
 - jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate;
8. naziv trgovačkog društva koje djeluje kao uvoznik kojem je trgovačko društvo izravno izdalo račun;
9. ime službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se prodaja robe navedene na ovom računu i namijenjene izravnom izvozu u Europsku uniju obavlja u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudilo trgovačko društvo [TRGOVAČKO DRUŠTVO] i koju je Europska komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU. Izjavljujem da su podatci na ovom računu potpuni i točni.”

PRILOG 3.

Potvrda o izvoznoj obvezi

Potvrda o izvoznoj obvezi koju CCCME izdaje za svaki trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. naziv, adresu, broj telefaksa i telefona Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (CCCME);
2. naziv trgovačkog društva navedenog u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU koje izdaje trgovački račun;
3. broj trgovačkog računa;
4. datum izdavanja trgovačkog računa;
5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
6. točan opis robe, uključujući sljedeće:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničku specifikaciju robe, brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC) (ako je primjenjivo),
 - oznaku KN,
7. točnu količinu u izvezenim jedinicama izraženima u vatima;
8. broj i datum isteka potvrde (tri mjeseca nakon izdavanja);
9. ime službenika CCCME-a koji je izdao potvrdu i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se ova potvrda izdaje za izravni izvoz u Europsku uniju robe navedene na trgovačkom računu koji prati prodaju koja podliježe preuzetoj obvezi te da se potvrda izdaje u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudilo trgovačko društvo [trgovačko društvo] i koju je Europska komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU. Izjavljujem da su podatci u ovoj potvrdi točni i da količina obuhvaćena ovom potvrdom ne premašuje prag preuzete obveze.”
10. datum;
11. potpis i pečat CCCME-a.

PRILOG 4.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe kompenzacijskim pristojbama sadržava sljedeće podatke:

1. naslov „TRGOVAČKI RAČUN ZA ROBU KOJA PODLIJEŽE ANTIDAMPINŠKIM I KOMPENZACIJSKIM PRISTOJBAMA”;
 2. naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun;
 3. broj trgovačkog računa;
 4. datum izdavanja trgovačkog računa;
 5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
 6. točan i jednostavan opis robe i:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama izraženima u vatima);
 7. opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
 - jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate;
 8. ime i potpis službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun.
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/367**od 1. ožujka 2017.****o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1036**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 2. i članak 11. stavak 3,

budući da:

1. POSTUPAK**1.1. Mjere na snazi**

- (1) Nakon antidampinškog ispitnog postupka („početni ispitni postupak”) Vijeće je u prosincu 2013. Provedbenom uredbom (EU) br. 1238/2013 ⁽²⁾ („Izvorna uredba”) uvelo konačnu antidampinšku pristojbu na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) trenutačno razvrstanih u oznake KN ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine („NRK”) („početne mjere”). Mjere su uvedene u obliku pristojbe ad valorem u rasponu od 27,3 % do 64,9 %.
- (2) U početnom ispitnom postupku Kineska gospodarska komora za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda („CCCME”) Komisiji je u ime skupine proizvođača izvoznika predložila preuzimanje obveze u vezi s cijenama. Odlukom 2013/423/EU ⁽³⁾ Komisija je prihvatila tu preuzetu obvezu u vezi s cijenama u pogledu privremene antidampinške pristojbe. Nakon što je skupina proizvođača izvoznika zajedno s CCCME-om dostavila obavijest o izmjeni obveze u vezi s cijenama, Komisija je Provedbenom odlukom 2013/707/EU ⁽⁴⁾ potvrdila prihvaćanje izmijenjene preuzete obveze u vezi s cijenama („preuzeta obveza”) za vrijeme primjene konačnih mjera. Nakon toga Komisija je donijela Provedbenu odluku 2014/657/EU ⁽⁵⁾ o pojašnjenju u pogledu provedbe preuzete obveze. Donijela je i pet uredbi o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za nekoliko proizvođača izvoznika ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ SL L 176, 30.6.2016., str. 21.

⁽²⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1238/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL L 325, 5.12.2013., str. 1).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2013/423/EU od 2. kolovoza 2013. o prihvaćanju ponude za preuzimanje obveze u vezi s antidampinškim postupkom u pogledu uvoza fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL L 209, 3.8.2013., str. 26).

⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanje preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL L 325, 5.12.2013., str. 214.)

⁽⁵⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/657/EU od 10. rujna 2014. o prihvaćanju prijedloga skupine proizvođača izvoznika zajedno s Kineskom trgovačkom komorom za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda za pojašnjenja u pogledu provedbe obveze iz Provedbene odluke 2013/707/EU; (SL L 270, 11.9.2014., str. 6.)

⁽⁶⁾ Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/1403 (SL L 218, 19.8.2015., str. 1.), (EU) 2015/2018 (SL L 295 12.11.2015., str. 23.), (EU) 2016/115 (SL L 23 29.1.2016., str. 47.), (EU) 2016/1045 (SL L 170, 29.6.2016., str. 5.) i (EU) 2016/1998 (SL L 308, 16.11.2016., str. 8.) o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za nekoliko proizvođača izvoznika.

- (3) Komisija je 5. svibnja 2015. objavila Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinskih i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz proizvoda iz postupka revizije ⁽⁷⁾. Revizija je po opsegu bila ograničena na referentno mjerilo koje se upotrebljava kao referenca za mehanizam prilagodbe cijena utvrđen u prethodno navedenoj preuzetoj obvezi. Prekinuta je u siječnju 2016. Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/12 ⁽⁸⁾.
- (4) Komisija je 28. svibnja 2015. pokrenula ispitne postupke za sprječavanje izbjegavanja mjera u vezi s mogućim izbjegavanjem antidampinskih i kompenzacijskih mjera na uvoz proizvoda iz postupka revizije uvozom tog proizvoda poslanog iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome je li deklariran kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾. Kao rezultat toga mjere su proširene na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, uz iznimku određenog broja stvarnih proizvođača za koje je utvrđeno da ne izbjegavaju mjere ⁽¹¹⁾.

1.2. Zahtjev za reviziju zbog predstojećeg isteka mjera

- (5) Nakon objave obavijesti o predstojećem isteku ⁽¹²⁾ početnih mjera, Komisija je 4. rujna 2015. primila zahtjev za pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe. Zahtjev je podnio EU ProSun u ime proizvođača iz Unije koji čine više od 25 % ukupne proizvodnje kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) u Uniji te su ga podržali proizvođači iz Unije čija zajednička proizvodnja čini više od 50 % ukupne proizvodnje istovjetnog proizvoda koju proizvodi onaj dio industrije Unije koji je izrazio ili potporu ili protivljenje zahtjevu.

1.3. Pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera i privremene revizije

- (6) Komisija je 5. prosinca 2015. pokrenula reviziju zbog predstojećeg isteka antidampinskih mjera na uvoz u Uniju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz NRK-a („predmetna zemlja“) te objavila Obavijest o pokretanju postupka u *Službenom listu Europske unije* ⁽¹³⁾ („Obavijest o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka mjera“).
- (7) Istog je dana Komisija po službenoj dužnosti pokrenula djelomičnu privremenu reviziju u skladu s člankom 11. stavkom 3. Osnovne uredbe, ograničenu na ispitivanje je li zadržavanje mjera koje su trenutačno na snazi za ćelije vrste koja se upotrebljava u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama ⁽¹⁴⁾ u interesu Unije („Obavijest o pokretanju privremene revizije“).

⁽⁷⁾ Obavijest o pokretanju djelomične privremene revizije antidampinskih i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom iz ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL C 147, 5.5.2015., str. 4.)

⁽⁸⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/12 od 6. siječnja 2016. o zaključenju djelomične privremene revizije antidampinskih i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL L 4, 7.1.2016., str. 1.)

⁽⁹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/833 od 28. svibnja 2015. o pokretanju ispitnog postupka o mogućem izbjegavanju antidampinskih mjera uvedenih Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1238/2013 na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine uvozom kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana, te o uvjetovanju takvog uvoza evidentiranjem (SL L 132, 29.5.2015., str. 60.)

⁽¹⁰⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/832 od 28. svibnja 2015. o pokretanju ispitnog postupka o mogućem izbjegavanju kompenzacijskih mjera uvedenih Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1239/2013 na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine uvozom kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana, te o uvjetovanju takvog uvoza evidentiranjem (SL L 132, 29.5.2015., str. 53.)

⁽¹¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/185 od 11. veljače 2016. o proširenju konačne antidampinske pristojbe uvedene Uredbom Vijeća (EU) br. 1238/2013 na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvod podrijetlom iz Malezije i Tajvana (SL L 37, 12.2.2016., str. 76.)

⁽¹²⁾ Obavijest o predstojećem isteku određenih antidampinskih mjera (SL C 137, 25.4.2015., str. 29.)

⁽¹³⁾ Obavijest o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka antidampinskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL C 405, 5.12.2015., str. 8.)

⁽¹⁴⁾ Obavijest o pokretanju djelomične revizije tijekom važenja antidampinskih i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom iz ili poslanih iz Narodne Republike Kine; (SL C 405, 5.12.2015., str. 33.)

1.4. Razdoblje ispitnog postupka revizije i razmatrano razdoblje

- (8) Ispitnim postupkom o nastavku ili ponavljanju dampa obuhvaćeno je razdoblje od 1. listopada 2014. do 30. rujna 2015. („razdoblje ispitnog postupka revizije” ili „RIPR”). Ispitivanjem kretanja relevantnih za procjenu vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2012. do kraja razdoblja ispitnog postupka revizije („razmatrano razdoblje”). Ista su razdoblja korištena u djelomičnoj privremenoj reviziji.

1.5. Zainteresirane strane

- (9) Komisija je u obavijestima o pokretanju postupka pozvala zainteresirane strane da joj se obrate radi sudjelovanja u ispitnim postupcima. Osim toga, Komisija je o pokretanju ispitnih postupaka obavijestila podnositelje zahtjeva, druge proizvođače iz Unije koji su joj poznati, proizvođače izvoznike iz Kine koji su joj poznati i kineska nadležna tijela, uvoznike, dobavljače, korisnike i trgovce koji su joj poznati te udruženja za koja se zna da se pokretanje ispitnih postupaka na njih odnosi te ih je pozvala na sudjelovanje.
- (10) Zainteresirane strane imale su priliku dostaviti primjedbe na pokretanje ispitnih postupaka i zatražiti saslušanje pred Komisijom i/ili službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima.
- (11) U Obavijesti o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka mjera Komisija je obavijestila zainteresirane strane da je kao treće zemlje tržišnoga gospodarstva u smislu članka 2. stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe predvidjela Sjedinjene Američke Države („SAD”) i Indiju, te Japan, Maleziju, Južnu Koreju i Tajvan. Komisija je o pokretanju postupaka obavijestila poznate proizvođače u tim zemljama te ih pozvala na sudjelovanje.

1.6. Odabir uzorka

- (12) U Obavijestima o pokretanju postupka Komisija je navela da bi mogla provesti odabir uzorka kineskih proizvođača izvoznika (u vezi s revizijom zbog predstojećeg isteka mjera), proizvođača iz Unije i nepovezanih uvoznika iz Unije (u vezi s revizijom zbog predstojećeg isteka mjera i privremenom revizijom) u skladu s člankom 17. Osnovne uredbe.

1.6.1. Odabir uzorka proizvođača iz Unije

- (13) Komisija je u obavijestima o pokretanju postupka navela da je odabrala privremeni uzorak proizvođača iz Unije. Komisija je odabrala uzorak na temelju najvećeg reprezentativnog obujma prodaje u EU-u, uzimajući u obzir obujam proizvodnje i zemljopisni položaj, koji bi se razumno mogao ispitati u raspoloživom vremenu. Uzorak se sastojao od šest proizvođača iz Unije za module i triju za ćelije. U privremeni su uzorak uključeni i vertikalno integrirani proizvođači i proizvođači koji nisu vertikalno integrirani. Komisija je pozvala sve zainteresirane strane da na njega dostave primjedbe. Sva trgovačka društva koja su privremeno odabrana pristala su da ih se uključi u privremeni uzorak.
- (14) Primjedbe na predloženi uzorak primljene su od nekoliko zainteresiranih strana. Kritizirale su činjenicu da su nazivi i lokacija nekoliko proizvođača iz Unije bili povjerljivi, zbog čega nisu mogli dati primjedbe na udjel odabranih proizvođača u ukupnom obujmu proizvodnje i prodaje industrije Unije.
- (15) Komisija je podsjetila na to da su svi proizvođači iz Unije u uzorku, osim društava SolarWorld, WARIS Srl („Waris”) i Sillia VL („Sillia”), u fazi pokretanja postupka zatražili da njihovi nazivi budu povjerljivi. Komisija je poštovala te zahtjeve, ali ih je pozvala da potvrde svoju želju da ostanu anonimni tijekom ispitnih postupaka revizije i da dostave obrazloženje svojeg zahtjeva. Sva predmetna društva, osim jednog, potvrdila su svoj izvorni zahtjev i dostavila obrazloženje svojih zahtjeva. Konkretno, društva su navela da se boje gubitka poslovnih aktivnosti u NRK-u i/ili opskrbe sirovinama i elementima iz NRK-a. Utvrđeno je da su ti razlozi opravdani. Stoga je Komisija odlučila prihvatiti njihov zahtjev za anonimnost i odbiti zahtjeve zainteresiranih strana da se otkrije identitet i lokacija proizvođača iz Unije u uzorku. Od anonimnih društava samo je Jabil Assembly Poland sp. zoo. („Jabil”) pristao da se njegov naziv otkrije u konačnom uzorku.

- (16) Jedan je proizvođač izvoznik tvrdio da Komisija nije definirala industriju Unije prije odabira njezina privremenog uzorka. Stoga nije mogao dostaviti primjedbe o reprezentativnosti potonjeg. Osim toga, neki od odabranih proizvođača iz Unije, kao što je SolarWorld, vertikalno su integrirani jer proizvode ćelije koje uglavnom upotrebljavaju za vlastitu proizvodnju modula. Stoga postoji rizik da je proizvodnja istog konačnog proizvoda, modula, uračunana dvaput.
- (17) Iz Obavijesti o pokretanju postupka proizlazi da se „industrija Unije” odnosi na sve proizvođače modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) iz Unije. Osim toga, industrija Unije već je jasno definirana u početnom ispitnom postupku. Konačno, proizvodnja ćelija namijenjena vlastitim potrebama odbijena je pri ispitivanju položaja i reprezentativnosti industrije Unije. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (18) Nekoliko drugih zainteresiranih strana tvrdilo je da Komisija nije trebala uključiti u uzorak društva Waris i Sillia jer su oni mali proizvođači modula iz Unije. Kao takvi imaju vrlo specifičan poslovni model koji nije reprezentativan. Umjesto njih Komisija je trebala uključiti velika i srednja društva kao što je Jabil.
- (19) Komisija je odbila taj argument jer je u uzorak uključila znatan broj velikih i srednjih proizvođača modula. Waris i Sillia uključeni su u uzorak kako bi se osigurala šira zemljopisna reprezentativnost.
- (20) Nakon pokretanja postupka Komisija je iz uzorka morala isključiti društvo Silia zbog izostanka suradnje. Kao rezultat toga, preostali proizvođači iz Unije u uzorku činili su 38,8 % ukupne prodaje u EU-u i 55 % ukupne proizvodnje modula u Uniji. U pogledu ćelija činili su 76,6 % ukupnog obujma prodaje u EU-u i 77 % ukupne proizvodnje u Uniji. Stoga se i dalje smatralo da je uzorak reprezentativan za industriju Unije.

1.6.2. Odabir uzorka uvoznika

- (21) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od nepovezanih uvoznika zatražila da dostave podatke određene u obavijestima o pokretanju postupka.
- (22) Dva su nepovezana uvoznika dostavila zatražene podatke i pristala da ih se uključi u uzorak. S obzirom na njihov mali broj Komisija je odlučila da odabir uzorka nije potreban.

1.6.3. Odabir uzorka proizvođača izvoznika

- (23) S obzirom na očito velik broj proizvođača izvoznika, u Obavijesti o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka mjera radi utvrđivanja dampinga predviđen je odabir uzorka u skladu s člankom 17. Osnovne uredbe. Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od svih poznatih proizvođača izvoznika iz NRK-a zatražila da dostave podatke određene u obavijesti o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka mjera. Konzultirana su i nadležna tijela predmetne zemlje.
- (24) Ukupno je 81 proizvođač izvoznik u predmetnoj zemlji (često skupine nekoliko trgovačkih društava) dostavio zatražene podatke i pristao na uključivanje u uzorak. U skladu s člankom 17. stavkom 1. Osnovne uredbe Komisija je odabrala uzorak od tri skupine na temelju najvećeg reprezentativnog obujma izvoza u Uniju koji je razumno bilo moguće ispitati u raspoloživom vremenu. Sve su tri skupine izvezile module u EU, a jedna je izvezila i ćelije. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Osnovne uredbe provedeno je savjetovanje o odabiru uzorka sa svim predmetnim proizvođačima izvoznicima koji su Komisiji poznati te s nadležnim tijelima predmetne zemlje. Nisu dostavljene nikakve primjedbe.
- (25) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da uzorak proizvođača izvoznika nije primjeren jer se znatno razlikuje od uzorka proizvođača iz Unije u smislu proizvodnje i proizvodnog kapaciteta društava u uzorku.

- (26) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 24., Komisija je odabrala uzorak na temelju najvećeg reprezentativnog obujma izvoza u Uniju koji je razumno bilo moguće ispitati u raspoloživom vremenu. U skladu s člankom 17. Osnovne uredbe, korišteni uzorak mora biti statistički valjan na temelju podataka dostupnih u trenutku odabira uzorka ili uključivati najveći reprezentativni obujam proizvodnje, prodaje ili izvoza koji je razumno moguće ispitati u raspoloživom vremenu. Stoga uzorak proizvođača izvoznika mora biti reprezentativan za proizvođače izvoznike, a ne za proizvođače iz Unije. Kao što je potvrdila sudska praksa Suda, uzorak proizvođača izvoznika ne mora biti odraz uzorka proizvođača iz Unije ⁽¹⁵⁾. Ta je tvrdnja stoga odbijena.

1.7. Odgovori na upitnik i posjeti radi provjere

- (27) Komisija je poslala upitnike trima proizvođačima izvoznicima iz NRK-a koji su uključeni u uzorak, devetero proizvođača iz Unije i više od 100 drugih zainteresiranih strana, tj. nepovezanim uvoznicima te trgovačkim društvima na početku i na kraju proizvodnog lanca, koji su se javili u rokovima navedenima u Obavijestima o pokretanju postupka.
- (28) Komisija je zatražila i provjerila sve podatke koje je smatrala potrebnima za utvrđivanje doppinga, nastale štete i interesa Unije. Posjeti radi provjere u skladu s člankom 16. Osnovne uredbe obavljani su u prostorima sljedećih zainteresiranih strana:

Proizvođači iz Unije

- SolarWorld Group, Bonn, Njemačka,
- Jabil, Kwidzyn, Poljska,
- WARIS S.r.l., Borgo Chiese, Italija,
- dva anonimna proizvođača modula i dva anonimna proizvođača ćelija;

uvoznici

- IBC Solar AG, Njemačka,
- BayWa r.e. Solar Energy Systems GmbH, Njemačka;

subjekti koji se nalaze na početku proizvodnog lanca

- Wacker Chemie AG, Njemačka.;

proizvođači izvoznici iz NRK-a

- Chint Solar, Hangzhou,
- Jinko Solar, Shanghai i Shangrao,

- Trina Solar, Changzhou;

proizvođači u analognoj zemlji

- Sunengine Corporation, Hukou, Tajvan.

1.8. Objava

- (29) Komisija je 20. prosinca 2016. svim zainteresiranim stranama objavila bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih namjerava zadržati antidampinške mjere na snazi te je sve zainteresirane strane pozvala da dostave primjedbe. Komisija je razmotrila primjedbe zainteresiranih strana te ih je, prema potrebi, uzela u obzir. Nakon

⁽¹⁵⁾ Presuda Suda od 10. rujna 2015. u predmetu C-687/13 Fliesen-Zentrum protiv Hauptzollamt (prethodna odluka), uvodne izjave 87. – 90.

objave Kineska gospodarska komora, Wacker, Solar Power Europe („SPE”) i Solar Alliance for Europe („SAFE”) zatražili su saslušanje pred službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima koje im je i odobreno.

- (30) S obzirom na to da Odbor iz uvodne izjave 379. nije dostavio mišljenje, Komisija je objavila da razdoblje primjene mjera namjerava smanjiti s 24 mjeseca na 18 mjeseci. Pozvala je zainteresirane strane da o tome iznesu svoje primjedbe.

2. PREDMETNI PROIZVOD I ISTOVJETNI PROIZVOD

2.1. Predmetni proizvod

- (31) Predmetni su proizvod kristalni silicijski fotonaponski moduli ili ploče i ćelije vrste koja se upotrebljava u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama (ćelije debljine koja ne prelazi 400 mikrometara), („proizvod iz postupka revizije” ili „predmetni proizvod”), trenutno obuhvaćeni oznakama KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39), podrijetlom ili poslani iz Narodne Republike Kine, osim ako su u provozu u smislu članka V. GATT-a.
- (32) Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije proizvoda iz postupka revizije:
- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
 - tankoslojni fotonaponski proizvodi,
 - kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu s pomoću integriranih kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija,
 - moduli ili ploče izlaznog napona od najviše 50 V DC i izlazne snage od najviše 50 W samo za izravnu upotrebu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.
- (33) Fotonaponski moduli i ćelije pretvaraju sunčevu svjetlost u električnu energiju. Pretvorba se provodi pomoću ćelija koje apsorbiraju svjetlost i pretvaraju je u električnu energiju s pomoću kristalnog silicija.

2.2. Istovjetni proizvod

- (34) Ispitni je postupak pokazao da sljedeći proizvodi imaju ista osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te iste osnovne namjene:
- predmetni proizvod;
 - proizvod koji se proizvodi u NRK-u i prodaje u Uniji;
 - proizvod koji se proizvodi u NRK-u i prodaje na drugim tržištima;
 - proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu Tajvana, koji je služio kao analogna zemlja; i
 - proizvod koji u Uniji proizvodi i prodaje industrija Unije.
- (35) Komisija je odlučila da su ti proizvodi stoga istovjetni proizvodi u smislu članka 1. stavka 4. Osnovne uredbe.

3. DAMPING

3.1. Uvodne napomene

- (36) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe Komisija je ispitala postoji li trenutačno damping te je li vjerojatan nastavak ili ponavljanje dampinga nakon mogućeg isteka mjera koje su na snazi za uvoz iz NRK-a.

3.2. Damping tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije

3.2.1. Analogna zemlja

- (37) Budući da se NRK smatra zemljom bez tržišnoga gospodarstva, normalna vrijednost utvrđena je na temelju cijene u trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva, u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe. U tu je svrhu trebalo odabrati analognu zemlju.
- (38) U početnom ispitnom postupku kao analogna zemlja odabrana je Indija. U obavijesti o pokretanju postupka Komisija je obavijestila zainteresirane strane da je kao potencijalne analogne zemlje predvidjela SAD i Indiju (kako je zatražio podnositelj zahtjeva) te Japan, Maleziju, Južnu Koreju i Tajvan.
- (39) Komisija je zaprimila primjedbe o izboru analogne zemlje od šest zainteresiranih strana. Svi šest zemalja zalagalo se za Tajvan. Jedna se zemlja zalagala za Južnu Koreju kao alternativu. Istodobno, sve su zemlje izrazile protivljenje odabiru SAD-a zbog postojećih mjera trgovinske zaštite i narušenog tržišta kao posljedica domaćeg subvencioniranja. Tri su se strane protivile odabiru Indije zbog neučinkovitosti domaćeg tržišta.
- (40) Nakon što je stupila u kontakt sa svim poznatim proizvođačima istovjetnog proizvoda iz svih potencijalnih analognih zemalja, Komisija je dogovorila suradnju s jednim proizvođačem iz Tajvana i jednim proizvođačem iz SAD-a. Proizvođač iz Tajvana koji surađuje uglavnom se bavi proizvodnjom ćelija, ali prodaje i module i ćelije. Većinu modula koje prodaje taj proizvođač proizvode treće strane na temelju ugovora o preradi pri čemu treća strana dobiva ćelije i naknadu za preradu te isporučuje module. Neki su moduli jednostavno nabavljeni od trećih strana kojima proizvođač koji surađuje prodaje ćelije. Ti se moduli zatim prodaju pod robnom markom proizvođača koji surađuje. Proizvođač iz SAD-a koji surađuje povezan je s društvom SolarWorld, vodećim proizvođačem iz Unije, te proizvodi i ćelije i module, ali na domaćem tržištu prodaje samo module.
- (41) I na tajvanskom tržištu i na tržištu SAD-a vladaju uvjeti tržišnog natjecanja s obzirom na to da je na tim tržištima prisutno više domaćih proizvođača te da postoji znatan uvoz iz inozemstva. Međutim, tržište solarnih ploča u SAD-u zaštićeno je antidampinškim i kompenzacijskim pristojbama na uvoz iz Kine i antidampinškim pristojbama na uvoz iz Tajvana. U Tajvanu nisu na snazi takve mjere.
- (42) S obzirom na to da tijekom RIPR-a proizvođač iz SAD-a koji surađuje nije prodavao ćelije na domaćem tržištu te da, za razliku od tržišta SAD-a, tajvansko tržište nije zaštićeno mjerama trgovinske zaštite, Komisija je smatrala da je Tajvan prikladnija treća zemlja tržišnoga gospodarstva.
- (43) Nakon objave dvije zainteresirane strane tvrdile su da je Komisija odabrala neprikladnog proizvođača iz analogne zemlje jer taj proizvođač proizvodi manje količine ćelija od proizvođača izvoznika i proizvodnju povjerava trećim stranama na temelju ugovora o preradi.
- (44) U skladu s člankom 2. stavkom 7. Osnovne uredbe Komisija ne odabire proizvođače iz analogne zemlje. Ona odabire treće zemlje tržišnoga gospodarstva. Unatoč opsežnim naporima Komisije da osigura što veću suradnju u svim potencijalnim analognim zemljama, surađivao je samo jedan proizvođač iz Tajvana. Nadalje, taj je proizvođač bio i jedini proizvođač koji surađuje u cijelom ispitnom postupku koji je prodavao i module i ćelije. Naposljetku, proizvođač iz Tajvana koji surađuje djeluje u trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva čiji su odabir kao analogne zemlje u ovom predmetu poduprle sve strane koje su iznijele primjedbe o tom pitanju, uključujući jednu od dviju strana koje su iznijele tu tvrdnju. Ova je tvrdnja stoga odbačena jer ne postoji alternativa te je, s obzirom na okolnosti predmeta, odabir bio primjeren.

3.2.2. Uobičajena vrijednost

- (45) Informacije koje je dostavio proizvođač koji surađuje iz analogne zemlje upotrijebljene su kao osnova za utvrđivanje uobičajene vrijednosti, u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe.
- (46) Komisija je najprije ispitala je li ukupan obujam domaće prodaje proizvođača iz analogne zemlje bio reprezentativan u skladu s člankom 2. stavkom 2. Osnovne uredbe U skladu s tom odredbom, domaća je prodaja reprezentativna ako ukupni obujam domaće prodaje istovjetnog proizvoda nezavisnim kupcima na domaćem tržištu proizvođača izvoznika čini najmanje 5 % ukupnog obujma izvozne prodaje u Uniju svakog proizvođača izvoznika predmetnog proizvoda tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. U slučaju reprezentativne domaće prodaje istovjetnog proizvoda, kao uobičajena vrijednost uzete su profitabilne domaće cijene. Ako domaća prodaja istovjetnog proizvoda nije bila reprezentativna, uobičajena vrijednost izračunana je u skladu s člankom 2. stavcima 3. i 6. Osnovne uredbe. U slučaju kada se istovjetni proizvod nije prodavao u reprezentativnim količinama, Komisija je odlučila ne primjenjivati zadnju rečenicu članka 2. stavka 2. jer je reprezentativna prodaja po društvu iznosila manje od 1 %, što je premalo da bi se moglo smatrati reprezentativnom količinom u smislu te odredbe.
- (47) Uobičajena vrijednost izračunana je dodavanjem sljedećih vrijednosti prosječnom trošku proizvodnje istovjetnog proizvoda proizvođača iz analogne zemlje koji surađuje tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije:
- ponderiranih prosječnih troškova prodaje te ponderiranih prosječnih općih i administrativnih troškova koje je proizvođač iz analogne zemlje koji surađuje imao u pogledu domaće prodaje istovjetnog proizvoda u uobičajenom tijeku trgovine tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije; i
 - ponderirane prosječne dobiti koju je proizvođač iz analogne zemlje koji surađuje ostvario od domaće prodaje istovjetnog proizvoda u uobičajenom tijeku trgovine tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (48) Za vrste proizvoda koje se prodaju na domaćem tržištu dodani su prosječni troškovi prodaje i opći i administrativni troškovi te dobit od transakcija obavljenih u uobičajenom tijeku trgovine na domaćem tržištu za te vrste proizvoda. Za vrste proizvoda koje se uopće ne prodaju na domaćem tržištu dodani su ponderirani prosječni troškovi prodaje i opći i administrativni troškovi (od 2 % do 5 %) te dobit (od 1,5 % do 6 %) od svih transakcija obavljenih u uobičajenom tijeku trgovine na domaćem tržištu.
- (49) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da pri izračunu uobičajene vrijednosti Komisija nije uzela u obzir prednosti u pogledu strukturnih troškova kineskih društava takozvane „prve razine” ⁽¹⁶⁾. Ta je strana smatrala da je po toj osnovi trebalo oduzeti 22 % troškova proizvodnje. Ista je strana prigovorila i na Komisijin izračun uobičajene vrijednosti na način da se troškovima proizvodnje doda vrijednost troškova prodaje i općih i administrativnih troškova te dobit. Navedena je strana smatrala da je to dvostruko obračunavanje jer svaka naknada za preradu u sebi već sadržava dio troškova prodaje i općih i administrativnih troškova te dobiti.
- (50) Druga zainteresirana strana tvrdila je da Komisija nije dostavila podatke o obujmu i reprezentativnosti proizvodnje i prodaje ćelija koje proizvodi proizvođač iz analogne zemlje i modula koji su proizvedeni na temelju ugovora o preradi. Navedena strana smatra da Komisija nije objasnila na koji su način izračunani troškovi proizvodnje modula proizvedenih na temelju ugovora o preradi. To je društvo od Komisije zatražilo da dostavi dodatne podatke o izračunu uobičajene vrijednosti ćelija i modula. Nadalje, smatralo je da bi Komisija trebala dostaviti pojedinosti o strukturi troškova partnera s kojim je sklopljen ugovor o preradi te njegovoj veličini kako bi se moglo utvrditi može li u dovoljnoj mjeri iskoristiti ekonomiju razmjera te je li naknada za preradu isplaćena izvođitelju bila reprezentativna. Komisija bi također trebala ocijeniti reprezentativnost naknade za preradu koju je isplatio proizvođač iz analogne zemlje na način da je usporedi s naknadom za preradu koja je isplaćena društvu Jabil za iste usluge u Uniji.

⁽¹⁶⁾ Prema definiciji organizacije Bloomberg New Energy Finance („BNEF”) trgovačka društva prve razine „veliki” su dobavljači solarnih modula odnosno oni koji su „prihvatljivi za financiranje”. „Prihvatljivost za financiranje”, odnosno vjerojatnost da banke projektima za solarnim proizvodima odobre dužničko financiranje bez regresa, ključni je kriterij za određivanje razine. Banke i njihovi pružatelji usluge tehničke dubinske analize izrazito nevoljko otkrivaju svoje „bije” liste prihvatljivih proizvoda. Bloomberg New Energy Finance svoje kriterije stoga temelji na poslovima sklopljenima u prošlosti koji su evidentirani u njegovoj bazi podataka. Dodatne pojedinosti dostupne su u dokumentu BNEF PV Module Maker Tiering System, 4. studenoga 2016., na web-mjestu https://data.bloomberglp.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, pristup 7. studenoga 2016.

- (51) Kako je prethodno spomenuto, u slučajevima kada je bilo potrebno izračunati uobičajenu vrijednost, uobičajena vrijednost izračunana je na temelju članka 2. stavka 3. Osnovne uredbe (tj. na temelju troškova proizvodnje u zemlji podrijetla kojima su dodani troškovi prodaje i opći i administrativni troškovi te dobit). Navodnu troškovnu prednost kineskih trgovačkih društava kategorije 1. ne bi trebalo uzimati u obzir pri izračunu, jer za to ne postoji temelj u Osnovnoj uredbi. Nadalje, u predmetnom podnesku nije precizirano na koji je način zainteresirana strana kvantificirala vrijednost od 22 %. Komisija se također nije složila da dodavanje troškova prodaje i općih i administrativnih troškova i dobiti dovodi do dvostrukog obračunavanja. Cijena bilo koje sirovine koja se prodaje ili usluge koja se pruža u tržišnom gospodarstvu dijelom uključuje troškove prodaje i opće i administrativne troškove i dobit od dobavljača. Stoga je ta tvrdnja u suprotnosti s načinom na koji bi se trebala izračunavati uobičajena vrijednost prema članku 2. stavku 3. Osnovne uredbe.
- (52) Kako je prethodno spomenuto, Komisija je procijenila reprezentativnost domaće prodaje proizvođača iz analogne zemlje. Međutim, detaljni rezultati ovog testa i obujam proizvodnje i prodaje ne mogu se objaviti jer je riječ o povjerljivim poslovnim informacijama tog proizvođača. Troškovi proizvodnje modula proizvedenih na temelju sporazuma o preradi sastojali su se od troškova proizvodnje ćelija korištenih u modulima te naknade za preradu. U pogledu daljnjih pojedinosti o izračunu uobičajene vrijednosti ćelija i modula Komisija je napomenula da je riječ o povjerljivim poslovnim informacijama. Nadalje, osim što su povjerljive neke od tih pojedinosti su nedostupne Komisiji i proizvođaču u analognoj zemlji, primjerice struktura troškova izvođača. U pogledu ovog zahtjeva naglašava se da zainteresirana strana ne dovodi u pitanje prikladnost Tajvana kao treće zemlje tržišnoga gospodarstva. Štoviše, ta je zainteresirana strana u svojem prijašnjem podnesku izrazila podršku odabiru Tajvana kao analogne zemlje te odbacila SAD i Indiju kao neprikladne analogne zemlje. Ne postoji nikakva naznaka niti argument zainteresiranih strana da se dobavljači usluge proizvođaču iz analogne zemlje u prikladnoj trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva ne ponašaju u skladu s tržišnim mehanizmima.
- (53) Stoga su te tvrdnje odbačene.

3.2.3. Izvozna cijena

- (54) Komisija je izvoznju cijenu najprije utvrdila na temelju izvoznih cijena koje su stvarno platili ili koje trebaju platiti nezavisni kupci u Uniji ili na temelju preprodajnih cijena u slučaju prodaje predmetnog proizvoda preko povezanih uvoznika u Uniji.
- (55) Radi provjere pouzdanosti izvoznih cijena prema Uniji te s obzirom na postojanje preuzetih obveza, izvozne cijene prema Uniji analizirane su u odnosu na najnižu uvoznju cijenu iz preuzete obveze. Bilo je nužno utvrditi je li cijena izvoza u Uniju bila utvrđena u određenom iznosu ponajprije zbog najniže uvozne cijene iz preuzete obveze te je li stoga bila pouzdana. U tom je pogledu Komisija razmotrila je li, na temelju ponderirane prosječne cijene na razini svakog proizvođača izvoznika u uzorku, cijena izvoza u Uniju bila bitno viša od najniže uvozne cijene. Komisija je također usporedila tu cijenu s cijenama izvoza u treće zemlje.
- (56) Za sve proizvođače izvoznike u uzorku cijena izvoza u Uniju u prosjeku je bila na razini najniže uvozne cijene. Osim toga, njihova izvozna cijena prema Uniji bila je znatno viša od izvozne cijene prema trećim zemljama. Kao posljedica toga, na cijenu izvoza u Uniju u velikoj je mjeri utjecala preuzeta obveza te je zbog toga ta cijena nepouzdana.
- (57) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da ovaj nalaz potvrđuje da najniža uvozna cijena služi kao opća referentna cijena za tržište Unije i time određuje visinu cijena svih modula koji se prodaju u Uniji, bez obzira na to gdje su proizvedeni.
- (58) Komisija nije uočila tu vezu. Činjenica da proizvođači izvoznici u uzorku nisu mogli prodavati ispod najniže uvozne cijene zbog toga što su bili obvezani uvjetima preuzete obveze ne sprječava druge proizvođače izvoznike iz NRK-a i iz drugih trećih zemalja da to učine, ako je to ekonomski održivo. Nadalje, najniža uvozna cijena ne može služiti kao referentna vrijednost jer je riječ o povjerljivim poslovnim informacijama. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (59) U nedostatku pouzdane izvozne cijene za te kineske proizvođače izvoznike, a zbog postojanja preuzete obveze u ovom predmetu, Komisija je razmotrila drugu metodologiju za utvrđivanje izvozne cijene. S obzirom na to da su proizvođači izvoznici u uzorku prodavali solarne ploče na svjetskom tržištu, Komisija je koristila izvozne

cijene po jedinici za solarne ploče prodane na najvećim izvoznim tržištima izvan EU-a proizvođača izvoznika u uzorku (Čile, Indija, Japan i Singapur, ovisno o proizvođaču izvozniku), ako te prodajne cijene nisu uključivale pristojbe za trgovinsku zaštitu. Iako su u Indiji očito bile na snazi mjere trgovinske zaštite, Komisija je iz razloga navedenih u nastavku u uvodnoj izjavi 60. mogla koristiti podatke proizvođača izvoznika koji nisu plaćali takve pristojbe. Nakon objave se pokazalo da te pristojbe više nisu bile na snazi tijekom RIPR-a (vidjeti uvodnu izjavu 86.).

- (60) Ako proizvođači izvoznici predmetni proizvod izvoze izravno nezavisnim kupcima u trećoj zemlji, izvozna cijena po jedinici bila je cijena stvarno plaćena ili plativa za predmetni proizvod pri prodaji za izvoz na relevantno tržište treće zemlje, u skladu s člankom 2. stavkom 8. Osnovne uredbe.
- (61) Ako proizvođači izvoznici predmetni proizvod izvoze u treću zemlju preko povezanog društva koje djeluje kao uvoznik, izvozna cijena po jedinici utvrđena je na temelju cijene po kojoj je uvezeni proizvod prvi put preprodan nezavisnim kupcima na relevantnom tržištu treće zemlje, u skladu s člankom 2. stavkom 9. Osnovne uredbe. U tom slučaju, na temelju podataka koje su dostavili proizvođači izvoznici u uzorku i koje je provjerila Europska komisija, cijena je prilagođena za sve troškove nastale od uvoza do preprodaje, uključujući troškove prodaje i opće i administrativne troškove (od 0,05 % do 9 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo) te ostvarenu dobit (od 1 % do 3 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo). U tom slučaju nisu razmatrane prodajne transakcije koje su uključivale antidampinšku ili kompenzacijsku pristojbu jer nisu pouzdana zamjena za cijenu u slučaju nepostojanja mjera. Stoga su isključene transakcije s plaćenim pristojbama u Sjedinjenim Američkim Državama zbog toga što se velika većina tih transakcija odvijala preko povezanih uvoznika.
- (62) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je pri izračunu izvozne cijene na temelju članka 2. stavka 9. Komisija pogrešno izvršila prilagodbu za troškove prodaje i opće i administrativne troškove i dobit povezanih trgovaca u NRK-u i Hong Kongu.
- (63) Ta je zainteresirana strana istaknula da je moguće da su prilikom dodavanja izravnih troškova prodaje neke prilagodbe dvaput računane (jer su ti troškovi već uključeni u troškove prodaje i opće i administrativne troškove). Ta je strana također istaknula da bi njezina razina dampainga u usporedbi s njezinom razinom sniženja cijena mogla ukazivati na određene pogreške u izračunima.
- (64) Komisija je prihvatila te tvrdnje. Provedena je odgovarajuća prilagodba na ime trgovaca u NRK-u i Hong Kongu na temelju članka 2. stavka 10. točke i. umjesto na temelju članka 2. stavka 9. Osnovne uredbe. Komisija je prilagodila svoje izračune i kako bi izbjegla dvostruko računanje određenih prilagodbi troškova. Nadalje, nakon dostave primjedbe u pogledu dampainga i sniženja cijene Komisija je uočila administrativnu pogrešku u svojim izračunima te ju je ispravila. Izmjene u izračunima nemaju nikakav utjecaj na zaključak i prijedlog. Zainteresirana je strana svejedno obaviještena o izmjenama koje su učinjene nakon njezinih primjedbi o konačnoj objavi te joj je omogućeno da prema potrebi ponovno dostavi primjedbe.
- (65) Kako bi se utvrdila izvozna cijena, izvozna cijena po jedinici utvrđena kako je prethodno opisano pomnožena je s količinama prodanima u Uniju tijekom RIPR-a.
- (66) Nakon objave jedna je zainteresirana strana dovela u pitanje upotrebu izvoznih cijena za treće zemlje. Navedena je strana smatrala da Čile i Singapur imaju ograničen broj solarnih instalacija te čine mali dio ukupnog izvoza ćelija i modula iz NRK-a. Ta je strana od Komisije zatražila da se u izračunanoj izvoznici cijeni navede raščlamba izvozne prodaje za svaku zemlju te da se navedu ponderirane prosječne izvozne cijene za svaku od četiri razmatrane zemlje izvoznice, tj. za Čile, Indiju, Japan i Singapur.
- (67) Druga zainteresirana strana tvrdila je da bi promjena metodologije izračuna i korištenje cijena za treće zemlje za izračun izvozne cijene bilo u suprotnosti s člankom 11. stavkom 9. Osnovne uredbe, kako ga tumači Opći sud ⁽¹⁷⁾.
- (68) Kako je prethodno objašnjeno, Komisija je za svakog proizvođača izvoznika u uzorku koristila njegova najveća izvozna tržišta. Čile i Singapur ne čine manji udio izvoza predmetnih proizvođača izvoznika u uzorku. U pogledu zahtjeva da se u izračunanoj izvoznici cijeni raščlani izvozna prodaja za svaku zemlju te da se navedu

⁽¹⁷⁾ T-143/06 MTZ Polyfilms protiv Vijeća EU:T:2009:441, točke 38. do 52.

ponderirane prosječne izvozne cijene za svaku od četiri razmatrane zemlje izvoznice, Komisija napominje da je riječ o povjerljivim poslovnim informacijama. Nadalje, te su informacije dobivene od proizvođača izvoznika u uzorku. Zatim su im vraćene posebnom objavom kako bi mogli provjeriti jesu li ispravno upotrijebljene u odgovarajućem izračunu. Od proizvođača izvoznika u uzorku nije dobivena nijedna primjedba u vezi s ovim pitanjem. Za ilustraciju se mogu navesti sljedeći rasponi: Čile: od 12 % do 18 % relevantnog izvoza proizvođača izvoznika; Indija: od 9 % do 15 % relevantnog izvoza proizvođača izvoznika; Japan: od 12 % do 22 % izvoza proizvođača izvoznika; Singapur: od 40 % do 60 % izvoza proizvođača izvoznika.

- (69) U pogledu promjene metode, točno je da se u pravilu za izračun dampinške marže u postupku revizije mora primjenjivati ista metodologija izračuna kao u početnom ispitnom postupku koji je doveo do uvođenja antidampinških mjera, kao što je razvidno iz članka 11. stavka 9. Osnovne uredbe. Međutim, ta odredba sadržava izuzeće kojim se omogućuje primjena drukčije metodologije u slučajevima kada je došlo do promjene okolnosti. Kako je prethodno objašnjeno, ispitan je utjecaj preuzete obveze na izvozne cijene prema Uniji te je utvrđeno da postojanje najniže uvozne cijene te cijene čini nepouzdanima. U skladu s člankom 11. stavkom 9., s obzirom na to da su se okolnosti promijenile Komisija je bila ovlaštena primijeniti metodologiju drukčiju od one primijenjene u početnom ispitnom postupku. Ta je mogućnost izričito predviđena u presudi na koju su se pozivale zainteresirane strane, međutim Vijeće je odlučilo da se neće na nju oslanjati. Komisijin je pristup naposljetku potvrdio Sud ⁽¹⁸⁾.
- (70) Stoga su te tvrdnje odbačene.

3.2.4. Usporedba

- (71) Komisija je usporedila uobičajenu vrijednost s cijenama izvoza solarnih ploča na najveća izvozna tržišta proizvođača izvoznika iz uzorka koja se nalaze izvan Unije (Čile, Indija, Japan i Singapur, ovisno o proizvođaču izvozniku u uzorku).
- (72) U slučajevima u kojima je to bilo potrebno kako bi se osigurala pravedna usporedba Komisija je prilagodila uobičajenu vrijednost i/ili izvoznju cijenu za razlike koje utječu na cijene i usporedivost cijena, u skladu s člankom 2. stavkom 10. Osnovne uredbe. Provedene su prilagodbe za troškove prijevoza i osiguranja (od 0,02 % do 7 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo), troškove manipulacije i utovara te popratne troškove (od 0 % do 1 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo), troškove kredita (od 0,05 % do 0,5 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo) i bankovne naknade (od 0 % do 0,03 %, ovisno o provjerenim podacima koje je dostavilo predmetno društvo).

3.2.5. Dampinška marža

- (73) Za proizvođače izvoznike u uzorku Komisija je usporedila ponderiranu prosječnu uobičajenu vrijednost svake vrste istovjetnog proizvoda u analognoj zemlji s ponderiranom prosječnom izvoznom cijenom odgovarajuće vrste predmetnog proizvoda, u skladu s člankom 2. stavcima 11. i 12. Osnovne uredbe.
- (74) Tako utvrđene dampinške marže iznose od 23,5 % do 31,5 %.
- (75) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 48., na cijenu izvoza u Uniju u velikoj je mjeri utjecala preuzeta obveza te je zbog toga ta cijena nepouzdana. Bez obzira na to, radi cjelovitosti Komisija je usporedila ponderiranu prosječnu uobičajenu vrijednost svake vrste istovjetnog proizvoda u analognoj zemlji s ponderiranom prosječnom cijenom izvoza odgovarajuće vrste predmetnog proizvoda u Uniju. Na temelju toga tijekom RIPR-a utvrđene su dampinške marže, izražene kao postotak cijene CIF na granici Unije, neocarinjeno, u iznosu od 8,9 % do 14,8 %.
- (76) Tim je izračunom utvrđen damping za proizvođače izvoznike koji su tijekom RIPR-a podliježali preuzetim obvezama. Napominje se da se najniže uvozne cijene iz preuzetih obveza nisu temeljile na dampinškoj marži. Preuzimanjem obveza nije u potpunosti uklonjen damping utvrđen u početnom ispitnom postupku.

⁽¹⁸⁾ C-374/12 Valimar protiv Nachalnik na Mitnitsa Varna, EU:C:2014:2231, točke 40. do 49.

- (77) Nakon objave jedna zainteresirana strana, koja nije bila proizvođač izvoznik u uzorku, iznijela je prigovor da nisu dostavljene pojedinosti o izračunu dampinških marži.
- (78) Komisija je napomenula da su detaljni izračuni dostavljeni proizvođačima izvoznicima u uzorku koji su dostavili te podatke te da su oni provjerili izračune. Objava više informacija trećim stranama od onih sadržanih u relevantnom sažetku dostavljenom u općem dokumentu objave i ovoj Uredbi značila bi povredu važećih odredbi o potrebi usklađivanja prava na poslovnu tajnu i postupovnih prava.

3.3. Vjerojatnost nastavka dumpinga

- (79) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 55. do 59., za sve proizvođače izvoznike u uzorku cijena izvoza u Uniju u prosjeku je bila na razini najniže uvozne cijene. Osim toga, njihova izvozna cijena prema Uniji bila je znatno viša od izvozne cijene prema trećim zemljama. Stoga je vrlo vjerojatno da bi se u slučaju nepostojanja preuzete obveze izvozna cijena prema Uniji smanjila na razinu izvoznih cijena prema trećim zemljama. U slučaju izostanka mjera vjerojatna dampinška marža stoga bi se kretala u rasponu od 23,5 % do 31,5 %, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 74. Te su dampinške marže znatno više od onih utvrđenih na temelju cijene izvoza u Uniju tijekom RIPR-a (koje su bile u rasponu od 400 EUR/kW do 700 EUR/kW za module odnosno 100 EUR/kW do 400 EUR/kW za ćelije). Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 75., te se dampinške marže kreću u rasponu od 8,9 % do 14,8 %.
- (80) Pri analiziranju je li postojala vjerojatnost nastavka dumpinga u slučaju prestanka mjera, Komisija je analizirala i sljedeće elemente: privlačnost tržišta Unije i proizvodni kapacitet i potrošnju u predmetnoj zemlji.

3.3.1. Privlačnost tržišta Unije

- (81) U 2012. na tržište Unije otpadalo je do 60 % godišnjeg novog instaliranog kapaciteta u svijetu. Njegova se važnost smanjila na 14 % u 2015., kako je navedeno u uvodnoj izjavi 197. Očekuje se da će tržište Unije i u budućnosti imati važan udio. Međutim, u usporedbi s ostatkom svijeta, prognoze za rast tržišta Unije u pogledu godišnjeg novog instaliranog kapaciteta u svijetu su skromne.
- (82) Unatoč tome, Unije je i dalje važno tržište s približno 7,2 GW godišnjeg novog instaliranog kapaciteta tijekom RIPR-a, a tri države članice (Francuska, Njemačka i Ujedinjena Kraljevina) u 2015. bile su među deset vodećih tržišta solarnih modula⁽¹⁹⁾. Nadalje, uvođenjem i postroženjem mjera trgovinske zaštite u Kanadi, Indiji i SAD-u protiv uvoza iz NRK-a ta su tržišta postala manje atraktivna proizvođačima izvoznicima iz NRK-a, zbog čega bi se, u slučaju isteka mjera, povećala privlačnost tržišta Unije.
- (83) Kineski proizvođači i dalje su vrlo zainteresirani za tržište Unije. Unatoč uvođenju antidampinških i kompenzacijskih mjera u 2013., kineski su proizvođači zadržali jak položaj na tržištu Unije. Tijekom RIPR-a njihov se udio u tržištu modula smanjio sa 66 % u 2012. na 41 %, dok se njihov udio u tržištu ćelija povećao sa 7 % u 2012. na 16 %. Iz toga je vidljiv trend da sve veći broj proizvođača iz Unije ograničava svoju proizvodnju na segment proizvodnje modula, a ćelije nabavlja u trećim zemljama. To se smatra proizvodnjom modula u Uniji. To ujedno odražava i tendenciju da se proizvođači izvoznici koji imaju proizvodne objekte u trećim zemljama izvan NRK-a povlače iz preuzete obveze i proizvode prodaju u Uniju iz tih trećih zemalja.
- (84) Nadalje, kako je utvrđeno u ispitnom postupku u vezi s izbjegavanjem mjera 2015., neki su kineski proizvođači pokušali izbjeći mjere tako što su izvezili preko Tajvana i Malezije, najvažnijih trećih zemalja po uvozu u Uniju. Od uvođenja mjera povučeno je nekoliko preuzetih obveza. Do povlačenja iz preuzetih obveza dolazilo je dobrovoljno, zbog počinjenih povreda ili zbog neizvedivosti (za detaljnije upućivanje vidjeti bilješku br. 6).

⁽¹⁹⁾ Ljestvica deset najvažnijih zemalja u pogledu kapaciteta dodanog u 2015.: 1. Kina (15 GW); 2. Japan (11 GW); 3. SAD (7,3 GW); 4. Ujedinjena Kraljevina (3,7 GW); 5. Indija (2 GW); 6. Njemačka (1,5 GW); 7. Koreja (1 GW); 8. Australija (900 MW); 9. Francuska (879 MW); 10. Kanada (600 MW); izvor: Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 13.–14.

- (85) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je SAD, unatoč uvedenim mjerama trgovinske zaštite protiv uvoza iz NRK-a, atraktivno tržište zahvaljujući poticajima i izrazito visokoj razini prirodne osunčanosti. Nadalje, navedena je strana tvrdila da, suprotno prethodno spomenutim činjenicama, u Indiji nisu na snazi mjere trgovinske zaštite protiv uvoza iz NRK-a. Osim toga, Indija planira znatno povećati svoj instalirani kapacitet.
- (86) U pogledu SAD-a, Komisija je napomenula da spomenuta strana nije dostavila dokaze da se poticajima u potpunosti nadoknađuju nedostaci uzrokovani pristojbama koje su nametnute proizvođačima iz NRK-a. Komisija zapravo nije tvrdila da je američko tržište neatraktivno, već da je zbog postojanja pristojbi manje privlačno. U pogledu Indije, predložena pristojba nije provedena te je mjera istekla u lipnju 2014. Međutim, čak i ako Indija ne podliježe pristojbama, zbog pristojbi u Kanadi i SAD-u u slučaju isteka mjera porasla bi atraktivnost tržišta Unije. To tržište Unije ne čini manje privlačnim, jer su i dalje prisutni svi ostali prethodno spomenuti aspekti.

3.3.2. Proizvodni kapacitet i potrošnja u predmetnoj zemlji

- (87) Rezervni kapacitet svih proizvođača izvoznika iz NRK-a koji su surađivali u ovom ispitnom postupku prema njihovim odgovorima na upitnik za odabir uzorka iznosi oko 33 %. Sama ta društva tijekom RIPR-a imala su rezervni kapacitet (oko 10 GW) dostatan za zadovoljavanje potreba čitavog tržišta Unije. Valja napomenuti da je rezervni kapacitet najvećih proizvođača koji surađuju po obujmu mnogo manji, s obzirom na to da se njihova iskorištenost kapaciteta kreće između 86 % i 97,8 %.
- (88) Nakon objave jedna je zainteresirana strana dovela u pitanje te podatke tvrdeći da četiri najveća kineska proizvođača (Trina, JA Solar, Jinko i Canadian Solar) posluju s punim kapacitetom. Prema tvrdnjama zainteresirane strane, na ta četiri proizvođača otpada više od 40 % ukupnog kineskog izvoza (oko 11,2 GW). Stoga bi, da bi u 2016. dosegli rezervni kapacitet od 43 % koji navodi Komisija, svi manji proizvođači morali poslovati uz iskorištenost kapaciteta od samo 20 %. Zainteresirana strana zatražila je od Komisije da dostavi pojedinosti o načinu izračuna prosjeka od 43 %.
- (89) Komisija je prvo napomenula da se rezervni kapacitet svih proizvođača izvoznika iz NRK-a koji surađuju u ovom ispitnom postupku procjenjuje na oko 33 %, a ne 43 %. Nadalje, navedeni izračuni zainteresirane strane temelje se na pretpostavci da su JA Solar i Canadian Solar surađivali u ispitnom postupku. Ta dva proizvođača nisu surađivala u ispitnom postupku. Komisiji stoga nije poznat njihov kapacitet ni njihova iskorištenost kapaciteta te oni nisu uzeti u obzir u navedenom izračunu.
- (90) Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (91) Ukupni kineski proizvodni kapacitet za module procjenjuje se na 96,3 GW/godišnje za 2015. te se očekuje da će dosegnuti 108 GW godišnje u 2016. ⁽²⁰⁾ Istodobno je svjetska potražnja procijenjena na 50,6 GW u 2015. te se predviđa da će porasti na 61,7 GW u 2016. ⁽²¹⁾ Stoga je ukupni rezervni kapacitet kineskih proizvođača uvelike premašio svjetsku potražnju, tj. za 47,5 % u 2015., a u 2016. će je premašiti za 42,9 %.
- (92) Nekoliko je strana tvrdilo da se posljednjih nekoliko godina kineska domaća potražnja povećavala te da je do prvog tromjesečja 2016. dosegla 50 % kineske proizvodnje solarnih modula. Kina bi navodno do 2020. svake godine imala oko 20 GW godišnjih novih instaliranih kapaciteta. Međutim, kako je prethodno navedeno te podrobnije obrazloženo u nastavku u uvodnim izjavama 186. do 195., višak kapaciteta kineskih proizvođača izvoznika mogao bi pokriti ukupnu svjetsku potražnju u budućnosti, uključujući sva brzo rastuća tržišta kao što je sama Kina, Indija, Japan i Južna Amerika zajedno.
- (93) Dvije zainteresirane strane dovele su u pitanje podatke o kapacitetu u NRK-u i svjetskoj potrošnji kojima se služila Komisija. Jedna je zainteresirana strana tvrdila da će za pokrivanje rastuće potražnje za solarnim instalacijama u NRK-u i drugdje u svijetu u bliskoj budućnosti biti potreban dodatni kapacitet. Ta strana tvrdi da Komisija nije pružila nikakve uvjerljive argumente koji bi potvrdili da bi navodni višak kapaciteta u NRK-u bio namijenjen tržištu Unije.

⁽²⁰⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) „Solar manufacturer capacity league table“; pristup 28. listopada 2016.

⁽²¹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 18.

- (94) Odgovor na te tvrdnje naveden je u uvodnim izjavama 190. i 191.

3.3.3. Zaključak o vjerojatnosti nastavka dampainga

- (95) S obzirom na procijenjeni znatni rezervni kapacitet u NRK-u te privlačnost tržišta Unije u smislu veličine i prodajne cijene, osobito u odnosu na razinu cijena kineskog izvoza u treće zemlje te prijašnje prakse izbjegavanja mjera, Komisija je zaključila da postoji velika vjerojatnost da će stavljanje antidampinškim mjera izvan snage dovesti do znatnog porasta dampinškog uvoza solarnih ćelija i modula iz NRK-a u Uniju.

4. ŠTETA

4.1. Definicija industrije Unije i proizvodnje u Uniji

- (96) Istovjetni proizvod tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije proizvodilo je više od 100 proizvođača u Uniji. Oni čine „industriju Unije” u smislu članka 4. stavka 1. Osnovne uredbe.
- (97) Svi raspoloživi podaci o industriji Unije upotrijebljeni su kako bi se utvrdila ukupna proizvodnja u Uniji tijekom RIPR-a jer potpuni javni podaci o proizvodnji nisu bili raspoloživi. Ti su podaci uključivali: makroekonomske podatke koje je dostavio podnositelj zahtjeva, ali koje je u njegovo ime prikupio Euroressedienst, neovisno konzultantsko poduzeće; odgovore zainteresiranih strana koji su dostavljeni u fazi prije pokretanja postupka te provjerene odgovore na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku.
- (98) Na temelju toga ukupna proizvodnja u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije procijenjena je na oko 3 409 MW za module i 1 270 MW za ćelije.

4.2. Utvrđivanje odgovarajućeg tržišta Unije

- (99) Dio industrije Unije vertikalno je integriran te je, u pogledu proizvodnje ćelija, znatan dio proizvodnje industrije Unije namijenjen vlastitoj upotrebi (96 %). Stoga je slobodno tržište za ćelije bilo vrlo malo. Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala posljednju izjavu tvrdeći da slobodno tržište čini velik dio ukupnog tržišta ćelija (procijenjeno na 3 409 MW, vidjeti tablicu 1.b u nastavku). Komisija je prihvatila taj ispravak jer je, doista, tržište vlastite prodaje u Uniji činilo samo 31,8 % ukupne potrošnje ćelija. Međutim, time se ne mijenja nalaz da je znatan dio proizvodnje ćelija industrije Unije bio namijenjen vlastitoj upotrebi i ne utječe na provedenu analizu štete i interesa Unije. Slobodno tržište ćelija uglavnom se opskrbljuje iz uvoza, a ne prodajom proizvođača ćelija iz Unije s obzirom na činjenicu da je posljednjih nekoliko godina većina proizvođača ćelija otišla s tržišta.
- (100) Kako bi utvrdila je li se šteta nanosena industriji Unije nastavila te kako bi odredila potrošnju i različite gospodarske pokazatelje povezane sa stanjem industrije Unije, Komisija je ispitala je li i u kojoj je mjeri naknadnu upotrebu proizvodnje istovjetnog proizvoda industrije Unije („vlastita upotreba”) potrebno uzeti u obzir u analizi.
- (101) Komisija je analizirala sljedeće gospodarske pokazatelje upućivanjem na ukupnu aktivnost (uključujući vlastitu upotrebu u industriji): potrošnju, obujam prodaje, proizvodnju, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, rast, ulaganja, zalihe, zaposlenost, produktivnost, novčani tok, povrat ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala i visinu dampinške marže. U skladu s početnim ispitnim postupkom za te je pokazatelje Komisija utvrdila da je na proizvodnju namijenjenu vlastitoj upotrebi jednako utjecala konkurencija uvoza iz predmetne zemlje. Ćelije namijenjene tržištu vlastite prodaje upotrijebljene su kao glavni element u proizvodnji modula. Stoga je zbog izravnih konkurencije uvoza modula iz predmetne zemlje s kojim su se suočili proizvođači modula iz Unije izvršen neizravan pritisak i na prodajne cijene proizvoda za vlastitu upotrebu i/ili troškove proizvodnje ćelija koje

se upotrebljavaju u tim modulima. Osim toga, zbog uvoza ćelija iz NRK-a povećao se pritisak na proizvođače modula koji upotrebljavaju ćelije iz vlastite proizvodnje. Ti se proizvođači nisu natjecali samo s modulima koji su sastavljeni u trećim zemljama iz kineskih ćelija, nego i s modulima koji su sastavljeni u Uniji upotrebom uvezenih kineskih ćelija.

- (102) Stoga, za razliku od drugih predmeta ⁽²²⁾, u kojima je razlika između vlastite proizvodnje i slobodnog tržišta bila relevantna za analizu štete jer je utvrđeno da proizvodi namijenjeni vlastitoj upotrebi nisu bili izloženi izravnom tržišnom natjecanju od uvoza, Komisija je u predmetnom slučaju utvrdila da za većinu gospodarskih pokazatelja nije opravdano praviti razliku između vlastite proizvodnje i slobodnog tržišta.
- (103) Međutim, u pogledu profitabilnosti Komisija je promatrala samo prodaju na slobodnom tržištu. Cijene na tržištu vlastite prodaje određene su u skladu s različitim politikama određivanja cijena (određivanje transfernih cijena prema cijenama na virtualnom tržištu, prijenos na temelju stvarnih troškova itd.). Stoga one nisu uvijek odražavale tržišne cijene i nisu se mogle uzeti u obzir pri procjeni tog pokazatelja.
- (104) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da je stanje industrije ćelija u Uniji trebalo procijeniti posebno za tržište vlastite prodaje i za slobodno tržište. Prvo, tvrdile su da Komisija nije dala primjereno obrazloženje načina na koji je tržište vlastite prodaje bilo jednako zahvaćeno tržišnim natjecanjem s uvozom iz NRK-a. Drugo, jedna je strana tvrdila da je, s obzirom na to da je Komisija smatrala da su cijene na tržištu vlastite prodaje nepouzdanе za procjenu profitabilnosti, jednako netočno donositi zaključak da su one bile izložene pritisku zbog uvoza modula. Treće, zajednička analiza dvaju tržišta u suprotnosti je s činjenicom da se tijekom razmatranog razdoblja potrošnja ćelija smanjila manje od potrošnje modula. To vjerojatno znači da ne postoji izravna veza između uvoza modula i uvoza ćelija te između smanjenja uvoza ćelija i cijena ćelija na slobodnom tržištu.
- (105) Prvo, suprotno tvrdnjama tih strana, Komisija je u prethodnim uvodnim izjavama 101. do 102. dala detaljno obrazloženje načina na koji je tržište vlastite prodaje za ćelije bilo jednako zahvaćeno konkurencijom uvoza iz NRK-a. Budući da je ćelija glavni element u proizvodnji modula, uvozom modula iz NRK-a stvara se neizravan pritisak na cijene ćelija za vlastitu prodaju kad se transferna cijena temelji na cijeni na virtualnom tržištu. U suprotnom, kad se prijenos temelji na stvarnom trošku, uvoznim ćelijama stvara se pritisak na društva da svoj postupak proizvodnje učine učinkovitijim. Drugo, iako su cijene na tržištu vlastite prodaje nepouzdanе za procjenu profitabilnosti, Komisija je smatrala da je razvoj tih cijena relevantan čimbenik u procjeni suočava li se tržište vlastite prodaje s konkurencijom uvoza iz NRK-a. Treće, Komisija nije tvrdila da postoji izravna veza između uvoza modula i uvoza ćelija. Naprotiv, primijetila je da i vlastita upotreba ćelija podliježe izravnom tržišnom natjecanju s uvozom ćelija i neizravnom tržišnom natjecanju s uvozom modula jer se ćelije za vlastitu upotrebu upotrebljavaju u proizvodnji modula. Konačno, zainteresirana strana nije dokazala da ne postoji veza između cijena ćelija na slobodnom tržištu i smanjenja uvoza ćelija. Kao što je vidljivo iz tablice 8.b, prodajne cijene industrije ćelija iz Unije povećale su se kad se uvoz ćelija iz Kine smanjio u smislu obujma i tržišnog udjela između 2014., kad su mjere počele imati puni učinak, i RIPR-a. Stoga su ti argumenti odbijeni.
- (106) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da se zajedničkom analizom tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta za ćelije zapravo isključuje analiza slobodnog tržišta jer ono čini samo 4 % ukupne proizvodnje ćelija u Uniji. Komisija stoga nije ispitala stanje domaće industrije u cjelini te, stoga, nije ispunjen zahtjev „objektivnosti” iz članka 3. stavka 1. Sporazuma o antidampingu.
- (107) Komisija nije razumjela kako se zajedničkom analizom tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta za ćelije isključuje analiza slobodnog tržišta. Komisija je, de facto, samo za slobodno tržište analizirala niz pokazatelja štete, kao što su profitabilnost, prodajne cijene i povrat ulaganja. Uz to, niz pokazatelja analiziran je kumulativno, čak i u slučaju zasebne analize tržišta vlastite prodaje i slobodnog tržišta ⁽²³⁾. Ti su pokazatelji često sljedeći: proizvodnja, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, ulaganja, povrat ulaganja, zaposlenost, produktivnost, zalihe

⁽²²⁾ Vidjeti, među ostalim, Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2016/113 od 28. siječnja 2016. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz čeličnih šipki visoke otpornosti na zamor za armirani beton podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 23, 29.1.2016., str. 16.), njezine uvodne izjave 52.–56.

⁽²³⁾ Vidjeti, na primjer, Provedbenu uredbu (EU) 2016/113 koja je citirana u bilješci 22.

i troškovi rada. Na kraju, ali ne manje važno, pokazatelji štete proizvođača ćelija iz Unije koji su prodavali isključivo na slobodnom tržištu bilježili su jednaka kretanja te se, kao rezultat toga, zaključci doneseni za cijelu industriju ćelija u Uniji primjenjuju i na njih. Kineska vlada ustrajala je na tome da se, u skladu sa sudskom praksom WTO-a, u slučaju prisutnosti tržišta vlastite prodaje za dio proizvoda iz ispitnog postupka mora provesti komparativna analiza. Komisija je smatrala da se taj zahtjev, ako se mogao primijeniti na ovaj, vrlo specifičan slučaj, u svakom slučaju poštovao. Za dio proizvodnje ćelija u Uniji koje se prodaju na tržištu vlastite prodaje šteta je utvrđena na temelju neizravnog pritiska na cijene na razini modula u koje se te ćelije ugrađuju. Za dio proizvodnje ćelija u Uniji koje se prodaju na slobodnom tržištu pokazatelji štete isto su tako zasebno procijenjeni te su zabilježili jednaka kretanja kao za proizvodnju za tržište vlastite prodaje (što je, zbog činjenice da čini 96 % proizvodnje Unije, u biti jednako kumulativnoj procjeni). Stoga je taj argument odbijen.

- (108) Kineska vlada tvrdila je i da se izjavom da se proizvođači modula iz Unije natječu s modulima sastavljenima u trećim zemljama od kineskih ćelija nezakonito proširuje područje primjene ispitnog postupka. Međutim, ti su moduli otpočetak uključeni u područje primjene ispitnog postupka jer se podrijetlo modula određuje na temelju ćelija ⁽²⁴⁾. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (109) Nakon objave jedna druga strana je tvrdila da analiza profitabilnosti na temelju 4 % proizvodnje ćelija u Uniji nije reprezentativna za točnu procjenu potrebe za zadržavanjem carina. Komisija napominje da je samo profitabilnost procijenjena isključivo na temelju prodaje ćelija nezavisnim kupcima zbog razloga utvrđenih u prethodnoj uvodnoj izjavi 103. Međutim, za potrebe procjene stanja industrije Unije svi su ostali pokazatelji analizirani uzimajući u obzir tržište vlastite prodaje i slobodno tržište za ćelije. Stoga je taj argument odbijen.
- (110) Jabil je tijekom RIPR-a sastavljao module u ime drugih društava kao ugovorni proizvođač. Za tu su uslugu sastavljanja druga društva plaćala naknadu. Ona su preuzela i punu ugovornu odgovornost za prodaju modula koje je sastavio Jabil. Stoga prihod koji je prijavio Jabil nije proizašao iz prodaje modula, nego iz naknada za uslugu. Stoga je Komisija odlučila razlikovati podatke o dobiti društva Jabil od podataka o dobiti preostale industrije modula u Uniji (vidjeti uvodne izjave 160. i 161. u nastavku). Za preostale pokazatelje štete aktivnosti sastavljanja koje je Jabil izvršio za proizvođače modula koji ne surađuju nisu se mogle provjeriti i stoga nisu uzete u obzir.
- (111) Nakon objave jedna je zainteresirana strana zatražila dodatno pojašnjenje o tome koji podatci društva Jabil jesu ili nisu uzeti u obzir i zašto. Za sve pokazatelje štete, osim za profitabilnost, Komisija je uzela u obzir sve podatke koje je dostavio Jabil, a koji se odnose na proizvođače modula iz Unije koji surađuju. U obzir su uzeti samo ti podatci jer su se mogli provjeriti, dok je ostatak zanemaren s obzirom na specifični poslovni model društva Jabil i činjenicu da se konačne prodajne cijene nisu mogle provjeriti.

4.3. Potrošnja u Uniji

- (112) Komisija je potrošnju u Uniji utvrdila na temelju ukupnog obujma uvoza predmetnog proizvoda i obujma ukupne prodaje istovjetnog proizvoda u Uniji, uključujući proizvode namijenjene vlastitoj upotrebi. Ukupna prodaja industrije Unije temeljila se na podacima koje je dostavio Euroressedienst i koji su, prema potrebi, ispravljani u skladu s podacima iz odgovora zainteresiranih strana dostavljenih u fazi prije pokretanja postupka i provjerenim odgovorima na upitnik društava u uzorku. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 116. u nastavku, podatci o uvozu temeljili su se na Comextu i podacima koje su države članice Komisiji prijavile u skladu s člankom 14. stavkom 6. Osnovne uredbe („baza podataka iz članka 14. stavka 6.”). Podatci o potrošnji unakrsno su provjereni s drugim izvorima ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1357/2013 od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2454/93 o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice, (SL L 341, 18.12.2013., str. 47.)

⁽²⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance, Global PV Demand, 18. veljače 2016., Global Market Outlook Solar Power Europe, srpanj 2016.; IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016.; PV Status Report 2016, listopad 2016., studija Zajedničkog istraživačkog centra dostupna na: <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, pristup 12.12.2016.

(113) Potrošnja u Uniji razvijala se kako slijedi:

Tablica 1.a

Potrošnja u Uniji za module (u MW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupno tržište	16 324	10 580	7 292	7 191
Indeks (2012. = 100)	100	65	45	44

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik, Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 1.b

Potrošnja u Uniji za ćelije (u MW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupno tržište	4 604	4 449	3 262	3 409
Indeks (2012. = 100)	100	97	71	74

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik, Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (114) Ukupno gledano, potrošnja u Uniji znatno se smanjila između 2012. i RIPR-a. Potrošnja modula u Uniji pala je za 56 %. Međutim, nakon snažnog pada za 35 % između 2012. i 2013. potrošnja je ostala prilično stabilna tijekom 2014. i RIPR-a.
- (115) Potrošnja ćelija smanjila se u nešto manjoj mjeri, tj. za 26 % tijekom razmatranog razdoblja. Do pada potrošnje došlo je uglavnom između 2013. i 2014. kad se naglo smanjila za 26 %. Međutim, počela se oporavljati tijekom RIPR-a kad se povećala za 4,5 % u usporedbi s 2014.

4.4. Uvoz iz predmetne zemlje

- (116) Obujam i vrijednosti uvoza temeljili su se na različitim izvorima. Za 2012. i dio 2013. temeljili su se na podacima koje je dostavio podnositelj zahtjeva, ali koje je u njegovo ime prikupio Europressdienst, jer su se u to vrijeme moduli i ćelije uvozili u Uniju pod tarifnim brojevima kojima su obuhvaćeni drugi proizvodi koji nisu predmet ovog ispitnog postupka te se podatci Eurostata stoga nisu mogli upotrijebiti. Nakon uvođenja evidentiranja uvoza modula i ćelija 6. ožujka 2013. ⁽²⁶⁾ mogli su se upotrebljavati podatci Eurostata. Stoga je za preostali dio 2013., 2014. i RIPR Komisija svoje nalaze temeljila na bazi podataka Comext ⁽²⁷⁾ i bazi podataka iz članka 14. stavka 6.

⁽²⁶⁾ Uredba Komisije (EU) br. 182/2013 od 1. ožujka 2013. o uvjetovanju evidentiranjem uvoza određenih silicijskih fotovoltaznih modula i ključnih elemenata (npr. ćelije i pločice) podrijetlom ili poslanih iz Republike Kine (SL L 61, 5.3.2013., str. 2.)

⁽²⁷⁾ Comext je baza podataka o statistici vanjske trgovine koju vodi Eurostat.

4.4.1. Obujam i tržišni udjel uvoza iz predmetne zemlje

(117) Uvoz u Uniju iz predmetne zemlje razvijao se kako slijedi:

Tablica 2.a

Uvoz modula iz NRK-a (u MW) i tržišni udjel ⁽²⁸⁾

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam uvoza iz NRK-a	10 786	5 198	2 845	2 917
Indeks	100	48	26	27
Tržišni udjel (%)	66	49	39	41
Indeks (2012. = 100)	100	74	59	61

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 2.b

Uvoz ćelija iz NRK-a (u MW) i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam uvoza iz NRK-a	333	386	613	548
Indeks	100	116	184	165
Tržišni udjel (%)	7	9	19	16
Indeks (2012. = 100)	100	120	260	223

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (118) Tijekom razmatranog razdoblja obujam uvoza modula iz NRK-a smanjio se za 73 %, što je dovelo i do pada tržišnog udjela za 39 %, tj. sa 66 % 2012. na 41 % tijekom RIPR-a. Međutim, nakon uvođenja postojećih mjera 2013. obujam uvoza modula smanjio se za 45 % između 2013. i 2014., dok se potrošnja smanjila za 31 %.
- (119) Obujam uvoza ćelija povećao se za 65 % tijekom razmatranog razdoblja, što je dovelo do znatno većeg rasta tržišnog udjela, tj. za 123 % (sa 7 % 2012. na 16 % tijekom RIPR-a), u kontekstu smanjenja tržišta. Istodobno se između 2013. i 2014. uvoz ćelija povećao za 59 %, što je dovelo do povećanja tržišnog udjela za 10 postotnih bodova. Iako se nagli rast nije nastavio tijekom RIPR-a, razina uvoza tijekom RIPR-a ostala je znatno viša nego 2012. i 2013.

4.4.2. Cijene uvoza iz predmetne zemlje

(120) Komisija je cijene uvoza utvrdila na temelju Comexta i baze podataka iz članka 14. stavka 6.

⁽²⁸⁾ Sve tablice 1. – 11. sadržavaju zaokružene podatke. Indeksi i postotci temelje se na stvarnim podacima i mogu se razlikovati ako su izraženi na temelju zaokruženih podataka.

(121) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz predmetne zemlje razvijala se kako slijedi:

Tablica 3.a

Uvozne cijene modula (EUR/kW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Uvozne cijene iz NRK-a	700	520	553	544
Indeks (2012. = 100)	100	74	79	78

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 3.b

Uvozne cijene ćelija (EUR/kW)

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Uvozne cijene iz NRK-a	500	350	282	286
Indeks (2012. = 100)	100	70	56	57

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (122) Tijekom razmatranog razdoblja prosječna uvozna cijena iz NRK-a smanjila se za 22 % za module i za 43 % za ćelije. Za module se uvozna cijena smanjila 2012. i 2013., a zatim se, kad su mjere stupile na snagu, između 2013. i 2014. cijena povećala za 6,3 % za module. Ponovno se blago smanjila između 2014. i RIPR-a, tj. za 1,6 %. Uvozna cijena ćelija smanjila se za 43 % tijekom razmatranog razdoblja. U razdoblju između 2012. i 2013. smanjila se za 30 % te se nastavila smanjivati između 2013. i 2014., kad je dodatno pala za 19,4 %. Međutim, između 2014. i RIPR-a došlo je do blagog povećanja cijene ćelija od 1,4 %.
- (123) Kako je navedeno u odjeljku 3.2.3., gotovo svi proizvođači izvoznici koji su tijekom RIPR-a prodavali module i ćelije iz NRK-a u Uniju preuzeli su obveze u vezi s cijenama te su njihove izvozne cijene prema EU-u bile određene na temelju tih preuzetih obveza kojima je određena najniža uvozna cijena. Samo 1,6 % obujma uvoza modula i 0,6 % ćelija nije izvršeno po najnižoj uvoznoj cijeni ⁽²⁹⁾. Stoga se te izvozne cijene nisu mogle smatrati relevantnim pokazateljem za utvrđivanje ponašanja proizvođača izvoznika u pogledu određivanja cijena u slučaju da mjere nisu na snazi.
- (124) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da bi cijenu izvoza u EU trebalo upotrijebiti za utvrđivanje sniženja cijena te su izračunale da na temelju toga nema sniženja cijena. Točno je da na temelju izvoznih cijena u EU nema sniženja cijena modula i da je sniženje cijena ćelija neznatno. Međutim, Komisija je smatrala da nepostojanje sniženja cijena zbog usklađenosti s najnižom uvoznom cijenom nije odlučujući čimbenik za analizu trenutnog stanja industrije Unije. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 170. u nastavku, Komisija je utvrdila da industrija Unije i dalje trpi štetu zbog prethodnih praksi doppinga utvrđenog u prethodnom ispitnom postupku i utvrđenih praksi izbjegavanja mjera, kako je utvrđeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 4., te da nije imala dovoljno vremena za oporavak.

⁽²⁹⁾ Potonja se nije temeljila na dampinškoj marži.

4.4.3. Cijene uvoza iz ostalih zemalja

- (125) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz trećih zemalja također se temeljila na Comextu i podacima iz članka 14. stavka 6. te se razvijala kako slijedi:

Tablica 4.a

Moduli – uvoz iz trećih zemalja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indeks (2012. = 100)	100	99	147	130
Tržišni udjel (%)	9	13	28	25
Indeks (2012. = 100)	100	153	329	290
Prosječna cijena (EUR/kW)	700	520	547	550
Indeks (2012. = 100)	100	74	78	79

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

Tablica 4.b

Ćelije – uvoz iz trećih zemalja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indeks (2012. = 100)	100	103	49	53
Tržišni udjel (%)	70	75	48	51
Indeks (2012. = 100)	100	107	69	72
Prosječna cijena (EUR/kW)	500	350	289	275
Indeks (2012. = 100)	100	70	58	55

Izvor: Comext i baza podataka iz članka 14. stavka 6.

- (126) Tijekom razmatranog razdoblja uvoz modula iz trećih zemalja u Uniju povećao se za 30 %. Najveći rast zabilježen je između 2013. i 2014., kad se obujam povećao za 48 %. Njihov tržišni udjel znatno se povećao, s 9 % 2012. na 25 % tijekom RIPR-a. Ponovno se najveća promjena dogodila između 2013. i 2014. kad se tržišni udjel povećao s 13 % na 28 %. Tajvan, Malezija i Singapur bili su najveći izvoznici nakon NRK-a. Potrebno je napomenuti da je uvoz iz Tajvana i Malezije možda uključivao izbjegavanje mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).
- (127) Uvoz ćelija iz ostalih zemalja smanjio se za 47 % tijekom razmatranog razdoblja. Najveći pad, tj. za 52 %, zabilježen je između 2013. i 2014., ali se uvoz blago povećao za 9 % između 2014. i RIPR-a. To je dovelo do smanjenja tržišnog udjela sa 70 % 2012. na 51 % tijekom RIPR-a. Između 2013. i 2014. smanjio se sa 75 % na 48 %, a zatim se blago povećao za tri postotna boda tijekom RIPR-a. Tajvan i Malezija bili su najveći izvoznici ćelija, nakon kojih su slijedili NRK i SAD. Potrebno je napomenuti da je uvoz iz Tajvana i Malezije možda uključivao izbjegavanje mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).

- (128) Prosječne izvozne cijene iz trećih zemalja za module i ćelije znatno su se smanjile tijekom razmatranog razdoblja, u skladu s cijenama iz Kine i Unije. Za module su se smanjile za 21 %, a za ćelije za 45 % tijekom razmatranog razdoblja. Ponovno su na te cijene možda utjecale prakse izbjegavanja mjera (vidjeti uvodnu izjavu 4.).

4.5. Gospodarsko stanje industrije Unije

4.5.1. Opće napomene

- (129) Komisija je u skladu s člankom 3. stavkom 5. Osnovne uredbe ispitala sve gospodarske čimbenike i pokazatelje koji su tijekom razmatranog razdoblja utjecali na stanje industrije Unije.
- (130) Za analizu štete Komisija je razlikovala makroekonomske i mikroekonomske pokazatelje štete. Komisija je makroekonomske pokazatelje ocijenila na temelju podataka dobivenih od podnositelja zahtjeva koji su unakrsno provjereni sa odgovorima koje je poslao niz proizvođača iz Unije u fazi prije pokretanja postupka te provjerenim odgovorima na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku. Komisija je ocijenila mikroekonomske pokazatelje na temelju podataka iz odgovora na upitnik koje su dostavili proizvođači iz Unije u uzorku.
- (131) Makroekonomski su pokazatelji sljedeći: proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, obujam prodaje, tržišni udjel, rast, zaposlenost, produktivnost, visina dampinške marže i oporavak od prethodnog dampainga.
- (132) Mikroekonomski su pokazatelji sljedeći: prosječne jedinične cijene, jedinični trošak, troškovi rada, zalihe, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.

4.5.2. Makroekonomski pokazatelji

4.5.2.1. Proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

- (133) Ukupna proizvodnja u Uniji, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 5.a

Moduli – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam proizvodnje (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
<i>Indeks</i>	100	97	71	74
Proizvodni kapacitet (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
<i>Indeks</i>	100	92	86	75
Iskorištenost kapaciteta (%)	53	56	44	53
<i>Indeks</i>	100	105	83	99

Izvor: Europressdienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 5.b

Ćelije – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Obujam proizvodnje (MW)	1 066	734	1 096	1 270
<i>Indeks</i>	100	69	103	119
Proizvodni kapacitet (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
<i>Indeks</i>	100	77	75	76
Iskorištenost kapaciteta (%)	45	40	62	70
<i>Indeks</i>	100	89	138	157

Izvor: Europressedienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

- (134) Ukupna proizvodnja modula u Uniji smanjila se za 26 % tijekom razmatranog razdoblja, ali se povećala za 4,5 % između 2014. i RIPR-a. S obzirom na pad potrošnje proizvodni kapacitet slijedio je trend smanjenja proizvodnje te se isto tako smanjio za 25 % tijekom razmatranog razdoblja. Stoga je stopa iskorištenosti kapaciteta ostala stabilna između početka i kraja razmatranog razdoblja te dosegla 53 % tijekom RIPR-a. Međutim, veliko povećanje iskorištenosti kapaciteta za 9 postotnih bodova zabilježeno je između 2014. i RIPR-a (tj. povećanje od 19 %). Potrebno je napomenuti da su proizvođači modula iz Unije u uzorku imali znatno veću stopu iskorištenosti kapaciteta tijekom razmatranog razdoblja, dosegaši 85 % tijekom RIPR-a, što je povećanje za 39 % u usporedbi s 2012. (61 %).
- (135) Tijekom razmatranog razdoblja proizvodnja ćelija u Uniji povećala se za 19 %. Iako se proizvodnja smanjila za 31 % između 2012. i 2013., povećala se za 49 % između 2013. i 2014. te dodatno za 15 % između 2014. i RIPR-a. To se dogodilo istodobno s uvođenjem antidampinških mjera u prosincu 2013., dok se potrošnja stalno smanjivala u razdoblju između 2012. i 2014., ali se povećala između 2014. i RIPR-a. Istodobno se tijekom razmatranog razdoblja proizvodni kapacitet smanjio za 24 %, što je dovelo do znatnog povećanja iskorištenosti kapaciteta, s 45 % 2012. na 70 % tijekom RIPR-a. Slično kao u slučaju proizvođača modula, proizvođači ćelija u uzorku imali su znatno veću stopu iskorištenosti kapaciteta od ukupne industrije Unije (86 %), koja je ostala stabilna tijekom razmatranog razdoblja.
- (136) Zaključno, industrija Unije smanjila je svoj kapacitet kao odgovor na smanjenu potrošnju. Istodobno je povećala svoju proizvodnju tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014., čime se dodatno povećala stopa iskorištenosti kapaciteta.

4.5.2.2. Obujam prodaje i tržišni udjel

- (137) Obujam prodaje industrije Unije i tržišni udjel tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 6.a

Moduli – obujam prodaje i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupan obujam prodaje (tržište vlastite prodaje i otvoreno tržište) u Uniji (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
<i>Indeks</i>	100	97	58	60

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Tržišni udjel (%)	25	38	32	35
<i>Indeks</i>	100	149	128	140

Izvor: Europressedienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 6.b

Ćelije – obujam prodaje i tržišni udjel

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Ukupan obujam prodaje (tržište vlastite prodaje i otvoreno tržište) u Uniji (MW)	1 045	729	1 069	1 136
<i>Indeks</i>	100	70	102	109
Tržišni udjel (%)	23	16	33	33
<i>Indeks</i>	100	72	144	147

Izvor: Europressedienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

- (138) Obujam prodaje modula smanjio se za 40 % tijekom razmatranog razdoblja. Međutim, u kontekstu smanjenja potrošnje za 56 %, to se odrazilo u znatnom povećanju tržišnog udjela tijekom razmatranog razdoblja za 40 %, dosegaši 35 % tijekom RIPR-a.
- (139) Obujam prodaje ćelija industrije Unije povećao se za 9 % tijekom razmatranog razdoblja. To je dovelo do povećanja tržišnog udjela s 23 % 2012. na 33 % tijekom RIPR-a, dok je smanjenje potrošnje bilo znatno manje nego za module, tj. 26 %.
- (140) U kontekstu smanjenja potrošnje i stupanja na snagu antidampinskih mjera industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel i za module i za ćelije.

4.5.2.3. Zaposlenost i produktivnost

- (141) Zaposlenost i produktivnost razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 7.a

Moduli – zaposlenost i produktivnost

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Broj zaposlenika	17 321	13 918	6 506	6 303
<i>Indeks</i>	100	80	38	36

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Produktivnost (kW/zaposlenik)	266	320	501	541
<i>Indeks</i>	100	120	189	203

Izvor: Europressedienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 7.b

Ćelije – zaposlenost i produktivnost

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Broj zaposlenika	2 876	1 511	1 846	1 770
<i>Indeks</i>	100	53	64	62
Produktivnost (kW/zaposlenik)	371	486	594	717
<i>Indeks</i>	100	131	160	194

Izvor: Europressedienst, odgovori dobiveni prije pokretanja postupka, provjereni odgovori na upitnik.

- (142) Zaposlenost se između 2012. i RIPR-a za module i ćelije smanjila za 64 % odnosno 38 %. Najveće smanjenje (za 53 %) broja zaposlenika za module i ćelije zabilježeno je između 2013. i 2014., što je bilo puno veće smanjenje u odnosu na pad proizvodnje tijekom istog razdoblja (27 %). Broj zaposlenika za ćelije povećao se za 22 % između 2013. i 2014., što je bilo znatno manje od povećanja proizvodnje, koje je iznosilo 49 % tijekom istog razdoblja. To je dovelo do znatnog povećanja produktivnosti za module i ćelije, tj. za 103 % odnosno 94 % tijekom razmatranog razdoblja. Između 2013. i 2014. produktivnost se povećala za 57 % za module i 22 % za ćelije.
- (143) Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala Komisijine nalaze o broju zaposlenika industrije Unije, tvrdeći da su se zaposlenici najvećeg društva, SolarWorld, u proizvodnji ćelija i modula dvostruko brojali. Podatci o zaposlenicima društva SolarWorld i svih drugih društava u uzorku propisno su provjereni te je osigurano da se u slučaju vertikalno integriranih društava zaposlenici nisu dvostruko brojali. Stoga je taj argument odbijen.

4.5.2.4. Visina dampinške marže i oporavak od prethodnog dampinga

- (144) Kako je objašnjeno u točki 3.2.3., tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije na izvozne cijene proizvođača izvoznika u Uniju utjecale su preuzete obveze, zbog čega te cijene nisu bile dovoljno pouzdane za potrebe utvrđivanja vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja dampinga u slučaju isteka antidampinških mjera.
- (145) Međutim, analizom pokazatelja štete pokazalo se da su mjere na snazi imale pozitivan učinak na industriju Unije za koju se smatra da se oporavlja od učinka prethodnog dampinga.

4.5.3. Mikroekonomske pokazatelji

- (146) Samo su tri proizvođača ćelija uključena u uzorak, od kojih su dva članovi udruženja EU ProSun. Suradivali su u podnošenju zahtjeva koji je sadržavao podatke o oba proizvođača. Stoga su podatci koji se odnose na mikroekonomske pokazatelje za ćelije koji se izravno mogu pripisati trećem društvu, koje nije član udruženja EU ProSun, izraženi kao raspon kako bi se zaštitila povjerljivost podataka tog proizvođača iz Unije koji je surađivao u ispitnom postupku.

4.5.3.1. Cijene i čimbenici koji utječu na cijene

- (147) Prosječne jedinične prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku prema nepovezanim kupcima u Uniji razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 8.a

Moduli – prodajne cijene u Uniji

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječna prodajna cijena u Uniji na slobodnom tržištu (EUR/kW)	790	651	618	593
<i>Indeks</i>	100	82	78	75
Jedinični trošak proizvodnje (EUR/kW)	1 112	813	648	627
<i>Indeks</i>	100	73	58	56

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 8.b

Ćelije – prodajne cijene u Uniji

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječna prodajna cijena u Uniji na slobodnom tržištu (EUR/kW)	378–418	307–339	239–264	258–284
<i>Indeks</i>	100	81	63	68
Jedinični trošak proizvodnje (EUR/kW)	587–648	402–444	347–384	338–373
<i>Indeks</i>	100	69	59	58

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

- (148) U prethodnoj tablici prikazana su kretanja jedinične prodajne cijene na slobodnom tržištu u Uniji u usporedbi s odgovarajućim troškovima proizvodnje. Tijekom razmatranog razdoblja prodajne cijene znatno su pale, tj. pale su za 25 % za module i za 32 % za ćelije. Iako su se prodajne cijene modula tijekom razmatranog razdoblja stalno smanjivale, prodajne cijene ćelija povećale su se za 5 postotnih bodova između 2014. i RIPR-a. Prodaja ćelija na otvorenom tržištu činila je manje od 5 % ukupne proizvodnje proizvođača u uzorku te je, uz to, jedan proizvođač prodao velike količine po vrlo niskim cijenama pred zatvaranje svojeg poslovanja u EU-u. Zato se na temelju tog pokazatelja nije mogao donijeti nikakav smislen zaključak. Za neke su proizvođače u uzorku ćelije za vlastitu potrošnju prenesene ili dostavljene za proizvodnju modula primjenom drukčije metodologije (određivanje transfernih cijena prema cijenama na virtualnom tržištu, prijenos na temelju stvarnih troškova itd.). Stoga se ni iz kretanja cijena za vlastitu upotrebu ne može donijeti nikakav smislen zaključak.
- (149) Tijekom razmatranog razdoblja jedinični trošak proizvodnje naglo se smanjio, tj. za 46 % za module i za 42 % za ćelije.

- (150) Prodajne cijene modula u prosjeku su bile niže od jediničnog troška proizvodnje, ali se razlika stalno smanjivala tijekom cijelog razmatranog razdoblja, a posebno nakon uvođenja mjera 2013. Iako je 2012. prodajna cijena činila samo 71 % jediničnog troška proizvodnje za module, 2013. činila je 80 %, 2014. 94 % te 94,5 % tijekom RIPR-a. Stoga se između 2013. i RIPR-a razlika između prodajne cijene i troška proizvodnje naglo smanjila, za 14 postotnih bodova.
- (151) Prodajna cijena ćelija činila je 60 %–67 % jediničnog troška proizvodnje 2012., 72 %–80 % 2013., 65 %–72 % 2014. i 72 %–79 % tijekom RIPR-a. Međutim, kako je prethodno objašnjeno, tijekom 2014. i RIPR-a na to su kretanje u velikoj mjeri utjecale iznimno niske cijene jednog proizvođača iz Unije. Za druga dva društva u uzorku cijene su bile 75 %– 80 % 2014. i 81 %–86 % tijekom RIPR-a, uglavnom u skladu s kretanjem zabilježenim za module.
- (152) Općenito se industrija Unije počela oporavljati od prethodnog dampinga, ali je i uložila veće napore kako bi vratila konkurentnost, posebno povećanjem produktivnosti radne snage industrije Unije, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 141., što je dovelo do poboljšanja produktivnosti i bolje iskorištenosti kapaciteta.

4.5.3.2. Troškovi rada

- (153) Prosječni troškovi rada proizvođača iz Unije u uzorku razvijali su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 9.a

Moduli – prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	32 918	38 245	36 577	38 343
Indeks	100	116	111	116

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 9.b

Ćelije – prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	41 289–45 590	45 002–49 689	45 188–49 895	47 825–52 807
Indeks	100	109	109	116

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

- (154) Između 2012. i RIPR-a prosječni troškovi rada po zaposleniku za module i ćelije povećali su se za 16 %. Uzrok tih povećanja uglavnom su bila plaćanja otpremnina povezana s racionalizacijom broja zaposlenika i inflacija plaća.

4.5.3.3. Zalihe

(155) Razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijale su se kako slijedi:

Tablica 10.a

Moduli – zalihe

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Završne zalihe (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
<i>Indeks</i>	100	62	106	103
Završne zalihe kao postotak proizvodnje (%)	33	13	13	11
<i>Indeks</i>	100	40	38	34

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 10.b

Ćelije – zalihe

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Završne zalihe (MW)	53 029–58 553	90 079–99 462	99 999–110 415	135 492–149 606
<i>Indeks</i>	100	170	189	256
Završne zalihe kao postotak proizvodnje (%)	18	23	12	14
<i>Indeks</i>	100	125	68	80

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

(156) Tijekom razmatranog razdoblja zalihe su se za module blago povećale za 3 %, a za ćelije znatno za 156 %. Međutim, zalihe modula i ćelija izražene kao postotak ukupne proizvodnje smanjile su se za 66 % odnosno 20 %.

(157) Zalihe se ne mogu smatrati relevantnim pokazateljem štete u ovom sektoru jer se proizvodnja i prodaja uglavnom temelje na narudžbama i, u skladu s tim, proizvođači obično drže ograničene zalihe.

4.5.3.4. Profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala

(158) Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 11.a

Moduli – profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima, uključujući Jabil (% prodajnog prometa) ⁽¹⁾	– 24,4/– 29,5	– 24,4/– 29,5	– 6,8/– 8,2	– 7,7/– 9,3
<i>Indeks</i>	100	100	361/298	319/264

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima, isključujući Jabil (% prodajnog prometa)	- 32,7	- 27,2	- 8,7	- 9,5
<i>Indeks</i>	100	120	376	344
Novčani tok (EUR)	- 129 864 423	- 69 402 391	- 18 231 488	- 45 258 620
<i>Indeks</i>	100	187	712	89
Ulaganja (EUR)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
<i>Indeks</i>	100	51	72	102
Povrat ulaganja (%)	- 6	- 10	- 3	- 2
<i>Indeks</i>	100	55	193	258

(¹) Stvarni podatci o dobiti morali su se prikazati u rasponu kako bi se izbjegla mogućnost da druga društva u uzorku izračunaju dobit koju je ostvario Jabil.
Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

Tablica 11.b

Čelije – profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2012.	2013.	2014.	RIPR
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	- 37,7 -- 41,6	- 7,2 -- 7,9	- 26,6 -- 29,3	- 36,8 -- 40,7
<i>Indeks</i>	100	527	142	102
Novčani tok (EUR)	- 41 934 911 – - 46 303 131	- 17 537 454 – - 19 364 273	- 12 414 052 – - 13 707 182	- 29 027 946 – - 32 051 690
<i>Indeks</i>	100	239	338	144
Ulaganja (EUR)	29 435 820– 32 502 051	26 074 619– 28 790 726	7 001 485– 7 730 807	11 429 509– 12 620 083
<i>Indeks</i>	100	89	24	39
Povrat ulaganja (%)	- 6,0 -- 6,7	- 2,5 -- 2,7	- 24,6 -- 27,2	- 31,8 -- 35,1
<i>Indeks</i>	100	246	25	19

Izvor: provjereni odgovori na upitnik.

- (159) Komisija je utvrdila profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku iskazivanjem neto dobiti prije oporezivanja od prodaje istovjetnog proizvoda nepovezanim kupcima u Uniji kao postotak prometa od te prodaje.
- (160) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 110., jedno društvo u uzorku, Jabil, sastavlja proizvod i nije uključeno u aktivnosti prodaje modula. To je društvo imalo drukčije kretanje profitabilnosti. Bilo je profitabilno tijekom cijelom razmatranog razdoblja te je svoju profitabilnost povećalo tijekom RIPR-a, dosegaši 5–15 %. Međutim, Jabil je svoju dobit ostvario na temelju naknade koju naplaćuje od svojih kupaca za usluge sastavljanja proizvoda, a ne na temelju prodaje modula. Nadalje, nije zabilježio troškove povezane s prodajom modula, kao što su troškovi oglašavanja (imao je samo troškove pronalaska novih ugovornih proizvođača). Osim toga, struktura njegovih troškova razlikovala se od strukture troškova tipičnog proizvođača modula koji je u potpunosti odgovoran za proizvodnju i prodaju svojeg proizvoda. Na primjer, Jabil je imao niži obrtni kapital, troškove zaliha, obveze i potraživanja te niže troškove istraživanja i razvoja.
- (161) Komisija je primijetila da su podatci o profitabilnosti iz 1. stupca tablice 11.a kombinirani podatci dviju različitih skupina. S jedne strane, uključivali su proizvođače modula koji proizvode proizvod i prodaju ga. S druge strane, uključivali su i društvo u uzorku Jabil koje samo sastavlja module. Kako bi se dobio realan pregled stanja industrije, Komisija je odlučila u daljnjoj analizi razlikovati te dvije skupine. Stoga je u tablici 11.a dodala drugi stupac koji je smatrala pouzdanijim za procjenu profitabilnosti industrije Unije za module.
- (162) Proizvođači modula u uzorku, osim društva Jabil, zabilježili su gubitak tijekom razmatranog razdoblja. Međutim, gubitci su se tijekom razmatranog razdoblja smanjili za 244 %. Smanjili su se za 5,5 postotnih bodova 2013. u usporedbi s 2012. To se dogodilo istodobno kad i stupanje mjera na snagu (privremene mjere stupile su na snagu 6. lipnja 2013.). Gubitci su se znatno više smanjili, za 18,5 postotnih bodova, između 2013. i 2014. kad je učincima mjera bila obuhvaćena cijela godina. Tijekom RIPR-a gubitci su se blago povećali za 0,8 postotnih bodova. Međutim, na to su uglavnom utjecali gubitci jednog proizvođača iz Unije koji je kasnije odlučio zaustaviti proizvodnju. Istodobno su svi ostali proizvođači iz Unije u uzorku nastavili dalje smanjivati svoje gubitke tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014.
- (163) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo isključivanje društva Jabil iz podataka o dobiti za ostatak industrije Unije za module. Tvrdile su da je Jabil rijedak primjer profitabilnog proizvođača i da njegovo isključivanje nije u skladu s odlukom o prihvaćanju proizvođača iz analogne zemlje koji primjenjuje ugovor o preradi prema kojem module koje prodaje sastavlja drugo društvo. Suprotno tvrdnji tih strana, Komisija nije isključila Jabil iz analize profitabilnosti. Naprotiv, kako bi dobila smisleniju analizu osjetljivosti, dostavila je dva zasebna skupa podataka. Iz njih je vidljivo da, čak i uz uključivanje društva Jabil, industrija Unije, u prosjeku i u cijelosti, bilježi gubitak. Iz njih je vidljivo i da postoje velike razlike među različitim proizvođačima iz Unije, ovisno o njihovu poslovnom modelu; vidjeti uvodne izjave 110. i 160. Stoga se ta tvrdnja mora odbiti. Uz to, Komisija napominje da ni u kojem slučaju ne postoji nedosljednost u pristupu za proizvođača iz analogne zemlje i industriju Unije. Proizvođač iz analogne zemlje sličniji je kupcima društva Jabil nego vlastitom poslovnom modelu društva Jabil. Dok proizvođač iz analogne zemlje preuzima punu odgovornost za prodaju modula koje sastavlja drugo društvo, Jabil sastavlja proizvod i od svojih kupaca naplaćuje naknadu za uslugu sastavljanja proizvoda koju pruža. Komisija se i zbog tog razloga, za potrebe analize štete, usmjerila na transakcije između društva Jabil i drugih proizvođača iz Unije koji su u jednakoj situaciji kao proizvođač iz analogne zemlje (vidjeti uvodnu izjavu 52.).
- (164) U pogledu proizvođača ćelija gubitci su se tijekom razmatranog razdoblja smanjili za 2 %. Između 2012. i 2013. smanjili su se za 31,9 postotnih bodova, ali su se između 2013. i 2014. povećali za 20,3 postotna boda te između 2014. i RIPR-a za 10,7 postotnih bodova. Međutim, na profitabilnost ćelija utjecala su dva izvanredna događaja. S jedne strane, jedan od proizvođača u uzorku ušao je na tržište tijekom razmatranog razdoblja, ali je tijekom zadnjih godina razmatranog razdoblja promijenio način iskazivanja nekih svojih troškova proizvodnje, što je dovelo do velikih gubitaka. S druge strane, prodajne cijene bile su izuzetno niske te je drugi proizvođač u uzorku bilježio velike gubitke tijekom RIPR-a, kad je bio u procesu obustave proizvodnje. Za razliku od toga, treći proizvođač u uzorku stalno je smanjivao svoje gubitke tijekom razmatranog razdoblja.

- (165) Neto novčani tok sposobnost je proizvođača iz Unije da samostalno financiraju svoje aktivnosti. Slično kao za profitabilnost, i on je slijedio negativno kretanje između 2012. i RIPR-a. Za module se neto novčani tok smanjio za 11 % tijekom razmatranog razdoblja, dok se za ćelije smanjio za 44 % tijekom istog razdoblja. Na fluktuacije novčanog toka koje su 2014. zabilježene za module i ćelije utjecali su izvanredni događaji koji su se odnosili na jednog velikog proizvođača iz Unije. S jedne strane, stekao je postojeću tvornicu po niskoj kupovnoj cijeni te je, s druge strane, restrukturirao svoj dug. Tijekom 2015. nastavio je otplaćivati znatne iznose za svoje zajmove, što je dovelo do negativnog novčanog toka od aktivnosti financiranja. Mora se napomenuti da je taj proizvođač prijavio pozitivan novčani tok od poslovanja te znatno poboljšanje rezultata poslovanja u usporedbi s 2014. Dva druga proizvođača modula iz Unije imala su pozitivan novčani tok koji se tijekom RIPR-a poboljšavao, dok su preostala dva proizvođača ćelija imala negativan novčani tok koji se poboljšavao.
- (166) U pogledu ulaganja iz prethodne tablice vidljivo je da je industrija Unije povećala svoja ulaganja za 2 % za module između 2012. i RIPR-a. Ulaganja su se povećala za 40 % između 2013. i 2014. te za 98 % između 2013. i RIPR-a.
- (167) Ukupno ulaganje za ćelije smanjilo se za 61 % između 2012. i RIPR-a. Na opće kretanje ulaganja u ćelije ponovno je utjecala odluka jednog proizvođača iz Unije u uzorku da zaustavi proizvodnju. Istodobno su se ulaganja drugih dvaju proizvođača u uzorku povećala četiri puta između 2014. i RIPR-a.
- (168) Nakon objave nekoliko je strana istaknulo da su se ulaganja u ćelije smanjivala tijekom cijelog razmatranog razdoblja i da uvođenje mjere na njih nije pozitivno utjecalo. Prvo, iako je to činjenično točno za ukupni uzorak, kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi, na to je kretanje utjecala odluka jednog proizvođača iz Unije u uzorku da prekine proizvodnju. Taj je proizvođač imao znatna ulaganja na početku tog razdoblja, ali gotovo nikakva na kraju. Drugo, još je jedan proizvođač u uzorku izvršio početna ulaganja 2013., što je dovelo do velikog povećanja ukupnih ulaganja te godine. Treće, nakon što je uvođenje mjera počelo utjecati na profitabilnost društava, ulaganja cijelog uzorka povećala su se između 2014. i RIPR-a, što je dovelo do toga da su dva proizvođača u uzorku koja su ostala na tržištu četverostručila svoja ulaganja tijekom tog razdoblja. Stoga je odbijen argument da uvođenje mjera nije pozitivno utjecalo na ulaganja.
- (169) Povrat ulaganja („ROI”) jest dobit izražena u postotku neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja. Povrat je ostao negativan tijekom cijelog razmatranog razdoblja zbog neto gubitaka koje je pretrpjela industrija Unije. Povrat ulaganja za module poboljšao se za 4 postotna boda tijekom razmatranog razdoblja; međutim, znatno se poboljšao 2014. i tijekom RIPR-a u usporedbi s 2013., i to za 7 odnosno 8 postotnih bodova. Povrat ulaganja za ćelije pogoršao se za 25,8–28,4 postotna boda tijekom razmatranog razdoblja.

4.5.4. Zaključak o šteti

- (170) Ukupno gledano, tijekom razmatranog razdoblja industrija Unije i dalje je trpjela štetu s obzirom na kratko vrijeme nakon uvođenja početnih mjera, razmjere dampainga i razinu štete utvrđenu u prethodnom ispitnom postupku. Uz to, nastavku štete pridonijele su i utvrđene prakse izbjegavanja mjera, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 4. Međutim, od sredine 2013. (privremene mjere stupile su na snagu 6. lipnja 2013.) i posebno tijekom 2014. (prva puna godina s antidampinškim mjerama na snazi) te tijekom RIPR-a industrija Unije počela se postupno oporavljati.
- (171) Za niz pokazatelja štete zabilježena su pozitivna kretanja. U pogledu modula industrija Unije povećala je svoju prodaju modula u Uniji za 2,8 % te se, kao rezultat toga, njezin tržišni udjel povećao za 9,4 % između 2014. i RIPR-a. Tijekom istog razdoblja industrija Unije povećala je svoju vlastitu upotrebu i prodaju ćelija u Uniji za 6,3 % te je zadržala tržišni udjel od 33 %. Osim toga, tijekom istog razdoblja industrija Unije poboljšala je svoju iskorištenost kapaciteta za 9 postotnih bodova za module i za 8 postotnih bodova za ćelije povećanjem proizvodnje i smanjenjem postojećeg kapaciteta. Ostvarila je i znatna povećanja produktivnosti, čime je smanjila razliku između svojih prodajnih cijena i svojih prosječnih troškova proizvodnje. Štoviše, prethodno sniženje cijena zbog kineskog izvoza zaustavljeno je zbog obveze poštovanja najniže uvozne cijene (bez sniženja cijena za module i uz tek neznatno sniženje cijena za ćelije tijekom RIPR-a). Kao rezultat toga, iako je industrija Unije još uvijek bilježila gubitke tijekom RIPR-a, njezini su se gubitci za module znatno smanjili u odnosu na 2012. i 2013. Međutim, gubitci industrije Unije za ćelije nisu se smanjili jer su, kako je objašnjeno u uvodnoj

izjavi 165., na njih utjecali izvanredni događaji koji su se dogodili dvama proizvođačima u uzorku. Za razliku od toga, treći proizvođač u uzorku smanjio je svoje gubitke tijekom RIPR-a te je stoga slijedio jednako kretanje kao kretanje zabilježeno za module.

- (172) Industrija Unije povećala je i svoja ulaganja za module i ćelije za 41 % odnosno 63 % između 2014. i RIPR-a.
- (173) Međutim, unatoč uložnim naporima i svim pozitivnim kretanjima koja su iz toga proizašla, industrija Unije još se uvijek nije uspjela oporaviti od prethodnog dumpinga kineskih izvoznika. Kako je već navedeno, i proizvođači ćelija i proizvođači modula zabilježili su gubitke tijekom RIPR-a te su imali negativne novčane tokove i povrat ulaganja. Uz to, unatoč činjenici da se obujam uvoza kineskog izvoza smanjio za module, njegov tržišni udjel i dalje je bio veći od udjela proizvođača iz Unije. Obujam uvoza ćelija znatno se povećao tijekom RIPR-a (za 65 %) u usporedbi s 2012., zbog čega se povećao tržišni udjel. Kineskim uvozom ćelija izvršen je neizravan pritisak i na tržište modula proizvođača koji proizvode za vlastite potrebe, zbog čega ono nije moglo dalje rasti. Stoga je kineski uvoz nastavio ulaziti na tržište Unije u znatnom obujmu i po cijenama koje su bile niže od troška proizvodnje industrije Unije.
- (174) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije procijenila učinke koje je uvoz modula iz trećih zemalja u znatnom obujmu i po cijenama nižima od kineskog izvoza imao na industriju Unije.
- (175) Komisija je potvrdila da utjecaj uvoza modula iz trećih zemalja čini važan čimbenik u procjeni stanja industrije EU-a. Međutim, taj je uvoz bio znatno manje važan od kineskog uvoza. Tijekom RIPR-a tržišni udjel prvog iznosio je 25 % (uključujući module koji su zapravo bili kineski, ali su obuhvaćeni praksama izbjegavanja mjera), dok je tržišni udjel potonjeg iznosio 41 % (a, s obzirom na izbjegavanje mjera, zapravo i više). Uz to, tržišni udjel uvoza iz trećih zemalja smanjio se za 10 % između 2014. i RIPR-a, dok se tijekom istog razdoblja udjel kineskog uvoza povećao za 4,9 %. Na temelju tih dvaju čimbenika vidljiv je znatno veći utjecaj kineskog uvoza na industriju Unije od uvoza iz trećih zemalja. Uz to, cijene modula iz trećih zemalja nisu bile niže od cijena kineskog izvoza. Kao što je vidljivo u tablici 4.a, ponderirana prosječna cijena ukupnog uvoza iz trećih zemalja iznosila je 550 EUR/kW tijekom RIPR-a, što je bilo više od prosječne cijene kineskog izvoza od 544 EUR/kW. Stoga su ti argumenti odbijeni.
- (176) U pogledu ćelija nekoliko je strana tvrdilo da je uvozom iz trećih zemalja prouzročena šteta jer se tijekom RIPR-a profitabilnost smanjila u usporedbi s 2014., što je bilo rezultat smanjenja kineskog uvoza i istovremenog povećanja uvoza iz trećih zemalja.
- (177) Prvo, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 164., na povećanje gubitaka tijekom RIPR-a za proizvođače u uzorku utjecali su izvanredni događaji koji su se odnosili na dva proizvođača ćelija iz Unije, dok je treći (i najveći) proizvođač povećao svoju profitabilnost tijekom RIPR-a u usporedbi s 2014. Drugo, iako se uvoz iz Kine smanjio za 3 postotna boda između 2014. i RIPR-a, između 2013. i RIPR-a povećao se za 7 postotnih bodova unatoč stupanju mjera na snagu. Stoga je uvoz iz Kine i dalje imao važan utjecaj na industriju Unije. Treće, uvoz iz trećih zemalja doista se povećao za 2 postotna boda između 2014. i RIPR-a, ali se između 2013. i RIPR-a smanjio za 24 postotna boda. Stoga se u razdoblju nakon uvođenja mjera njegov utjecaj na industriju Unije zapravo smanjio. Zbog toga je odbijen argument da je uvozom iz trećih zemalja prouzročena šteta.
- (178) Nakon objave kineska vlada tvrdila je da su se neki pokazatelji štete poboljšali tek u RIPR-u, a ne neposredno nakon uvođenja mjera. Stoga ne postoji jasna veza između uvođenja mjera i različitih pozitivnih kretanja.

- (179) Komisija je priznala da su se neki pokazatelji štete, na primjer tržišni udjel, proizvodnja i iskorištenost kapaciteta za module poboljšali tek u RIPR-u, a ne 2014. Međutim, s obzirom na razmjere dampinga i štete utvrđene u prethodnom ispitnom postupku bilo je potrebno određeno vrijeme za preokretanje negativnih kretanja koja se primjenjuju na cijelu industriju. To se može objasniti činjenicom da je u trenutku uvođenja početnih mjera industrija Unije bila u postupku konsolidacije, pri čemu su brojni proizvođači već bili u stečaju ili blizu stečaja, ali su izašli s tržišta tek tijekom 2014. To je imalo važan utjecaj na sve makropokazatelje, koji su uključivali i ta društva. Potrebno je napomenuti da je niz pokazatelja, kao što su tržišni udjel, proizvodnja, iskorištenost kapaciteta i proizvodni kapacitet, koji su bilježili negativno kretanje na razini cijele industrije Unije, za proizvođače modula i ćelija iz Unije u uzorku već 2014. zabilježio pozitivna kretanja. Stoga je ta tvrdnja odbijena.
- (180) Nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da industrija Unije dobro posluje i da se u potpunosti oporavila od prethodne štete. Nakon objave te su strane ponovile te tvrdnje. Točnije, iz podataka prijavljenih u financijskim izvještajima društava SolarWorld i Jabil, daleko najvećih proizvođača modula iz Unije, navodno je vidljivo da je posljednjih godina njihovo poslovanje u Uniji raslo i da su povećali obujam proizvodnje, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, izvoznu prodaju i produktivnost, dok su se trošak proizvodnje i zalihe smanjili.
- (181) Proizvođači iz Unije u uzorku (uključujući društva Jabil i SolarWorld) povećali su svoj obujam proizvodnje, kapacitet, iskorištenost kapaciteta, izvoznu prodaju i produktivnost, dok su se njihov trošak proizvodnje i zalihe 2014. i tijekom RIPR-a smanjili. Međutim, tvrdnja da se industrija u potpunosti oporavila od prethodne štete u suprotnosti je s nalazima ispitnog postupka koji se temelje na stvarnim provjerenim podacima proizvođača iz Unije u uzorku. Točnije, brojni mikroekonomski pokazatelji temelje se samo na prodaji nezavisnim kupcima u Uniji (kao što su profitabilnost, novčani tok i povrat ulaganja). Uz to, neki proizvođači u uzorku imaju važnu proizvodnju izvan Unije, koja nije uključena u mikroekonomske pokazatelje. Za razliku od toga, javno dostupni financijski dokumenti usmjereni su na sve aktivnosti predmetnih društava i često sadržavaju podatke o konsolidiranim računima cijelih skupina. Stoga se zaključci o gospodarskom stanju industrije Unije u smislu članka 3. stavka 5. Osnovne uredbe nisu temeljili na javno dostupnim financijskim dokumentima, nego na detaljnijim i provjerenim podacima o stanju u Uniji koji su dostavljeni samo tijekom ispitnog postupka. Uz to, zaključci doneseni o stanju industrije Unije temeljili su se na podacima svih proizvođača iz Unije u uzorku, a ne samo društava SolarWorld i Jabil. Konačno, u pogledu društva Jabil, kako je prethodno objašnjeno, to je društvo samo sastavljalo module, ali nije preuzelo punu ugovornu odgovornost za njihovu prodaju. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (182) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je Komisija trebala uzeti u obzir učinke velikih ulaganja društva SolarWorld. Navodno su potonji negativno utjecali na to društvo i industriju u cjelini s obzirom na njegov znatan udjel u proizvodnji industrije Unije.
- (183) Prvo, ulaganja na koja ta strana upućuje provedena su 2015. i nisu se odnosila samo na ćelije i module, nego i na drugu proizvodnju u EU-u, kao što su pločice⁽³⁰⁾. Stoga su ta ulaganja samo djelomično utjecala na procjenu profitabilnosti u poslovanju društva u području modula i ćelija. Drugo, kako su istaknule druge strane, grupa SolarWorld 2016.⁽³¹⁾ ostvarila je pozitivne rezultate u svojem poslovanju u Europi i izvan nje. Time se u ovoj fazi ne upućuje na to da su već provedena ulaganja negativno utjecala na to društvo. Stoga je taj argument odbijen.

4.6. Vjerojatnost nastavka štete

- (184) Kako bi se procijenila vjerojatnost nastavka štete ako se dopusti istek mjera protiv NRK-a, analizirao se mogući utjecaj kineskog uvoza na tržište Unije i na industriju Unije u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe.

⁽³⁰⁾ Vidjeti Godišnje izvješće grupe SolarWorld za 2015., dostupno na: http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, str. 58.

⁽³¹⁾ Konsolidirana tromjesečna objava grupe SolarWorld za treće tromjesečje 2016. <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, str. 8–9.

- (185) Kako je prikazano u prethodnom odjeljku 4.5., tijekom RIPR-a industrija Unije i dalje je trpjela štetu. Kako je opisano u odjeljku 3.3., postoji vjerojatnost nastavka dampinga ako se dopusti istek mjera. Osim toga, utvrđeno je da su proizvođači izvoznici prodavali po dampinškim cijenama u treće zemlje i u Uniju te da bi u slučaju isteka mjera ušli na tržište Unije po čak nižim cijenama od onih po kojima trenutačno prodaju u Uniji.

4.6.1. *Rezervni kapacitet, trgovinski tokovi i privlačnost tržišta Unije te ponašanje proizvođača izvoznika iz NRK-a u pogledu određivanja cijena*

- (186) Kineski proizvodni kapacitet za module procijenjen je na 96,3 GW/godišnje za 2015. te se očekuje da će 2016. dosegnuti 108 GW/godišnje. ⁽³²⁾ Istodobno je globalna potražnja procijenjena na 50,6 GW 2015. te je za 2016. predviđeno njezino povećanje na 61,7 GW ⁽³³⁾ ili na 68,7 GW u skladu s drugim izvorom ⁽³⁴⁾. Stoga je Komisija zaključila da je ukupni rezervni kapacitet kineskih proizvođača uvelike premašio globalnu potražnju, odnosno za 47,5 % 2015., te će je 2016. premašiti za 42,9 % ili za 36 %, ovisno o izvoru. Drugi je izvor utvrdio da je ukupna globalna potražnja 2015. iznosila 58 GW ⁽³⁵⁾, što znači da bi višak kapaciteta kineskih proizvođača 2015. iznosio 39,8 %.
- (187) Čak i ako se u Kini ne instalira nikakav novi kapacitet u budućnosti, postojećim kapacitetom još bi se uvijek znatno premašila predviđena globalna godišnja potražnja za solarnim instalacijama. U skladu s najvjerojatnijim scenarijem (takozvanim „srednjim scenarijem“) potražnja će dosegnuti 97 GW ⁽³⁶⁾ ili 95 GW ⁽³⁷⁾ 2020., što bi se u potpunosti pokrilo postojećim kineskim kapacitetom. Uz to, kineski kapacitet proizvodnje solarnih modula proteklih 10 godina stalno raste. Na primjer, više se nego udvostručio između 2012. i 2015. (s 43,8 GW ⁽³⁸⁾ 2012. na 96,3 GW 2015.). Prema organizaciji Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) samo je 2016. u Kini najavljen ili u izgradnji dodatni kapacitet od 2 GW. Nadalje, ne postoje dokazi kojima bi se upućivalo na to da se u bližoj budućnosti kineski kapacitet neće nastaviti širiti s obzirom na činjenicu da se neprestano širio barem proteklih pet godina. Stoga je čak i u manje vjerojatnom scenariju (takozvani „visoki scenarij“) povećanja globalne godišnje potražnje na najviše 120 GW ⁽³⁹⁾ 2020. vjerojatno da bi kineski proizvođači sami mogli pokriti cjelokupnu potražnju jer bi svoj postojeći kapacitet trebali znatno sporije povećavati u odnosu na ranije, tj. za samo 11,3 % u 4 godine.
- (188) Nakon objave nekoliko je zainteresiranih strana osporavalo podatke o kapacitetu u NRK-u i globalnoj potrošnji koje je upotrijebila Komisija. Tvrdile su da Solar Power Europe nije dovoljno pouzdan izvor jer uzima u obzir samo module koji su već spojeni na mrežu, dok IHS i BNEF daju točnije izgleda jer prikazuju module kupljene za instalaciju.
- (189) Međutim, Komisija je već u prethodnim uvodnim izjavama analizirala podatke i projekcije IHS-a, dok se podatci BNEF-a ne razlikuju bitno od podataka IHS-a ⁽⁴⁰⁾. De facto, procjene BNEF-a i IHS-a u potpunosti se podudaraju za 2016. (68,7 GW u konzervativnom scenariju i 70,7 GW u optimističnom scenariju) i 2017. (72,9 odnosno 77,5 GW), dok se znatno razlikuju za 2018. (BNEF: 83 GW); IHS: 82 GW) ⁽⁴¹⁾, što je posljednja godina za koju BNEF ima procjenu. Stoga je taj argument odbijen.
- (190) Iste su strane osporavale i iznos ukupnog rezervnog kapaciteta koji je utvrdila Komisija. Konkretno, jedna je zainteresirana strana navela da je 2016. iznosio 70 GW. Međutim, nije dostavila izvor podataka ili metodologiju

⁽³²⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) „Solar manufacturer capacity league table“; pristup 28. listopada 2016.

⁽³³⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽³⁴⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016.

⁽³⁵⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016, str. 23. Čini se da razlika proizlazi iz činjenice da IHS iskazuje sve module koji su skladišteni, otpremljeni ili instalirani. Za razliku od toga, u izvješću Global Market Outlook uzimaju se u obzir samo instalirani moduli koji već proizvode električnu energiju.

⁽³⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽³⁷⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, lipanj 2016, str. 23. IHS je u svojem posljednjem izvješću (IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9. prosinca 2016.) donio istu procjenu za 2020. kao Solar Power Europe, odnosno 97 GW.

⁽³⁸⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF“) „Solar manufacturer capacity league table“; pristup 28. listopada 2016.

⁽³⁹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 18.

⁽⁴⁰⁾ Vidjeti bilješke 34, 36, 37, 38, 40 koje upućuju na IHS i SPE.

⁽⁴¹⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016. i IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9. prosinca 2016.

na temelju koje je utvrdila taj podatak. Čak i da je taj podatak točan, procijenjeni rezervni kapacitet još bi uvijek bi dostatan za pokrivanje cijele globalne potražnje, čak i u slučaju najoptimističnije procjene za 2016. (70,7 GW ⁽⁴²⁾). Nijedna druga strana nije dostavila nikakvu procjenu ili citirala studiju ili izvješće u kojem se upućuje na to da bi rezervni kapacitet koji je utvrdila Komisija trebalo smanjiti. Stoga se tim argumentom ne mijenjaju prethodno doneseni zaključci.

- (191) Prije i nakon objave nekoliko zainteresiranih strana navelo je da društva prve razine imaju znatno manje prekomjernog kapaciteta od preostalih društava druge i treće razine. Prema BNEF-u društva prve razine 2016. imaju procijenjeni kapacitet proizvodnje modula od 46 GW u NRK-u, što je doista niže od ukupnog kapaciteta društava druge i treće razine zajedno koji je procijenjen na 62 GW. ⁽⁴³⁾ Međutim, sve razine kineskih društava posluju na globalnom tržištu. Nakon uvođenja postojećih mjera u Uniju nisu izvozila samo društva prve razine, nego i društva druge i treće razine, iako u manjim količinama (udjel potonjih u ukupnom kineskom uvozu procijenjen je na 13,6 % 2014.). Stoga je Komisija smatrala da bi kapacitet svih vrsta kineskih proizvođača izvoznika trebalo uzeti u obzir za potrebe utvrđivanja rezervnog kapaciteta koji je raspoloživ u Kini.
- (192) Nakon objave jedna je zainteresirana strana osporavala nalaz da bi prekomjerni kapacitet svih vrsta proizvođača izvoznika trebalo uzeti u obzir pri utvrđivanju rezervnog kapaciteta raspoloživog u Kini.
- (193) Komisija je istaknula da je već raspoloživi kapacitet društava prve razine činio 90 % ukupne svjetske potrošnje za 2015. (procijenjene na 50,6 GW). Uz to, činjenica da su društva druge i treće razine izvozila u EU bez, obzira na mali obujam, pokazuje da su ona aktivna na tržištu Unije i da ne ograničavaju svoju prodaju samo na kinesko ili druga tržišta. Konačno, očekuje se da će se uvoz društava druge i treće razine znatno povećati nakon nedavnog povlačenja preuzete obveze uglavnom društava prve razine. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (194) Prije i nakon objave nekoliko strana iznijelo je argument da su prekomjerni kapaciteti u Kini uglavnom pretjerani jer se potražnja za solarnim instalacijama stalno povećavala na globalnoj razini. Doista, globalna godišnja potražnja povećala se za 25 % između 2014. i 2015. (sa 40,3 GW na 50,6 GW) ⁽⁴⁴⁾. Međutim, kako je prethodno navedeno, procijenjeni prekomjerni kapacitet kineskih proizvođača premašuje trenutnu potražnju za 47,5 %. Stoga bi i u najoptimističnijem scenariju u pogledu povećanja globalne potražnje kineski proizvođači najvjerojatnije još uvijek imali dovoljno rezervnog kapaciteta za zadovoljavanje te potražnje. Stoga je taj argument odbijen.
- (195) U pogledu ćelija postojeći kapacitet kineskih proizvođača izvoznika procijenjen je na 76,6 GW 2016., što je povećanje za 12 % u usporedbi s 2015. (68 GW) ⁽⁴⁵⁾. Budući da je globalna potražnja za ćelijama otprilike jednaka globalnoj potražnji za modulima, kineski proizvođači izvoznici imali su višak kapaciteta za ćelije od 25,6 % 2015. i 19,5 % 2016. Osim toga, Kina je 2016. imala 72,8 % postojećeg kapaciteta ćelija u svijetu, čime je znatno premašila sve ostale treće zemlje. Sljedeće četiri najveće treće zemlje s raspoloživim kapacitetima znatno su manje od Kine (Tajvan: 11 GW); Malezija: 4 GW); Koreja: 2,7 GW); Japan: 1,9 GW). Na temelju toga Komisija je zaključila da Kina ima i znatan prekomjerni kapacitet za proizvodnju ćelija.

4.6.2. Privlačnost tržišta Unije

- (196) Nekoliko strana tvrdilo je da tržište Unije više nije privlačno kineskim proizvođačima. Tvrdili su da će se kineska proizvodnja ćelija i modula prije usmjeriti na tržišta u Aziji koja se brzo šire, kao što su Japan i Indija. Uz to, kineska domaća potražnja povećavala se posljednjih nekoliko godina te je u prvom tromjesečju 2016. dosegla 50 % kineske proizvodnje solarnih modula. Kina će navodno do 2020. imati instalacije od oko 20 GW godišnje. Stoga, u kontekstu povećanja broja solarnih instalacija u Kini, Indiji i drugim tržištima u jugoistočnoj Aziji kineska proizvodnja solarnih modula prvenstveno će se usmjeriti na zadovoljavanje povećane potražnje na tim tržištima.

⁽⁴²⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30. studenoga 2016.

⁽⁴³⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF”) „Solar manufacturer capacity league table”; pristup 28. listopada 2016.

⁽⁴⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016.

⁽⁴⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance „Solar manufacturer capacity league table”, pristup 28.10.2016.

- (197) Točno je da tržište Unije više nije važno kao što je bilo u prošlosti, kad je činilo do 60 % godišnjeg instaliranog kapaciteta u svijetu (2012.). Ne očekuje se ni da će Unija biti jedno od tržišta koja se brzo šire. Prognoze za rast tržišta Unije prilično su skromne u usporedbi s ostatkom svijeta. Prema srednjem scenariju iz izvješća udruženja Solar Power Europe očekuje se da će godišnja potrošnja solarne energije u Europi rasti s 8,2 GW na oko 15 GW 2020. ⁽⁴⁶⁾ Međutim, procjene udruženja Solar Power Europe uključuju i zemlje koje nisu članice EU-a (Tursku, Švicarsku itd.); njegova prognoza rasta za 28 država članica Unije još je manje optimistična, tj. otprilike 11,6 GW ⁽⁴⁷⁾ za 2020. Unatoč tome, Unija je i dalje važno tržište koje predstavlja 14 % ukupnog globalnog tržišta te se očekuje da će u budućnosti njezin udjel na globalnom tržištu ostati važan. Tri njezine države članice (Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Francuska) bile su 2015. među deset najvećih tržišta solarnih modula. Nadalje, kako je prethodno prikazano, višak kapaciteta kineskih proizvođača izvoznika mogao bi biti dovoljan za zadovoljenje ukupne globalne potražnje u budućnosti, uključujući sva tržišta koja se brzo šire, kao što su sama Kina, Indija, Japan i Južna Amerika zajedno. Na kraju, ali ne manje važno, uvođenjem i jačanjem mjera za zaštitu trgovine, među ostalim, u Kanadi i SAD-u smanjena je privlačnost tih tržišta, čime bi se dodatno povećala privlačnost tržišta Unije ako se mjere stave izvan snage.
- (198) Unatoč uvođenju antidampinških mjera 2013. kineski proizvođači izvoznici i dalje su vrlo zainteresirani za tržište Unije, što je dokazano činjenicom da su zadržali visok položaj na tržištu Unije. Kako je navedeno u prethodnom odjeljku 4.4., uvoz modula i ćelija iz Kine imao je tržišni udjel od 41 % odnosno 16 % tijekom RIPR-a te je uspješno zadržao (a u slučaju ćelija čak i poboljšao) svoj položaj na tržištu u usporedbi s uvozom iz trećih zemalja. Obujam i tržišni udjel kineskog uvoza modula znatno su veći od obujma i tržišnog udjela uvoza iz trećih zemalja; potonji je kumulativno činio samo 25 %. U pogledu ćelija tržišni udjel trećih zemalja tijekom RIPR-a činio je 51 %, no to znači da se znatno smanjio (za 32 %) u usporedbi s 2013. kad je iznosio 75 %. Uz to, unatoč činjenici da su mjere stupile na snagu 2013., kineski uvoz ćelija povećao se za 77,8 % između 2013. i RIPR-a. Nadalje, kako se pokazalo u ispitnom postupku za sprječavanje izbjegavanja mjera 2015., neki kineski proizvođači pokušali su izbjeći mjere preko Tajvana i Malezije, najvećih trećih zemalja u pogledu uvoza.
- (199) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo nalaz da je tržište Unije i dalje privlačno za kineske proizvođače izvoznike. Jedna od strana istaknula je da bi predviđanja rasta tržišta Unije u cjelini trebala smanjiti na temelju smanjenja novih instalacija u Uniji za 18 % u prvih devet mjeseci 2016. u usporedbi s prethodnom godinom, što bi dovelo do prilično pesimistične procjene od 7,1 GW potražnje u Uniji 2016. To bi dovelo i do pesimističnog razvoja potražnje u Uniji do 2020. Uz to, tvrdila je da će se privlačnost triju najvećih tržišta u Uniji (Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Francuska) dodatno smanjiti u budućnosti.
- (200) De facto, procijenjena ukupna potražnja u Uniji od 7,1 GW, kako je navela zainteresirana strana, prilično je dobar rezultat za 2016. jer je velikim dijelom u skladu s početnom procjenom udruženja Solar Power Europe u srednjem scenariju za 2016. (7,3 GW) ⁽⁴⁸⁾. Stoga procjena te strane da će, na temelju toga, potražnja u Uniji slijediti lošiji scenarij do 2020. nije potkrijepljena podacima koje je ona sama dostavila. U svakom slučaju, čak i ako potražnja bude slijedila najgori mogući scenarij i ako se smanji udjel tržišta Unije u globalnom tržištu, time tržište Unije ne bi nužno postalo neprivačno kineskom izvozu jer sva ostala prethodno navedena razmatranja i dalje vrijede. Iako se njegov relativni udjel u globalnoj potražnji možda smanjuje, tržište Unije i dalje je privlačno kineskom izvozu. U suprotnom ne bi došlo do praksi izbjegavanja mjera koje su i dalje utvrđene u nedavnim ispitnim postupcima u pogledu Malezije i Tajvana.
- (201) U pogledu tvrdnji da će Kina do 2020. svake godine instalirati solarne sustave od 20 GW Komisijinim ispitnim postupkom utvrđeni su dokazi da NRK neće moći zadržati tako visok cilj. Agencije za istraživanje tržišta izvješćuju kako će se kineski cilj sniziti zbog manjka infrastrukture mreže, prezasićenog tržišta i manjka sredstava u fondu za subvencioniranje obnovljivih izvora energije ⁽⁴⁹⁾. Ciklusi pada i rasta kineskog solarnog tržišta dodatno se razmatraju u uvodnoj izjavi 356.

⁽⁴⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016., str. 30.

⁽⁴⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016.

⁽⁴⁸⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, srpanj 2016.

⁽⁴⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, 1. rujna 2016., str. 17.

- (202) Nakon objave jedna je strana citirala priopćenje za tisak Kineske nacionalne uprave za energiju u kojoj je potonja najavila da se, u skladu s planom razvoja solarne energije za sljedećih pet godina, do 2020. planira instalirati kapacitet fotonaponske energije od najmanje 105 GW. Ta je strana tvrdila da bi to dovelo do dodatnog povećanja potražnje u Kini.
- (203) Cilj od 105 GW kumulativnog instaliranog kapaciteta prilično je nizak te će se, prema BNEF-u, ⁽⁵⁰⁾ postići već 2017. Stoga taj niski cilj nije relevantan jer se njime upućuje na to da se nakon 2017. ne bi trebao očekivati nikakav rast, što je suprotno prognozama da će kinesko tržište rasti. Istodobno je Komisija već u prethodnoj uvodnoj izjavi 201. analizirala scenarij rasta kineskog tržišta, iako manji od 20 GW godišnje do 2020. Stoga je taj argument odbijen.
- (204) Komisija je analizirala i bi li kineski uvoz došao u Uniju po cijenama koje su niže od trenutanih cijena Unije ako se dopusti istek mjera.
- (205) Gotovo svi proizvođači izvoznici koji su tijekom RIPR-a prodavali module i ćelije iz NRK-a u Uniji preuzeli su obveze u vezi s cijenama te su njihove izvozne cijene prema EU-u bile određene na temelju tih preuzetih obveza kojima je određena najniža uvozna cijena. Stoga se te izvozne cijene nisu mogle smatrati relevantnim pokazateljem za utvrđivanje ponašanja proizvođača izvoznika u pogledu određivanja cijena u slučaju da mjere nisu na snazi.
- (206) Stoga su umjesto toga upotrijebljene cijene proizvođača izvoznika u uzorku prema trećim zemljama. Utvrđeno je da su izvozom u treće zemlje proizvođača izvoznika u uzorku cijene proizvođača iz Unije u uzorku tijekom RIPR-a snižavane u prosjeku za 2,2 % za ćelije te između 5,6 % i 9,2 % za module. Na temelju podataka vidljivo je prosječno sniženje cijena po proizvođaču izvozniku (najniža marža među društvima i najviša marža među društvima). Za ćelije postoji samo jedna marža sniženja cijena jer je to prosječno sniženje cijena za jedinog proizvođača izvoznika u uzorku koji izvozi ćelije u Uniju.
- (207) Jedna je strana zatražila raščlambu ponderirane prosječne cijene za četiri razmatrane zemlje izvoznice (Čile, Indiju, Japan i Singapur) kako bi mogla iznijeti primjedbe o nalazima u vezi sa sniženjem cijena. Za potrebe izračuna sniženja cijene u obzir nije uzeta ponderirana prosječna cijena po trećoj zemlji, nego ponderirana prosječna cijena svih četiriju zemalja izvoznica zajedno, čime su točno prikazane količine i cijene po kojima je taj izvoz izvršen. Stoga je taj zahtjev odbijen.
- (208) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da proizvođači izvoznici neće imati poticaje za povećanje svoje prodaje u Uniji ako se dopusti istek mjera. Komisija se ne slaže s tom pretpostavkom. Kako je dokazano utvrđenim maržama sniženja cijene, proizvođači izvoznici mogli bi povećati svoj obujam prodaje u EU ako se dopusti istek mjera. Budući da bi njihove cijene u Uniji bile niže od cijena proizvođača iz Unije, razumno je očekivati da bi se kineski izvoz borio za veći tržišni udjel u Uniji. Ta je tvrdnja stoga odbijena.
- (209) Stoga je Komisija zaključila da bi kineski uvoz došao u Uniju po cijenama koje su niže od trenutanih cijena industrije Unije te bi se njegov obujam prodaje i tržišni udjel vjerojatno povećali ako se dopusti istek mjera.

4.6.3. Zaključak o vjerojatnosti nastavka štete

- (210) S obzirom na prethodno navedeno Komisija je zaključila da u NRK-u postoji znatan rezervni kapacitet za module i ćelije. Tržište Unije ostaje privlačno u smislu veličine i prodajne cijene, posebno u usporedbi s razinom cijena izvoza NRK-a u treće zemlje, što je dodatno dokazano evidencijom o prošlim praksama izbjegavanja mjera. Stoga je Komisija utvrdila da postoji velika vjerojatnost da bi stavljanje antidampinskih mjera izvan snage dovelo do nastavka dampainga, čime bi se industriji Unije nastavila nanositi šteta.

⁽⁵⁰⁾ Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power, 30. studenoga 2016., str. 19.

4.7. Uzročnost

- (211) Prije i nakon objave nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je i da je, u slučaju da Komisija utvrdi da industrija Unije i dalje trpi štetu, potonja posljedica nekoliko drugih čimbenika koji kumulativno čine cijelu štetu:
- i. ukidanja programa potpora u mnogim državama članicama;
 - ii. industrija Unije još uvijek nije ostvarila ekonomiju razmjera ostvarivanjem kapaciteta od nekoliko GW kako bi bila ekonomski održiva i utjecala na globalno tržište;
 - iii. šteta je prouzročena uvozom iz drugih zemalja jer su njihove cijene bile 25 % niže od kineskih uvoznih cijena;
 - iv. šteta je prouzročena činjenicom da su cijene modula proizvođača iz Unije stalno niže od uvoznih cijena kineskih proizvođača.
- (212) U pogledu prve tvrdnje Komisija je potvrdila, kako je utvrđeno u odjeljku 5.3.2. u nastavku, da su izmjene i, u nekim državama članicama, suspenzija ili prekid programa potpore doveli do pada potrošnje u Uniji u razdoblju 2012.–2014., nakon vrhunca potrošnje 2011. Tim znatnim padom potrošnje otežan je rast industrije Unije. Međutim, Komisija je u prethodnom ispitnom postupku utvrdila da je industrija Unije bila primorana smanjiti svoje cijene uglavnom zbog pritiska dampinškog uvoza, a ne zbog promjena u programima potpora ⁽⁵¹⁾. Stoga je priljev kineskih dampinških proizvoda bio glavni razlog štete pretrpljene tijekom prethodnog ispitnog postupka. Uz to, unatoč smanjenju potrošnje između 2012. i RIPR-a za 56 % industrija Unije povećala je svoj tržišni udjel za module i ćelije za 40 % odnosno 47 %. Industrija Unije počela je i povećavati svoj obujam prodaje između 2014. i RIPR-a, nakon što je ostvaren zaštitni učinak mjera, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 171. Industrija je i znatno smanjila svoje troškove (vidjeti tablice 8.a i 8.b) te poboljšala svoju iskorištenost kapaciteta. Stoga se, unatoč padu potrošnje i s obzirom na mjere na snazi, industrija Unije počela oporavljati od prethodne štete. Stoga je taj argument odbijen.
- (213) U pogledu druge tvrdnje kapacitet industrije Unije doista se ne može uspoređivati s kapacitetom kineskih proizvođača izvoznika proteklih godina. Prvo, kineska društva ostvarila su veliku proizvodnju i (prekomjerne) kapacitete u razdoblju kad su preuzela niz tržišta u svijetu, djelomično zahvaljujući dampinškim cijenama, kako su utvrdili ne samo Europska komisija, nego i američka i kanadska nadležna tijela. Za razliku od toga, priljev velikog obujma dampinškog uvoza imao je upravo suprotan učinak na proizvođače izložene tim nepoštenim praksama. Komisija je u prethodnom ispitnom postupku ⁽⁵²⁾ utvrdila da je 2010. industrija Unije ostvarila 10 % dobiti u kontekstu sličnog postojećeg kapaciteta (6 983 MW 2010. i 6 467 MW tijekom RIPR-a). Zbog velikog uvoza kineskih dampinških proizvoda profitabilnost industrije Unije znatno se smanjila, zbog čega u praksi nije mogla provesti nova ulaganja kako bi ostvarila ekonomiju razmjera. Zaštitnim učinkom mjera omogućilo se industriji Unije da se konsolidira i znatno smanji svoje troškove 2014. i tijekom RIPR-a te da se vrati na put ostvarivanja koristi od ekonomije razmjera. Nakon objave jedna je strana osporavala tu tvrdnju. Tvrdila je da su se ulaganja smanjila nakon uvođenja mjera i da stoga ekonomija razmjera nije bila moguća. Suprotno toj tvrdnji, ulaganja u module i ćelije zapravo su se povećala tijekom RIPR-a u odnosu na prethodne godine. Stoga je i ta tvrdnja odbijena.
- (214) U pogledu treće tvrdnje Komisija je utvrdila (vidjeti tablice 4.a i 4.b) da su prosječne uvozne cijene iz Kine bile nešto više za ćelije i nešto niže za module od odgovarajućih prosječnih uvoznih cijena iz trećih zemalja. Dok su za ćelije kineske uvozne cijene bile 4 % više od uvoznih cijena iz trećih zemalja, za module su bile 1 % niže. Posljedično je taj argument činjenično netočan te je, stoga, odbijen. Tvrdnja da su zbog uvoza iz trećih zemalja mjere neučinkovite razmatra se u uvodnim izjavama 324. i 325. u nastavku.

⁽⁵¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 513/2013 (SL L 152, 5.6.2013., str. 5), uvodna izjava 180. i Provedbena uredba (EU) br. 1238/2013, uvodne izjave 245.–247.

⁽⁵²⁾ Vidjeti tablice 4.a i 10.a iz Uredbe (EU) br. 513/2013.

- (215) U pogledu četvrte tvrdnje ispitnim postupkom utvrđeno je da su za module prosječne uvozne cijene iz Kine stalno bile niže od prosječnih prodajnih cijena proizvođača iz Unije u EU-u. Na primjer, tijekom RIPR-a prosječna uvozna cijena iz Kine iznosila je 544 EUR/kW, ⁽⁵³⁾ dok je prosječna cijena u Uniji iznosila 593 EUR/kW. Posljedično je i ta tvrdnja činjenično netočna te je, stoga, odbijena. S obzirom na prethodno navedeno Komisija je zaključila da industrija Unije i dalje trpi materijalnu štetu u smislu članka 3. stavka 5. Osnovne uredbe.
- (216) Nakon objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da je šteta prouzročena mjerama jer su se zbog njih povećali troškovi ćelija za proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani. Međutim, kako je navedeno u odjeljku 6.4.1. u nastavku, proizvođači modula imaju pristup jeftinim ćelijama iz trećih zemalja te se nisu suočili s manjkom opskrbe tim ćelijama. Stoga je taj argument odbijen.

5. INTERES UNIJE

5.1. Interes industrije Unije

- (217) U ovom se odjeljku razmatra interes proizvođača modula iz Unije. Interes proizvođača ćelija iz Unije analizira se u odjeljku 6. – djelomična privremena revizija.
- (218) Postoji više od 100 proizvođača modula koji su poznati Komisiji. Industriju Unije predstavlja udruženje EU ProSun, koje je podnositelj zahtjeva. EU ProSun predstavlja 31 proizvođača pločica, ćelija i modula iz Unije.
- (219) Nastavkom mjera omogućit će se industriji Unije da zadrži svoj povećani tržišni udjel u Uniji i da se oporavi od materijalne štete. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 137., tržišni udjel industrije Unije u Uniji povećao se s 25 % 2012. na 35 % tijekom RIPR-a. Kako je utvrđeno u odjeljku 4.6., s obzirom na prodajne cijene kineskih modula prema trećim zemljama i velike rezervne kapacitete u NRK-u u slučaju isteka mjera kineski moduli doći će u Uniju po cijenama koje su niže od najniže uvozne cijene i u većem obujmu. Stoga bi se nastavkom mjera industrija Unije zaštitila od intenzivnog i nepoštenog cjenovnog pritiska koji bi se inače izvršio kineskim uvozom.
- (220) Ako se mjere ne produlje, velika ulaganja u istraživanje i razvoj te kapitalna ulaganja koja su izvršena u proizvodnju modula u Uniji mogla bi biti suvišna jer se ne mogu jednostavno iskoristiti u proizvodnji u drugim sektorima. U slučaju stečaja proizvođača modula iz Unije većina od 6 300 ljudi uključenih u proizvodnju modula izgubit će svoja radna mjesta. Ta je radna snaga većinom visokokvalificirana. Za razliku od toga, nastavkom mjera industrija Unije dobit će više vremena za potpuni oporavak od učinaka prethodnog dampainga.
- (221) Nakon objave jedna je strana pozvala Komisiju da navede proizvođače ćelija i modula koji ne podupiru mjere. Komisija je pojasnila da se nijedna strana koja se smatra dijelom industrije Unije nije javila i protivila mjerama. Ista je strana od Komisije zatražila da s popisa 31 društva koje zastupa EU ProSun ukloni proizvođače pločica iz Unije. Komisija je pojasnila da je EU ProSun zastupao 29 proizvođača ćelija i modula iz Unije.
- (222) Nakon objave nekoliko se strana nije složilo da su mjere u interesu industrije Unije. Te se strane nisu slagale ni s tvrdnjom da se kineskim dampinškim proizvodima izvršava nepošten pritisak na cijene industrije Unije. Tvrdile su i da je Komisija slijedila cilj očuvanja tržišnog udjela industrije Unije te da štiti mali dio solarne industrije na štetu cijelog lanca vrijednosti u solarnom sektoru.
- (223) Komisija je podsjetila da je, u skladu s Osnovnom uredbom, cilj trgovinskih mjera braniti industriju Unije od materijalne štete prouzročene dampaingom, pod uvjetom da je to u interesu Unije. U okviru ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera utvrđena je vjerojatnost dampainga i nastavka štete u slučaju isteka mjera. Komisija je

⁽⁵³⁾ Vrlo slična cijena utvrđena je i na temelju ponderirane prosječne izvozne cijene proizvođača izvoznika u uzorku u EU-u.

utvrdila i da se tržište Unije za solarne module smanjilo zbog nekoliko razloga koji nisu povezani s uvođenjem mjera, kako je zaključeno u uvodnoj izjavi 270. Stoga je povećanje tržišnog udjela industrije Unije ključni pokazatelj učinkovitosti mjera.

- (224) Stoga je Komisija zaključila da je nastavak mjera za module očito u interesu industrije Unije.

5.2. Interes nepovezanih uvoznika te industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca

5.2.1. Uvodne napomene

- (225) Znatno broj društava na početku i na kraju proizvodnog lanca iz Unije pojedinačno su ili preko svojih udruženja pozvala na prekid mjera radi interesa Unije. Tvrdi da mjere imaju nepredviđene, negativne posljedice za veliku većinu radnih mjesta u europskom solarnom sektoru. Navela su da zbog mjera raste cijena solarnih instalacija, čime se smanjuje potražnja, uz sve negativne posljedice na zapošljavanje na kraju i na početku proizvodnog lanca. Uz to, tvrde da mjere negativno utječu i na šire ciljeve politike u pogledu klimatskih promjena i promicanja obnovljivih izvora energije. Istaknuli su i promijenjene okolnosti nakon donošenja konačnih mjera u prosincu 2013., a posebno prelazak s programa potpore po fiksnim cijenama (npr. poticajne cijene i poticajne premije) na nadmetanja, postizanje pariteta mreže za solarnu energiju u određenim regijama Unije ili za određene skupine kupaca te ratificiranje u Uniji Pariškog sporazuma UNFCCC-a o ograničenju klimatskih promjena u listopadu 2016. Konačno, neke strane tvrdile su da proizvodnja modula u Uniji nije dovoljna za pokrivanje potražnje u Uniji, da su mjere postale neučinkovite zbog povećanja izvoza iz trećih zemalja i da su mjere uglavnom koristile izvoznicima iz trećih zemalja.

5.2.2. Nepovezani uvoznici

- (226) Dva nepovezana uvoznika modula javila su se i dostavila odgovore na upitnik koji su kasnije provjereni kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 28. Ti su nepovezani uvoznici poslali i nekoliko dodatnih podnesaka u kojima su iznijeli svoja stajališta zašto bi mjere trebalo prekinuti. Uvoznici solarnih ploča bilježe nisku profitabilnost. Dostavili su i popis drugih uvoznika i trgovaca na veliko koji su nakon uvođenja obveze evidentiranja kineskih solarnih modula u ožujku 2013. otišli u stečaj ili su znatno smanjili broj svojih zaposlenika. Neka od tih društava uputila su na uvođenje mjera za kineske solarne module kao glavni razlog za svoj stečaj, npr. Gehrlicher. Nepovezani uvoznici tvrde da se zbog mjera povećala cijena solarne energije i smanjila potražnja.
- (227) Nepovezani uvoznici naveli su i da su se zbog preuzete obveze u pogledu najniže uvozne cijene našli u nepovoljnom položaju, kao i druga društva na kraju proizvodnog lanca, koja djeluju na međunarodnim tržištima, kao što su društva za inženjering, nabavu i izgradnju, jer se time ograničava njihova mogućnost kupnje modula od vodećih kineskih proizvođača prve razine. U skladu s preuzetom obvezom nije dopuštena istovremena prodaja proizvoda iz ispitnog postupka u Uniji i izvan Unije. Stoga kineski izvoznici ne mogu isporučivati module nepovezanim uvoznicima koji posluju i na tržištima izvan Unije (npr. u Švicarskoj ili SAD-u) ako su dio veleprodajnog portfelja nepovezanih uvoznika unutar Unije. Tvrdi se da je to znatna prepreka sudjelovanju tih društava kao trgovaca na veliko i nositelja projekata na globalnom rastućem fotonaponskom tržištu.
- (228) Nepovezani uvoznici tvrdili su i da se mjerama u njihovu trenutačnom obliku stvaraju znatan dodatni poslovni rizik i administrativno opterećenje. Smatraju da se dodatnim administrativnim koracima, kao što su izdavanje potvrde Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda („CCCME”) i detaljne provjere carinskih tijela Unije, produljuje ukupno vrijeme od narudžbe do dostave sa 7 na 11 tjedana.

- (229) Komisija je utvrdila da je čak i nakon uvođenja mjera tržišni udjel kineskih modula na tržištu Unije ostao relativno visok. Iako se tržišni udjel kineskih modula u Uniji smanjio sa 66 % 2012., još je uvijek ostao na visokoj razini od 41 % tijekom RIPR-a. Stoga je Kina ostala najveći prodavatelj modula u Uniji, veći od industrije Unije koja je tijekom RIPR-a držala tržišni udjel od 35 %. Uz to, nezavisni uvoznici mogli su solarne module nabavljati iz trećih zemalja. Uvoznici koji surađuju zamijenili su, barem djelomično, kineske module modulima iz trećih zemalja. Uvoznici koji surađuju, a koji djeluju kao trgovci na veliko i integratori sustava⁽⁵⁴⁾, prodavali su i module industrije Unije; stoga su ostvarili koristi od povećanja tržišnog udjela uvoza iz ostatka svijeta i povećanja tržišnog udjela industrije Unije. Stoga se slabiji rezultati uvoznika koji surađuju djelomično moraju pripisati padu potražnje u Uniji nakon ciklusa rasta i pada kroz koji je solarna industrija Unije prošla, kako je detaljnije razmatrano u odjeljku 5.3.2. u nastavku.
- (230) Zabrana istovremene prodaje uvedena je kako bi se izbjegle kompenzacije kojima bi se mogla narušiti preuzeta obveza. Dodatni administrativni koraci za kineski uvoz uvedeni su kako bi se poboljšalo praćenje mjera i izbjegao svaki oblik izbjegavanja mjera kojim bi se mogla narušiti preuzeta obveza.
- (231) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije uzela u obzir interes uvoznika. Smatraju da su se mjerama povećale kupovne cijene solarnih proizvoda. Stoga su se uvoznici suočili sa smanjenom potražnjom.
- (232) Komisija je primijetila da je ključni cilj mjera ponovno uspostaviti neštetnu cijenu proizvoda za koji je utvrđeno da se prodaje po dampinškim cijenama. To, logično, uključuje određeno povećanje cijene proizvoda koji se prodaje po dampinškim cijenama. Kineski proizvodi po dampinškim cijenama imali su vrlo velik tržišni udjel u Uniji prije uvođenja mjera. Njihov tržišni udjel smanjio se nakon uvođenja mjera. Međutim, kako je detaljno opisano u odjeljku 5.3., Komisija je utvrdila da je to povećanje cijena prouzročeno povratkom na neštetnu razinu cijena samo u ograničenoj mjeri utjecalo na ukupnu potražnju u Uniji. Stoga je Komisija zaključila da su nepovezani uvoznici pretrpjeli samo neznatnu štetu zbog smanjenja potražnje prouzročene mjerama.

5.2.3. Industrija na kraju proizvodnog lanca

- (233) Više od 140 društava na kraju proizvodnog lanca prijavilo se kao zainteresirana strana. Društva na kraju proizvodnog lanca ugrađivači su solarnih ploča; društva za inženjering, nabavu i izgradnju, društva za upravljanje i održavanje te društva za financiranje projekata. Iako se većina društava samo prijavila kao zainteresirana strana, bez daljnje suradnje, oko 30 društava dostavilo je detaljnije obrazložene podneske u kojima se protive mjerama. Tri društva za inženjering, nabavu i izgradnju dostavila su odgovor na upitnik. Uz to, više od 400 društava na kraju proizvodnog lanca iz svih država članica potpisalo je otvoreni poziv za prekid mjera.
- (234) Više od 30 paneuropskih i nacionalnih udruga koje predstavljaju društva iz solarnog sektora poslalo je pisma u kojima se protive mjerama. Među njima je bila i Europska udruga električnih izvođača (AIE) koja je tvrdila da zastupa interese ugrađivača iz Unije na europskoj razini. Najaktivnije udruge bile su SPE i SAFE. SAFE je ad hoc udruženje 50 njemačkih društava, dok SPE tvrdi da je najveće udruženje industrije solarne energije u Europi s više od 100 europskih članova, od kojih više od 80 podupire njegov stav u pogledu prekida mjera za solarne module i ćelije.
- (235) EU ProSun istaknuo je da je nekoliko velikih nacionalnih udruženja industrije solarne energije ostalo neutralno prema mjerama, iako su neki od njih članovi SPE-a. To posebno vrijedi za Bundesverband Solarwirtschaft (BSW), Njemačka (najveće europsko udruženje industrije solarne energije); British Photovoltaic Association (BPVA); Syndicat des Energies Renouvelables (SER), Francuska; i ANIE Rinnovabili (odjel za obnovljive izvore energije udruženja Confindustria), Italija. Uz to, EU ProSun tvrdi i da ga podržava 150 europskih ugrađivača. Međutim, nijedan ugrađivač nije se otvoreno javio i podržao mjere. Europska konfederacija sindikata i europski sindikat IndustriALL poslali su zajedničko pismo u kojem podržavaju mjere. Njemačko udruženje potrošača energije (Bund der Energieverbraucher) poslalo je pismo u kojem podržava mjere na razini u kojoj se odražava smanjenje troškova koje proizlazi iz tehnološkog razvoja.

⁽⁵⁴⁾ Integratori sustava društva su koja spajaju elemente solarnog sustava, kao što su moduli i inverteri te ih postavljaju, skladište i prodaju u kompletu krajnjim korisnicima.

- (236) Nakon objave EU ProSun osporavao je izjavu da se nijedan ugrađivač nije otvoreno javio i podržao mjere. EU ProSun uputio je na pismo 150 ugrađivača koji podržavaju mjere te pismo dvaju članova Odbora ovlaštenih poslovnih partnera (Fachpartnerbeirat) društva SolarWorld AG; oba pisma poslana su u listopadu 2016. Komisija je napomenula da je 150 ugrađivača zatražilo anonimnost; stoga je Komisija i dalje smatrala da se nisu otvoreno javili i podržali mjere. Komisija je napomenula i da je Fachpartnerbeirat društva SolarWorld AG tvrdio da zastupa više od 800 ugrađivača, ali nazivi tih ugrađivača nisu dostavljeni. Međutim, Komisija je potvrdila da su se dva ugrađivača koja su potpisala otvoreno pismo u ime odbora Fachpartnerbeirat društva SolarWorld AF otvoreno javila i podržala mjere.
- (237) Strane koje se protive mjerama radi interesa Unije tvrdile su da društva na kraju proizvodnog lanca čine više od 80 % radnih mjesta i dodane vrijednosti u europskom lancu vrijednosti industrije solarne energije. Istaknule su znatno veći broj radnih mjesta koja otvaraju u usporedbi s proizvođačima ćelija i modula u Uniji. SPE je predstavio izvješće koje je izradio Ernst & Young, a u kojem se navodi da sektor na kraju proizvodnog lanca zapošljava više od 110 000 ljudi. Međutim, u izvješću nije objašnjena metodologija izračuna tako velikog broja zaposlenika. Druga strana navela je da sektor na kraju proizvodnog lanca zapošljava oko 65 000 ljudi, na temelju pretpostavke od oko 7 ekvivalenata punog radnog vremena (EPRV)/MW/godišnje. Međutim, ni ta strana nije potkrijepila svoje pretpostavke.
- (238) Na temelju analize nekih reprezentativnih projekata u području instalacija na tlu te u komercijalnom i rezidencijalnom sektoru, Komisija je utvrdila da broj radnih mjesta uključenih u sektor na kraju proizvodnog lanca ne premašuje 50 000 ljudi. Taj se podatak temelji na pretpostavci da je za ukupnu instalaciju (ukupna instalacija uključuje razvoj projekta i lokacije, distribuciju, logistiku, konkretnu instalaciju i troškove svih tih aktivnosti) potrebno u prosjeku 5,2 EPRV/MW/godišnje⁽⁵⁵⁾, dok je za upravljanje i održavanje potrebno otprilike 0,08 EPRV/MW/godišnje. Unatoč tome, s obzirom na to da u proizvodnji ćelija i modula postoji oko 8 000 radnih mjesta točna je tvrdnja da je u sektoru na kraju proizvodnog lanca otvoreno znatno više radnih mjesta nego u proizvodnji ćelija i modula.
- (239) Komisija je u ispitnom postupku utvrdila i da većina radnih mjesta u solarnom sektoru na kraju proizvodnog lanca uključuje instalaciju modula na krovovima u rezidencijalnom i komercijalnom sektoru te njihovo postavljanje na tlu. Za te poslove obično nije potrebno znatno kapitalno ulaganje koje je specifično za solarnu instalaciju – mnogi alati i strojevi kao što su dizalice, strojevi za kopanje, bušilice itd. mogu se upotrijebiti i u drugim građevinskim radovima. Iako su neki ugrađivači usmjereni isključivo na solarni sektor te mogu izvršiti zadaće vrlo visoke dodane vrijednosti, brojni ugrađivači obavljaju i druge poslove u građevinskom ili energetskom sektoru ili se mogu lako prebaciti na te sektore, bez velikog utjecaja na njihove prihode. Jedna je zainteresirana strana navela da su se mnogi ugrađivači nedavno prebacili na građevinski sektor zbog malih marži u solarnim instalacijama i povećanja marži u izgradnji građevina u Njemačkoj. Stoga opstanak ili gospodarska dobrobit brojnih ugrađivača ne ovisi samo o solarnom sektoru.
- (240) To je djelomično točno za većinu društava za inženjering, nabavu i izgradnju koja su se javila u ispitnom postupku. Većina njih uključena je i u razvoj drugih obnovljivih izvora energije ili su velika građevinska društva koja razvijaju projekte u općem građevinskom sektoru. Utjecaj mjera na prihode i zapošljavanje u društvima na kraju proizvodnog lanca ovisi o utjecaju mjera na potražnju, što se razmatra u odjeljku 5.3. u nastavku.
- (241) Nakon objave nekoliko je strana osporavalo Komisijino razmatranje da se u izvješću društva E&Y ne objašnjava metodologija njegova izračuna zaposlenosti u solarnom sektoru na kraju proizvodnog lanca. Solar Power Europe dostavio je neke dodatne podatke o metodologiji. Čak i nakon što su dostavljeni dodatni podatci, Komisija je smatrala da je metodologija još uvijek nejasna; konkretno, ni u izvješću ni u dodatnim podatcima ne navodi se koliko je ljudi zaposleno na instalaciji reprezentativnog solarnog projekta u svakom ključnom segmentu.

⁽⁵⁵⁾ Smatra se da godišnji EPRV uključuje 1 680 sati rada. Prosječni godišnji EPRV/MW ovisi o broju dovršenih projekata svake godine u tri ključna segmenta, i to krovnim instalacijama u rezidencijalnom sektoru, krovnim instalacijama u komercijalnom sektoru i instalacijama na tlu. Za ukupnu instalaciju (uključujući razvoj projekta i lokacije, distribuciju, logistiku, konkretnu instalaciju i troškove svih tih aktivnosti) Komisija pretpostavlja 8,6 FTE/MW za rezidencijalne projekte, 3,7 EPRV/MW za komercijalne projekte i 4 EPRV/MW za projekte koji uključuju instalacije na tlu.

- (242) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo da je Komisija podcijenila broj radnih mjesta uključenih u sektor na kraju proizvodnog lanca u Uniji. Te su strane dostavile dodatna izvješća u kojima se broj radnih mjesta u Uniji 2014. procjenjuje na 120 250 ⁽⁵⁶⁾ prema „Euroserveru” te na 31 600 u Njemačkoj prema institucijama GWS/DIW/DLR 2015. ⁽⁵⁷⁾
- (243) Komisija je primijetila da je u izvješću institucija GWS/DIW/DLR obuhvaćena ukupna zaposlenost u cijelom lancu vrijednosti u solarnom sektoru. Stoga 31 600 radnih mjesta navedenih u tom izvješću uključuje i sektor na početku proizvodnog lanca te proizvodnju ćelija i modula. Smatra se da je u njemačkom sektoru na početku proizvodnog lanca zaposleno nekoliko tisuća ljudi – sam Wacker tvrdio je da osigurava oko 3 000 radnih mjesta. Proizvođači opreme za proizvodnju solarne energije i drugih elemenata postrojenja također su tvrdili da zapošljavaju nekoliko tisuća ljudi. Prodaja u Uniji samo djelomično utječe na ta radna mjesta jer društva na početku proizvodnog lanca većinu svoje proizvodnje izvoze izvan Unije.
- (244) Uz to, navodi se da je oko 10 000 ljudi zaposleno na aktivnostima upravljanja i održavanja. U izvješću se ne navodi definicija upravljanja i održavanja. Komisija je pretpostavila da se upravljanje i održavanje odnosi na sve aktivnosti koje su nužne za osiguranje neometanog rada postojećih solarnih pogona, kao što su čišćenje ploča, popravci, vođenje otpremnih centara itd. Ta se radna mjesta računaju na temelju postojećeg kumulativnog solarnog kapaciteta koji u Njemačkoj iznosi gotovo 40 GW ⁽⁵⁸⁾. Stoga na već postojećih 10 000 radnih mjesta u upravljanju i održavanju mjere koje će se uvesti mogu utjecati samo u dijelu u kojem se njima sprječava zamjena starih instalacija. Međutim, na temelju prosječnog vijeka trajanja od dvadeset godina i relativno nedavnog datuma postavljanja većine instalacija na ta bi se radna mjesta utjecalo samo kad bi mjere ostale na snazi dulje od razdoblja predloženog u ovoj Uredbi. Stoga je broj ljudi zaposlenih u sektoru na kraju proizvodnog lanca u Njemačkoj na koje bi mjere mogle utjecati bitno manji od 31 600 ljudi.
- (245) Ni u izvješću Euroservera ne razlikuju se radna mjesta na početku proizvodnog lanca, na kraju proizvodnog lanca i u proizvodnji. Uz to, podatci o zaposlenosti u solarnom sektoru u Njemačkoj navedeni u tom izvješću isti su kao u studiji institucija GWS, DIW i DLR za 2014. Stoga je Komisija smatrala da je broj ljudi zaposlenih u sektoru na kraju proizvodnog lanca u Uniji na koje bi mjere navodno mogle utjecati znatno manji od 120 250.
- (246) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s Komisijinim nalazom da je lakše radna mjesta prebaciti s instalacije modula na opći građevinski sektor nego s proizvodnje modula na druge sektore. Međutim, nijedna strana nije dostavila precizne podatke o tome koliki udio poslova u instalaciji ploča obavljaju društva za opće građevinske poslove (tj. radove na temeljima i uređenje krajobraza za instalacije na tlu te pojačanju strukture krova za instalacije na krovu).
- (247) Komisija se već složila da je znatno veći broj ljudi zaposlen u sektoru na kraju proizvodnog lanca nego u proizvodnji modula. Primijetila je i da su za mnoge poslove u sektoru na kraju proizvodnog lanca potrebne posebne vještine zbog kojih ih je teško prebaciti na druge sektore. Međutim, zaključila je i da je utjecaj mjera na potražnju ključni čimbenik koji utječe na radna mjesta u industriji na kraju proizvodnog lanca. U tom pogledu apsolutni broj zaposlenika i pitanje je li se teško prebaciti na druge sektore ili ne postaju nevažni. Kako je opširno razmotreno u odjeljku 5.3., Komisija je utvrdila da su mjere imale samo ograničen utjecaj na potražnju za solarnim modulima te, stoga, i ograničen utjecaj na zaposlenost na kraju proizvodnog lanca.

5.2.4. Industrija na početku proizvodnog lanca

- (248) Subjekti koji su na početku proizvodnog lanca proizvode sirovine, kao što su polisilicij i pločice; opremu za proizvodnju ćelija i modula te ostale elemente sustava, kao što su inverteri, skladištenje, montaža itd. S jedne strane, Solar World, koji je i najveći proizvođač pločica u Uniji, podržava mjere. Uz to, još se jedan proizvođač

⁽⁵⁶⁾ Euroserver: The state of renewable energy in Europe 2015., str. 128.

⁽⁵⁷⁾ GWS, DIW, DLR et.al: Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz, str. 8.

⁽⁵⁸⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 16.

pločica iz Unije javio i podržao mjere. S druge strane, mjerama se protivilo osam drugih društava iz Unije s početku proizvodnog lanca koja su se javila. Međutim, većina tih subjekata na početku proizvodnog lanca javila se u kasnijoj fazi i nije dostavila odgovor na upitnik. Samo je proizvođač polisilicija – Wacker Chemie AG („Wacker“) dostavio odgovor na upitnik te je provjeren kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 28.

- (249) Subjekti na početku proizvodnog lanca koji su pozvali na prekid mjera ponovili su argument da se mjerama smanjuje potražnja zbog viših cijena, čime se negativno utječe na cijeli lanac vrijednosti solarnog sektora. Nekoliko društava tvrdilo je da zbog smanjene potražnje bilježe smanjenje prometa, dobiti, gubitak radnih mjesta i nedostatne resurse za ulaganje u istraživanje i razvoj. Međutim, s obzirom na to da su svoje podneske kasno dostavili i da nisu odgovorili na upitnike, njihova se situacija nije mogla provjeriti. Komisija je procijenila da industrija na početku proizvodnog lanca može zapošljavati nekoliko tisuća ljudi.
- (250) Provjereni proizvođač polisilicija osigurava više od 2 000 izravnih radnih mjesta i oko 1 000 neizravnih radnih mjesta u Uniji. Ima i veliki izravni proračun za istraživanje i razvoj koji prelazi 17 milijuna EUR za proizvodnju sirovina u solarnoj industriji. Iako su promet i broj radnih mjesta društva Wacker ostali stabilni tijekom razdoblja ispitnog postupka, ono se snažno protivilo mjerama tvrdeći da se njima negativno utječe na trgovinske odnose s NRK-om. NRK je daleko najveći proizvođač solarnih pločica i ćelija; stoga promet i nekoliko tisuća radnih mjesta tog proizvođača polisilicija ovise o neograničenom pristupu kineskom tržištu, koji se smanjuje. Wacker i nekoliko drugih strana tvrdili su da se zaštitom neučinkovite industrije, odnosno proizvodnje solarnih ćelija i modula, mjerama prouzročila ozbiljna šteta za industrije u kojima Europa još uvijek ima konkurentsku prednost.
- (251) Udruženje njemačkih proizvođača opreme (VDMA) poslalo je pismo u kojem je zatražilo preispitivanje razine najniže uvozne cijene, upućujući na činjenicu da se troškovi proizvodnje u solarnom sektoru stalno smanjuju. VDMA je naveo da su proizvođači solarnih ćelija i modula pratili povijesnu krivulju učenja u solarnom sektoru od 21 %. VDMA je tvrdio i da su njemački proizvođači fotonaponske opreme ključni kako bi se omogućilo to smanjenje troškova. Procijenjeno je da proizvođači opreme zapošljavaju nekoliko tisuća ljudi i da daju ključan doprinos istraživanju i razvoju u solarnom sektoru.
- (252) Nekoliko je strana tvrdilo da Komisija nije primjereno uzela u obzir interese subjekata na početku proizvodnog lanca u odnosu na interes industrije Unije. Komisija je ponovila da je samo jedan subjekt s početka proizvodnog lanca, Wacker, poslao potpun odgovor na upitnik koji se mogao provjeriti. Interesi tog društva uzeti su u obzir u analizi, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 250. Nekoliko drugih subjekata s početku proizvodnog lanca javilo se tek jako kasno s kratkim podnescima. Komisija nije mogla primjereno provjeriti utjecaj mjera na druge subjekte na početku proizvodnog lanca. U svakom slučaju, Komisija je utvrdila da su mjere imale samo ograničen utjecaj na potražnju za solarnim modulima te, stoga, i na prodaju u Uniji i profitabilnost drugih subjekata na početku proizvodnog lanca.

5.2.5. Zaključak o interesu nepovezanih uvoznika te industrija na kraju i na početku proizvodnog lanca

- (253) Komisija je priznala osnovnu pretpostavku nepovezanih uvoznika te industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca da bi istek mjera mogao biti koristan za promet i broj radnih mjesta u tim industrijama. Stoga se može zaključiti da produljenje mjera nije u njihovu interesu. Međutim, istodobno je Komisija utvrdila da su u većini podnesaka društava koja se protive mjerama utjecaj mjera i vjerojatni učinak njihova prekida na te gospodarske subjekte i nove instalacije u Uniji pretjerani, kako je detaljno analizirano u odjeljku 5.3. u nastavku. U pogledu navodnog administrativnog opterećenja koje proizlazi iz preuzete obveze mogla bi se pokrenuti privremena revizija oblika mjera kako bi se bolje zaštitili interesi nepovezanih uvoznika i subjekata na kraju proizvodnog lanca.
- (254) Nekoliko strana tvrdilo je da Komisija nije uzela u obzir interes potrošača. Komisija je smatrala da se njihov interes u smanjenju cijena preklapa s interesima korisnika na kraju proizvodnog lanca koji su procijenjeni u odjeljku 5.2.3. Komisija stoga nije provela zasebnu analizu za potrošače.

- (255) Nakon objave SAFE je dostavio detaljniji podnesak u kojem je analizirao utjecaj mjera na njemačke potrošače električne energije. U SAFE-ovoj studiji zaključeno je da bi se ukidanjem mjera njemačkim potrošačima električne energije moglo uštedjeti oko 570 milijuna EUR godišnje, uz pretpostavku da bi se moduli mogli kupiti po 0,40–0,45 EUR/W i da bi se postigao godišnji cilj od 2 500 MW. Uz to, Wacker je tvrdio da bi se prekidom mjera potrošačima uštedjela 1 milijarda EUR godišnje. Taj je podatak izračunan usporedbom razlike između najniže uvozne cijene i pretpostavljene cijene solarnih modula od 0,42 EUR/W u prošlosti i očekivane cijene od 0,32 EUR/W 2017.
- (256) Komisija je utvrdila da se prethodno navedeni izračuni temelje na prejednostavnim pretpostavkama. Prvo, najniža uvozna cijena ima mehanizam prilagodbe. Stoga za većinu razmatranog razdoblja razlika između najniže uvozne cijene i prosječne globalne kupovne cijene modula nije tako velika. Veća razlika između tih dviju cijena postojala je samo 2016. Ta je razlika barem djelomično uklonjena najnovijom prilagodbom najniže uvozne cijene koje je stupila na snagu početkom 2017. Kako bi se izbjegla prevelika razlika između najniže uvozne cijene i globalne kupovne cijene modula u budućnosti i dodatno smanjio utjecaj mjera na potrošače, Komisija planira pokrenuti privremenu reviziju oblika i razine najniže uvozne cijene. Potrebno je napomenuti da u okviru ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera nije moguće izmijeniti razinu mjera jer je za to potrebna privremena revizija.
- (257) Drugo, cijene koje su strane upotrijebile u svojim izračunima odnose se na module od polikristalnog silicija niže kvalitete. Ipak, veliki dio modula koji se prodaju u Uniji visokoučinkoviti su moduli od polikristalnog i monokristalnog silicija. Njihove su cijene znatno više i stoga je razlika između najniže uvozne cijene, koja se bez razlike primjenjuje na sve module, i stvarne kupovne cijene čak i manja.
- (258) Stoga je Komisija smatrala da mjere imaju samo vrlo ograničen utjecaj na troškove potrošača i primjenu solarnih sustava.
- (259) Nekoliko je strana tvrdilo i da godišnji ciljevi primjene solarnih sustava u Njemačkoj nisu postignuti zbog najniže uvozne cijene kojom je povećana cijena modula. Komisija se nije složila s tom jednostavnom uzročno-posljedičnom vezom. Razlika između najniže uvozne cijene i prosječne prodajne cijene bila je niža nego što su strane pretpostavile te se mjerama nije znatno utjecalo na potražnju. U skladu s tim, Komisija je zaključila i da najniža uvozna cijena nije imala znatan utjecaj na nepostizanje ciljeva primjene solarnih sustava.

5.3. Utjecaj mjera na potražnju za solarnim instalacijama

5.3.1. Uvodne napomene

- (260) Gotovo sve strane koje su se javile i protivile mjerama tvrdile su da se mjerama povećava cijena novih solarnih instalacija i smanjuje potražnja za solarnim modulima, zbog čega je solarna energija kupcima skuplja. Iako su neki priznali da je smanjenje solarnih instalacija u Uniji posljedica i izmjena i, u određenim državama članicama, obustave ili prekida programa potpora, smatrali su da su mjere dovele do umjetno visokih cijena te dodatno usporile primjenu solarnih sustava. Tvrdili su da se nedavnim promjenama politike, kao što je uvođenje natječaja za nove solarne instalacije, pogoršala šteta prouzročena višim cijenama modula zbog mjera na snazi. Smatraju da bi se prekidom mjera omogućila smanjenja troškova za solarnu energiju u Uniji, čime bi se pogodovalo krajnjim kupcima i potakla potražnja za solarnim pločama te smanjili troškovi osiguranja čiste energije u cjelini.
- (261) Komisija je utvrdila tri segmenta na solarnom tržištu Unije:

— veliki (eng. utility-scale) solarni sustavi (ili parkovi), koji se obično postavljaju na tlu, imaju instalirani kapacitet koji prelazi 1 MW te su obično spojeni na prijenosnu mrežu visokog napona u koju isporučuju električnu energiju koju proizvode,

- komercijalni solarni sustavi (ili instalacije) koji se obično postavljaju na krov korisnikove građevine. Korisnik je poslovni subjekt (na primjer, supermarket ili skladište) te se sustav spaja na distribucijsku mrežu niskog napona. Komercijalne instalacije mogu se upotrijebiti za vlastitu potrošnju ili za isporuku električne energije u mrežu,
 - rezidencijalni solarni sustavi (ili instalacije) koji se obično postavljaju na krovove privatnih kuća i imaju kapacitet koji obično ne prelazi 10 kW. Rezidencijalne instalacije obično su spojene na distribucijsku mrežu niskog napona i mogu se upotrebljavati za vlastitu potrošnju ili za isporuku električne energije u mrežu.
- (262) Komisija je smatrala da je tijekom RIPR-a i prethodnih godina potražnja u sva tri sektora bila potaknuta programima potpore, kako je utvrđeno u odjeljku 5.3.2. u nastavku. Komisija je smatrala i da su se na kraju RIPR-a i 2016. dogodile važne promjene te da se potražnja za tim trima segmentima u sve većoj mjeri počela temeljiti na odvojenim čimbenicima. Potražnja za velikim solarnim parkovima sve je više potaknuta nadmetanjima, kako je utvrđeno u odjeljku 5.3.3., i, vjerojatno, u vrlo maloj mjeri paritetom mreže. Potražnja za komercijalnim i rezidencijalnim instalacijama u sve je većoj mjeri potaknuta postizanjem pariteta mreže na maloprodajnoj razini, s porezima i bez njih, kako je utvrđeno u odjeljku 5.3.4.

5.3.2. Utjecaj izmjena i, u određenim državama članicama, obustave ili prekida programa potpora

- (263) Strane koje su se protivile mjerama tvrdile su da zbog najniže uvozne cijene solarni proizvodi nisu mogli slijediti troškovnu krivulju učenja, dok je razina državne potpore bila prilagođena toj krivulji učenja. Smatraju da je ta neusklađenost između smanjenja državne potpore i stagnacije cijena dovela do pada potražnje za solarnim pločama u Uniji. Smatraju i da se nije ostvarilo Komisijino očekivanje izraženo u početnom ispitnom postupku da će se programi potpora s vremenom prilagoditi u skladu s razvojem cijena projekata ⁽⁵⁹⁾. Stoga su sva društva na početku i na kraju proizvodnog lanca pretrpjela veliku štetu zbog smanjenja tržišta Unije. Naveli su da je taj nalaz, među ostalim, potvrđen u studiji njemačkog Ministarstva gospodarstva i energije („BMW-i”) ⁽⁶⁰⁾.
- (264) Te su strane tvrdile da je, iako je najniža uvozna cijena od 2013. ostala prilično stabilna, solarna industrija nastavila postizati krivulju učenja od 21 % ⁽⁶¹⁾. Ta krivulja učenja znači da se nakon svakog udvostručenja kumulativnog instaliranog solarnog kapaciteta trošak proizvodnje smanjuje za 21 %. Kumulativni globalni solarni kapacitet 2013. iznosio je oko 130 GW, dok se očekuje da će do kraja 2016. dosegnuti 290 GW. To znači da se do sada udvostručio i da se predviđeni trošak proizvodnje smanjio za 21 %. Navele su da je u jednom trenutku 2016. najniža uvozna cijena bila 30 % viša od ugovorne prodajne cijene u svijetu, kako su izvijestili PV Insights i drugi izvori. To, prema njihovom mišljenju, znači da europski kupac u praksi nije mogao ostvariti korist od smanjenja troška proizvodnje u svijetu.
- (265) S obzirom na prethodne argumente Komisija je potvrdila da solarna industrija ima strmu krivulju učenja i da se trošak proizvodnje solarnih proizvoda smanjuje. Zbog tog je razloga preuzetoz obvezi/najnižoj uvoznoj cijeni dodan mehanizam prilagodbe koji se temelji na cijenama agencije za ispitivanje tržišta Bloomberg. Cijene na konkurentnom tržištu trebale bi odražavati smanjenje troška proizvodnje. Unatoč tome, indeks cijena koji je Komisija upotrebljavala promijenio se tek neznatno. Time se postavlja pitanje – koje Komisija nije analizirala u ovom ispitnom postupku – je li indeks agencije Bloomberg i dalje primjeren za prikaz kretanja cijene na svjetskom tržištu. Budući da je ovo revizija zbog predstojećeg isteka mjera, kojom se ne može promijeniti razina ili oblik mjera, nije bilo potrebno dalje razmatrati to pitanje.
- (266) Ako zainteresirane strane smatraju da postoji način na koji se krivulja učenja solarne industrije i nastalo kretanje cijene na svjetskom tržištu mogu bolje prikazati, na njihov se zahtjev može pokrenuti privremena revizija. Na temelju analize navedene studije BMWi-ja Komisija je utvrdila da je glavni razlog zbog kojeg 2014. u Njemačkoj nije ostvaren cilj od 2 500 MW novih instalacija bilo stalno smanjenje stopa naknade u kombinaciji sa

⁽⁵⁹⁾ Provedbena uredba (EU) br. 1238/2013, uvodna izjava 394.

⁽⁶⁰⁾ Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, 2014., (str. 7.).

⁽⁶¹⁾ Krivulja učenja od 21 % za 2015. potvrđena je u izdanju plana International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITRPV): Results 2015.

stagnacijom cijena instalacija. U toj se studiji istaknulo da cijene na solarnom tržištu nisu nužno odražavale troškove proizvodnje solarnih proizvoda, nego da su rezultat znatnih prekomjernih kapaciteta u svijetu. Komisija je utvrdila da veleprodajne solarne cijene nisu stagnerale samo u Uniji, nego i u cijelom svijetu. Zapravo su se globalne cijene solarnih modula izražene u EUR čak i povećale u drugoj polovini 2014., kako je izvjestilo nekoliko agencija za istraživanje tržišta, kao što su PV Insights ⁽⁶²⁾ i BNEF ⁽⁶³⁾.

- (267) Komisija je utvrdila i da su programi potpora u određenim državama članicama bili na visokoj razini u godinama prije uvođenja mjera jer su prilagođeni razini cijena Unije i cijena iz drugih trećih zemalja, kao što su Japan, Tajvan ili Sjedinjene Američke Države. Neki sustavi potpora nisu osmišljeni tako da se mogu nositi s velikim priljevom modula iz Kine po dampinškim cijenama. Taj je priljev doveo do povećanja broja instalacija u godinama prije uvođenja mjera. Vrhunac broja solarnih instalacija bio je 2011. te su u to vrijeme ciljevi primjene solarnih sustava u određenim državama članicama bili znatno premašeni. U Komisijinu Izvješću o napretku u području obnovljive energije iz lipnja 2015. navodi se da je na tehnološkoj razini fotonaponska (tj. solarna) energija već 2013. dostigla razinu primjene prvotno planiranu za 2020. ⁽⁶⁴⁾ U određenim državama članicama to je dovelo do neočekivanog financijskog pritiska na sustave potpora. Politika je izmijenjena tako da je smanjena razina potpore ili je čak obustavljen i/ili izmijenjen program potpore. Te su promjene bile potrebne i za već postavljene instalacije za koje bi potpora inače dovela do prekomjerne naknade ulagateljima ⁽⁶⁵⁾.
- (268) Razvoj tržišta solarne energije u Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju 2014.–2016. još je jedan dokaz da je razina programa potpora bila glavni pokretač potražnje u Uniji. Dok god su bile dostupne visoke poticajne cijene, tržište je raslo, čak i uz uspostavljene mjere za zaštitu trgovine. Nakon što su poticajne cijene prekinute početkom 2016., obujam novih instalacija naglo se smanjio. To je potvrđeno i u izvješću SPE-a Global Outlook: U Ujedinjenoj Kraljevini, koja se kasno priključila europskom solarnom tržištu, nedavni rast isto je tako prije svega bio potaknut poticajima za velike sustave koji su završili u ožujku 2016. ⁽⁶⁶⁾
- (269) Dok se u većini izvješća agencija za istraživanje tržišta uglavnom upućuje na smanjenje programa potpora i regulatornu neizvjesnost kao glavne razloge stagnacije potražnje za solarnom energijom u Uniji, u njima se rijetko upućuje na mjere. U izvješćima Global Market Outlook udruženja Solar Power Europe isto se tako upućuje na smanjene poticaje i neizvjesnosti u pogledu razvoja tržišta te smanjenja programa potpora za postojeće instalacije kako bi se izbjegla prekomjerna naknada kao glavni uzrok smanjenja europskih tržišta solarne energije. Na primjer, u pogledu situacije u Njemačkoj u izvješću SPE-a Global Outlook za 2015. navodi se sljedeće: „Njemačka je kao druga 2014. instalirala manje od 2 GW (1,9 GW), što je niže od službenog cilja od 2,5 GW. Predvodnik u fotonaponskom sektoru u svijetu [tj. Njemačka] bio je prisiljen smanjiti troškove sustava potpora, pri čemu su novi propisi doveli do smanjenja tržišta od 75 % tijekom dvije godine (sa 7,6 GW na 1,9 GW)” ⁽⁶⁷⁾.
- (270) Komisija je primijetila da je veliki rast potražnje za solarnim instalacijama u razdoblju 2010.–2013. u pojedinim državama članicama potaknut neusklađenošću između poticajnih cijena određenih na razini pravedne cijene modula i ukupne razine cijena potaknute nepoštenim dampinškim cijenama kineskih modula. Pad potražnje 2013. i sljedećih godina bio je neizbježna posljedica rasta potražnje za instalacijama prethodnih godina. Znatno smanjenje potrošnje/instalacije solarnih modula započelo je već 2012., istodobno kad i znatno sniženje poticajnih cijena te godine u pojedinim državama članicama. U razdoblju od 2014. do RIPR-a potražnja u Uniji rasla je samo u Ujedinjenoj Kraljevini, državi članici koja je tada imala najprivlačnije programe potpora. Stoga je Komisija utvrdila da su programi potpora bili glavni pokretač potražnje tijekom RIPR-a i u godinama prije toga. Stoga se može zaključiti da su nepovezani uvoznici te industrija na kraju i na početku proizvodnog lanca pretrpjeli znatnu štetu zbog pada potrošnje u Uniji koji nije povezan s uvođenjem mjera.

⁽⁶²⁾ <http://pvinsights.com/>.

⁽⁶³⁾ Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index

⁽⁶⁴⁾ Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Izvješće o napretku u području obnovljive energije, COM(2015) 293 final, str. 11.

⁽⁶⁵⁾ Vidjeti, za Češku Republiku, odluku Komisije SA.40171, 28. studenoga 2016.

⁽⁶⁶⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 28. i str. 5.

⁽⁶⁷⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 18.

5.3.3. Utjecaj mjera na velike (eng. utility-scale) solarne sustave

- (271) U skladu s novim pravilima Unije o državnim potporama ⁽⁶⁸⁾ programi potpore za sva veća postrojenja kapaciteta iznad 1 MW ⁽⁶⁹⁾ moraju se do početka 2017. „temeljiti na tržištu”, osim ako su programi potpore odobreni prije stupanja na snagu novih pravila. U tom slučaju ostaju nepromijenjeni do isteka razdoblja trajanja odobrenja ⁽⁷⁰⁾. Mehanizmi koji se temelje na tržištu jesu zeleni certifikati i natječaji.
- (272) Natječaji su jedan od mehanizama koji se temelje na tržištu i koji se zahtijevaju u tim novim pravilima o državnim potporama. U okviru tog mehanizma države daju na dražbu željeni iznos kapaciteta koji će se instalirati. U skladu s pravilima Unije o državnim potporama u natječajima se načelno ne zahtijeva određena tehnologija, ali se to može učiniti, na primjer, ako je to potrebno kako bi se osigurala potrebna različitost izvora energije.
- (273) Graditelji solarnih parkova daju ponude za najnižu cijenu koju su spremni prihvatiti za energiju koju će isporučiti u mrežu tijekom vijeka trajanja solarnog parka.
- (274) Protivnici mjera tvrde da će zbog novog sustava natječaja u kojem je naglasak na cijeni najniža uvozna cijena imati sve negativniji utjecaj na primjenu solarnih proizvoda jer se time povećava cijena modula, glavnog elementa solarnog sustava. Te strane smatraju da nadmetanja za kapacitet u kombinaciji s prekidom mjera mogu dovesti do znatnih ušteda. Što solarni sustavi budu jeftiniji, to će države više htjeti graditi solarne instalacije jer će se uštede na troškovima izravno odraziti na konačnu cijenu električne energije. Uz to, zbog smanjenja cijene solarnog sustava državama članicama bit će lakše ostvariti ciljeve u pogledu primjene obnovljivih izvora energije.
- (275) Te su strane navele Njemačku kao primjer. Navele su da je već održano nekoliko pilot-dražbi i da je na njima u kolovozu 2016. prosječna cijena prilično uspješno snižena na 0,0725 EUR/kWh. SPE i SAFE dostavili su analizu u kojoj se navodi da bi ukidanje najniže uvozne cijene u okviru nadmetanja moglo dovesti do mogućeg sniženja cijene sustava za 10 % za velike fotonaponske instalacije u Uniji. Negativan utjecaj mjera na ishod nadmetanja potvrđen je i u najnovijem izvješću SPE-a Global Market Outlook ⁽⁷¹⁾. Jedna druga strana pretpostavila je da se, s obzirom na trenutačni negativni trend na svjetskim tržištima, cijena solarne energije u Njemačkoj može smanjiti na 0,05 EUR/kWh ako se mjere ukinu, iako nije potkrijepila svoje nalaze.
- (276) Strane koje se protive mjerama navele su da se u nekim državama, posebno u Ujedinjenoj Kraljevini, solarna energija mora natjecati s drugim obnovljivim oblicima energije, kao što je obalni vjetar. Budući da se na energiju vjetra ne primjenjuju nikakve trgovinske mjere, solarna energija nije se mogla natjecati s energijom vjetra te je vrlo mali broj solarnih projekata bio uspješan na tim dražbama. Neke strane tvrdile su da Njemačka razmatra i uvođenje nadmetanja u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija i da se tim neutralnim nadmetanjima pogoršava problem viših cijena prouzročenih mjerama jer zbog toga solarna energija gubi u nadmetanjima s drugim tehnologijama obnovljive energije, a posebno od energije vjetra.
- (277) Strane koje podržavaju mjere navele su da su nadmetanja i opći ciljevi u pogledu instalacija uvedeni upravo kako bi se državama omogućila kontrola razine primjene solarne energije te kako bi se izbjegao ciklus rasta i pada primjene instalacija koji se dogodio ranije.
- (278) Komisija je svoju analizu programa potpora za velike (eng. utility-scale) solarne sustave ograničila na Njemačku, Francusku i Ujedinjenu Kraljevinu. Taj je izbor opravdan činjenicom da su one tijekom RIPR-a činile oko 80 % godišnjih novih solarnih instalacija u Uniji. Stoga je bilo primjereno promatrati razvoj u tim trima državama članicama kao pokazatelj situacije u Uniji u cjelini.

⁽⁶⁸⁾ Komunikacija Komisije: Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020.; SL C 200, 28.6.2014., str. 1.; odjelci 3.3.2.1. i 3.3.2.4.

⁽⁶⁹⁾ Države članice mogu odlučiti odabrati niži prag ili uopće ne utvrditi prag.

⁽⁷⁰⁾ Komunikacija Komisije: Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020. (SL C 200, 28.6.2014., str. 1.), točka 250. Ta se pravila ne primjenjuju ni na koji program potpore koji ne čini državnu potporu. Međutim, Komisija nije upoznata ni s jednim programom potpore u bilo kojoj državi članici koji je osmišljen tako da ne čini državnu potporu.

⁽⁷¹⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016 – 2020, Solar Power Europe, str. 8. i str. 37.

- (279) Analiza se temelji na podacima koje su dostavile zainteresirane strane, podacima koje je Komisija prikupila tijekom ispitnog postupka i podacima koje su države članice dostavile Komisiji za potrebe nadzora državnih potpora.
- (280) Njemačka i Francuska već su odredile svoje ciljeve za sljedeće tri godine. Francuska planira dva godišnja kruga nadmetanja od po 500 MW za solarnu energiju u razdoblju 2017.–2019. To je ukupno 1 000 MW novih instalacija godišnje. Njemačka planira nadmetanja za godišnji obujam za solarnu energiju od 600 MW od 2017. do najmanje 2020.
- (281) S druge strane, Ujedinjena Kraljevina ne provodi nadmetanja za solarnu energiju u kojima se zahtijeva određena tehnologija. U veljači 2015. održano je nadmetanje za više vrsta tehnologije u kojem su se solarni moduli natjecali s drugim tehnologijama za dodjelu ugovora za razlike. Trenutačno se u Ujedinjenoj Kraljevini ne planiraju nova nadmetanja jer država smatra da se veliki sustavi za proizvodnju energije vjetro i solarne energije mogu natjecati s drugim izvorima električne energije bez programa potpora.
- (282) U Njemačkoj i Francuskoj mjere ne mogu imati nikakav utjecaj na potražnju za solarnim modulima za velike sustave jer za solarnu energiju postoje „rezervirana” nadmetanja te je kapacitet fiksiran. Jedina je razlika neznatno viša cijena za krajnje kupce koji moraju pokriti troškove nadmetanja u obliku poreza ili naknada.
- (283) U Ujedinjenoj Kraljevini analiza je drukčija jer se u nadmetanjima ne zahtijeva određena tehnologija te se u svakom slučaju ne planiraju nikakva nova nadmetanja. Ovdje se solarna energija natječe na tržištu sa svim ostalim oblicima energije. Međutim, solarna energija nije postala nekonkurentna zbog mjera. Na dražbi u veljači 2015. još je uvijek 18,5 % kombiniranog kapaciteta od 2,1 GW dodijeljeno solarnoj energiji. Iz tog je nadmetanja vidljivo da se čak i uz mjere na snazi solarna energija može uspješno natjecati u nadmetanju za koje se ne zahtijeva specifična tehnologija ⁽⁷²⁾. U najgorem slučaju zbog njih je možda blago smanjen broj dodijeljenih ugovora za solarnu energiju, tj. da nije bilo mjera, solarna energija možda bi dobila veći udjel u nadmetanjima za koje se ne zahtijeva specifična tehnologija. Konačno, Komisija je smatrala da bi se u slučaju ukidanja mjera i kupnje solarnih modula po dampinškim cijenama u nadmetanjima za više vrsta tehnologije dodijelila nepoštena prednost solarnim modulima u odnosu na ostale obnovljive izvore energije. Stoga se mjerama solarna energija ne stavlja u konkurentski nepovoljan položaj, nego se samo uspostavljaju ravnopravni uvjeti među svim tehnologijama.
- (284) Komisija je zaključila da ne postoji veza između pada cijena po kWh i povećanja potražnje za solarnu energiju. Točnije, Njemačka, Francuska i Ujedinjena Kraljevina nisu povećale svoje ciljeve u pogledu primjene solarne energije jer su nositelji projekata nudili niže cijene na dražbama kapaciteta. Naprotiv, su države članice su uglavnom uvele nadmetanja kako bi nadzirale razinu primjene solarne energije. To je potvrdio i SPE u svojem izvješću Global Outlook za 2015.: „Slično tome, u Francuskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Njemačkoj ponovno se povećava i broj nadmetanja u kojima se zahtijeva jedna ili više vrsta tehnologije u cilju bolje kontrole razvoja fotonaponskog tržišta u povezanim segmentima” ⁽⁷³⁾.
- (285) SPE je tvrdio da je Komisija nepotpuno i netočno prikazala njegovo stajalište o utjecaju mjera na nadmetanja. Komisija je potvrdila da je SPE u svojem izvješću 2016 Global Market Outlook i nekoliko drugih podnesaka tvrdio da smatra da najniža uvozna cijena negativno utječe na ishod nadmetanja. Međutim, Komisija se nije složila s tim stajalištem, kako je prethodno detaljno utvrđeno. Istodobno je Komisija napomenula da je u izvješću Global Market Outlook 2016–2020 Solar Power Europe i dalje smatrao da države mogu iskoristiti nadmetanja za kontrolu ili čak ograničenje primjene solarnih sustava: „Kreatori politika obično prednost daju solarnim sustavima na krovovima koji ostvaruju bolje rezultate nego bilo koja druga tehnologija obnovljivih izvora energije te se za

⁽⁷²⁾ Taj je rezultat potvrđen i u Nizozemskoj, u okviru programa SDE+, na temelju kojeg je u razdoblju od 2013. do 2015. dodijeljena potpora za otprilike 55 % svih ponuda koje su se temeljile na solarnoj energiji.

⁽⁷³⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 22.

razliku od fotonaponskih postrojenja na tlu ne natječu s drugim primjenama. To je posebno slučaj u europskim zemljama u kojima su fotonaponski sustavi na tlu ponekad čak ograničeni u pogledu veličine, kao npr. u Njemačkoj na najviše 10 MW, te u pogledu obujma zbog nadmetanja za njihovo uvođenje”⁽⁷⁴⁾.

5.3.4. Utjecaj mjera na postizanje pariteta mreže za solarnu energiju

- (286) Pojam pariteta mreže znači trenutak u kojem će se s pomoću tehnologije u razvoju električna energija proizvoditi uz jednak trošak kao s pomoću konvencionalnih tehnologija. Zapravo postoje dva oblika pariteta mreže. Veleprodajni paritet mreže nastaje kad solarni sustav (obično veliki (eng. utility-scale) sustav koji je spojen na prijenosnu/distribucijsku mrežu) može proizvesti energiju uz nivelirani trošak električne energije (LCOE)⁽⁷⁵⁾ koji je niži od cijene energije kupljene na veleprodajnom tržištu na kojem se natječu svi veliki (obično konvencionalni) proizvođači energije. Na veleprodajnoj razini energija se prodaje vrlo velikim industrijskim kupcima i sustavima koji distribuiraju energiju kućanstvima i drugim manjim krajnjim korisnicima. Maloprodajni paritet mreže nastaje kad solarni sustav (obično instaliran na krovu korisnika) može proizvesti energiju uz LCOE koji je niži od troška maloprodajne cijene električne energije (uključujući sve naknade za prijenos i distribuciju, maržu opskrbnog poduzeća i poreze).
- (287) Komisija je najprije analizirala situaciju u pogledu veleprodajnog, a zatim maloprodajnog pariteta mreže.
- (288) Veleprodajni paritet mreže. Protivnici mjera naveli su da bi se u slučaju ukidanja mjera velikim solarnim instalacijama mogao postići veleprodajni paritet mreže u najsunčanijim dijelovima Unije, kao što je Španjolska. U skladu s poslovnim planom koji je predstavio jedan od članova SAFE-a u španjolskoj pokrajini Cadiz mogao bi se postići LCOE od 0,038 EUR/kWh kad bi se moduli kupovali po cijeni od 0,35 EUR/W. Ta je strana smatrala da bi se u slučaju nepostojanja pristojbi od kineskih proizvođača prve razine za velike količine mogli dobiti moduli po cijeni od 0,35 EUR/W za projekte koji se isporučuju početkom 2017. Tvrdila je da se uz tako niski LCOE za solarnu energiju ne postiže samo paritet mreže s drugim konvencionalnim izvorima energije, nego i da ne postoji drugi način proizvodnje električne energije kojim bi se u vrlo bliskoj budućnosti mogli ostvariti bolji rezultati. Zbog te troškovne prednosti, zajedno s drugim prednostima južnoeuropskih zemalja, tj. dobrom mrežnom povezanosti, stabilnim političkim i gospodarskim okruženjem te jakom i likvidnom valutom, te zemlje imaju jedinstvenu priliku postati novi europski predvodnici u proizvodnji energije. Te strane smatraju da se mjerama to sprječava.
- (289) Komisija je primijetila da je španjolska pokrajina Cadiz među područjima s najviše sunčeva zračenja u Uniji (najviše sunčanih sati godišnje), čime se u najvećoj mogućoj mjeri povećava proizvodnja energije po modulu. S obzirom na puno manje sunčevo zračenje u većini dijelova Unije potrebno je vidjeti kad će se veleprodajni paritet mreže prenijeti na druga tržišta, iako se čini da britanska vlada smatra da će to uskoro biti slučaj. Komisija je primijetila i da postoje velike razlike u veleprodajnoj cijeni u različitim državama članicama, što znači da se veleprodajni paritet postiže po različitim cijenama, ovisno o državnim članici.
- (290) Stoga Komisija smatra da se u bliskoj budućnosti veleprodajni paritet mreže neće postići na širem području Unije, čak i u slučaju izostanka mjera.
- (291) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s Komisijinim zaključkom da se veleprodajni paritet mreže na širem području Unije neće postići u bliskoj budućnosti, čak i ako trgovinske mjere prestanu vrijediti. Te su strane uputile na izvješće Instituta Becquerel od šest stranica u kojem je ispitan mogući veleprodajni paritet mreže u jedanaest država članica. To su izvješće financirale tri strane u ispitnom postupku koje se protive mjerama.

⁽⁷⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2015 – 2019, Solar Power Europe, str. 23.

⁽⁷⁵⁾ LCOE je ključni parametar troška električne energije koju proizvodi postrojenje za proizvodnju energije. Izračunava se uračunavanjem svih troškova tijekom očekivanog vijeka trajanja sustava (uključujući izgradnju, financiranje, gorivo, održavanje, poreze, osiguranje i poticaje) koji se zatim dijele s očekivanom izlaznom snagom sustava tijekom njegova očekivanog vijeka trajanja. Sve procjene troškova i koristi prilagođavaju se za inflaciju i umanjuju kako bi se uzela u obzir vremenska vrijednost novca.

- (292) Komisija je primijetila da su drugi izvori manje optimistični od Instituta Becquerel u pogledu razine solarnog LCOE-a i, posljedično, vremena potrebnog za postizanje pariteta mreže za solarnu energiju u Europi. Na primjer, u detaljnom izvješću BNEF-a ⁽⁷⁶⁾ prognoziraju se znatno viši rasponi LCOE-a za ključna tržišta, kao što su Francuska, Njemačka, Italija i Ujedinjena Kraljevina. Razlike su navedene u tablici u nastavku:

Država članica	BNEF-ov raspon LCOE-a u EUR/MWh ⁽¹⁾		Becquerelov raspon LCOE-a u EUR/MWh	
	Niži	Viši	Niži	Viši
Francuska	58	105	34	53
Njemačka	66	107	46	54
Italija	65	99	36	58
Ujedinjena Kraljevina	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konvertirano iz USD po stopi od 0,94462.

- (293) Becquerel je pretpostavio kapitalne izdatke od 0,726 EUR/W, ne razlikujući pritom države članice. BNEF je pretpostavio znatno više kapitalne izdatke i razlikovao je države članice: Francuska 0,99 EUR/W; Njemačka 0,9–0,94 EUR/W, Italija 0,76–0,99 EUR/W i Ujedinjena Kraljevina 0,9–0,94 EUR/W. Razlika se djelomično može objasniti činjenicom da je Becquerel pretpostavio cijene modula bez mjera. Međutim, toliko niži kapitalni izdatci ne čine se vjerojatnima, posebno s obzirom na to da su, prema BNEF-u, kapitalni izdatci u svakom slučaju niži u Uniji nego u drugim zemljama u kojima se ne primjenjuju mjere za zaštitu trgovine, npr. u Turskoj 1,04 EUR/W i Ujedinjenim Arapskim Emiratima 1,14 EUR/W.
- (294) Stoga Becquerel i BNEF imaju različite prognoze. Ne slažu se u pogledu trenutka kad će izgradnja velikih (eng. utility-scale) solarnih pogona konačno postati jeftinija od upravljanja postojećim pogonima na fosilna goriva. Za Francusku Becquerel pretpostavlja da se to već dogodilo, a za Ujedinjenu Kraljevinu i Njemačku da će se to dogoditi 2018. odnosno 2020. Međutim, BNEF pretpostavlja da će veliki solarni sustavi konačno postati jeftiniji od sustava na fosilna goriva tek negdje između 2025. i 2030. za sve tri države članice ⁽⁷⁷⁾. Stoga će se, prema BNEF-u, u većem dijelu Unije veliki solarni pogoni u većoj mjeri primjenjivati tek nakon 2025. ⁽⁷⁸⁾
- (295) Konačno, u izvješću Instituta Becquerel zaključuje se sljedeće: „Fotonaponska električna energija mogla bi na nekoliko najvećih europskih tržišta postati konkurentna do 2019., a u većini europskih zemalja [...] u sljedećih pet godina”. To znači da se u većini država članica, uključujući Njemačku, postizanje pariteta mreže očekuje tek kad mjere prestanu vrijediti 2019., čak i u spornom slučaju da se do tada dokaže da su pretpostavke i nalazi iz izvješća Instituta Becquerel točni.
- (296) SPE je dostavio dva izvješća banke Deutsche Bank ⁽⁷⁹⁾ za koja smatra da su suprotna Komisijinu mišljenju da se veleprodajni paritet mreže neće postići u bliskoj budućnosti. Komisija je primijetila da se u tim dvama izvješćima zapravo upućuje na maloprodajni paritet mreže umjesto na veleprodajni paritet mreže, što se ne potvrđuje samo u tekstu, nego i visokim LCOE-om koji se uspoređuje sa solarnim LCOE-om. Kako je objašnjeno u sljedećim uvodnim izjavama, Komisija nije osporila da je maloprodajni paritet mreže već postignut u nekim dijelovima Unije.
- (297) Maloprodajni paritet mreže. Protivnici mjera naveli su i da se solarnim instalacijama na krovovima već postigao maloprodajni paritet mreže, tj. postale su ekonomski održive, čak i bez subvencija, u državama članicama u kojima su maloprodajne cijene električne energije visoke, kao što je Njemačka. Jedna od strana to je pojasnila primjerom trgovačkog centra. Centar ima veliku krovnu površinu za instalaciju ploča, a energija mu je potrebna tijekom dana kad se odvijaju glavne aktivnosti. Stoga se njegova potražnja za energijom podudara s vrhuncem proizvodnje solarne energije. Cijena koja se u Njemačkoj mora platiti za kWh trenutačno iznosi oko

⁽⁷⁶⁾ H2 2016 EMEA LCOE Outlook, listopad 2016., str. 2.

⁽⁷⁷⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, str. 28.

⁽⁷⁸⁾ Ibid str. 23. i 2017 Germany Power Market Outlook, 10. siječnja 2017., str. 9.

⁽⁷⁹⁾ Deutsche Bank's 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness, 13. siječnja 2015. i Deutsche Bank, Markets research, Industry Solar, 27. veljače 2015.

0,2 EUR/kWh, dok LCOE solarnih instalacija na krovu iznosi oko 0,1 EUR/kWh. Stoga se instalacijom ploča može postići znatna ušteda u pogledu troškova električne energije, posebno kod kupaca koji puno energije upotrebljavaju tijekom dana. To nije bio slučaj u početnom ispitnom postupku kad su za održivost električne energije proizvedene iz solarnih izvora uvijek bile potrebne subvencije. U situaciji u kojoj subvencije više nisu potrebne konačna cijena modula utječe na odluku kupca da instalira solarni sustav te se trenutačno ta cijena povećava zbog mjera.

- (298) Komisija je detaljnije ispitala tržište u pogledu maloprodajnog pariteta mreže u Njemačkoj jer su tijekom ispitnog postupka strane u tom pogledu dostavile velik broj primjedbi.
- (299) Potrebno je razlikovati instalacije za vlastitu potrošnju i instalacije kojima se električna energija isporučuje u mrežu.
- (300) Komisija se složila sa stajalištem da je postizanje pariteta mreže za solarnu energiju vrlo poželjna promjena jer se time pomaže u borbi protiv klimatskih promjena i smanjenju računa kupaca električne energije. Utvrdila je da bi se ukidanjem mjera snizila cijena solarnih ploča te povećao broj lokacija na kojima bi se mogao postići maloprodajni paritet mreže.
- (301) Istodobno je Komisija utvrdila da su se tijekom RIPR-a ulaganja u komercijalne i rezidencijalne instalacije na krovu za vlastitu potrošnju, za koje se ne ostvaruju koristi od programa potpore, potisnula zbog regulatorne neizvjesnosti u pogledu mogućeg uključivanja tih instalacija u porez za financiranje njemačkog programa potpore – naknade iz EEG-a. Nakon regulatorne promjene koju je Njemačka predložila kako bi bila u skladu s pravom Unije o državnim potporama subjekti koji sami troše energiju iz svojih obnovljivih izvora energije (koji se ponekad nazivaju proizvođačima-potrošačima) obvezni su u Njemačkoj plaćati porez od više od 0,02 EUR po kWh. Stoga, ako projekt ima LCOE od 0,1 EUR/kWh, samo zbog poreza električna energija koja se njime proizvodi skuplja je za 20 % ⁽⁸⁰⁾.
- (302) Komisija u budućnosti namjerava smanjiti regulatornu neizvjesnost. U skladu s predloženom Direktivom o modelu tržišta električne energije i obnovljivoj energiji „proizvođači-potrošači obnovljive energije [...] mogu upotrebljavati energiju koju su proizveli [...], a da pritom ne podliježu nerazmjernim postupcima i naknadama koje nisu u skladu s troškovima”. ⁽⁸¹⁾ U izvješćima agencija za istraživanje tržišta isto se tako upućuje na činjenicu da regulatorne promjene utječu na potražnju. U jednom od najnovijih izvješća BNEF-a navodi se sljedeće: Njemački komercijalni i rezidencijalni maloprodajni fotonaponski sektor vene od kad su stupili na snagu mjesečni rezovi [poticajnih naknada] i pristojbe na potrošnju vlastite proizvedene energije ⁽⁸²⁾. Kad se uzmu u obzir svi elementi, iz prethodno prikazanog primjera postizanja pariteta maloprodajne cijene vidljivo je da se solarnim modulima već može proizvoditi električna energija po cijeni znatno nižoj od maloprodajne cijene za isporuku energije u Njemačkoj. Nakon što se u zakonodavstvu Unije postigne potrebna regulatorna sigurnost, može se očekivati rast potražnje koja se ne temelji na programima potpora. Na tu će potražnju vjerojatno više utjecati razina cijena solarnih ploča, a stoga vjerojatno i mjere.
- (303) Za instalacije za isporuku energije u mrežu potražnja se uglavnom temelji na programima potpore te bi se one mogle i dalje upotrebljavati bez provođenja nadmetanja za instalacije kapaciteta do 1 MW. Na određenoj razini potpore potražnja je nešto veća ako se mjere ukinu. Istodobno je zbog proračunskih razloga većina država članica znatno smanjila potporu tako da se potražnja smanjuje neovisno o mjerama.
- (304) Nakon objave SPE je tvrdio da je Komisija pogrešno donijela zaključke o utjecaju na regulatornu neizvjesnost i naknade iz EEG-a samo na temelju njemačkog primjera. Komisija je ponovila da slični negativni uvjeti postoje u mnogim državama članicama. To je primijetio i SPE u svojem najnovijem izvješću Global Market Outlook

⁽⁸⁰⁾ I Španjolska primjenjuje naknadu na energiju proizvedenu iz solarnih ploča. Iako se načini naplate naknada u Španjolskoj znatno razlikuju od njemačke naknade, u oba je slučaja rezultat smanjenje potražnje za solarnom energijom.

⁽⁸¹⁾ Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka); COM(2016)767 final; članak 21. stavak 1. točka (a).

⁽⁸²⁾ Q3 2016 European Policy Outlook, BNEF, 4. kolovoza 2016., str. 8.

2016–2020 za Španjolsku: „[...] španjolska vlada [...] otežala je stvaranje tržišta proizvođača-potrošača porezom na solarnu energiju i visokim kaznama za neprijavljene proizvođače-potrošače”⁽⁸³⁾ te „Sudbina solarne energije u Španjolskoj slična je sudbini solarne energije na nekoliko drugih nekadašnjih tržišta s visokim poticajnim cijenama: u Belgiji, Bugarskoj, Češkoj Republici i Grčkoj. Tržišta solarne energije u Slovačkoj i Sloveniji gotovo su potpuno obustavljena”⁽⁸⁴⁾; kao i: „Čak se nekoliko razvijenih tržišta solarnih sustava na krovu suočava s poteškoćama jer prelaze s tržišta poticajnih cijena ili mjerenja neto potrošnje energije na programe za proizvođače-potrošače. To se događa unatoč činjenici da je solarna energija u mnogim slučajevima jeftinija od maloprodajne električne energije. Prepreke koje su u pojedinim europskim zemljama uvedene za solarne sustave na krovu (porezi za solarnu energiju proizvedenu za vlastitu potrošnju, otežavanje prodaje viška energije ili nuđenje samo veleprodajnih cijena) te stalna rasprava o daljnjim ograničenjima mnoge su potencijalne kupce udaljile od ulaganja u vlastiti solarni sustav”⁽⁸⁵⁾. Komisija je stoga odbila taj argument.

5.3.5. Zaključak o utjecaju mjera na potražnju

- (305) Nakon detaljne analize Komisija je utvrdila da je u pogledu utjecaja mjera na potražnju važno razlikovati različite sektore i različite vrste potražnje.
- (306) Potražnja na temelju programa potpora. Ako se programi potpora odnose na određenu tehnologiju, mjerama se ne utječe na potražnju. Ako se programi potpora ne odnose na određenu tehnologiju, mjerama se smanjuje mogućnost dobivanja ugovora za solarnu energiju. Međutim, čak i za ta nadmetanja Komisija primjećuje da je solarna energija dobila znatan tržišni udjel, iz čega je vidljivo da se čak i uz mjere može natjecati za velike projekte.
- (307) Veleprodajni paritet mreže. Veleprodajni paritet mreže u ovoj se fazi te u bliskoj budućnosti može postići, ako uopće, samo na idealnim lokacijama, čak i ako se cijene solarnih ploča smanje zbog ukidanja mjera. Valja ponoviti da je razina dodatne potražnje koja se može očekivati u slučaju izostanka mjera niska te ona, uz to, ovisi o razini veleprodajne cijene u predmetnoj državi članici.
- (308) Maloprodajni paritet mreže. Maloprodajni paritet mreže danas se postiže za komercijalne instalacije u državama članicama koje imaju visoke maloprodajne cijene, kao što je Njemačka, čak i ako ondje nema previše sunca. Glavni su pokretači porezi, pristojbe za mrežu i naknade za programe potpora. Nova pravila u pogledu modela energetskog tržišta koja je Komisija najavila 1. prosinca 2016.⁽⁸⁶⁾ i nova pravila za prelazak na čistu energiju usredotočenu na potrošače, koja je Komisija predložila 30. studenoga 2016.,⁽⁸⁷⁾ važan su korak prema ostvarivanju stabilnog okruženja za rast. Nakon što Komisijin prijedlog usvoje suzakonodavci, očekuje se da će se potražnja za komercijalnim instalacijama za vlastitu potrošnju povećati. U tom slučaju za komercijalne sustave ukidanje mjera može imati velik utjecaj jer ne postoji ni ograničenje potražnje u obliku ograničene količine proizvodnje koja će se podupirati u okviru programa potpora ni tržišno natjecanje s drugim izvorima energije, za razliku od veleprodajnog pariteta mreže. Za rezidencijalne instalacije trebat će više vremena za postizanje maloprodajnog pariteta mreže jer se one moraju opremiti skupim uređajima za skladištenje energije kako bi odgovarale većini proizvođača-potrošača.⁽⁸⁸⁾
- (309) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s nalazima da su mjere imale samo ograničeni utjecaj na potražnju za modulima. Tvrdile su da se ulaganja temelje na očekivanoj stopi povrata i da, stoga, što je niža cijena solarnog modula, to je viši povrat ulaganja i vjerojatnost realizacije.
- (310) Komisija je podsjetila da se uvijek slagala s tim da se cijenom utječe na potražnju. Unatoč tome, smatra da drugi čimbenici trenutačno imaju znatno veći utjecaj na potražnju od relativno blagog povećanja cijene modula zbog

⁽⁸³⁾ Solar Power Europe, Global Market Outlook 2016 – 2020, str. 25.

⁽⁸⁴⁾ Ibid. str. 26.

⁽⁸⁵⁾ Ibid. str. 23.

⁽⁸⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>.

⁽⁸⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>.

⁽⁸⁸⁾ Prosječan rezidencijalni korisnik većinu dana provodi izvan kuće pa bez skladištenja ne može potrošiti većinu električne energije koja se proizvede sustavom na krovu.

najniže uvozne cijene. Ti su čimbenici, s jedne strane, regulatorna neizvjesnost, a s druge strane, svjesne aktivnosti koje država provodi kako bi kontrolirala razinu primjene solarnih sustava. Te aktivnosti uključuju određivanje ukupnih godišnjih ciljeva za instalacije, uvođenje nadmetanja za kapacitet te nametanje poreza za potrošnju vlastite energije.

- (311) Komisija je potvrdila i da u nekim slučajevima, kao što su nadmetanja u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija, najniža uvozna cijena može imati znatniji utjecaj na potražnju za solarnom energijom. Istodobno je Komisija primijetila da bi bez najniže uvozne cijene kojom se uklanjaju učinci dampainga solarna energija imala nepoštenu konkurentsku prednost pred drugim obnovljivim izvorima energije. Komisija je primijetila i da je solarna energija bila relativno uspješna u nadmetanjima u kojima se ne zahtijeva određena tehnologija, čak i uz najnižu uvoznju cijenu kojom se samo ponovno uspostavlja ravnopravno tržišno natjecanje.
- (312) Konačno, Komisija je pronašla dodatne dokaze da će u bliskoj budućnosti države možda poduzeti dodatne mjere kako bi kontrolirale primjenu solarnih sustava, kao što je uvođenje tarifa za solarne instalacije za korištenje mrežom koje su usklađenije s troškovima. BNEF je pretpostavio da će: *mnoga europska regulatorna tijela odgovoriti na pad troškova solarne energije od 2018. tako što će korisnike solarnih ploča prisiliti na plaćanje fiksnih troškova za spajanje na mrežu tako da će moći uštedjeti samo na promjenjivom dijelu cijene solarne energije. Tu smo procjenu temeljili na strukturi troškova mreže u svakoj zemlji. Time se trošak energije koji se može izbjeći smanjuje za oko 30 % cijene energije u većini zemalja EU-a. Ako se to ne dogodi, troškovi instalacije mogli bi biti viši, ali troškovi mreže nisu pokriveni* ⁽⁸⁹⁾.
- (313) Stoga su ti argumenti odbijeni te je Komisija i dalje smatrala da mjere imaju samo vrlo ograničen utjecaj na potražnju za solarnom energijom u Europi.

5.4. Ostali argumenti

- (314) Većina strana koje su se protivile mjerama navele su da se mjerama negativno utječe na postizanje ciljeva borbe protiv klimatskih promjena. Tu je tvrdnju podržalo i pet nevladinih organizacija koje se bave zaštitom okoliša. Te su strane ponovile da su se Unija i države članice u okviru nekoliko odluka i sporazuma, posljednji put Pariškim sporazumom, obvezale smanjiti emisije stakleničkih plinova i spriječiti klimatske promjene. Unija je odredila pravno obvezujući cilj u pogledu povećanja udjela obnovljivih izvora energije u krajnjoj potrošnji energije na 20 % ⁽⁹⁰⁾. Komisija je odredila i okvir politike za cilj od 27 % do 2030. Taj je novi ambiciozni cilj donesen 2014. nakon uvođenja konačnih mjera. U listopadu 2016. Europska unija ratificirala je Pariški sporazum UNFCCC-a o borbi protiv klimatskih promjena, prvi univerzalni, pravno obvezujući globalni dogovor o klimi, nakon što ga je Europski parlament podržao velikom većinom. Prelazak na opskrbu energijom s niskom emisijom ugljika glavni je element tog plana i solarna energija ostaje jedan od najboljih izvora energije za postizanje klimatskih ciljeva.
- (315) Strane koje se protive mjerama navele su da se mjerama otežava postizanje klimatskih ciljeva jer usporavaju primjenu solarne energije. Tvrdile su da će ponovnom uspostavom globalnih tržišnih cijena solarne energije Unija moći brže smanjiti emisiju ugljika u svojoj proizvodnji energije. Istaknule su i da postoji nedosljednost između Unijine klimatske i trgovinske politike. Dok se prvom promiču i subvencioniraju obnovljivi izvori energije, potonjom se povećava njihova cijena i utječe na njihovu dostupnost.
- (316) Komisija se složila da je ratifikacija Pariškog sporazuma UNFCCC-a o borbi protiv klimatskih promjena vrlo važan korak u poticanju globalne suradnje radi smanjenja klimatskih promjena. Solarna energija jedan je od ključnih izvora energije za postizanje klimatskih ciljeva. Istodobno je Komisija utvrdila će se u bliskoj budućnosti mjerama samo u ograničenoj mjeri utjecati na potražnju za solarnim instalacijama u Uniji (vidjeti prethodni odjeljak 5.3.). To će se promijeniti samo kad maloprodajni paritet mreže postane znatan izvor potražnje. Stoga se ukidanjem mjera u ovoj fazi neće znatno pomoći u postizanju okolišnih ciljeva.

⁽⁸⁹⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, str. 17.

⁽⁹⁰⁾ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ

- (317) EU ProSun u otvorenom je pismu naveo nekoliko opažanja kao odgovor na stajalište nevladinih organizacija u kojem se poziva na ukidanje mjera zbog okolišnih razloga. EU ProSun naveo je da će, ako se usvoji ideja o cijelom opskrbnom lancu solarne energije, ploče proizvedene u Uniji dovesti do znatno nižeg ugljičnog otiska. Module proizvedene u Uniji nije potrebno prevoziti na velike udaljenosti. Zbog Unijinih standarda proizvodnje i okolišnih zahtjeva, s jedne strane, te viših troškova energije, s druge strane, solarna industrija EU-a sustavno je smanjivala svoju potrošnju energije u usporedbi s kineskim proizvođačima. To je posebno važno s obzirom na to da je za proizvodnju solarnih modula i njihove sirovine potrebna velika količina energije. EU ProSun istaknuo je i da postoji određeno proturječje između činjenice da su neke nevladine organizacije potpisale pismo u kojem pozivaju na ukidanje mjera radi interesa Unije, tj. čak i ako se utvrde nepoštene trgovinske prakse, i nedavne izjave jednog od njihovih voditelja koji je pozvao na ulaganje većih napora kako bi se osigurala poštena i ekološki prihvatljiva trgovina.
- (318) Komisija je zaključila da se mjerama samo u ograničenoj mjeri utječe na postizanje kratkoročnih klimatskih ciljeva Unije.
- (319) Nakon objave nekoliko se strana nije slagalo s izjavom da uvezeni solarni proizvodi imaju viši ugljični otisak od proizvoda koji se proizvode u Uniji. Te su strane tvrdile da proizvodnja polisilicija i pločica čini najveći dio primarne potražnje za energijom te da je, stoga, najvažnije podrijetlo polisilicija i pločica. Te strane istaknule su i da proizvodnja električne energije ima različit ugljični otisak u različitim državama članicama. Budući da je za proizvodnju modula i njihove sirovine potrebna velika količina energije, važno je u kojoj su državi članici moduli i njihovi elementi proizvedeni.
- (320) Komisija u kratkom vremenu nakon objave nije mogla detaljno analizirati te tvrdnje. Pojasnila je da je samo predočila podnesak udruženja EU ProSun i da nikad nije tvrdila da uvezeni solarni proizvodi imaju viši ugljični otisak. Naprotiv, neovisno o ugljičnom otisku modula iz Unije i kineskih modula, Komisija je ponovila glavni zaključak da su do sada mjere imale samo vrlo ograničen utjecaj na potražnju za solarnom energijom. Stoga je Komisija zaključila da mjere nisu imale znatan utjecaj na postizanje okolišnih ciljeva Unije.
- (321) Neke strane koje su pozvale na ukidanje mjera tvrdile su da u Uniji ne postoje dostatni proizvodni kapaciteti za pokrivanje potražnje za modulima u Uniji te da mjere nisu bile učinkovite u znatnom povećanju proizvodnih kapaciteta proizvođača ćelija i modula iz Unije. Procijenile su da je potražnja u Uniji manja od 8 GW i da su predmetne zainteresirane strane proizvele manje od 4 GW modula u Uniji. To navodno znači da se u svakom slučaju najmanje polovina modula mora uvesti. Te su strane navele da se nije ostvarilo očekivanje Europske komisije izraženo u Izvornoj uredbi da je „u srednjoročnom razdoblju razumno pretpostaviti da će industrija Unije proširiti svoj proizvodni kapacitet kojim bi zadovoljila potražnju, što bi joj omogućilo ostvarivanje ekonomije razmjera i daljnje smanjenje cijena”.
- (322) Komisija je utvrdila da, čak i ako je proizvodnja modula u Uniji manja od potražnje u Uniji, u Uniji nikad nije došlo do manjka modula. Zbog preuzete obveze u vezi s cijenama/najniže uvozne cijene uvoz iz Kine mogao se izvršiti po poštenim cijenama. Iako je došlo do relativnog povećanja uvoza iz ostatka svijeta, industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel u Uniji s 25 % na 35 % između 2012. i RIPR-a. Stoga je zbog mjera industrija Unije mogla povećati svoju proizvodnju i prodaju razmjerno veličini tržišta Unije i pokriti veći dio potražnje. Kako se napominje u prethodnom odjeljku 5.3.2., potrošnja u Uniji znatno se smanjila zbog smanjenja programa potpore, zbog čega je industriji Unije bilo znatno teže ostvariti rast. Unatoč tome industrija Unije uspjela se dodatno konsolidirati i ostvariti znatna smanjenja troškova. Uz to, u Uniji postoji znatan rezervni proizvodni kapacitet modula koji bi se mogao ponovno pokrenuti ako se potražnja poveća. Stoga je Komisija smatrala da mjere nisu uzrok nedostatne opskrbe modulima na tržištu Unije i da su mjere bile učinkovite u širenju proizvodnje u Uniji razmjerno veličini tržišta Unije.
- (323) Strane koje se protive mjerama navele su da kapaciteti za proizvodnju modula izvan Kine rastu vrlo brzo. Citirale su različita izvješća agencija za istraživanje tržišta u kojima se navodi da kombinirani proizvodni kapacitet u drugim azijskim zemljama raste vrlo brzo; dosegao je 7 GW 2015. te se 2016. prognozira rast do 10 GW. To će navodno biti više od potražnje u Uniji, koju su te strane procijenile na oko 8 GW. Znatan dio obujma tih

novih kapaciteta instalirala su kineska društva. Uz to, nekoliko velikih kineskih društava dobrovoljno je odustalo od preuzete obveze kako bi moglo opskrbljivati tržište Unije iz drugih zemalja osim NRK-a. Strane su tvrdile da će to dovesti do povećanog obujma jeftinih modula koji bi se mogli izvoziti u Uniju iz trećih zemalja, čak i ako mjere ostanu na snazi. Stoga su protivnici mjera naveli da se nije ostvarilo očekivanje Komisije izraženo u Izvornoj uredbi da ostale treće zemlje neće masovno usmjeriti svoj izvoz na tržište Unije ⁽⁹¹⁾.

- (324) U Komisijinu ispitnom postupku utvrđeno je da se tržišni udjel uvoza iz NRK-a u Uniju smanjio sa 66 % 2012. na 41 % tijekom RIPR-a, dok se tržišni udjel uvoza iz ostatka svijeta, isključujući NRK, (uglavnom iz Tajvana, Malezije, Koreje i Singapura) povećao s 9 % na 25 %. Tržišni udjel proizvođača iz Unije u Uniji povećao se s 25 % 2012. na 35 % tijekom RIPR-a. Stoga uvoz uz trećih zemalja nije bio prepreka industriji Unije da vrati znatan tržišni udjel u Uniji.
- (325) Komisija je utvrdila i da su kapaciteti za proizvodnju modula u jugoistočnoj Aziji, iako brzo rastu, još uvijek mali u odnosu na kapacitete u Kini ⁽⁹²⁾. Tvornice iz jugoistočne Azije prodaju i velik obujam na tržištu SAD-a i u drugim zemljama koje su uvele trgovinske mjere na kineske module, kao što su Indija i Kanada. Očekuje se da će rasti i solarne instalacije iz jugoistočne Azije te da će se, posljedično, dio tog obujma prodavati u regiji. Stoga je Komisija zaključila da kapaciteti za proizvodnju modula iz jugoistočne Azije nisu dovoljni da bi se njima pokrio znatan dio potražnje u Uniji i da bi mjere postale neučinkovite. U svakom je slučaju svrha mjera osigurati da se uvoz solarnih modula i ćelija iz NRK-a odvija po poštenim i nedampinškim cijenama, a činjenica da bi se industrija Unije mogla na tržištu natjecati s industrijom iz drugih zemalja ne znači da su mjere neučinkovite.
- (326) Jedna je strana navela da je kretanje tržišnih udjela dokaz da su mjere uglavnom koristile uvoznicima iz trećih zemalja. Ta je strana tvrdila da je situacija slična kao u predmetu Uzgojeni atlantski losos ⁽⁹³⁾, u kojem je Komisija prekinula mjere jer bi one dovele do znatnog neto prijenosa sredstava iz Unije te bi prijenos sredstava dobavljačima iz trećih zemalja uvelike premašio sve koristi koje bi industrija Unije imala od mjera.
- (327) Kako je prethodno navedeno, industrija Unije uspjela je povećati svoj tržišni udjel u Uniji s 25 % na 35 % između 2012. i RIPR-a. To znači da treće zemlje nisu preuzele većinu tržišnog udjela koji su prethodno držali kineski proizvođači. Uz to, Komisija smatra da je situacija u pogledu industrije Unije u predmetu Uzgojeni atlantski losos bila znatno drukčija; u tom je predmetu tržišni udjel industrije Unije bio znatno manji i povećao se s 2,7 % 1998. na samo 4,3 % 2001. U tom je predmetu vrlo mali tržišni udjel industrije Unije bio jedan od ključnih razloga zbog kojih bi uvođenje mjera dovelo do znatnog neto prijenosa sredstava iz Zajednice jer se tržište prilagođava višim cijenama ⁽⁹⁴⁾. U ovom su predmetu mjere znatno koristile industriji Unije. Stoga predmet Uzgojeni atlantski losos ne može služiti kao presedan.
- (328) Strane koje se protive mjerama navele su da proizvođači iz Unije nisu najavili nikakve uvjerljive planove u pogledu proširenja svojeg kapaciteta. Umjesto toga, Solar World, najveći proizvođač iz Unije, nedavno je otpustio nekoliko stotina privremenih radnika u svojim europskim pogonima te sklopio sporazume o proizvođačima originalne opreme za proizvodnju solarnih ploča u Tajlandu. Strane koje se protive mjerama tvrdile su da je to još jedan dokaz da je uspješna proizvodnja solarnih modula moguća samo u velikim proizvodnim pogonima, kao što su azijski.
- (329) SolarWorld odgovorio je da je sklopio privremene ugovore s proizvođačima originalne opreme kako bi pokrio nagli rast globalne potražnje krajem 2015. i u prvoj polovini 2016. Solar World naveo je da su neizvjesnosti u pogledu ishoda ispitnog postupka koji je u tijeku dovele do viših kamatnih stopa na njegova kapitalna ulaganja koje zahtijevaju financijski ulagatelji. Stoga je ekonomski razumna odluka bila odgoditi kapitalno intenzivno

⁽⁹¹⁾ Izvorna uredba o konačnim pristojbama, uvodna izjava 336.

⁽⁹²⁾ Bloomberg New Energy Finance („BNEF”) „Solar manufacturer capacity league table”; pristup 28. listopada 2016.

⁽⁹³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 930/2003 (SL L 133, 29.5.2003., str. 1.), uvodna izjava 224.

⁽⁹⁴⁾ Ibid.

širenje svojih proizvodnih kapaciteta do zaključenja ovog ispitnog postupka i, umjesto toga, privremeno upotrijebiti raspoložive kapacitete ugovornih proizvođača. Solar World naveo je i da su svi moduli koje je proizveo njegov partner na temelju tog ugovora izvan Unije otpremljeni izvan Unije.

- (330) U izvješćima o tržištu potvrđeno je da je prva polovina 2016. bila razdoblje rasta i da je druga polovina 2016. bila razdoblje niske potražnje koja je dovela do pada cijena zbog prevelike ponude modula⁽⁹⁵⁾. U tom se kontekstu odluka društva Solar World u pogledu otpuštanja privremenih zaposlenika može smatrati teškom, ali opravdanom odlukom zbog okolnosti na tržištu. Solar World smanjio je i obujam koji proizvode ugovorni proizvođači koliko god je to bilo dopušteno ugovorom.
- (331) Stoga je Komisija smatrala da je, uzimajući u obzir neizvjesnosti i nedavni globalni ciklus rasta i pada, odluka proizvođača iz Unije da odgodi proširenje kapaciteta i da se, umjesto toga, osloni na raspoložive proizvodne kapacitete ugovornih proizvođača bila ekonomski opravdana te da to nije dokaz da je proizvodnja u Uniji postala neodrživa.

5.5. Zaključak o interesu Unije

- (332) Vaganjem i uspoređivanjem suprotstavljenih interesa Komisija je analizirala bi li negativan učinak na nepovezane uvoznike i industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te drugi prethodno analizirani učinci bili nerazmjerni u usporedbi s pozitivnim učinkom na proizvođače proizvoda iz postupka revizije iz Unije. U skladu s člankom 21. stavkom 1. trećom rečenicom Osnovne uredbe posebno je uzeta u obzir potreba za uklanjanjem učinaka štetnog dampinga koji narušava trgovinu i ponovnim uspostavljanjem učinkovite konkurencije.
- (333) Ključno je bilo procijeniti vjerojatni utjecaj nastavka mjera na budućnost potražnje za solarnim modulima u Uniji. Kad bi se mjerama znatno smanjila potražnja, moglo bi se tvrditi da bi zaštita relativno male industrije Unije mogla imati nerazmjernan učinak na znatno veće industrije na kraju i na početku proizvodnog lanca. Međutim, kako je zaključeno u uvodnoj izjavi 313., mjerama se samo u ograničenoj mjeri utjecalo na potražnju za solarnim modulima u Uniji. Ta se situacija vjerojatno neće promijeniti prije nego što države članice donesu i provedu novu direktivu o obnovljivoj energiji. Argument o utjecaju na radna mjesta razmotren je s obzirom na taj nalaz. Iako bi se prekidom mjera moglo pomoći u stvaranju novih radnih mjesta, time bi se postojeća radna mjesta u industriji solarnih ćelija i modula u Uniji (oko 8 000) izložila neposrednom riziku. Stoga sama brojčana usporedba trenutanih radnih mjesta u industriji Unije s postojećim radnim mjestima u industriji na kraju proizvodnog lanca (oko 50 000) ili industriji na početku proizvodnog lanca (oko 5 000–10 000) nije bila primjerena.
- (334) Zbog činjenice da su se politike potpore obnovljivim izvorima energije morale izmijeniti nakon stupanja na snagu novih pravila u skladu s pravom Unije o državnim potporama te da će se vjerojatno dodatno promijeniti nakon što su zakonodavci doneli Komisijin prijedlog nove direktive o obnovljivoj energiji nije moguće zauzeti stajalište o interesu Unije za razdoblje dulje od 18 mjeseci. U nekim se nalazima upućuje na to da bi mjere mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, nakon pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te nakon postizanja pariteta mreže na širem području Europe i za određene skupine potrošača. Kako se napominje u uvodnim izjavama 302. i 308., nova pravila u pogledu modela energetskog tržišta koja je Komisija predložila 1. prosinca 2016.⁽⁹⁶⁾ i nova pravila za prelazak na čistu energiju usredotočenu na potrošače koja je Komisija predložila 30. studenoga 2016.⁽⁹⁷⁾ važan su korak prema ostvarivanju stabilnog okruženja za rast. Komisija je stoga odlučila ograničiti produljenje mjera na 18 mjeseci.
- (335) Nakon dodatne objave iz uvodne izjave 30. Komisija je primila tri različite vrste primjedbi. U načelu su proizvođači iz EU-a tražili da Komisija zadrži prvobitno razdoblje od 24 mjeseca uz obrazloženje da je objavljenim prijedlogom da se uobičajeno trajanje smanji s 5 na 2 godine već postignuta pravedna ravnoteža interesa. Neke zainteresirane strane koje predstavljaju industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca pozdravile su smanjenje na 18 mjeseci, dok su se druge zalagale za to da se mjere u cijelosti prekinu. Kineska

⁽⁹⁵⁾ Q4 2016 Global Market Outlook, Preparing for a tough year ahead, BNEF, 30. studenoga 2016. i Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1. rujna 2016.

⁽⁹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽⁹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

vlada izrazila je žaljenje u pogledu namjere Komisije da mjere zadrži čak i za samo 18 mjeseci. Kao i neke zainteresirane strane iz sektora na početku i na kraju proizvodnog lanca, vlada je kritizirala i činjenicu da u tekstu prijedloga provedbenog akta nije bilo spomena o kasnijem trenutačnom prekidu mjera.

Komisija je napomenula da bi mjere mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te postizanja pariteta mreže na širem području Europe. Time se opravdava činjenica da bi mjere iznimno trebalo produljiti za samo 18 mjeseci, nakon čega će one isteći u skladu s primjenjivim pravilima iz Osnovne uredbe. Komisija je na temelju do sada dostupnih dokaza smatrala da se, pri uspoređivanju mogućih negativnih učinaka na industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te na korisnike s koristima koje bi industrija Unije imala od mjera, produljenje od 18 mjeseci smatra prikladnom sredinom između konkurentskih interesa.

- (336) Štoviše, pri preispitivanju interesa nepovezanih uvoznika Komisija se suočila s pritužbama u pogledu njihova velikog administrativnog opterećenja, dok su proizvođači iz Unije iznijeli pritužbe na postojeće izbjegavanje mjera. Ta se pitanja mogu razmotriti u privremenoj reviziji oblika mjera. Konačno, Komisija je postala svjesna da mehanizam prilagodbe najniže uvozne cijene ne slijedi strmu krivulju učenja solarne industrije⁽⁹⁸⁾. Zbog trenutačnog sustava prilagodbe europski potrošači vjerojatno nisu mogli iskoristiti globalno povećanje učinkovitosti, zbog čega bi moglo biti potrebno preispitati to pitanje. To se može razmotriti u okviru privremene revizije bilo kojeg mehanizma prilagodbe koji bi se mogao povezati s drugim oblikom mjere.
- (337) Općenito Komisija je zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera radi interesa Unije. Međutim, došla je i do zaključka da je revizija po službenoj dužnosti pitanja utvrđenih u uvodnoj izjavi 336. primjerena.

6. ISPITNI POSTUPAK DJELOMIČNE PRIVREMENE REVIZIJE OGRANIČEN NA ISPITIVANJE JE LI U INTERESU UNIJE ZADRŽAVANJE MJERA ZA ČELIJE KOJE SU TRENUTAČNO NA SNAZI

6.1. Uvodne napomene

- (338) Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 7., Komisija je na vlastitu inicijativu pokrenula ispitni postupak djelomične privremene revizije („privremena revizija”) ograničen na ispitivanje je li u interesu Unije zadržavanje mjera za čelije koje su trenutačno na snazi za čelije.
- (339) Revizija je pokrenuta jer su postojali dokazi prima facie da su se okolnosti na temelju kojih su uvedene početne mjere promijenile. Točnije, nakon restrukturiranja i konsolidacije industrije Unije znatan je broj proizvođača čelija prestao s proizvodnjom. Činilo se da je većina preostalih kapaciteta za proizvodnju čelija u Uniji uglavnom namijenjena proizvodnji modula za vlastite potrebe. Posljedično je prodaja čelija industrije Unije nepovezanim korisnicima bila količinski vrlo ograničena, dok su proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani ovisili o čelijama nabavljenima izvan Unije. Stoga je Komisija smatrala razumnim ispitati je li nastavak primjene mjera za čelije i dalje u interesu Unije.

6.2. Interes proizvođača čelija

- (340) Komisiji je poznato 12 proizvođača čelija iz Unije. Industriju Unije predstavljalo je udruženje EU ProSun, koje je podnositelj zahtjeva u predmetu revizije zbog predstojećeg isteka postojećih antidampinskih mjera. EU ProSun predstavljao je četiri proizvođača čelija iz Unije. Još su dva proizvođača čelija izričito podržala stajalište udruženja EU ProSun. EU ProSun predstavljao je i društvo Solar World kao proizvođača pločica na početku proizvodnog lanca te još jednog proizvođača pločica iz Unije.

⁽⁹⁸⁾ Nekoliko je izvora navelo da solarna industrija postiže krivulju učenja od 21 %. To znači da se nakon svakog udvostručenja kapaciteta za proizvodnju solarne energije trošak proizvodnje modula smanjuje za 21 %. Globalni kumulativni solarni kapacitet iznosio je oko 130 GW 2013. te se očekuje da će dostići 290 GW do kraja 2016., što znači da se do sada udvostručio i da se trošak proizvodnje modula smanjio za 21 %.

- (341) U početnom ispitnom postupku Komisija je utvrdila da je veliki priljev kineskih solarnih ćelija i modula po dampinškim cijenama u Uniju pridonio stečaju mnogih proizvođača ćelija iz Unije. Uvođenjem mjera omogućilo se preostalim proizvođačima iz Unije da se oporave, konsolidiraju i stabiliziraju proizvodnju ćelija. Točnije, proizvodna postrojenja i zaposlenici jednog od najvećih proizvođača ćelija iz Unije, društva Bosch Solar Energy, ostali su u funkciji jer ih je 2014. preuzeo Solar World.
- (342) Kada bi se mjere za ćelije prekinule, kineski izvoz ćelija po dampinškim cijenama ponovio bi se u velikom obujmu, čime bi se prouzročila materijalna šteta industriji Unije s vrlo negativnim posljedicama za industriju ćelija u Uniji. Velika kapitalna ulaganja u sofisticiranu opremu za proizvodnju ćelija postala bi suvišna. Do 1 700 visokokvalificiranih radnika moglo bi izgubiti svoje radno mjesto. Komisija je obaviještena i o namjeri nekoliko društava iz Unije da vrate oko 300 MW kapaciteta ako se mjere zadrže.
- (343) Pad industrije proizvodnje ćelija u Uniji negativno bi utjecao i na aktivnosti istraživanja i razvoja u Uniji. Ćelije su ključan element modula te je većina istraživanja i razvoja u lancu vrijednosti solarne industrije usmjereno na ćelije. Kad bi se mjere za ćelije ukinule, usporila bi se europska ulaganja u istraživanje i razvoj te bi do sada stečeno tehničko znanje postalo suvišno ili bi se trebalo prenijeti u treće zemlje. Stoga postoji rizik da bi se isključivanjem ćelija zadržala ovisnost proizvođača modula iz Unije o uvezenim ćelijama.
- (344) Prekidom mjera za ćelije mogle bi se narušiti i mjere za module. Time bi se kineskim proizvođačima omogućio izvoz ćelija po nepoštenim cijenama i njihovo sastavljanje u module preko svojih društava kćeri ili preko ugovornih proizvođača s poslovnim nastanom u Uniji. Linije za sastavljanje modula mogu se uspostaviti relativno brzo, što dokazuje brza izgradnja kapaciteta za proizvodnju modula u jugoistočnoj Aziji (vidjeti uvodnu izjavu 323.). EU ProSun naveo je da se to dogodilo u SAD-u između 2012. i 2014. kad su mjere za module prestale biti učinkovite. Situacija se promijenila tek kad je početna definicija proizvoda proširena na ćelije.
- (345) Stoga je nastavak mjera za ćelije jasno u interesu proizvođača ćelija iz Unije te one mogu koristiti i proizvođačima modula iz Unije.
- (346) Nakon objave Jabil je osporavao Komisijin nalaz da bi se prekidom mjera za ćelije kineskim proizvođačima omogućio izvoz ćelija po nepoštenim cijenama i njihovo sastavljanje u module preko njihovih društava kćeri ili preko ugovornih proizvođača s poslovnim nastanom u Uniji. U odgovoru na tvrdnju društva Jabil Komisija je podsjetila da je utvrdila vjerojatnost nastavka dampinga i štete ako se mjere stave izvan snage. Komisija je objasnila i da ugovorni proizvođači, kao što je Jabil, imaju znatno drukčiji poslovni model i strukturu troškova od ostatka industrije Unije. Konkretno, takvi proizvođači posluju uz znatno niže opće troškove jer ne preuzimaju jednaku odgovornost za prodaju, oglašavanje te istraživanje i razvoj svojih proizvoda, kako je utvrđeno u uvodnim izjavama 110. i 160. Stoga, kad bi Komisija mjere za ćelije stavila izvan snage radi interesa proizvođača modula iz Unije, ničim se ugovorne proizvođače s poslovnim nastanom u Uniji ne bi spriječilo da module sastavljaju od dampinških kineskih ćelija. De facto, ugovorni proizvođač čak ni ne mora znati stvarnu cijenu ćelija jer se njegov uobičajeni poslovni model sastoji od naplaćivanja naknade za preradu drugom društvu koje osigurava ulazne materijale i preuzima punu odgovornost za prodaju tih proizvoda. Stoga je Komisija i dalje smatrala da bi prekid mjera za ćelije mogao dovesti do nepoštenih cijena za module koji bi se mogli u Uniji sastavljati od dampinških kineskih ćelija preko povezanih društava ili preko ugovornih proizvođača.
- (347) Nakon objave SPE je tvrdio da ne postoji uzročno-posljedična veza između uvoza ćelija iz NRK-a i prodaje ćelija proizvedenih u Uniji; smatrao je da se industrija Unije na tržištu natječe s trećim zemljama. Ista je strana tvrdila da se mjerama ne štite ulaganja u industriju ćelija i da radnicima u proizvodnji ćelija ne prijete viškovi ako mjere prestanu vrijediti. Ta je strana tvrdila i da na tržište vlastite prodaje ćelija nije utjecao uvoz kineskih ćelija.
- (348) Komisija je dodatno analizirala utjecaj prodaje ćelija iz trećih zemalja, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 176., i ponovila da prodaja iz trećih zemalja nije dovela do štete. Dodatno je analizirala i utjecaj mjera na ulaganje u industriju ćelija u Uniji, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 168., i ponovila da mjere imaju pozitivan utjecaj na

ulaganje. Štoviše, utvrdila je utjecaj kineskog uvoza na tržište vlastite prodaje ćelija u Uniji kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 105. S obzirom na trenutnu nisku profitabilnost industrije ćelija u Uniji Komisija i dalje smatra da radnicima u proizvodnji ćelija u Uniji prijeti gubitak radnih mjesta ako se dopusti istek mjera.

6.3. Interes nepovezanih uvoznika ćelija

- (349) Nije se javio nijedan nepovezani uvoznik ćelija koji je poslovao tijekom RIPR-a. Ćelije uvoze proizvođači modula iz Unije ili povezani uvoznici kineskih proizvođača.

6.4. Interes industrije na kraju proizvodnog lanca – proizvođači modula

- (350) Nekoliko europskih proizvođača modula javilo se i pozvalo na isključivanje ćelija iz mjere. Neka od tih društava podržavaju stajalište udruženja EU ProSun u pogledu nastavka mjera za module. Neka društva na početku i na kraju proizvodnog lanca dostavila su podneske u kojima se protive mjerama posebno za ćelije; međutim, većina društava na početku i na kraju proizvodnog lanca usmjerila se na razloge za prekid mjera za module i učinke tog prekida.
- (351) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije upućuju na činjenicu da gotovo sve ćelije proizvedene u Unije upotrebljavaju interno vertikalno integrirana društva. Zbog toga proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani, a koji čine više od 65 % proizvodnje modula u Uniji, ovisi o uvozu ćelija. Te su strane tvrdile da gotovo sav uvoz ćelija u Uniju podliježe mjerama ili detaljnijim carinskim kontrolama koje proizlaze iz mjere za sprječavanje izbjegavanja mjera za malezijske i tajvanske ćelije⁽⁹⁹⁾. Time se stvara dodatno administrativno i financijsko opterećenje za proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani. Strane koje se protive mjerama za ćelije navele su i da su mjere za ćelije neučinkovite jer nisu dovele do novih kapaciteta u Uniji. Smatraju i da se mjerama povećava cijena konačnog proizvoda, tj. modula, te da to negativno utječe na potražnju, kupce i šire ciljeve okolišne politike Unije.

6.4.1. Nedostatak opskrbe ćelijama u Uniji

- (352) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdile su da na tržištu Unije nisu dostupne ćelije proizvedene u Uniji. Samo je nekoliko proizvođača ćelija u Uniji i gotovo svi svoje ćelije upotrebljavaju za vlastite potrebe te samo vrlo male količine prodaju trećim stranama. Mali obujam koji se prodaje obično je lošije kvalitete. Na temelju svojeg ispitnog postupka Komisija se složila da ćelije koje industrija Unije prodaje na tržištu Unije zadovoljavaju manje od 5 % potražnje proizvođača modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani.
- (353) Te su strane dalje tvrdile da se, čak i kad bi se više ćelija iz Unije prodavalo na otvorenom tržištu, kapacitetom Unije i proizvodnjom ćelija u Uniji ne bi ni približno zadovoljila ukupna potražnja za ćelijama u Uniji, a još manje ukupna potražnja za modulima. Komisija je utvrdila da je tijekom RIPR-a proizvodnja ćelija u Uniji iznosila 1 270 MW, što znači da se njome moglo pokriti 37 % ukupne potražnje za ćelijama u Uniji, koja je procijenjena na 3 409 MW. Kapacitetom za proizvodnju ćelija u Uniji moglo se pokriti oko 18 % ukupne potražnje za modulima u Uniji, tj. oko 7 200 MW tijekom RIPR-a.
- (354) Nekoliko strana navelo je da mjere za ćelije koriste samo jednom društvu, društvu Solar World, te se njima druge proizvođače modula koji nisu vertikalno integrirani stavlja u konkurentski nepovoljan položaj u odnosu na to društvo. Solar World činio je tijekom RIPR-a više od 70 % ukupne proizvodnje ćelija u Uniji. Solar World ne prodaje sve ćelije na otvorenom tržištu, nego samo one za koje smatra da ne ispunjuju njegove visoke standarde. Te su strane navele da ćelije mogu kupiti samo iz uvoza iz trećih zemalja. Ako se mjere za ćelije ne prekinu, te će strane ostati u konkurentski nepovoljnom položaju u odnosu na vodećeg proizvođača ćelija u Uniji.

⁽⁹⁹⁾ Provedbena uredba (EU) 2016/185.

- (355) Kako je prethodno navedeno, Komisija je utvrdila da je proizvodnja ćelija u Uniji činila 35 % potražnje za ćelijama u Uniji i taj se omjer povećao s 23 % 2012. To znači da se znatan udjel potražnje Unije može pokriti ćelijama koje se proizvode u Uniji, neovisno o tome upotrebljavaju li se za vlastitu potrošnju ili ne. Komisija je podsjetila i da je prosječan trošak proizvodnje ćelija u Uniji bio viši od prosječne kineske i tajvanske ugovorne prodajne cijene (kako je izvjestio PV Insights). To znači da bi proizvođači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani mogli kupiti ćelije izvan Unije po sličnim ili čak nižim cijenama. Taj je zaključak točan čak i ako se uzme u obzir činjenica da ćelije koje u Uniji proizvode vertikalno integrirani proizvođači imaju visoku učinkovitost i kvalitetu te da su stoga skuplje. Stoga se mjerama vertikalno integriranim proizvođačima ćelija i modula ne daje konkurentna prednost u odnosu na proizvođače koji nisu vertikalno integrirani.
- (356) Komisija je, dalje, primijetila da su se proizvođači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani suočili s poteškoćama u nabavi ćelija samo u razdoblju iznimno velike potražnje krajem 2015. i početkom 2016. u NRK-u. Tijekom tog razdoblja kineska potražnja za solarnom energijom na vrhuncu je iznosila 22 GW⁽¹⁰⁰⁾. Kineski cilj u pogledu solarnih instalacija podržali su velikodušni programi naknada, što je dovelo do privremenog naglog rasta instalacija. Čak su i znatni kineski prekomjerni kapaciteti za proizvodnju ćelija privremeno postali nedostatni za pokrivanje tog neuobičajenog rasta potražnje. Neki su kineski proizvođači modula iznimno morali posegnuti za uvozom ćelija iz inozemstva, što je privremeno dovelo do nedostatne globalne ponude ćelija i povećanja cijena ćelija. Ugovorne prodajne cijene ćelija, koje navodi PVInsights, bile su više od najniže uvozne cijene tijekom tog razdoblja oskudice ćelija, tj. između studenoga 2015. i ožujka 2016. Stoga, čak i da mjere nisu bile na snazi, proizvođači modula u Uniji suočili bi se sa sličnim poteškoćama u nabavi ćelija jer je u tom relativno kratkom razdoblju u NRK-u došlo do jednokratnog manjka ćelija.
- (357) To je razdoblje prekomjerne potražnje za ćelijama djelomično nastupilo kad i Komisijin ispitni postupak za sprječavanje izbjegavanja mjera za kineske ćelije i module preko Malezije i Tajvana. Evidentiranje ćelija i modula, koje je stupilo na snagu od datuma pokretanja postupka u pogledu izbjegavanja mjera, tj. u svibnju 2015., dovelo je do dodatnih poteškoća u nabavi za proizvođače modula iz Unije. Proizvođači modula suočili su se s razdobljem nesigurnosti jer nisu znali jesu li njihovi tajvanski i malezijski dobavljači stvarni proizvođači i hoće li biti izuzeti od pristojbi. Na kraju je u veljači 2016. za više od 20 malezijskih i tajvanskih proizvođača ćelija koji su sudjelovali u tom ispitnom postupku utvrđeno da su stvarni proizvođači. Privremena nesigurnost u pogledu nabave završila je uklanjanjem te nesigurnosti.
- (358) Komisija je utvrdila i da je tvrdnja da se mjerama za ćelije štiti samo jedno društvo, Solar World, neutemeljena. Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 340., dodatnih pet proizvođača ćelija podržalo je nastavak mjera za ćelije. Komisiji je poznato više od 10 proizvođača ćelija u Uniji. Ključni razlog zbog kojeg je jedan proizvođač trenutno zaslužan za više od 70 % svih ćelija proizvedenih u Uniji činjenica je da su brojni drugi proizvođači ćelija izašli s tržišta jer se nisu mogli oduprijeti nepoštenom tržišnom natjecanju s kineskim dampinškim proizvodima. Dok je većina tih proizvođača otišla s tržišta, Solar World preuzeo je 2014. jednog od najvećih proizvođača ćelija u Uniji. Taj je proizvođač odlazio s tržišta i da nije bilo preuzimanja više od 500 visokokvalificiranih radnika izgubilo bi svoja radna mjesta. Solar World tvrdio je da u slučaju izostanka mjera ne bi samo bio u nemogućnosti preuzeti drugo društvo i spasiti njegove zaposlenike, nego bi i njegovi pogoni za proizvodnju ćelija do sada bili u stečaju.
- (359) Stoga se sastavljači modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani ne suočavaju s nedostatnom opskrbom ili lošijim konkurentskim položajem u odnosu na vertikalno integrirane. Posljedično, na potrošače modula iz Unije ne utječe negativno činjenica da se proizvodnjom ćelija u Uniji može pokriti samo relativno mali udio potrošnje modula.

6.4.2. Administrativno opterećenje prouzročeno mjerama

- (360) Strane koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdile su da se zbog njih proizvođačima modula koji nisu vertikalno integrirani nameću znatan dodatni poslovni rizik, obrtni kapital i administrativno opterećenje. To navodno proizlazi iz poštovanja složenih postupka u okviru preuzete obveze. Neki proizvođači modula naveli su

⁽¹⁰⁰⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1. rujna 2016., str. 1.

da se situacija pogoršala nakon ispitnog postupka za sprječavanje izbjegavanja mjera koji je pokrenut protiv Tajvana i Malezije. Proizvođači koji nisu vertikalno integrirani podliježu strogim kontrolama dokumenata tijekom carinjenja robe, čak i ako uvoze od društava kojima je odobreno izuzeće. Iznijeli su pritužbe da su u nekim slučajevima jednostavne postupovne pogreške u dokumentaciji, kao što je izostanak pečata ili potpisa na pravom mjestu, dovele do kašnjenja od nekoliko tjedana. Kineske ćelije koje se uvoze u okviru preuzete obveze predmet su sličnih strogih carinskih kontrola i opterećujućih administrativnih postupaka. Stoga su ti proizvođači naveli da je gotovo 100 % uvoza ćelija u Uniju predmet detaljnog pregleda koji provode carinska tijela, što dovodi do kašnjenja isporuka, dodatnog administrativnog posla i potrebe za većim obrtnim kapitalom. Zbog toga su stavljeni u dodatni konkurentski nepovoljniji položaj, ne samo u usporedbi s proizvođačima u ostatku svijeta, nego i s vertikalno integriranim vodećim europskim proizvođačem modula.

- (361) Komisija je podsjetila da je poduzela dodatne korake kako bi se poboljšalo praćenje mjera i izbjegao svaki oblik izbjegavanja mjera i unakrsne naknade kojim bi se mogla narušiti preuzeta obveza. Ostala rješenja kojima bi se učinkovito moglo zaštititi industriju Unije i spriječiti izbjegavanje mjera za kineske module mogu se razmatrati u okviru privremene revizije. Detaljnije kontrole koje provode carinska tijela država članica potrebne su kako bi se industrija Unije učinkovito zaštitila od priljeva proizvoda po nepoštenim cijenama.

6.4.3. Utjecaj mjera za ćelije na cijene modula i potražnju

- (362) Nekoliko strana koje pozivaju na prekid mjera za ćelije tvrdilo je da se njima povećava trošak ključnog elementa solarnih modula i da se, stoga, povećava cijena novih solarnih instalacija, čime se smanjuje potražnja za solarnim modulima. Neke su strane navele da su se izvan RIPR-a, tj. u drugoj polovini 2016., prosječne globalne ugovorne prodajne cijene snizile znatno ispod najniže uvozne cijene, čime je izvršen dodatan pritisak na proizvođače modula iz Unije koji nisu vertikalno integrirani.
- (363) Komisija je utvrdila da je prosječna globalna ugovorna prodajna cijena ćelija, koju navodi PVInsights, bila blizu najniže uvozne cijene većinu vremena dok su mjere bile na snazi. Stoga se mjerama nije znatno povećala cijena ključnog elementa modula, ako se kao mjerilo uzme globalna prosječna ugovorna prodajna cijena.
- (364) Komisija je utvrdila da su se globalne ugovorne prodajne cijene znatno smanjile u drugoj polovini 2016. jer je solarni sektor prošao kroz ciklus rasta i pada, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 356. U četvrtom tromjesečju 2016. cijene ćelija stabilizirale su se i čak su ponovno počele rasti, što je predvidljivo za ciklus rasta i pada. Unatoč tome, uzimajući u obzir učinak krivulje učenja solarnog sektora, nova dugoročna cijena solarnih ćelija vjerojatno će se spustiti ispod razine koja je prevladavala prije nedavnog ciklusa rasta i pada. Kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 265., u indeksu cijena koji je Komisija upotrijebila za prilagodbu najniže uvozne cijene nije se potpuno odražavalo to smanjenje troška proizvodnje solarnih ćelija i modula tijekom većeg dijela 2016. Način na koji se razvoj krivulje učenja solarne industrije može bolje odraziti u razini mjera može se ispitati u okviru privremene revizije.
- (365) Utjecaj mjera na potražnju za solarnom energijom u Uniji detaljno je analiziran u prethodnom odjeljku 5.3. Komisija je utvrdila da nekoliko drugih čimbenika znatno više utječe na potražnju za modulima od mjera. Budući da su ćelije ključan element modula, ti nalazi vrijede i za ćelije.
- (366) Nakon objave SPE je tvrdio da većinu vremena dok su mjere bile na snazi prosječna globalna kupovna cijena ćelija nije bila blizu najnižoj uvoznoj cijeni. Ta je strana potkrijepila svoju tvrdnju člankom iz časopisa PV-Magazine ⁽¹⁰¹⁾ iz studenoga 2016. i podacima društva Energy Trend PV ⁽¹⁰²⁾.
- (367) Najniža uvozna cijena bila je vrlo slična globalnim cijenama ćelija denominiranim u EUR od prosinca 2013., kad su mjere uvedene, do rujna 2015., kad je istekao RIPR, kako navodi PVInsights. Komisija je napomenula i da se 2016., izvan razmatranog razdoblja, najniža uvozna cijena privremeno odvojila od globalnih kupovnih cijena.

⁽¹⁰¹⁾ Indeks cijena modula portala PvXchange iz studenoga 2016.: Red light, green light.

⁽¹⁰²⁾ Energy Trend PV, cijene ćelija, ažurirano 4. siječnja 2017.

U citiranom članku i u dostavljenim podacima navedene su promjene cijena solarnih proizvoda izvan razmatranog razdoblja. Stoga je Komisija ponovila da su mjere za ćelije imale samo vrlo ograničen utjecaj na neintegrirane proizvođače modula.

6.5. Zaključak o privremenoj reviziji

- (368) Komisija je zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera za ćelije radi interesa Unije. Točnije, utvrdila je da su mjere bile učinkovite u zadržavanju i, u određenoj mjeri, obnovi proizvodnje ćelija u Uniji. Ćelije koje se proizvode u Uniji čine znatan udjel potražnje za ćelijama u Uniji. Ukidanje mjera za ćelije vjerojatno bi moglo dovesti do pada industrije proizvodnje ćelija u Uniji, gubitka visokokvalificiranih radnih mjesta i povezane aktivnosti istraživanja i razvoja. Komisija je smatrala i da se mjerama za ćelije vertikalno integriranim proizvođačima modula iz Unije ne daje konkurentna prednost u odnosu na proizvođače koji nisu vertikalno integrirani. Proizvođači modula koji nisu vertikalno integrirani imaju pristup dostatnoj ponudi ćelija izvan Kine po cijenama koje nisu više od cijena koje interno naplaćuju vertikalno integrirani proizvođači.
- (369) Štoviše, pri preispitivanju interesa proizvođača modula koji nisu vertikalno integrirani Komisija se suočila s brojnim pritužbama u pogledu njihova velikog administrativnog opterećenja, dok su proizvođači iz Unije iznijeli pritužbe na postojeće izbjegavanje mjera. Ta se pitanja mogu razmotriti u privremenoj reviziji oblika mjera.
- (370) Konačno, Komisija je napomenula da u većem dijelu 2016. mehanizam prilagodbe najniže uvozne cijene nije slijedio strmu krivulju učenja solarne industrije za ćelije. Zbog trenutnog sustava prilagodbe europski proizvođači modula, stoga, nisu mogli iskoristiti globalno povećanje učinkovitosti, zbog čega bi moglo biti potrebno preispitati to pitanje. To se može razmotriti u okviru privremene revizije bilo kojeg mehanizma prilagodbe koji bi se mogao povezati s drugim oblikom mjere.
- (371) Nakon objave nekoliko je strana tvrdilo i da bi predložena privremena revizija predugo trajala da bi se zaštitili interesi neintegriranih proizvođača modula. Komisija je napomenula da se nakon objave, odnosno početkom 2017., najniža uvozna cijena znatno snizila, čime se znatno smanjila razlika između najniže uvozne cijene i prosječne globalne prodajne cijene. Uz to, Komisija privremenu reviziju namjerava dovršiti 2017.

7. KONAČNE ANTIDAMPINŠKE MJERE

- (372) Iz zaključaka donesenih u pogledu vjerojatnosti nastavka doppinga te nastavka štete proizlazi da bi, u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe, antidampinške mjere koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijevih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz NRK-a, uvedene Provedbenom uredbom (EU) br. 1238/2013, trebalo zadržati.
- (373) Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku 5.3., mjere bi mogle imati veći utjecaj na potražnju u budućnosti, nakon dovršetka izmjene politika potpore obnovljivim izvorima energije, nakon pojašnjenja fiskalne situacije proizvođača-potrošača te nakon postizanja pariteta mreže u širem dijelu Europe. Time se opravdava činjenica da bi mjere iznimno trebalo produljiti za samo 18 mjeseci, nakon čega će one isteći u skladu s primjenjivim pravilima iz Osnovne uredbe. Komisija je na temelju do sada dostupnih dokaza smatrala da se, pri uspoređivanju mogućih negativnih učinaka na industriju na početku i na kraju proizvodnog lanca te na korisnike s koristima koje bi industrija Unije imala od mjera, produljenje od 18 mjeseci smatra prikladnom sredinom između konkurentskih interesa.
- (374) Nakon objave, EU ProSun obrazložio je problem na sljedeći način. Tvrdio je da bi mjere trebalo produljiti za pet godina. Smatrao je da regulatorna nesigurnost koja utječe na smanjenje potražnje za solarnom energijom neće nestati u bliskoj budućnosti. Samo se produljenjem od pet godina može postići stabilnost neophodna za poticanje trajnog oživljavanja industrije Unije stvaranjem boljeg okruženja za ulaganja. Komisija je naglasila da sektor solarne energije u Uniji prolazi kroz fazu temeljitih promjena, odnosno odmiče se od tradicionalnog

instrumenta potpore u vidu poticajnih cijena prema natjecajima za velike industrijske solarne sustave i solarne sustave za individualnu komercijalnu i, u manjoj mjeri, rezidencijalnu potrošnju. Smatra da bi ta promjena trebala donijeti mjerljive učinke u nekoliko država članica već za 18 mjeseci. Konkretno, Komisija očekuje da bi već u tom razdoblju bili pokrenuti mnogi natjecaji za solarni kapacitet te da bi se povećao broj instaliranih solarnih sustava zahvaljujući paritetu maloprodajne mreže. Komisija stoga i dalje smatra da je prikladno produljiti mjere za samo 18 mjeseci.

- (375) Proizvođači izvoznici iz Malezije i Tajvana koji su izuzeti od mjera, kako su proširene Provedbenom uredbom (EU) 2016/185, izuzimaju se i od mjera koje se uvode ovom Uredbom.
- (376) S obzirom na donesene zaključke da ne postoje uvjerljivi razlozi za prekid mjera za ćelije radi interesa Unije djelomičnu privremenu reviziju pokrenutu u skladu s člankom 11. stavkom 3. Osnovne uredbe trebalo bi prekinuti.

8. OBLIK MJERA

- (377) Preuzeta obveza koju je Komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU, kako je zadnji put izmijenjena Provedbenom uredbom (EU) 2016/1998⁽¹⁰³⁾, i dalje se primjenjuje tijekom važenja konačnih mjera uvedenih ovom Uredbom. Izvoznici na koje se ta preuzeta obveza primjenjuje navedeni su u Prilogu toj Odluci.
- (378) Međutim, kako je navedeno u uvodnim izjavama 336. i 337. te 369. i 370., primjereno je i po službenoj dužnosti pokrenuti privremenu reviziju oblika mjere i mehanizma prilagodbe koji je s njom povezan.
- (379) Odbor uspostavljen člankom 15. stavkom 1. Osnovne uredbe 2016/1036 nije dostavio mišljenje, a njegovi su se članovi protivili prijedlogu Provedbene uredbe Komisije običnom većinom. Komisija je žalbenom odboru dostavila izmijenjeni prijedlog Provedbene uredbe Komisije.
- (380) Žalbeni odbor nije donio mišljenje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Uvodi se konačna antidampinška pristojba na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ili ploča i ćelija vrste koja se upotrebljava u silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama (ćelije debljine koja ne prelazi 400 mikrometara) koji su trenutačno obuhvaćeni oznakama KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine, osim ako su u provozu u smislu članka V. GATT-a.

Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije predmetnog proizvoda:

— solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,

⁽¹⁰³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1998 od 15. studenoga 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za pet proizvođača izvoznika na temelju Provedbene odluke 2013/707/EU o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinjskim i antisubvenzijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL L 308, 16.11.2016., str. 8.)

- tankoslojni fotonaponski proizvodi,
- kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu s pomoću integriranih kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija,
- moduli ili ploče izlaznog napona od najviše 50 V DC i izlazne snage od najviše 50 W samo za izravnu upotrebu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.

2. Stopa konačne antidampinške pristojbe koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, za proizvode opisane u stavku 1. koje proizvode društva navedena u nastavku, jest sljedeća:

Društvo	Stopa pristojbe (%)	Dodatna oznaka TARIC
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd; Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	44,7	B791
Delsolar (Wujiang) Ltd	64,9	B792
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	46,7	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	46,7	B927
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	51,5	B794
Jinko Solar Co.Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO.	41,2	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	27,3	B795
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	43,1	B921

Društvo	Stopa pristojbe (%)	Dodatna oznaka TARIC
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	41,4	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	35,5	B797
Ostala društva koja su surađivala u antidampinškom ispitnom postupku (uz iznimku društava koja podliježu preostaloj pristojbi iz usporedne antisubvencijske Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/366) (1) (Prilog I.)	41,3	
Ostala društva koja su surađivala u antidampinškom ispitnom postupku i koja podliježu preostaloj pristojbi iz usporedne antisubvencijske Provedbene uredbe (EU) 2017/366) (Prilog II.)	36,2	
Sva ostala društva	53,4	B999

(1) Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/366 od 1. ožujka 2017. o uvođenju konačnih kompenzacijskih pristojbi na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća i o prekidu ispitnog postupka djelomične privremene revizije u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1037 (Vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

3. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama.
4. Ako neki novi proizvođač izvoznik iz Narodne Republike Kine Komisiji dostavi dostatne dokaze:
 - da u razdoblju od 1. srpnja 2011. do 30. lipnja 2012. (razdoblje početnog ispitnog postupka) nije izvezio u Uniju proizvod opisan u stavku 1.,
 - da nije povezan ni s jednim izvoznikom ili proizvođačem iz Narodne Republike Kine na kojeg se primjenjuju antidampinške mjere koje se uvode ovom Uredbom,
 - da je predmetni proizvod doista izvezio u Uniju nakon razdoblja ispitnog postupka na kojem se temelje mjere ili da je preuzeo neopozivu ugovornu obvezu da u Uniju izveze znatnu količinu predmetnog proizvoda,

Komisija može izmijeniti stavak 2. dodavanjem novog proizvođača izvoznika društvima koja surađuju, ali nisu uključena u uzorak te stoga podliježu ponderiranoj prosječnoj stopi pristojbe od najviše 41,3 %.

Članak 2.

1. Uvoz proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet koji su obuhvaćeni oznakom KN ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) za koje su račune izdala društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, izuzima se od kompenzacijske pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima:

- (a) društvo navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, proizvelo je i otpremilo prethodno navedene proizvode i za njih izdalo račun izravno ili preko povezanog društva koje je također navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU svojim povezanim društvima u Uniji koja djeluju kao uvoznici i carine robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili prvom nezavisnom kupcu koji djeluje kao uvoznik i carini robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji; i
- (b) uvoz je popraćen računom na temelju preuzete obveze, odnosno trgovačkim računom koji sadržava barem podatke i izjavu propisane u Prilogu 2. ovoj Uredbi;
- (c) uvozu je priložena potvrda o izvoznju obvezi u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi;
- (d) roba koja je prijavljena i predočena carinskim tijelima točno odgovara opisu na računu na temelju preuzete obveze.

2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:

- (a) kad se utvrdi, u pogledu uvoza opisanog u stavku 1., da nije ispunjen jedan ili više uvjeta navedenih u tom stavku; ili
- (b) kad Komisija u skladu s člankom 8. stavkom 9. Uredbe (EU) 2016/1036 povuče prihvaćanje preuzete obveze uredbom ili odlukom koja se odnosi na konkretne transakcije i odgovarajuće računi na temelju preuzete obveze proglašava nevažećima.

Članak 3.

Društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, kako je naknadno izmijenjen, te na koja se primjenjuju određeni uvjeti iz te Odluke, također izdaju račun za transakcije koje nisu izuzete od antidampinskih pristojbi. Taj je račun trgovački račun koji sadržava barem podatke utvrđene u Prilogu V. ovoj Uredbi.

Članak 4.

1. Konačna antidampinska pristojba koja se primjenjuje na „sva ostala društva” uvedena člankom 1. stavkom 2. proširuje se na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) poslanih iz Malezije i Tajvana, neovisno o tome jesu li deklarirani kao proizvodi podrijetlom iz Malezije i Tajvana, koji su trenutačno obuhvaćeni oznakama KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32 i 8541 40 90 33), osim proizvoda koje su proizvela društva navedena u nastavku:

Zemlja	Društvo	Dodatna oznaka TARIC
Malezija	AUO – SunPower Sdn. Bhd.	C073
	Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077

Zemlja	Društvo	Dodatna oznaka TARIC
Tajvan	ANJI Technology Co., Ltd.	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	Big Sun Energy Technology Inc.	C078
	EEPV Corp.	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd.	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	LOF Solar Corp.	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd.	C086
	Motech Industries, Inc.	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	Perfect Source Technology Corp.	C089
	Ritek Corporation	C090
	Sino-American Silicon Products Inc.	C091
	Solartech Energy Corp.	C092
	Sunengine Corporation Ltd.	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd.	C094
	TSEC Corporation	C095
	Win Win Precision Technology Co., Ltd.	C096

2. Uvjet za primjenu izuzeća za trgovačka društva koja su izričito navedena u stavku 1. ovog članka ili koja je Komisija odobrila u skladu s člankom 2. stavkom 2. jest predočenje carinskim tijelima država članica valjanog računa koji je izdao proizvođač ili pošiljatelj na kojem se nalazi datirana izjava koju je potpisao službenik subjekta koji izdaje takav račun, uz navođenje njegova imena i funkcije. U slučaju kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija ta izjava glasi: „Ja, niže potpisani, potvrđujem da je (obujam) kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija iz ovog računa koje se prodaju za izvoz u Europsku uniju proizvelo društvo (naziv društva i adresa) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja).

Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni." U slučaju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ta izjava glasi: „Ja, niže potpisani, potvrđujem da je (obujam) kristalnih silicijskih fotonaponskih modula koji se prodaju za izvoz u Europsku uniju iz ovog računa proizvelo/proizvela

- i. društvo (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja); III
- ii. treća osoba koja je podugovaratelj društva (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC) u (predmetna zemlja)

(izbrisati opciju koja se ne primjenjuje)

s pomoću kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija koje je proizvelo društvo (naziv i adresa društva) (dodatna oznaka TARIC [dodati ako predmetna zemlja podliježe početnim mjerama na snazi ili mjerama za sprječavanje izbjegavanja mjera na snazi]) u (predmetna zemlja). Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni." Ako se ne podnese taj račun i/ili ako se u prethodno navedenoj izjavi ne navede jedna ili obje dodatne oznake TARIC, primjenjuje se stopa pristojbe koja vrijedi za „sva ostala društva”, a u carinskoj deklaraciji treba navesti dodatnu oznaku TARIC B999.

3. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama.

Članak 5.

Prekida se djelomična privremena revizija pokrenuta u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/1036 u pogledu antidampinških mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine ⁽¹⁰⁴⁾.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Ostaje na snazi 18 mjeseci.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. ožujka 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁰⁴⁾ Obavijest o pokretanju djelomične revizije tijekom važenja antidampinških i kompenzacijskih mjera koje se primjenjuju na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom iz ili poslanih iz Narodne Republike Kine; SL C 405, 5.12.2015., str. 33.

PRILOG I.

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co., Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Zhejiang Era Solar Technology Co., Ltd	B818
ET Energy Co.,Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd.	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co., Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co., Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd.	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO., LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL Solar Power (Suzhou) Limited GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd GCL System Integration Technology Co., Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd.	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co. Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd. NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
China Machinery Engineering Wuxi Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co., Ltd.	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Wuxi LONGi Silicon Materials Co., Ltd. Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
LERRI Solar Technology (Zhejiang) Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

PRILOG II.

Naziv trgovačkog društva	Dodatna oznaka TARIC
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
TBEA SOLAR CO. LTD Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Dotec Electric Co. Ltd	B928
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd.	B821
GS PV Holdings Group	B823
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Ningbo Best Solar Energy Technology Co. Ltd	B855
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Qingdao Jiao Yang Lamping Co. Ltd	B867
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
Worldwide Energy and Manufacturing USA Co. Ltd	B888
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi UT Solar Technology Co. Ltd	B894
Xiamen Sona Energy Co. Ltd	B895
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Yutai Photovoltaic Material Co. Ltd	B930
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915

PRILOG III.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. naslov „TRGOVAČKI RAČUN ZA ROBU KOJA PODLIJEŽE PREUZETOJ OBVEZI”;
2. naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun;
3. broj trgovačkog računa;
4. datum izdavanja trgovačkog računa;
5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
6. točan i jednostavan opis robe i:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama izraženima u vatima);
7. opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
 - jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate;
8. naziv trgovačkog društva koje djeluje kao uvoznik kojem je trgovačko društvo izravno izdalo račun;
9. ime službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se prodaja robe navedene na ovom računu i namijenjene izravnom izvozu u Europsku uniju obavlja u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudilo trgovačko društvo [TRGOVAČKO DRUŠTVO] i koju je Europska komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU. Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni.”

PRILOG IV.

POTVRDA O IZVOZNOJ OBVEZI

Potvrda o izvoznjoj obvezi koju CCCME izdaje za svaki trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. naziv, adresu, broj telefaksa i telefona Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (CCCME);
2. naziv trgovačkog društva navedenog u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU koje izdaje trgovački račun;
3. broj trgovačkog računa;
4. datum izdavanja trgovačkog računa;
5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
6. točan opis robe, uključujući sljedeće:
 1. brojčanu oznaku proizvoda (PCN);
 2. tehničku specifikaciju robe, brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC) (ako je primjenjivo);
 3. oznaku KN,
7. točnu količinu u izvezenim jedinicama izraženima u vatima;
8. broj i datum isteka potvrde (tri mjeseca nakon izdavanja);
9. ime službenika CCCME-a koji je izdao potvrdu i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se ova potvrda izdaje za izravni izvoz u Europsku uniju robe navedene na trgovačkom računu koji prati prodaju koja podliježe preuzetoj obvezi te da se potvrda izdaje u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudilo trgovačko društvo [trgovačko društvo] i koju je Europska komisija prihvatila Provedbenom odlukom 2013/707/EU. Izjavljujem da su podaci u ovoj potvrdi točni i da količina obuhvaćena ovom potvrdom ne premašuje prag preuzete obveze.”
10. datum;
11. potpis i pečat CCCME-a.

PRILOG V.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe antidampinškim pristojbama sadržava sljedeće podatke:

1. naslov „TRGOVAČKI RAČUN ZA ROBU KOJA PODLIJEŽE ANTIDAMPINŠKIM I KOMPENZACIJSKIM PRISTOJBAMA”;
 2. naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun;
 3. broj trgovačkog računa;
 4. datum izdavanja trgovačkog računa;
 5. dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije;
 6. točan i jednostavan opis robe i:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama izraženima u vatima);
 7. opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
 - jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate;
 8. ime i potpis službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun.
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/368**od 2. ožujka 2017.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade vina voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. ožujka 2017.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor

Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)

Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	EG	235,2
	IL	149,3
	MA	90,0
	TR	92,9
	ZZ	141,9
0707 00 05	MA	79,2
	TR	177,0
	ZZ	128,1
0709 91 00	EG	97,7
	ZZ	97,7
0709 93 10	MA	51,8
	TR	151,2
	ZZ	101,5
0805 10 22, 0805 10 24, 0805 10 28	EG	45,0
	IL	72,5
	MA	48,3
	TN	49,2
	TR	73,7
	ZZ	57,7
	ZZ	57,7
0805 50 10	EG	74,7
	TR	77,0
	ZZ	75,9
0808 10 80	CN	116,5
	US	128,5
	ZZ	122,5
0808 30 90	CL	225,3
	CN	88,7
	ZA	115,2
	ZZ	143,1

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2017/369

od 27. veljače 2017.

o podvrgavanju tvari metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoata (MDMB-CHMICA) kontrolnim mjerama

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2005/387/PUP od 10. svibnja 2005. o razmjeni informacija, procjeni rizika i kontroli novih psihoaktivnih tvari ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Izvješće o procjeni rizika za novu psihoaktivnu tvar metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoat (MDMB-CHMICA) sastavljeno je u skladu s Odlukom 2005/387/PUP na posebnoj sjednici proširenog Znanstvenog odbora Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama te je potom podneseno Komisiji i Vijeću 28. srpnja 2016.
- (2) Tvar MDMB-CHMICA svrstava se u sintetičke agoniste kanabinoidnih receptora. Sintetički agonisti kanabinoidnih receptora, koji se nazivaju i sintetičkim kanabinoidima, kemijski su raznolika skupina tvari te su funkcionalno slični Δ^9 -tetrahidrokanabinolu (Δ^9 -THC), glavnoj psihoaktivnoj tvari u kanabisu. Δ^9 -THC i sintetički kanabinoidi naftalen-1-il(1-pentil-1H-indol-3-il)metanon (JWH-018) i 1-(5-fluoropentil)-1H-indol-3-il]-(naftalen-1-il)-metanon (AM-2201) agonisti su kanabinoidnih receptora koji se kontroliraju na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o psihotropnim tvarima iz 1971.
- (3) Snažno djelovanje tvari MDMB-CHMICA i vrlo promjenjive količine spoja u „legal high” proizvodima predstavljaju velik rizik od akutne toksičnosti.
- (4) Tvar MDMB-CHMICA dostupna je na tržištu droga u Uniji barem od kolovoza 2014. i njezina prisutnost otkrivena je u 23 države članice. Obično se prodaje u komercijalnim „legal high” proizvodima u trgovinama s priborom za uporabu droga te preko interneta kao „legalna” zamjena za kanabis. Dostupne informacije ukazuju na to da tvar MDMB-CHMICA u obliku praha u velikim količinama proizvode kemijska poduzeća u Kini. Prah se uvozi u Uniju, gdje se ili obrađuje i pakira u komercijalne smjese za pušenje ili prodaje kao prah. Nema informacija o proizvodnji tvari MDMB-CHMICA u Uniji.
- (5) Tvar MDMB-CHMICA obično se unosi pušenjem biljne mješavine u obliku komercijalnog „legal high” proizvoda spremnog za uporabu ili, rjeđe, pušenjem samostalno pripremljene biljne mješavine. U komercijalnim proizvodima obično se ne navodi sadržava li proizvod tvar MDMB-CHMICA ili neki drugi sintetički agonist kanabinoidnih receptora. Stoga mnogi pojedinci koji su izloženi tvari MDMB-CHMICA možda ni ne znaju da je uzimaju. Uz to, takvi potrošači možda nisu svjesni doze koju konzumiraju. Proizvodni proces također može dovesti do nejednolike distribucije tvari u biljnom materijalu, zbog čega neki proizvodi sadržavaju dijelove s visokom koncentracijom kanabinoida, čime se povećava rizik od akutne toksičnosti i nastupanja masovnog trovanja.

⁽¹⁾ SL L 127, 20.5.2005., str. 32.

⁽²⁾ Mišljenje od 14. veljače 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu).

- (6) Dostupni podaci ukazuju na to da tvar MDMA-CHMICA rabe uzimatelji kanabisa, „psihonauti” i oni koji se redovito podvrgavaju testiranju na droge, uključujući osobe u zatvorima.
- (7) Premda nema konkretnih informacija o mogućim učincima tvari MDMA-CHMICA na izravno društveno okruženje ni na društvo u cjelini, u više se izvješća navodi mogućnost nasilja i agresije kao posljedica njezine uporabe. Uz to, otkrivanje prisutnosti tvari MDMA-CHMICA u slučajevima sumnje na vožnju pod utjecajem opijata ukazalo je na mogućnost većeg rizika za javnu sigurnost.
- (8) U osam država članica prijavljeno je ukupno 28 smrtnih slučajeva i 25 slučajeva akutnog trovanja u kojima je otkrivena prisutnost tvari MDMA-CHMICA. Ako tvar MDMA-CHMICA postane šire dostupna i uđe u širu uporabu, to bi moglo imati znatne posljedice po zdravlje ljudi i javno zdravlje.
- (9) Nema dovoljno informacija koje bi ukazale na moguću uključenost organiziranog kriminala u proizvodnju i distribuciju tvari MDMA-CHMICA te trgovanje i opskrbu tom tvari u Uniji.
- (10) Tvar MDMA-CHMICA ne nalazi se na popisu tvari koje treba kontrolirati na temelju Jedinствене konvencije Ujedinjenih naroda o opojnim drogama iz 1961. ili Konvencije Ujedinjenih naroda o psihotropnim tvarima iz 1971. Međutim, navedena je među tvarima koje je potrebno razmotriti na 38. sastanku Stručnog odbora Svjetske zdravstvene organizacije za ovisnosti o drogama koji daje preporuke Komisiji Ujedinjenih naroda za opojne droge o tome koje kontrolne mjere smatra primjerenima.
- (11) Tvar MDMA-CHMICA nema dokazanu ni priznatu uporabu u humanoj ili veterinarskoj medicini. Osim njezine uporabe u analitičkim referentnim materijalima i u znanstvenim istraživanjima u kojima se proučavaju njezina kemijska, farmakološka i toksikološka svojstva kao rezultat njezine pojave na tržištu droga, nema nikakvih naznaka da se upotrebljava u druge svrhe.
- (12) U izvješću o procjeni rizika navodi se da je malo dostupnih znanstvenih dokaza o tvari MDMA-CHMICA te se ističe da će biti potrebna daljnja istraživanja. Međutim, dostupni dokazi i informacije o zdravstvenim i društvenim rizicima te tvari pružaju dovoljno razloga za podvrgavanje tvari MDMA-CHMICA kontrolnim mjerama širom Unije.
- (13) S obzirom na to da 10 država članica kontrolira tvar MDMA-CHMICA u okviru nacionalnog zakonodavstva u skladu s njihovim obvezama prema Konvenciji Ujedinjenih naroda o psihotropnim tvarima iz 1971. te da pet država članica primjenjuje druge zakonodavne mjere za njezinu kontrolu, podvrgavanjem te tvari kontrolnim mjerama širom Unije pomoglo bi se da se izbjegnu smetnje u prekograničnom izvršavanju zakona i pravosudnoj suradnji te da se pruži zaštita od rizika koje bi njezina dostupnost i uporaba mogle predstavljati.
- (14) Odlukom 2005/387/PUP Vijeću se dodjeljuju provedbene ovlasti s ciljem davanja brzog i stručno utemeljenog odgovora na razini Unije na pojavu novih psihoaktivnih tvari koje su otkrile i prijavile države članice, podvrgavanjem tih tvari kontrolnim mjerama širom Unije. S obzirom na to da su ispunjeni uvjeti i postupak za pokretanje izvršavanja takvih provedbenih ovlasti, trebalo bi donijeti provedbenu odluku kako bi se tvar MDMA-CHMICA stavila pod kontrolu širom Unije.
- (15) Odluka 2005/387/PUP obvezujuća je za Dansku te ona stoga sudjeluje u donošenju i primjeni ove Odluke kojom se provodi Odluka 2005/387/PUP.
- (16) Odluka 2005/387/PUP obvezujuća je za Irsku te ona stoga sudjeluje u donošenju i primjeni ove Odluke kojom se provodi Odluka 2005/387/PUP.
- (17) Odluka 2005/387/PUP nije obvezujuća za Ujedinjenu Kraljevinu i ona stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke, kojom se provodi Odluka 2005/387/PUP, te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Nova psihoaktivna tvar metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoat (MDMA-CHMICA) podvrgava se kontrolnim mjerama širom Unije.

Članak 2.

Što je prije moguće, a najkasnije 4. ožujka 2018. države članice poduzimaju potrebne mjere, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, radi podvrgavanja nove psihoaktivne tvari iz članka 1. kontrolnim mjerama i kaznenim sankcijama, kako je to predviđeno njihovim zakonodavstvom, u skladu s njihovim obvezama prema Konvenciji Ujedinjenih naroda o psihotropnim tvarima iz 1971.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Odluka primjenjuje se u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u 27. veljače 2017.

Za Vijeće

Predsjednik

K. MIZZI

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/370**od 1. ožujka 2017.****o izmjeni Provedbene odluke 2014/909/EU produljenjem razdoblja primjene određenih zaštitnih mjera i izmjenom popisa područja koja podliježu zaštitnim mjerama u vezi s etiniozom u Italiji***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 1321)***(Vjerodostojan je samo tekst na talijanskom jeziku)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 4.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 4.,

budući da:

- (1) Provedbenom odlukom Komisije 2014/909/EU ⁽³⁾ utvrđene su određene zaštitne mjere nakon što je Italija prijavila pojavu etinioze (*Aethina tumida*) u regijama Kalabriji i Siciliji. Odluka se primjenjuje do 31. ožujka 2017.
- (2) Italija je 18. siječnja 2017. Komisiju obavijestila o rezultatima pregleda i epidemioloških istraga provedenih u skladu s Provedbenom odlukom 2014/909/EU te o rezultatima aktivnog nadzora u pogledu pojave etinioze u predmetnim talijanskim regijama. Konkretno, nakon jednog izoliranog slučaja u studenome 2014. do kojega je došlo zbog premještanja košnica iz Kalabrije, ali koji je brzo otkriven, nisu utvrđeni slučajevi zaraze u regiji Sicilija. Stoga je Italija odlučila ukinuti prethodno utvrđeno zaraženo područje na Siciliji, ali zadržati nadzor u nekadašnjem zaraženom području i u ostatku regije.
- (3) Međunarodnim normama koje je utvrdila Svjetska organizacija za zdravlje životinja (OIE) preporučuje se provođenje pet godišnjih pregleda nakon izbijanja bolesti prije nego što područje može ponovno dobiti status područja slobodnog od bolesti. Do kraja 2016. Italija je provela već dva godišnja pregleda za Siciliju, s povoljnim rezultatima, te se obvezala s njima nastaviti i Komisiju obavijestiti o rezultatima i mogućim izmjenama epidemiološke situacije.
- (4) Na temelju, među ostalim, relevantnog zaključka Komisijine misije za utvrđivanje činjenica u pogledu zdravlja pčela provedene u Italiji u razdoblju 13.–17. lipnja 2016. može se zaključiti da je taj jedini slučaj unesene zaraze na Siciliji učinkovito iskorijenjen. Dodatno jamstvo tomu kontinuirani je nadzor u tom području, koji doprinosi pravodobnom osiguranju međunarodno priznatog statusa područja slobodnog od zaraze.
- (5) Međutim u Kalabriji su od 2014. otkriveni neki novi slučajevi zaraze, konkretno, 41 slučaj zaraze u 2016.
- (6) Stoga bi Siciliju trebalo ukloniti s popisa područja koja podliježu zaštitnim mjerama na temelju Provedbene odluke 2014/909/EU. Međutim u pogledu Kalabrije potrebno je produljiti primjenu zaštitnih mjera predviđenih tom Odlukom.
- (7) Razdoblje primjene i postojeće mjere trebalo bi preispitivati u svjetlu novih informacija o epidemiološkoj situaciji u pogođenim talijanskim regijama.

⁽¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.⁽²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29.⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/909/EU od 12. prosinca 2014. o određenim zaštitnim mjerama s obzirom na potvrđene pojave etinioze u Italiji (SL L 359, 16.12.2014., str. 161.).

- (8) Provedbenu odluku 2014/909/EU trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 4. Provedbene odluke 2014/909/EU zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Ova se Odluka primjenjuje do 31. ožujka 2019.”

Članak 2.

Redak „Regija Sicilija: cijelo područje” briše se iz tablice u Prilogu Provedbenoj odluci 2014/909/EU.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. ožujka 2017.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR